

STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA

STUDY OF PROTECTION AND PRESENTATIONAL
POTENTIAL OF ARCHAEOLOGICAL SITE KUZELIN
AND ADJECENT ARCHAEOLOGICAL SITES

NARUČITELJ

MUZEJ PRIGORJA SESVETE
Sesvete, Trg Dragutina Domjanića 5, 10360 Sesvete
Predstavnik Naručitelja: Morena Želja Želle, ravnateljica
tel. 01/2001-601, e-mail: morena.zelle@muzejprigorja.hr

IZVRŠITELJ

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, ARHITEKTONSKI FAKULTET - ZAVOD ZA URBANIZAM, PROSTORNO
PLANIRANJE I PEJSĀŽNU ARHITEKTURU
Zagreb, Kačićeva 26
Predstavnik Izvršitelja: Prof.dr.sc. Mladen Obad Šćitaroci, dipl.ing.arh.
Tel. 01/4639-222, e-mail: mos@arhitekt.hr

NAZIV ELABORATA

STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH
ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
*STUDY OF PROTECTION AND PRESENTATIONAL POTENTIAL OF ARCHAEOLOGICAL SITE KUZELIN AND
ADJECENT ARCHAEOLOGICAL SITES*

UGOVOR

Br. 22/15-19 (Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

SERVICE CONTACT FOR EUROPEAN UNION EXTERNAL ACTIONS SI-HR-3-2-11/MSP-SER1 – LOT3

CONTRACT TITLE: *Study of protection and presentational potential of archaeological site Kuzelin and adjacent archaeological sites – Development of Study of the protection and presentational potential of archaeological site Kuzelin and adjacent archaeological sites*

Identification number: SI-HR-3-2-11/MSP-SER1

IZRAĐIVAČI STUDIJE

Akademik MLADEN OBAD ŠĆITAROCI, dipl.ing.arh.,
ovlašteni arhitekt urbanist i ovlašteni krajobrazni arhitekt, ovlaštenje za rad na kulturnim dobrima,
autor, voditelj izrade

Dr.sc. MARKO RUKAVINA, dipl.ing.arh.,
autor, koordinator izrade

Mr.sc. KSENIJA PETRIĆ, dipl.ing.arh., arhitekt-konzervator,
autor

Dr.sc. TIN OBERMAN, dipl.ing.arh.,
suradnik

DAMIR FOFIĆ, dipl, arheol.
suradnik, autor poglavlja 3.

Zagreb, 6. kolovoza 2015.

Sadržaj

- 1. Sažetak**
- 2. Uvod**
- 3. Povijesna i kulturološka obilježja područja Sesveta**
- 4. Stanje arheoloških nalazišta Gradske četvrти Sesvete**
- 5. Vrijednovanje nepokretnog arheološkog naslijeđa Gradske četvrти Sesvete**
- 6. Strategija upravljanja arheološkim naslijeđem Gradske četvrти Sesvete - koncept prezentacije i prijedlog mjera zaštite**
- 7. Primjena studije**
- 8. Literatura i izvori**
- 9. Prilozi**
 - 9.1. Pojmovnik
 - 9.2. Kratice korištene u studiji
 - 9.3. Pregledni katalog - 50 arheoloških nalazišta
 - 9.4. Katalog - 20 arheoloških nalazišta
 - 9.5. Kartogramski prikazi

1. SAŽETAK

Studija zaštite nepokretnog arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete pod nazivom *Studija zaštite i prezentacijskog potencijala arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta* izrađena je prema načelima integralne zaštite i multidisciplinarnog pristupa uz uključivanje stručnjaka različitih specijalnosti: arhitekata, arhitekata-urbanista/planera, arhitekata-konzervatora, arheologa i pejsažnih arhitekata. Struktura i metoda izrade studije ukazuje na složenost i raznolikost prostorne problematike smještaja arheološkog naslijeđa u predjelima različitih prostorno-razvojnih i funkcionalnih obilježja kao što su predjeli izražene urbanizacije, postojeća i novo planirana građevna područja naselja, potezi planiranih prometnica i druge komunalne infrastrukture, izgrađeni predjeli povijesnih naselja, pejsažni predjeli, predjeli u Parku prirode Medvednica i dr.

Studijom su utvrđene prostorne i konzervatorske pretpostavke održivog upravljanja i unaprjeđenja nepokretnog arheološkog naslijeđa (nalazišta) te su predloženi modeli njegove zaštite i mogućnosti prezentacije temeljeni na nacionalnim i međunarodnim pravnim dokumentima i stručnim standardima u cilju korištenja arheološkog baštinskog potencijala za razvoj kulturnog turizma. Studijom su obuhvaćeni arheološko nalazište Kuzelin na Medvednici (višeslojno arheološko nalazište naseljavano od bakrenog doba – 4.-3. tisučljeće pr. Kr. do seobe naroda - kraj 6. st.) te ostala do danas utvrđena/poznata arheološka nalazišta i mjesta slučajnih nalaza na administrativnom području Gradske četvrti Sesvete što iznosi ukupno 50 arheoloških nalazišta.

Izrada studije provedena je u etapama koje uključuju: 1. procjenu/analizu postojećeg stanja arheoloških nalazišta s različitih motrišta (konzervatorsko, arheološko, urbanističko, pejsažno) provedenu na temelju dostupnih podataka i terenskog pregleda, 2. sintezu – primarno vrjednovanje arheoloških nalazišta te 3. etapu definiranja upravljačkih strategija koja obuhvaća izradu prijedloga mjera zaštite i prezentacije.

U studiji je prvi put provedeno sustavno vrjednovanje nepokretnog arheološkog naslijeđa promatranog područja uz šire prostorno-okolišno sagledavanje konteksta. Od ukupno 50 popisanih arheoloških nalazišta za pravnu zaštitu je predloženo 22 nalazišta (44%). U različite oblike/modele prezentacije i interpretacije uključeno je 33 arheološka nalazišta (66%).

Studija daje prvi sustavni pregled i popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete te predlaže strategiju upravljanja nepokretnim arheološkim naslijeđem.

2. UVOD

Okolnosti

Muzej Prigorja Sesvete uključen je u europski projekt „*PONOVNO PROBUĐENA ARHEOLOŠKA NAZALIŠTA - SUVREMENA INTERPRETACIJA BAŠTINE KAO TEMELJ KULTURNOG TURIZMA*“, akronim *ROĐENJE EUROPE* u sklopu Operativnog programa - Instrument pretprištupne pomoći - Slovenija-Hrvatska (OP IPA SI-HR) 2007.-2013. financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Projekt okuplja pet partnera iz Hrvatske i Slovenije: *Zavod za kulturo Slovenska Bistrica* (vodeći partner projekta), *Razvojno agenciju Kozjansko*, *Zavod za kulturo šport, turizem i mladinske dejavnosti Sevnica*, *Muzej Prigorja Sesvete* i *Zavičajni muzej Varaždinske Toplice*.

Zajednički je cilj projekta: pomoći regionalne i prekogranične suradnje povezati lokalno poznata arheološka nalazišta smještena na prekograničnom području Slovenija - Hrvatska (u Sloveniji Ančikovo gradišće nad Jurišnjo Vaso na Pohorju, zatim Rifnik kod Šentjurja, Ajdovski gradec nad Vranji kod Sevnice, a u Hrvatskoj arheološke lokalitete Kuzelin kod Donje Glavnice i Aquae Iasae u Varaždinskim Toplicama); održivi razvoj i jačanje regionalnog identiteta putem očuvanja i oživljavanja arheološkog naslijeđa na temelju njegove suvremene prezentacije i interpretacije; stvaranje prekogranične mreže za prijenos informacija i dobrih praksi; podizanje svijesti lokalne zajednice o važnosti očuvanja kulturnog naslijeđa te njegovo korištenje jačanjem kulturnog turizma.

Osnovna je djelatnost Muzeja Prigorja Sesvete (muzejska institucija prema vrsti lokalni muzej) skupljanje, čuvanje, istraživanje, stručna i znanstvena obrada i sistematizacija zbirk, trajna zaštita te predočavanje/prezentacija javnosti arheološkog naslijeđa područja Sesvete, danas administrativno organiziranog u sastavu Grada Zagreba kao Gradska četvrt Sesvete. Stavljanje arheološkog naslijeđa u fokus europskog projekta može se vezati uz povijest osnivanja Muzeja 1977. godine, potaknutog upravo arheološkim istraživanjem i bogatstvom pokretnih nalaza na višeslojnom arheološkom nalazištu Kuzelin.

U sklopu projekta, Muzej Prigorja Sesvete planirao je izradu predkonceptcije plana upravljanja arheološkim nalazištem Kuzelin i arheološkim nalazištima Gradske četvrti Sesvete (***Study of the protection and presentational potential of archaeological site Kuzelin and adjacent archaeological sites / Studija zaštite i prezentacijskog potencijala arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta***).

Zbog složenosti i raznolikosti problematike unaprjeđenja i upravljanja nepokretnim arheološkim naslijeđem na području Sesveta (smještaj u predjelima različitih prostorno-razvojnih i funkcionalnih obilježja gdje su arheološka nalazišta smještena na predjelima izražene urbanizacije, unutar planiranih građevnih područja naselja, na potezima planiranih prometnica i druge komunalne

infrastrukture, na izgrađenim predjelima naselja, u pejsažu/krajoliku, u Parku prirode Medvednica, i dr.) izrada studije zaštite i prezentacije zahtjeva holističko sagledavanje problematike zaštite i očuvanja arheološkog naslijeđa na nekom prostoru (integralna zaštita) te multidisciplinarni pristup i uključivanje stručnjaka različitih specijalnosti što je postignuto formiranjem interdisciplinarne radne grupe koju čine arhitekti, arhitekti-urbanisti/planeri, arhitekti-konzervatori i arheolozi.

Cilj

Cilj *Studije zaštite i prezentacijskog potencijala arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta* jest utvrditi prostorne i konzervatorske prepostavke održivog upravljanja nepokretnim arheološkim naslijeđem (nalazištima) te odrediti optimalne modele zaštite i mogućnosti/potencijale prezentacije nepokretnog arheološkog naslijeđa sa svrhom / s konačnim ciljem razvoja kulturnog turizma temeljene na obvezujućim pravnim odredbama/dokumentima (Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 152/14; Europska konvencija o zaštiti arheološkog naslijeđa (revidirana)) i stručnim standardima (Povelja o zaštiti i upravljanju arheološkim naslijeđem, Deklaracija o zaštititi smještaja povijesnih građevina, mjesta i područja, ICOMOS-ova povelja o interpretaciji i prezentaciji mjesta kulturnog naslijeđa, i dr.).

5

Opseg

Definiranje prostornih i konzervatorskih preduvjeta za održivo upravljanje arheološkim nalazištem Kuzelin i drugim arheološkim nalazištima na području Gradske četvrti Sesvete (prijedlozi mjera zaštite i prezentacije arheološkog naslijeđa) utemeljeno je na procjeni postojećeg stanja arheoloških nalazišta provedenoj s različitim motrišta (konzervatorsko, arheološko, urbanističko, pejsažno), a uključuje terenski pregled, analizu dostupne arheološke i konzervatorske dokumentacije, prostornih i urbanističkih planova te drugih prostornih podataka o Gradskoj četvrti.

Studija se sastoji od dva dijela: tekstualnog dijela i kataloga. Tekstualni dio studije uključuje osam poglavlja: Sažetak, Uvod, Povijesna obilježja područja Sesvetskog prigorja, Stanje arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete, Vrjednovanje nepokretnog arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete, Prijedlog mjera zaštite - strategija upravljanja arheološkim naslijeđem Gradske četvrti Sesvete, Primjena studije, Literatura i izvori te priloge. Katalog uključuje katalošku obradu odabralih arheoloških nalazišta na području gradske četvrti Sesvete (ukupno 20 nalazišta).

Izrada studije obuhvatila je nekoliko osnovnih etapa: 1) analizu dostupnih podataka i terensko istraživanje/pregled, 2) sintezu i program (uključujući vrjednovanje), 3) suradnju s naručiteljem te 4) izradu prijedloga strategije upravljanja (modeli zaštite i prezentacije).

Ograničenja

Studijom su utvrđene prepostavke prostorne/okolišne održivosti upravljanja arheološkim naslijeđem. Društveni i ekonomski aspekti održivosti upravljanja arheološkim naslijeđem Gradske četvrti nisu bili predmet istraživanja Studije, ali je manjak/nedostatak tih podataka posredno ograničavao/utjecao na odluke. Te podatke potrebno je obraditi/istražiti u idućoj etapi upravljanja što podrazumijeva uključivanje u proces i ostalih ključnih dionika. Obrada svih aspekata održivog razvoja smatra se preduvjetom za izradu plana upravljanja arheološkim naslijeđem koji Muzej planira u budućnosti.

Ostala ograničenja u izradi studije bila su sljedeća: iznimno kratak rok izrade (2,5 mjeseca), nepotpuna arheološka topografija, nedostatak sistematiziranih podataka o arheološkim nalazištima (popis/inventarizacija, fizičko stanje nalaza, povijest zahvata, arheološka dokumentacija, itd.) na području Gradske četvrti te nepoznavanje točnih položaja i područja rasprostiranja pojedinih nalazišta.

Obuhvat

Studijom je obuhvaćeno arheološko nalazište Kuzelin na Medvednici te ostala do danas utvrđena/poznata arheološka nalazišta, uključujući mjesta slučajnih nalaza, na administrativnom području Gradske četvrti Sesvete - ukupno 50 arheoloških nalazišta. Uključena arheološka nalazišta su smještena na područjima različitih zemljopisno-geomorfoloških obilježja: području Medvedničkog gorja, Sesvetskog prigorja te savske nizine. Studija daje prvi sustavni pregled i popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete te predlaže strategiju upravljanja nepokretnim arheološkim naslijeđem.

3. POVIJESNA I KULTUROLOŠKA OBILJEŽJA PODRUČJA SESVETA

Područje Sesveta bogato je kulturno-povijesnom baštinom. Naseljavanje tog prostora počinje već u najranijim razdobljima prapovijesti i gotovo se kontinuirano može pratiti tijekom svih prapovijesnih i povijesnih razdoblja do danas.

Povoljni klimatski i fizički uvjeti te prometno-komunikacijski značaj prostora predstavljaju okosnicu za naseljavanje već tijekom prapovijesti, osobito u vremenu kasnoga brončanog doba kada nositelji kulture polja sa žarama (13.-8. st. pr. Kr.) podižu prva stalna i utvrđena naselja. U tom razdoblju odvija se trgovina s alpskim i zapadnoeuropskim prostorom, a metalurgija postaje jednom od najvažnijih djelatnosti. Prijelaz Laz preko Medvednice isprofiliralo se kao ključna prometnica čiji će puni značaj doći do izražaja izgradnjom antičkih prometnica. Početkom mlađega željeznog ili keltsko-latenskog doba (4.-1. st. pr. Kr.) područje Sesvetskog prigorja zaposjedaju pripadnici zapadnokeltskog plemena Tauriska, koji utvrđuju naselje na brijegu Kuzelin (istočno od Laza).

Prvi vojni pohod Rimljana u Panoniju organiziran je 35. g. pr. Kr. Njime je rimska vlast bila proširena do rijeke Save. Nakon sloma dvaju većih ilirsko-keltskih ustanaka započinje razdoblje mirnog i brzog razvoja provincije Panonije. U drugoj polovici 1. stoljeća dolazi do masovnog naseljavanja civila, gradnje putova i osnivanja novih naselja. Na području Sesvetskog prigorja prolazila je rimska cesta Siscia - Andautonia - Poetovio (Sisak - Ščitarjevo - Ptuj) odnosno jedan njezin krak koji je povezivao savsku ravnicu i Prigorje sa Zagorjem. Trasa ceste na nekim je mjestima djelomično vidljiva, a o njenom značaju svjedoči i velik broj izgrađenih stambeno-gospodarskih i termalnih građevina (Đurđekovec - Gradišće, Kašina - Klačice, Blaguša - Staro Selo, Vurnovec - Gradišće, Donja Glavnica - Frtić, Moravče - Draščica), koji se većinom mogu datirati u vrijeme 1.-4. st. Sva naselja i ladanjske zgrade bili su međusobno povezani mrežom cesta lokalnog značaja. Razvoj rimske Panonije prekinut je šezdesetih godina 2. stoljeća upadima i pustošenjima Markomana, ali je provincija već početkom 3. stoljeća doživjela novi preporod. Ponovni žestoki udari plemena koja su živjela izvan granica Rimskoga Carstva dogodili su se u posljednjoj četvrtini 4. stoljeća. Tim događajima počelo je razdoblje Velike seobe naroda, koje je obilježeno čestim promjenama i nemirima, tijekom kojih kroz to područje prolaze mnogi narodi.

Slaveni će trajno naseliti područje Sesvetskog prigorja o čemu svjedoče mnogobrojna gradišta. Premda do sada arheološki neistražena, sudeći po slučajnim nalazima, otkrivena gradišta kriju boravišta iz doba utvrđenih srednjovjekovnih gradova. Nema dvojbe da se politička organizacija Slavonije, kojoj krajem 11. stoljeća pripada i ovo područje, oslanjala na starije slavensko uređenje (dio Sesvetskog prigorja pripadao je plemenskoj župi Moravče). Početkom 13. stoljeća javljaju se i prvi pisani dokumenti u kojima se spominju naselja (Vugrovec 1201. te Kašina i Blaguša 1217. godine). Ta srednjovjekovna naselja nalazila su se u granicama crkvenih i svjetovnih feudalnih

vlastelinstava: zagrebačkog biskupa, zagrebačkog Kaptola i plemićke obitelji Aka (Ača), koja je 1091. godine od ugarskoga kralja Ladislava I. dobila sjeverne padine Medvednice.

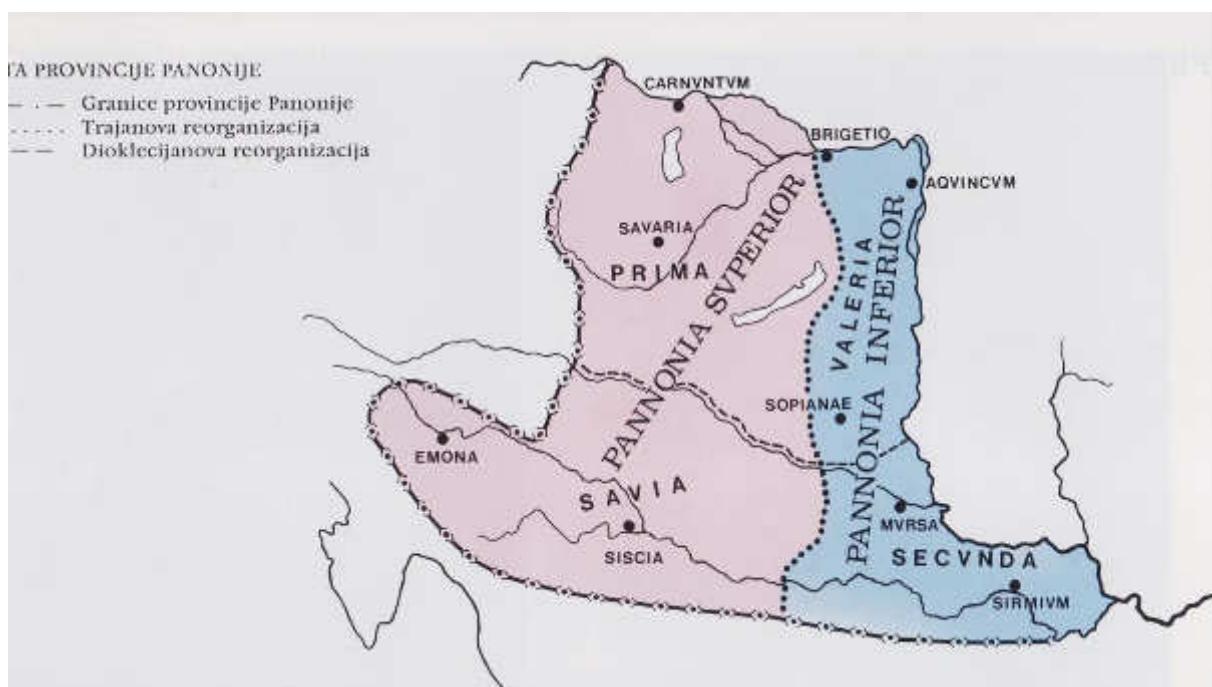
Tatarska provala 40-ih godina 13. stoljeća iz temelja je promijenila način života u otvorenim naseljima. Strateška važnost tog područja naglašena je čitavim nizom utvrda u razdoblju razvijenog srednjeg vijeka, a osobito nakon tatarske provale (kaštel Gradec kraj Kaštine, kaštel Blaguša, kaštel Glavnica i Moravče).

Veliku prekretnicu označava tursko osvajanje Bosne 1463. kada diljem Hrvatske dolazi do gradnje tvrđava i pregrađivanja srednjovjekovnih burgova (plemičkih gradova) koji će odbiti navale Turaka. Iako se demografske prilike nakon osmanske provale nisu drastično pogoršale kao u drugim područjima Slavonije i Hrvatske, uz granicu onog dijela koji nije potpao pod Osmanlijsku vlast ipak dolazi do napuštanja selišta. Prilike se poboljšavaju tijekom 16. stoljeća s povratkom na napuštena selišta, usporedno sa slabljenjem osmanlijskog pritiska. Osim toga, na području Sesvetskog prigorja naseljavaju se izbjeglice iz ugroženih krajeva, što je osiguravalo povećane prihode vlastelinstvima. Tragovi mnogobrojnih novovjekovnih naselja svjedoče o intenzivnijem naseljavanju tijekom 16., 17. i 18. stoljeća.

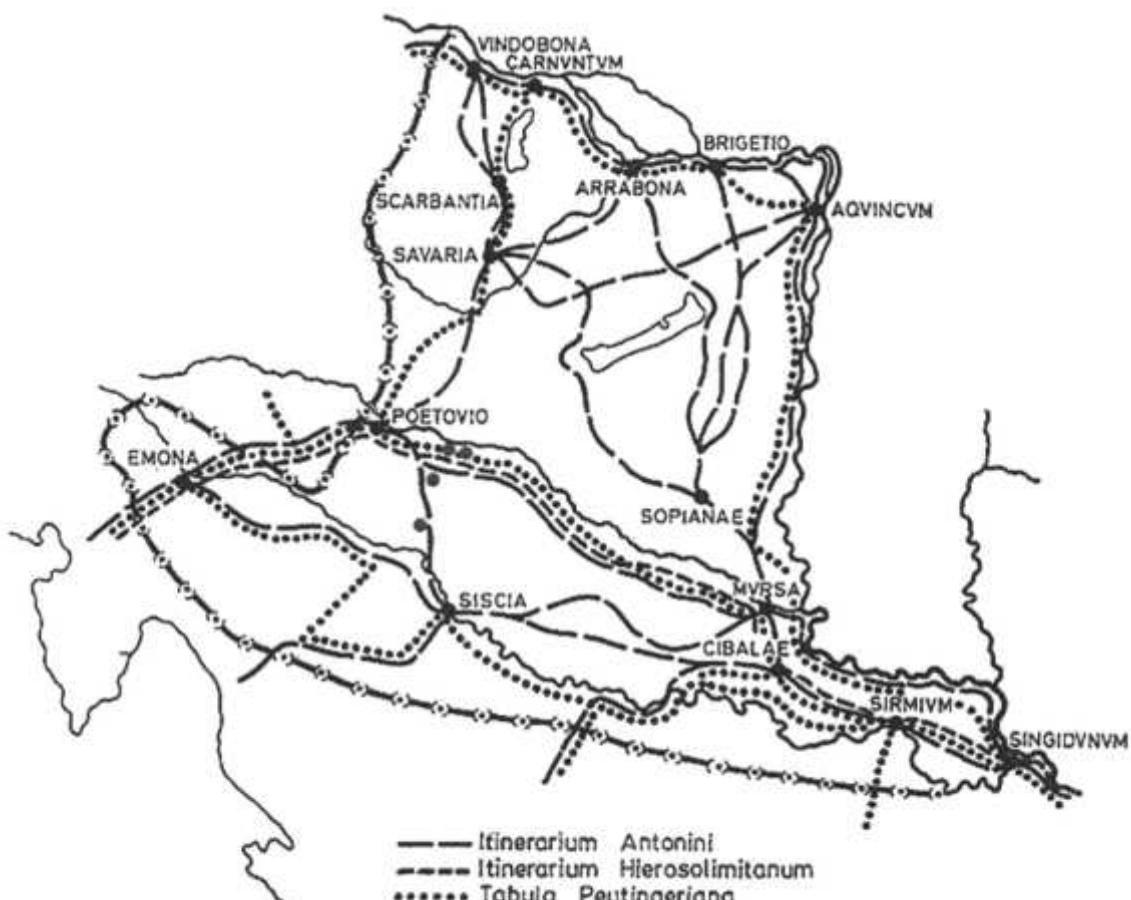
S rastom značaja Zagreba i sesvetsko područje sve više dobiva na važnosti. I danas tim prostorom prolaze važne prometnice koje povezuju Prigorje, Zagorje i posavsku nizinu.

Ovako bogatu i složenu prapovijest i rano povjesno doba područje Sesveta zahvaljuje svom zemljopisnom položaju i topografskim značjkama, što je omogućavalo dobru komunikaciju i povoljne životne uvjete već u najranijim početcima ljudskog naseljavanja.

Svi arheološki nalazi i lokaliteti svojim prisustvom govore o području Sesvetskog prigorja kao o primarnom čovjekovom egzistencijalnom prostoru. Usprkos njihovoj nedovoljnoj istraženosti ukazuju da na tom području, uz već postojeće, treba očekivati mnoge nove arheološke nalaze i nalazišta što karakterom obuhvaćaju ogromno vremensko razdoblje ljudske povijesti.

Sl.1. Rimska provincija Panonija (izvor: Gregl 1991: 8)

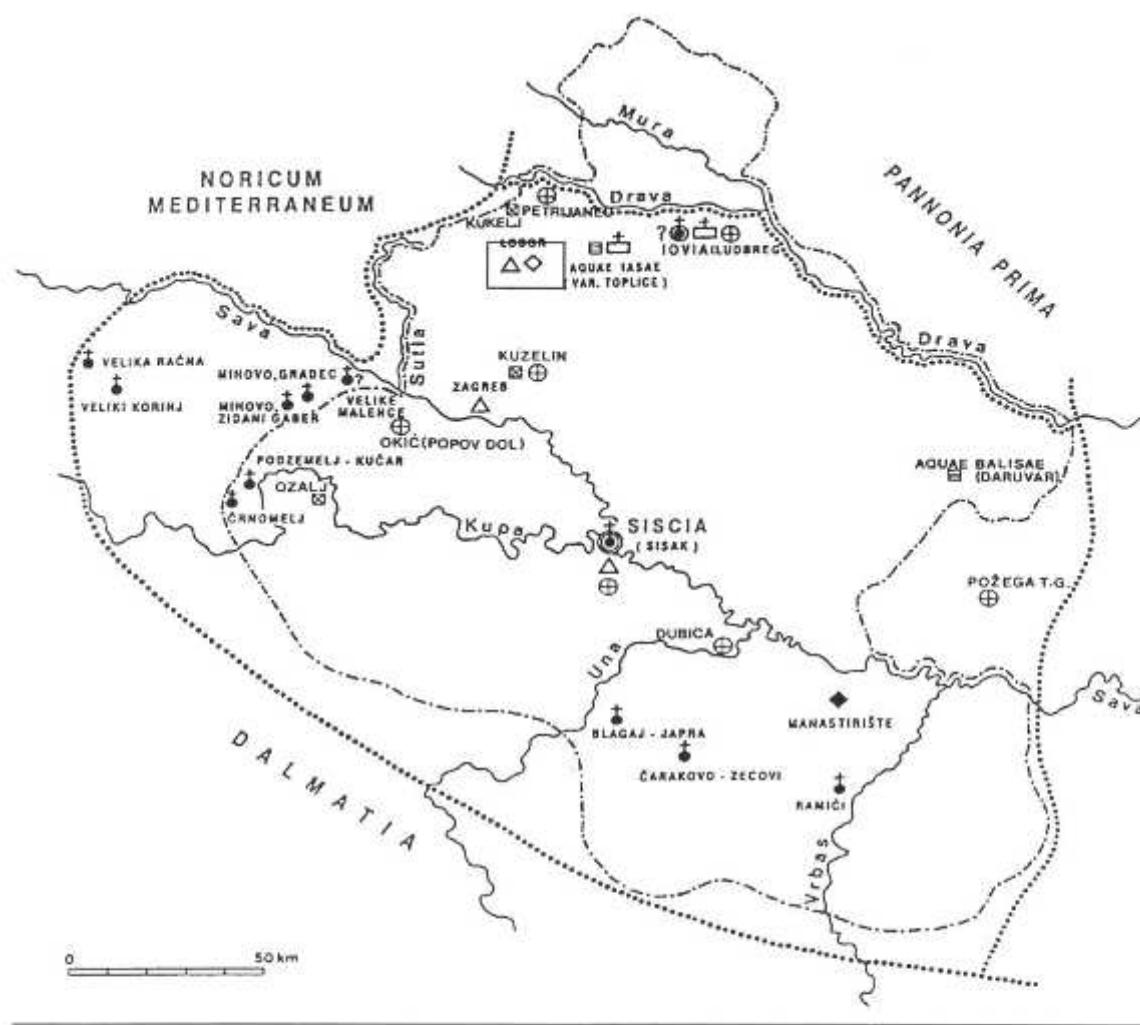
The Pannonian data of Itinerarii

S. SOPRONI 1980.

Sl.2. Rimske ceste na području Panonije (izvor Sokol 2011: 207, prema S. Soproni 1980.)

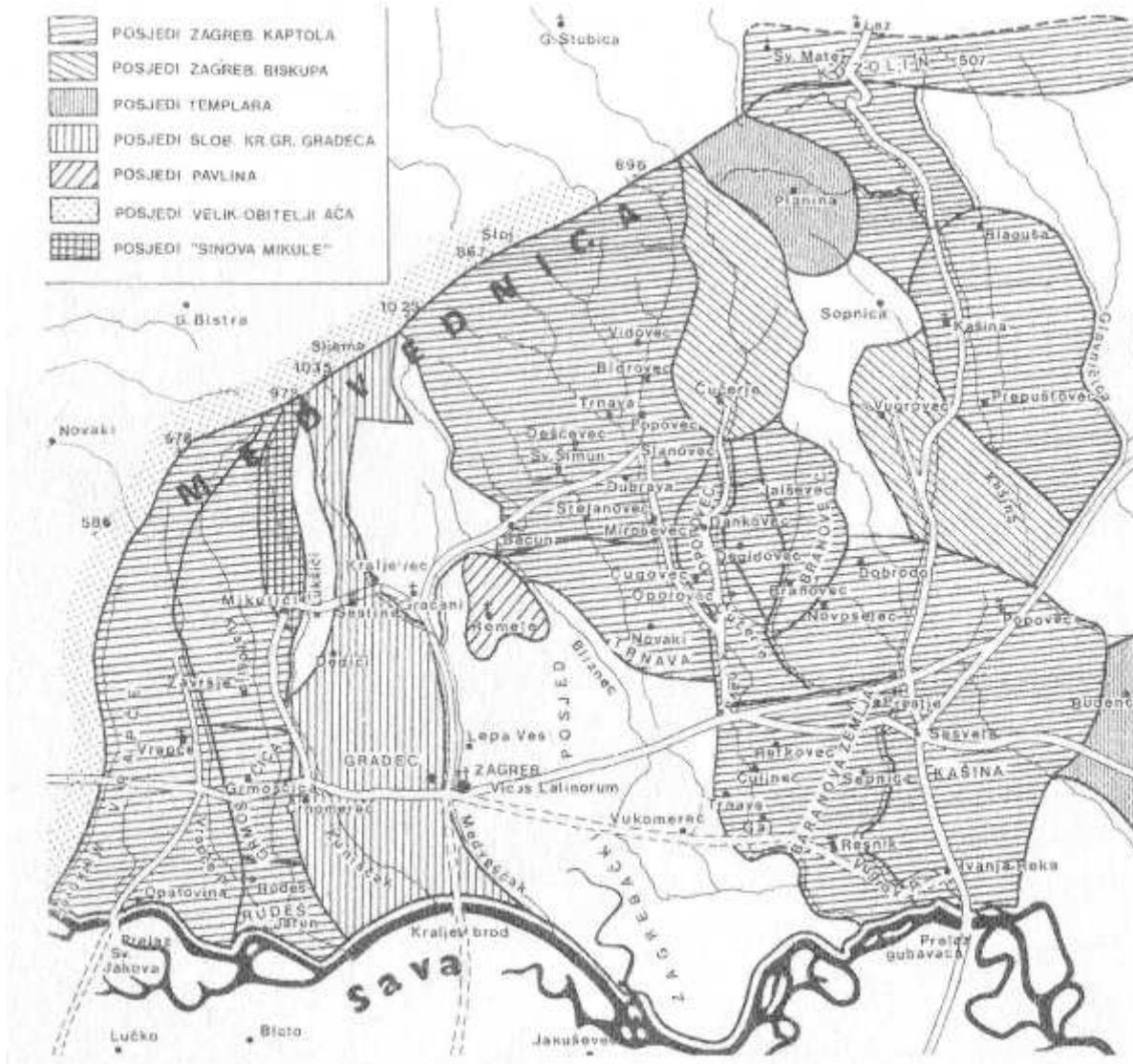
Sl.3. Blatt Zagreb J. Klemenc 1938.– izrez područja Sesvetskog prigorja

- an episcopal see in the Roman period
 - an episcopal see in the Roman and early medieval periods
 - an early Christian religious area before the 5th century
 - an early Christian church of the 5th-6th centuries
 - △ pre-Romanesque church furnishing or architectural sculpture
 - ◊ early medieval Latin inscriptions
 - ◆ early medieval Glagolitic inscriptions
 - the boundaries of the Roman province of Savia
 - the borders of the medieval bishopric of Zagreb
 - castrum
 - cemetery
 - 4th century inscription
- Dopunio: V. Sokol
 Kartu sastavio: Josip Stošić, prof., 1994.
 Grafički prikaz: Ivan Tenšek, dla

Karta 3 (Arh. vest. 48, 1997.)

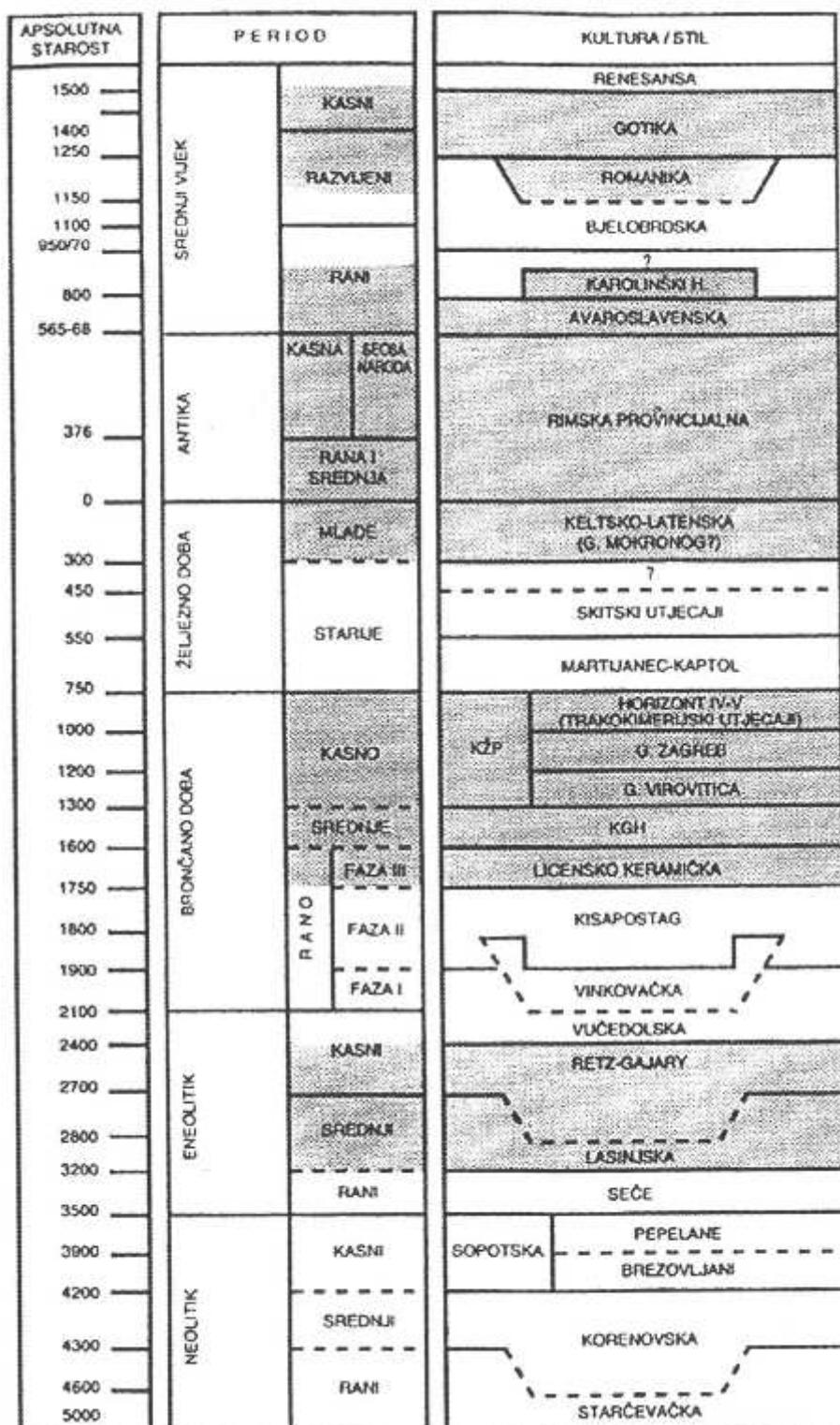
Sl.4. Granice provincije Savije i zagrebačke biskupije u srednjem vijeku (izvor: Sokol 1998: 17, dopunjeno prema J. Stošić 1994.)

Sl.5. Crkveni i gradski posjedi u okolini Zagreba u srednjem vijeku (izvor Marković: 98, prema N. Klaić)

Sl.6. Zemljovid Hrvatske Stjepan Glavač 1673. – izrez (izvor Dobrović 1979: 165)

Tab.1. Kronološka tablica Sesvetskog prigorja (izvor Sokol 2003: 209, dopunio prema Z. Marković, M. Šimek, V. Sokol)

4. STANJE ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA GRADSKE ČETVRTI SESVETE

4.1. Metodologija

Za definiranje prostornih i konzervatorskih preduvjeta za održivo upravljanje arheološkim nalazištem Kuzelin i bliskim arheološkim nalazištima na području Gradske četvrti Sesvete u funkciji unaprjeđenja stanja i razvoja kulturnog turizma polazište predstavlja procjena postojećeg stanja zaštite i prezentacijskog potencijala arheoloških nalazišta provedena s različitim motrišta (konzervatorsko, arheološko, urbanističko, pejsažno). Istraživanje stanja arheoloških nalazišta provedeno je prema sljedećim koracima:

1. Definiranjenje/utvrđivanje popisa arheoloških nalazišta

Ugovorom je određen opseg obrade prema broju arheoloških nalazišta tj. arheoloških područja evidentiranih u Prostornom planu Grada Zagreba (PPGZ) 2014. i Generalnim urbanističkim planom (GUP) Sesvete 2013. (ukupno 22 nalazišta). Budući da je tijekom rada ustanovljen mnogo veći broj do sada utvrđenih i istraživanih nalazišta, pridržavanjem ugovora bio bi bitno smanjen broj promatranih nalazišta te ograničeno razmatranje cjelokupnog arheološkog potencijala u procesu donošenja prijedloga mjera zaštite i razradi prezentacijskih modela. Stoga su revidirani i uspoređeni popisi svih do sada evidentiranih/reambuliranih/ubiciranih arheoloških nalazišta na području Gradske četvrti Sesvete i izrađen je objedinjeni popis. Za izradu popisa korišteni su službeni popisi nadležne konzervatorske službe Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba,¹ nadležne muzejske ustanove Muzeja Prigorja Sesvete, dva izdanja Registra arheoloških nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, te podaci iz literature.

Rezultat: Istraživanjem je od početno definiranog broja od 22 nalazišta/područja ustanovljeno 50 arheoloških nalazišta različitih vrsta prema službenoj klasifikaciji službe zaštite kulturne baštine (Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99). /vidjeti prilog 5., kartogram br.1/

2. Prikupljanje podataka o arheološkim nalazištima

Prikupljeni su podatci/materijali iz postojeće literature, podatci o zaštiti i popisi službe zaštite kulturne baštine, muzejska dokumentacija u nadležnom Muzeju Prigorja Sesvete (izvještaji, programi, pisana i grafička dokumentacija), podatci iz konzervatorskih studija, prostornih i urbanističkih planova i drugih studija i elaborata koji dotiču zaštitu ili utječu na stanje i ugroženost arheoloških nalazišta.

Rezultati: utvrđeno je neažurirano stanje i manjkavi podaci o provedenim istraživanjima (dokumentacija istraživanja) koji su najvažniji izvor za ocjenu prezentacijskog potencijala arheoloških nalazišta.²

¹ Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete, lipanj 2015.

² Rezultati arheoloških istraživanja publicirani su (djelomično) za samo 4 nalazišta od ukupno 50: Sesvete - Dumovečki lug, Kuzelin, Glavnica Donja – Frtić, Moravče - Draščica

3. Terenski obilazak arheoloških nalazišta

Obavljen je terenski pregled (30) nalazišta na poznatim položajima u suradnji s arheolozima.³ Uspoređeni su položaji na terenu u odnosu na zone zaštite ucrtane u studijama i prostornim/urbanističkim planovima (revizija položaja). Ocijenjena je vidljivost arheoloških nalaza i ostalih prostornih elemenata. Izrađena je fotodokumentacija (autori fotografija Ksenija Petrić, Tin Oberman, Damir Fofić⁴).

Rezultati: Ocjena prostornog konteksta (smještaja) s arheološkog, konzervatorskog, pejsažnog i urbanističkog motrišta.

4. Razvrstavanje arheoloških nalazišta

Izrađen je razvrstaj popisanih 50 arheoloških nalazišta prema kriteriju vrijednosti i prezentacijskom potencijalu u četiri grupe :

a- Arheološka nalazišta AN1 - 1-20

Arheološka nalazišta odabrana prema kriteriju visoke vrijednosti i statusu zaštićenog kulturnog dobra te prezentacijskom potencijalu - kataloški obrađena.

Arheološka nalazišta: Blaguša- Gradišće, Blaguša - Staro selo; Đurđekovec- Lušci; Glavnica Donja - Frtić; Glavnica Donja - Kuzelin; Markovo Polje - Svinjarevo; Moravče - Draščica; Moravče - Rošnica; Moravče - Hrtić; Paruževina/Đurđekovec - Gradišće, Planina Donja - Gradišće , Planina Donja - Gradec; Planina Gornja - Rog; Planina Gornja Topla(Velika) Peč; Planina Gornja - Tepćina špica; Sesvete - Dumovečki lug; Sesvete - trasa rimske ceste; Vugrovec Donji – Kamenica/ Slatina; Vugrovec Gornji – Castrum Vugra; Vurnovec – Gradišće.

b- Ostala arheološka nalazišta AN2 - 21-37

Arheološka nalazišta manje vrijednosti ili nalazišta gdje nedostaju podatci potrebni za procjenu vrijednosti, pojedina predložena za prezentaciju.

Arheološka nalazišta: Belovar- Marof; Belovar - trag rimske ceste; Blaguša - Grohot; Blaguša - Kamenica; Markovo Polje / Sesvete - Selčina; Dumovec - Novi Dumovec; Đurđekovec / Vugrovec Donji - Kuntašev breg; Glavnica donja - Centar; Glavničica - Črničevo; Jesenovec- Marofišće/Fonduš; Kašina - Klačice; Lužan - Kamenica; Sesvete - Jelkovec; Sesvete – arheološko područje; Šašinovec - tumuli; Šimunčevac.

c- Sakralne građevine (crkve i kapele)

³ Damir Fofić, dipl.arheolog i povjesničar i Morena Želja Želle, dipl. arheologinja, ravnateljica Muzeja Prigorja Sesvete

⁴ Izrađene fotografije su korištene u izradi studije.

Povijesne građevine sa sačuvanim vidljivim i mogućim arheološkim slojem - nalazi sačuvani u građevnoj strukturi / arhitekturi i/ili u neposrednom okolišu (mjesto starije crkve, groblja, cinkture), prijedlog prezentacije.

Sakralne građevine: Kašina - župna crkva sv. Petra i Pavla; Moravče - crkva Presvetog Trojstva; Planina Donja - kapela sv. Jurja, Vugrovec Donji (Vugrovec Donji) - crkva sv. Mihalja, Sesvete - crkva Svih Svetih.

d- Mjesta slučajnih arheoloških nalaza – nemaju prostorni aspekt/dimenziju

Slučajni nalazi pokretnog arheološkog materijala bez nepokretnih arheoloških nalaza arhitektonskih i građevnih struktura, pojedina predložena za prezentaciju.

Slučajni nalazi: Markovo Polje / Sesvete – Selčina nalaz koplja; Glavnica Donja - raspelo/poklonac; Kašina – nalaz novca; Kašina – kamena sjekira; Kašina - Kobilja pećina/Kobiljak; Sesvete - Sesvetski Kraljevec ; Vugrovec Donji - kuća I. Gorinca; Vugrovec Gornji/Vugrovec selo – Gradina.

Rezultat: odabir broja lokaliteta za detaljnu katalošku obradu i odabir lokaliteta za prezentaciju.
/vidjeti prilog 5., kartogram br.5/

5. Izrada Kataloga

Metodološki postupak ocjene stanja i prezentacijskog potencijala arheoloških nalazišta proveden je kataloškom obradom svih 50 nalazišta. U tu svrhu izrađen su dva kataloga, jedan koji sadrži usporedne pregledne podatke za sva nalazišta – pregledni katalog, i drugi – namjenski/prošireni katalog – sastavljen prema kriteriju detaljnog dokumentiranja postojećeg stanja, procjene stanja, ocjene vrijednosti, mjera zaštite i prezentacijskog potencijala s 20 odabranih nalazišta (grupa AN 1).

Pregledni katalog sadrži podatke za svih 50 arheoloških nalazišta razvrstanih u navedene tipološke grupe A, B, C i D, a sadrži osnovne podatke analize postojećeg stanja:

administrativnu pripadnost (naselje), naziv nalazišta, povijesno razdoblje, vrstu nalaza, vrstu istraživanja, status pravne zaštite, osvrt na zone zaštite ako su određene (PPGZ, PPPP, GUP), dok su u prijedlogu iskazani prijedlog mjera zaštite i prijedlog oblika/modela prezentacije i interpretacije.

Namjenski/prošireni katalog izrađen je za najvrjednijih 20 nalazišta, a podijeljen je u šest cjelina od kojih svaka sadrži razrađene podstavke:

- opće podatke o arheološkom nalazištu
- arheološke podatke i opis arheološkog nalazišta
- postojeće stanje i procjenu stanja
- vrjednovanje arheološkog nalazišta

- prijedlog mjera /smjernica zaštite arheološkog nalazišta
- literaturu i izvore.

4.2. Arheološki podaci

Povijesna razdoblja (za svih 50 nalazišta) /vidjeti prilog 5., kartogram br.6/

Arheološka nalazišta kronološki pripadaju u razdoblja:

Prapovijest - (bakreno doba 4000.-3000. g. pr. Kr.; rano brončano doba – licenska kultura 1800. g. pr. Kr.; brončano doba – kultura grobnih humaka 1400. g. pr. Kr.; mlađe brončano doba - kultura žarnih polja (KŽP) 13.-8. st. pr. Kr.; halštat; mlađe željezno doba - keltsko-latenska kultura 4.-1. st. pr. Kr.) - ukupno 11 nalazišta:

Blaguša - Staro selo, Glavnica Donja - Kuzelin, Moravče - Draščica, Moravče - Rošnica, Planina Gornja - Rog, Planina Gornja - Topla peč, Sesvete - Arheološko područje, Markovo Polje / Sesvete – Selčina nalaz koplja, Glavnica Donja - Raspelo, Kašina - kamena sjekira, Kašina –Kobiljak.

Antika - (antika- rimske carstvo 1.-3.st.; kasna antika 4.-5.st.; seoba naroda 2. pol. 6. st.) - ukupno 28 nalazišta:

Blaguša - Staro selo; Sesvete - Dumovečki lug; Đurđekovec - Lušci; Glavnica Donja - Frtić; Glavnica Donja - Kuzelin; Markovo Polje - Svinjarevo; Moravče - Draščica; Moravče - Rošnica; Paruževina/Đurđekovec - Gradišće; Sesvete - trasa rimske ceste; Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina; Vurnovec – Gradišće; Belovar/Žerjavinec - trag rimske ceste; Markovo polje / Sesvete - Selčina; Dumovec - Novi Dumovec; Đurđekovec - Kuntašev breg; Glavnica Donja - Centar; Glavničica - Črničevo; Kašina - Klačice; Lužan - Kamenica; Sesvete - Jelkovec; Sesvete – Arheološko područje Sesvete; Šašinovec - tumuli; Šimunčevac; Kašina – nalaz novca; Sesvete - Sesvetski Kraljevec; Vugrovec Donji - kuća I. Gorinca; Vugrovec Gornji/Vuger selo – Gradina.

Srednji vijek - (kasni srednji vijek 13. st.) - ukupno 11 nalazišta

Blaguša - Gradišće, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradišće, Planina Donja - Gradec, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra, Sesvete - Arheološko područje, Kašina - crkva sv. Petra i Pavla, Moravče - crkva Presvetog Trojstva, Planina Donja - kapela sv. Jurja, Vuger Selo - crkva sv. Mihalja, Sesvete - crkva Svih Svetih.

Nedeterminirano razdoblje - ukupno 5 nalazišta:

BeloVAR - Marof, Blaguša - Grohot, Blaguša - Kamenica, Jesenovec - Marofišće Fonduš, Planina Gornja – Tepčina špica.

Od 50 nalazišta jednoslojnih je ukupno 40, višeslojnih 5 (Blaguša - Staro selo, Kuzelin, Moravče - Draščica, Moravče - Rošnica, Sesvete - arheološko područje) dok je za 5 nalazišta razdoblje nepoznato.

Vrsta nalaza (za svih 50 nalazišta)

Vrste nalaza razvrstane su prema povijesnim razdobljima u sljedeće grupe:

Prapovijest:

- naselje: Kuzelin
- nekropola: Moravče - Draščica
- kameni humak: Moravče - Rošnica
- gradina: Planina Gornja - Rog
- povremeno pećinsko boravište: Planina Gornja – Topla peč
- pokretni slučajni nalazi: kopanje (Markovo Polje / Sesvete), kamene sjekire (Kašina – Kobiljak, Kašina, Glavnica Donja – raspelo)
- nedeterminirano: Blaguša - Staro selo, Sesvete – Arheološko područje.

21

Antičko razdoblje:

- građevina/e: Moravče – Rošnica, Blaguša – Staro selo, Vugrovec – Kamenica/Slatina, Kašina – Klačice, Sesvete – Centar Brestje, Šimunčevac
- *villa rustica*: Vurnovec – Gradišće, Moravče - Draščica, Glavnica Donja – Frtić, Lužan – Kamenica (?)
- *mansio* (odmorište): Paruževina - Gradišće
- nekropola tumuli noričko-panonskog tipa: Sesvete – Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci, prema Šašinovcu, Sesvete / Markovo Polje - Selčina
- paljevinska nekropola: Glavnica – Črničevo
- pojedinačni grob: Markovo Polje - Svinjarevo, Glavnica Donja - Frtić, Gradišće - Vurnovec
- antički refugij: Kuzelin
- prometna infrastruktura: Belovar/Žerjavinec, Đurđekovec – Lušci, Lužan – Kamenica, Paruževina – Gradišće, Sesvete – trasa rimske ceste, Markovo Polje – Svinjarevo, Markovo Polje / Sesvete – Selčina, Vugrovec Donji - Kamenica/Slatina, Dumovec – Novi Dumovec
- antička naselja: prepostavljuju se u Vugrovcu, Kašini, Glavnici Donjoj i Moravču
- nalaz građevnog materijala - kamen, opeka: Đurđekovec – Kuntašev breg, Glavnica Donja – Centar

- slučajni nalazi: keramika, novac (4 nalazišta).

Srednji vijek:

- Fortifikacija - zemljano drvena utvrda: Blaguša – Gradišće, Moravče – Hrtić, Planina Donja Gradec i Gradišće, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra.
- naselja uz utvrde: Hrtić, Gradec (?)
- Sakralne građevine - crkve i kapele: ostaci gotičke/romaničke strukture zidova i kamene plastike u arhitekturi (Kašina, Vugrovec, Planina Donja); pretpostavka srednjevjekovnog groblja (Kašina, Vugrovec, Planina Donja, Sesvete); ostaci temelja ranijih crkvi (Kašina, Vugrovec, Planina Donja, Sesvete, Moravče).

Vrsta istraživanja (za svih 50 nalazišta) /vidjeti prilog 5., kartogram br.7/

Rekognosciranje : sustavno i nesustavno provedeno je na svim nalazištima. U tu skupinu ubraja se i nekoliko očevida arheologa prilikom građevnih radova.

Sustavno iskopavanje: provedeno je na 7 nalazišta: Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci, Glavnica Donja - Frtić, Glavnica Donja - Kuzelin, Moravče - Draščica, Moravče – Rošnica, Vurnovec - Gradišće

Zaštitno iskopavanje: nije provedeno ni na jednom arheološkom nalazištu.

22

Sondažno iskopavanje: provedeno na 4 nalazišta: Markovo Polje - Svinjarevo, Moravče - Hrtić, Planina Gornja - Topla (Velika) peč , Vurnovec – Gradišće.

Pokusno iskopavanje: Glavnicičica Črničevo

Nedestruktivne metode istraživanja: provedene su na 4 nalazišta - 3D snimanje, geofizička istraživanja: Blaguša - Gradišće (2015.), Blaguša - Staro selo (2015.), Glavnica Donja- Kuzelin (2015.), Paruževina/Đurđekovec – Gradišće (2013.)

Slučajni nalazi: zabilježeni su na 8 mjesta

Nije istraživano: 5 nalazišta (okoliš sakralnih građevina, tragovi rimske ceste na mjestima prema predaji).

Nepoznato: Šimunčevac

Istražena površina - istraženost/dokumentacija istraživanja (za 20 nalazišta u Katalogu)

Iskazane su veličine za 13 nalazišta koje variraju od 1-30 m² i 150–750 m², te od otprilike 7000-8750 m² (arheološko iskopavanje) i nedestruktivne metode od 6200 m² do 1,5ha . Površine iskopavanja su vrlo male i zahvaćaju manji dio pretpostavljene zone/područja rasprostiranja nalaza (iznimka je arhološko nalazište Kuzelin). Istraženost područja arheološkim iskopavanjem ocjenjuje se kao slaba

iako se kontinuirano provode istražni radovi. Dokumentacija istraživanja, predložena i dostavljena tijekom izrade Studije, vrlo je manjkava, posebice glede dokumentacije nalaza arhitekture (opisi, grafička dokumentacija, fotografije i ostala prateća dokumentacija, dnevničici, zapisnici i sl.), dok za dio nalazišta koji su uvedeni u popis nije dostavljena nikakva dokumentacija iz Muzeja. Dokumentacija o nalazištima izrađena u Muzeju nije redovito dostavljana nadležnoj konzervatorskoj službi⁵.

Vlasništvo (za 20 nalazišta u Katalogu)

Zemljišta/parcele/katastarske čestice na kojima se nalaze arheološka nalazišta većinom su u privatnom vlasništvu fizičkih osoba (16 nalazišta), državnom vlasništvu Republike Hrvatske 4 (Sesvete- Dumovečki lug; Planina Donja – Gradec; Planina Donja - Gradišće, dio; Vurnovec - Gradišće, dio), te u vlasništvu pravne osobe - tvrtke Hrvatski Telekom (Vugrovec Gornji – Castrum Vugra). U naravi su to šume (privatne ili u upravljanju Hrvatskih šuma), oranice, livade košanice, vinogradi, vrtovi, voćnjaci i pašnjaci. Rjeđe su to građevna područja i putovi (javno dobro).

4.3. Postojeće stanje i procjena stanja arheoloških nalazišta

Vrsta arheološkog naslijeđa (arheološka područja i nalazišta) (za 20 nalazišta u Katalogu)

Nepokretna arheološka baština razvrstana je u konzervatorskim studijama na *arheološke zone* i *lokalitete*⁶. Razlike u terminologiji i izostanak službene definicije nalazišta i područja nisu ovdje razmatrane već je Studijom dana vlastita/nova podjela na nalazišta i arheološka područja (sustav nalaza/nalazišta na određenom području prepoznat kao područje od nekoliko nalazišta).

arheološka nalazišta: određeno je 14

arheološka područja: određena/predložena su 3, a uključuju 6 nalazišta (Blaguša – Staro selo, Arheološko područje Moravče, Arheološko područje Rog i Arheološko područje Vugrovec Donji)

Status pravne zaštite (zaštićeno kulturno dobro, evidencija, unutar druge zaštićene cjeline) za svih 50 nalazišta /vidjeti prilog 5., kartogram br.8./

Podaci daju stanje pravne zaštite u konzervatorskoj službi koja može biti status zaštićenoga kulturnog dobra, evidentiranog nalazišta (područja) ili nalazište nije u sustavu evidencije konzervatorske službe.

Na području Gradske četvrti Sesvete zaštićena su 4 arheološka nalazišta koja imaju status kulturnog dobra: Sesvete - Dumovečki lug (Z-5631/2012.), Glavnica Donja - Kuzelin (Z-5251/2011.).

⁵ Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu (danasa Konzervatorski odjel Ministarstva kulture) do 1991. g. i u Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba nakon 1991.

⁶ Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara donosi podjelu arheološke baštine na arheološka nalazišta i zone. Definicija nalazišta/lokaliteta i zone nije utvrđena zakonom i Pravilnikom o arheološkim istraživanjima.

Paruževina/Đurđekovec - Gradišće (Z-5860/2012.) i Vugrovec Donji - Kamenica (RZG-120/1964). Radi se o tri prvi puta zaštićena kulturna dobra proglašena 2011. i 2012. godine, dok je nalazište Kamenica u Vugrovcu Donjem jedino staro rješenje o zaštiti koje je proglašio Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture 1964. godine, a nije revidirano u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Status evidentirane arheološke baštine imaju 22 *arheološka područja* i 8 *arheoloških lokaliteta* (Dobrodol – Kridenka izvan Gradske četvrti Sesvete) i zaštićeni su mjerama konzervatorskih studija, prostornih planova i općim mjerama međunarodnih konvencija i zakona (Valletta).

Dva nalazišta su unutar granica zone zaštite drugog kulturnog dobra: unutar kulturno povijesne cjeline naselja Vugrovec - nalazište Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina i unutar granica zaštite pojedinačnog kulturnog dobra ljetnikovca Thauszy u Vugrovcu Gornjem - nalazište Castrum Vugra.

Poseban su slučaj sakralne građevine (5) koje imaju status zaštićenog kulturnog dobra, ali arheološka dimenzija nije istaknuta u njihovim Rješenjima o zaštiti (4). Istaknuta je samo u Rješenju o zaštiti za crkvu u Kašini, dok su crkva sv. Jurja u Planini Donjoj i crkva sv. Mihalja u Vugrovcu uključene u popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete (GZZSKP).

Od konačnog popisa 50 nalazišta Gradske četvrti Sesvete njih 16 nije evidentirano u popisima konzervatorske službe (Glavnica Donja – Frtić, Planina Donja - Gradišće, Vurnovec – Gradišće, Belovar/Žerjavinec – trag rimske ceste, Blaguša - Grohot, Blaguša - Kamenica, Markovo Polje / Sesvete – Selčina trag antičke ceste, Dumovec – Novi Dumovec, Lužan – Kamenica, Sesvete – Centar Brestje, Šašinovec – tumuli, Markovo Polje / Sesvete – Selčina nalaz koplja, Kašina – kamena sjekira, Kašina – nalaz novca, Sesvete – Sesvetski Kraljevec, Vugrovec Gornji/Vuger Selo – nalaz novca i keramike).

Granice (zona) zaštite (za svih 50 nalazišta)

Zone zaštite za (22) *arheološka područja* određene su u Prostornom planu (PPGZ, 2014.) i konzervatorskim studijama (GZZSKP). Terenskim očevirom i provedenom revizijom konstatirano je da 10 zona nije ispravno uneseno (Moravče – Draščica, Moravče – Rošnica (dio), Glavnica Donja (dio), Blaguša – Gradišće, Blaguša – Staro selo (dio), Jesenovec – Marofišće Fonduš, Planina Gornja – Rog, Planina Gornja – Topla peć, Markovo Polje – Svinjarevo, Belovar - Marof). Zone zaštite nisu upitne kod arheoloških nalazišta koji imaju status kulturnog dobra, dok su ostale zone unesene u prostorno-planske dokumente bez sustavne procjene prostiranja nalaza te ih treba provjeriti/korigirati u slijedećim etapama sustavnog rekognosciranja.

U Prostornom planu grada Zagreba (PPGZ, 2014.) nije ucrtana zona zaštićenog nalazišta Vugrovec Donji –Kamenica i Paruževina - Gradišće.

Prevelike zone su određene za 3 nalazišta: Sesvete – Jelkovec, Glavničica – Črničevo, Đurđekovec - Lušci (PPGZ, 2014., GUP Sesvete 2013.).

Za 16 nalazišta koja nisu uvedena u konzervatorske popise zone nisu nigdje službno unesene, a od toga je za 11 nalazišta nepoznat točan položaj. Nepoznat je položaj i za 3 nalazišta koja su na popisu Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode GZZSKP: Šimunčevac, Kašina - Kobiljak, Vugroveč Gornji – kuća I. Gorinca.

Mjere zaštite (za svih 50 nalazišta)

Mjere zaštite regulirane su u konzervatorskim podlogama za prostorne/urbanističke planove, u prostornim/urbanističkim planovima, odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Rješenjima o zaštiti kulturnog dobra, dozvolama za istraživanje i međunarodnim dokumentima koje je Republika Hrvatska ratificirala.

Mjere zaštite određene su u Konzervatorskim podlogama za PPGZ, GUP Sesvete i PP PP Medvednica te prostornim/urbanističkim planovima PP Grada Zagreba, GUP Sesvete i PP PP Medvednica te u detaljnim planovima: UPU Gospodarska Zona Sesvete Jug, UPU Gospodarska Zona Sesvete Sjever, DPU Sopnica-Jelkovec, UPU Sesvete Selčina sjever gdje se navode mjere zaštite za Sesvete – trasu rimske ceste.

Za zaštićena kulturna dobra (3) mjere su utvrđene Rješenjem o zaštiti. Mjere zaštite utvrđene su za nalazište Kuzelin i Rješenjem o dozvoli arheoloških istraživanja (2013. GZZSKP) gdje se podrobnije propisuju konzervatorske mjere zaštite.

Propisane mjere zaštite arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete su općeg tipa: za arheološke lokalitete uvjetuju arheološka istraživanja prije građevnih radova uz uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturne baštine; prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturne baštine za sve zahvate unutar granica zaštićenog *pojedinačnog arheološkog lokaliteta*; izradu plana istraživanja i zaštite *arheološkog područja*, za arheološka područja arheološki nadzor, prekid radova u slučaju arheološkog nalaza i obvezu obavlještavanja nadležnog tijela, obvezu provedbe arheoloških istraživanja u slučaju arheološkog nalaza.

Za nalazišta koja nisu evidentirana u popisima vrijede opće mjere Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te odredbe ratificiranih međunarodnih dokumenata (Valletta).

Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza (za 20 nalazišta u Katalogu)

Sva su arheološka nalazišta u pravilu zapuštena i zanemarena, a fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza ne zadovoljava ili je loše. Prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja. Nema niti jednog prezentiranog i uređenog lokaliteta s kontroliranim mjerama fizičke zaštite nalaza.

Fizičko stanje se navodi kao:

- nepoznato: nalazi su u tlu, nema praćenja (monitoringa), nedostaje dokumentacija - prepostavlja se različit stupanj očuvanosti
- dio lokaliteta je izložen fizičkoj destrukciji korištenjem tla - izoravanje, iskop kamena
- vidljivi ostaci/nalazi nisu konzervirani, mjestimično su oštećeni (Kuzelin)
- nalazišta su obrasla visokim stablima i šikarom - negativan utjecaj korijenja vegetacije
- oštećenja arheološkim istraživanjem
- oštećenje ilegalnim iskopavanjem i vandalizmom (Blaguša - Gradišće, Đurđekovec - Lušci, Planina Donja - Gradišće)
- devastirano izgradnjom građevina (Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina, Vurnovec – Gradišće)
- devastirano građevnim radovima na infrastrukturi - potok, cesta (Vurnovec)

Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza (za 20 nalazišta u Katalogu)

Dio nalaza koji su pod zemljom nije ugrožen. Kod nekih nalazišta nije prisutno oštećenje nalaza korištenjem tla te nisu ugroženi obradom zemljišta (livade košanice). Nepokretni arheološki nalazi ugroženi su uglavnom neodgovarajućim korištenjem obradivog zemljišta, širenjem građevnog područja, fizičkim utjecajem vegetacije, te se za dio nalaza prepostavlja da mogu biti izloženi vandalizmu i ljudskoj destrukciji (nekontrolirano gospodarsko iskorištavanje šume). Prisutni prirodni i ljudski čimbenici oštećenja su:

- utjecaj vegetacije
- mogućnost erozije tla, klizišta
- izloženost nalaza atmosferilijama (Kuzelin)
- neprovođenje zaštite i konzervatorskih zahvata nakon arheološkog iskopavanja
- mogućnost vandalizma
- neodgovarajuća obrada tla (oranje)
- neodgovarajuća promjena načina korištenja i obrade zemljišta npr. iz livade u oranicu
- mogućnost nekontroliranog gospodarskog iskorištavanja šume
- mogućnost nove izgradnje u građevnom području naselja (izgrađeni i neizgrađeni dio)
- planiranim proširenjem groblja i građevnih područja
- izgradnjom putova i cesta te infrastrukturnim radovima.

Ugroženost arheoloških nalaza/nalazišta:

Sl.7. ugroženost arheoloških nalaza- zarastanje (nalazište Planina Donja – Gradišće)

27

Sl.8. ugroženost arheoloških nalaza - temperatura, oborine, zarastanje (Kuzelin)

Sl.9. ugroženost arheoloških nalaza - oranje (nalazište Paruževina – Gradišće)

Sl.10. ugroženost arheoloških nalaza - vanadalizam (nalazište Lušci)

Sl.11. ugroženost arheoloških nalaza - infrastruktura (uz nalazište Paruževina – Gradišče)

Sl.12. ugroženost arheoloških nalaza - nova izgradnja (nalazište Vugrovec Donji - Kamenica)

Dosadašnje financiranje (za 20 nalazišta u Katalogu)

Financiranje arheoloških istraživanja do sada je bilo uglavnom iz fondova kulture na razini Grada Zagreba (SIZ kulture, Gradski ured za kulturu) i lokalne samouprave Sesveta (nekadašnji SIZ, SO) putem redovitih godišnjih natječaja za programe u kulturi. Sredstva za istraživanja su izdvajali Turistička zajednica Sesveta, Vodna zajednica Zagreb, mjesna zajednica Glavnica Donja i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (ranije JAZU). Geofizička istraživanja na nalazištu Paruževina finasirao je Muzej Prigorja Sesvete. Na Kuzelinu je manje iznose osiguralo zadnjih godina Ministarstvo kulture Republike Hrvatske. Recentna istraživanja nedestruktivnim metodama na nekoliko nalazišta (Blaguša, Kuzelin, Staro selo) te sustavna arheološka iskopavanja na Kuzelinu provedena su sredstvima projekta OP IPA SI-HR 2007-2013. „Rođenje Europe“ 2015.

Konzervatorski zahvati (metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija) (za 20 nalazišta u Katalogu)

Na istraživanim arheološkim nalazištima uglavnom nije bilo konzervatorskih zahvata na nepokretnim nalazima ili su provedeni u vrlo malom obimu. Uglavnom se radi o osnovnom zahvatu - ponovnom zatrpanju. Dokumentacija o provedenim konzervatorskim zahvatima nakon istraživanja nije dostavljena na uvid tijekom izrade Studije.

Nalazišta su nakon istraživanja i građevnih radova ostala nezatrpana (Vurnovec, Dumovečki lug, Đurđekovec i Kuzelin). Monitoring se ne provodi ni na jednom nalazištu. Javnosti nije prezentirano ni jedno nalazište.

30

Procjena pravne i fizičke zaštite (za 20 nalazišta u Katalogu)

Pravna zaštita nije uspostavljena na većini nalazišta (zaštićena su samo 4 nalazišta) te se procjenjuje da su nalazišta trenutačno nedovoljno pravno zaštićena.

Fizička zaštita nalazišta uvjetno zadovoljava, dok na nekoliko zbog neodgovarajuće obrade zemlje dolazi do izoravanja nalaza. Zadovoljavajuća fizička zaštita na većini nalazišta često je uvjetovana zadržavanjem postojećeg korištenja zemljišta (livade) ili kontrolom gospodarskog iskorištavanja (šume). Na nekoliko nalazišta (Kuzelin, Moravče – Rošnica, Sesvete – trasa rimske ceste, Vurnovec - Gradišće) fizička zaštita nalaza ne zadovoljava.

Procjena mjera zaštite (za 20 nalazišta u Katalogu)

Mjere zaštite propisane konzervatorskim podlogama za prostorne planove različitih razina i obuhvata, prostornim planovima te rješenjima o zaštiti kulturnih dobara su općeg tipa. Mjere propisuju službeni/zakonski propisani postupak prilikom izvođenja radova, kao i zahvata u granicama

zone arheološkog nalazišta tj. u granicama *arheoloških područja* i *lokaliteta* ucrtanih u konzervatorskim studijama i prostornim planovima (PPGZ 2014., PP PP Medvednica i GUP Sesveta 2013.). Ne upućuju na mjere upravljanja, prezentaciju i planiranje arheoloških resursa unutar prostornih ili razvojnih planova i specijalističkih konzervatorskih elaborata. Za sve razine konzervatorskih podloga i prostornih planova mjere zaštite su iste i ne uzimaju u obzir mjerilo te namjenu/svrhu konzervatorskog elaborata ili prostornog/urbanističkog plana.

***Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

Financiranje je procijenjeno kao nedovoljno, provedeno na malom broju lokaliteta i necjelovito. Model dugogodišnjeg financiranja istraživanja jednog nalazišta (preko 40 godina kontinuiranog istraživanja Kuzelina) s vrlo malim sredstvima i mnogobrojnim kampanjama ne pokazuje vidljivost rezultata i ne dovodi do mogućnosti prezentacije.

Za prezentaciju nepokretnog arheološkog naslijeđa na područja Sesveta potpuno su izostali programi, studije i elaborati. Muzej Prigorja Sesvete predložio je jedino nalazište Kuzelin predložio za prezentaciju i uređenje arheološkog parka, dok ostala nalazišta nemaju razrađene ideje i elaborate prezentacije. Za nalazište u Vurnovcu je postojala ideja prezentacije 1990. Godine, predložena povodom obilježavanja 900 -te obljetnice Zagreba.

31

***Ugroženost, procjena rizika* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

Arheološki nalazišta su ugrožena korištenjem zemljišta, vegetacijom, ljudskim djelovanjem i općenito fizičkim promjenama i aktivnostima u prostoru: izgradnjom građevina i infrastrukturom. Potencijalna ugroženost je posredno moguća u fazi izrade prostornih planova ako se ne procjenjuju utjecaji planiranih zahvata na nalazišta. Područje GČ Sesvete je izloženo snažnoj transformaciji pod utjecajem glavnog grada što dodatno povećava ugroženost nepokretnog arheološkog naslijeđa.

***Smještaj* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

Arheološka nalazišta smještena su uglavnom u ruralnom kulturnom krajoliku seoskih naselja u podbrežju Medvednice (9 nalazišta) gdje je većina izdvojena iz naselja, a samo nekoliko je u građevnom području tradicijskih naselja.

Posebnu grupu čine nalazišta smještena u šumskim predjelima: brdskim bjelogoričnim šumama Medvednice (7 nalazišta), nizinskim šumama (1 nalazište) ili močvarnim nizinskim šumama (1 nalazište).

Jedno nalazište smješteno je u urbaniziranom predjelu naselja Sesvete i jedno u području planiranom za proširenje Gradskog groblja.

Većina nalazišta - ukupno 16 smješteno je na vrhovima i u podbrežju Medvednice (zemljopisna obilježja - Medvednica - Sesvetsko Prigorje), dva su smještena na prijelaznom području, a dva su smještena u savskoj ravnici.

***Vidljivost/izloženost pogledu* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

Po ovom kriteriju razdvojena su vidljiva nalazišta i ona svojim položajem izložena pogledu te nalazišta bez vidljivosti.

Vidljiva arheološka nalazišta (ukupno 11) su razdvojena u dvije grupe:

1 grupa u koju pripadaju nalazišta vidljiva u oblicju terena vezanoj uz funkcionalno oblikovanje elemenata nalazišta. Radi se o nalazima drvenih utvrda – kaštela i antičkih tumula. Njihova izloženost pogledu može biti vrlo slaba uslijed zaklonjenosti šumom tako da nisu vidljivi iz širih vizura i neprepoznatljivi su običnom posjetitelju.

2. grupu čine nalazišta s istaknutim pejsažnim smještajem na vrhu brijega - prapovijesne gradine (Kuzelin, Rog, Topla peč, Tepčina špica) koja su zbog vegetacije zaklonjena pogledu.

Nalazišta bez vidljivosti (ukupno 9) su ona kod kojih su nepokretni nalazi pod zemljom ili vrlo slabo uočljivi te nemaju nikakve prostorne vidljivosti.

***Korištenje prostora nalazišta* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

32

Korištenje prostora nalazišta razvrstano je prema dva oblika/načina korištenja. Jedno se pojavljuje u šumskim predjelima gdje nema izravnog korištenja ili je ono posredno u sustavu rekreatcije (planinarske staze) i iskorištavanja šuma posebne ili gospodarske namjene (ukupno 10 nalazišta).

Drugi je oblik korištenje u sklopu ruralnog kulturnog krajolika i obrade zemlje iskazan kao oranice, livade sjenokoše, voćnjaci, vinogradi, zapušteno neobrađeno zemljишte, izgrađeni prostor naselja kao što su okućnice, dvorišta, putovi i neizgrađeni dio građevnog područja naselja (ukupno 10 nalazišta).

Iznimka je korištenje u urbaniziranom predjelu za dio nalazišta Sesvete - trasa rimske ceste kao perivoj u naselju Sopnica-Jelkovec.

***Pristupačnost* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

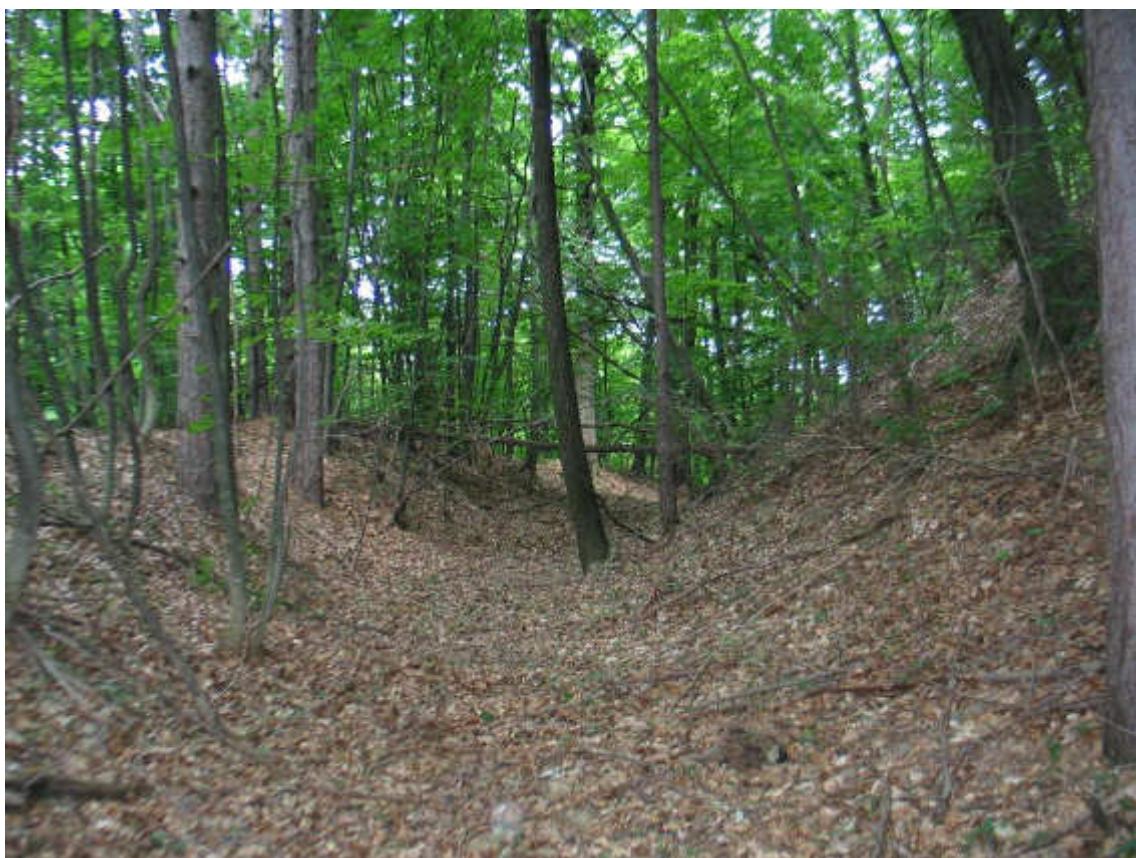
U procjeni ovog kriterija bitnog za prezentaciju daje se fizička pristupačnost u odnosu na vlasništvo parcela. Razgraničena je uvjetna pristupačnost na parcele u privatnom vlasništvo, ali se na nalazište može pristupiti (neograđene privatne šume, oranice, livade), prisutna na ukupno 18 nalazišta. Pristupačnost je ograničena na 2 nalazišta (ograđene parcele dvorišta na nalazištima Vurnovec - Gradišće i Moravče - Rošnica) i na jednom nalazištu fizički smanjena ograda (Vugrovec - planinarski dom). Samo jedno nalazište ima neograničen pristup (javni put).

Vidljivost arheoloških nalaza/nalazišta:

Sl.13. vidljivost/istaknutost položaja – (nalazište Gradec u Planini Donjoj)

33

Sl.14. vidljivost u oblikovanju terena – nalazište Gradišće (Planina Donja)

Sl.15. vidljivost arheoloških nalaza – antički tumul na nalazištu Lušci

Sl.16. vidljivost srednjovjekovnih slojeva - Sv. Mihalj (Vugrovec)

Prometna dostupnost (za 20 nalazišta u Katalogu)

U prometnoj dostupnosti procjenjena je blizina asfaltiranih cesta različite kategorije (državnih, županijskih i lokalnih) te javnog prijevoza (autobusne linije) i drugih vrsta cesta i puteva tj. vrste puta koji vodi do nalazišta.

- na označenim planinarskim putovima - 5 nalazišta (Blaguša - Gradišće, Kuzelin, Rog, Topla peč, Tepčina špica);
- neposredno uz asfaltirane ceste - 7 nalazišta (Blaguša – Staro selo, Moravče - Draščica, Moravče - Rošnica, Sesvete –trasa rimske ceste, Vugrovec – Castrum Vugra, Vugrovec – Kamenica, Vurnovec - Gradišće);
- uz neASFALTIRANE puteve i ceste - 6 nalazišta, od toga su 5 u blizini asfaltirane ceste i autobusnog stajališta (Sesvete – Dumovečki lug, Glavnic Donja - Frtić, Markovo Polje - Svinjarevo, Moravče – Hrtić, Paruževina – Gradišće, Planina Donja - Gradec);
- bez uređenog pristupnog puta - 3 nalazišta (Đurđekovec - Lušci, Moravče- Rošnica, Planina Donja - Gradišće)

Razina uređenja prostora nalazišta (za 20 nalazišta u Katalogu)

Prevladavaju neuređena nalazišta zarašla šumom i šikarom - 10 nalazišta

Nalazišta u ruralnom kulturnom krajoliku - 5 nalazišta

35

Razmjerno održavani prostor naseljenog seoskog ambijenta - 3 nalazišta

Uređen urbani prostor - uvjetna integracija bez prezentacije – 2 nalazišta

Prostori nalazišta su u pravilu svi neuređeni i nemaju nikakav element zadržavanja, osim nalazišta uz ljetnikovac Thauszy koji je tek djelomično uređen kao izletište i vidičkovac, te nalazište rimske ceste u naselju Sopnica - Jelkovec koje je integrirano u urbanističko rješenje centralnih sadržaja i perivoj naselja, ali nije provedena njegova prezentacija i interpretacija.

Nadležni prostorni/urbanistički plan (za 50 nalazišta)

Nadležni prostorni plan za sva nalazišta je Prostorni plan Grada Zagreba (PPGZ). Na dijelu prostora nadležan je Prostorni plan Parka prirode Medvednica - unutar obuhvata plana su 4 nalazišta. Svi prostorni planovi i GUP Sesvete imaju pripadajuće konzervatorske studije koje je izradio Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba.

Urbanistički planovi:

GUP Sesvete djelomično obuhvaća prostor gradske četvrti tj. naselje Sesveta (uključeno 6 nalazišta)

UPU Gospodarska zona Sesvete sjever (uključena 2 nalazišta),

UPU Gospodarska zona Sesvete jug (uključeno 1 nalazište),

UPU Selčina sjever (uključeno 1 nalazište),
DPU Sopnica-Jelkovec (uključeno 1 nalazište),
DPU Markovo Polje (uključeno 1 nalazište).

***Planska namjena* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

Prostori nalazišta prema planskoj namjeni prostora u urbanističkim/prostornim planovima su:

- gospodarske šume - 4 nalazišta (Kuzelin, Đurđekovec Lušci, Planina Donja – Gradišće, Blaguša – Gradišće)
- šume posebne namjene (PP Medvednica) - 5 nalazišta (Sesvete – Dumovečki lug, Planina Gornja Rog, Planina Gornja – Topla peč, Planina Gornja – Tepčina špica, Planina Donja - Gradec);
- ostalo obradivo tlo - 6 nalazišta (Blaguša - Staro selo, Moravče - Draščica, Moravče – Hrtić, Moravče – Rošnica, Glavnica Donja – Frtić, Vurnovec - Gradišće);
- ostalo poljoprivredno tlo – 1 nalazište (Paruževina – Gradišće);
- građevinsko područje naselja (GPN)- 4 nalazišta (Blaguša - Staro selo, Moravče – Rošnica, Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina, Vurnovec - Gradišće);
- groblje - 1 nalazište (Markovo Polje - Svinjarevo);
- mješovita namjena, gospodarska, javna i društvena namjena - 1 nalazište (Sesvete – trasa rimske ceste);
- namjena (odmor i rekreacija) - 1 nalazište (Vurnovec Gornji – Castrum Vugra).

36

***Zauzetost izgradnjom* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

Nalazišta su većinom u prirodnom i kulturnom krajoliku i nisu zauzeta izgradnjom (16 nalazišta). Područje na 4 nalazišta je djelomično izgrađeno (Moravče – Rošnica, Sesvete – trasa rimske ceste, Vugrovec Donji – Kamenica, Vurnovec – Gradišće).

***Ambijentalna obilježja smještaja* (za 20 nalazišta u Katalogu)**

Ambijentalna obilježja smještaja obuhvaćaju različite sastavnice prirodnog i kulturnog krajolika koje se kombiniraju i preklapaju. Od prirodnih elemenata su to morfološka obilježja: vrhovi Medvedničkog gorja, padine, nizine, bjelogorične šume (brdskog i nizinskog močvarnog tipa), potoci i doline potoka, živi izvori, stijene i pećine (Medvednica). Od elemenata kulturnog krajolika prisutne su oranice, livade, vinogradi, voćnjaci, lovišta - čeke, melioracijski kanali. Od naseljenih struktura i arhitektonskih elemenata naselja to je izgradnja obiteljskih kuća i gospodarskih zgrada, tradicijske građevine, mostići i slično. Poseban ambijentalni ugođaj nalazištima daju povijesne građevine, uglavnom crkve, istaknutog smještaja te formiraju prostorni identitet kulturnog krajolika, od kojih mnoge i same u

strukturi imaju arheološke elemente i pripadajuća povjesna seoska groblja. Osim crkava tu je i povjesna sekularna izgradnja koja se posebno reprezentira u zaštićenoj građevini Ijetnikovca Thauszy, danas planinarskom domu. Naseljena područja obilježava nova izrazito neatraktivna, neuklopljena, predimenzionirana i izrazito loše oblikovana izgradnja. Nekadašnja slikovita povjesna naselja u podbrežju Medvednice potpuno su ili u velikoj mjeri izgubila karakteristični tradicijski ambijent i kulturni krajolik povijesnih sela/naselja (smanjenje obrade zemljišta, posebno zapuštanje vinograda). Povjesna stambena arhitektura - tradicijske građevine drvene i zidane stambene i gospodarske arhitekture vrlo su rijetke (pr. Moravče) i ako postoje u lošem su građevnom stanju.

Krajolik – doživljajne celine:

Sl.17. šumski predjel – gorske šume Medvednice (vizura s nalazišta Hrtić)

37

Sl.18. šumski predjel - nizinske šume (Dumovečki Lug)

Sl.19. bregoviti predjel – kulturni krajolik (Jesenovec)

38

Sl.20. nizinski predjel – kulturni krajolik (Lužan)

Važnost položaja u naselju/četvrti/gradu (za 20 nalazišta u Katalogu)

Za sva nalazišta prepoznati su elementi važnosti položaja različite hijerarhije za širi ili uži okoliš koji doprinose povezanosti, prezentiranom ambijentu i umrežavanju sadržaja. Elementi važnosti položaja su:

- blizina naselja ili centra naselja / zaštićenog povijesnog naselja;
- blizina Vinske ceste grada Zagreba, planinarske kuće /doma, blizina izletišta, Gradskog groblja, izvora termalne vode;
- blizina Parka prirode Medvednica, položaj u Parku prirode Medvednica, blizina drugog arheološkog nalazišta;
- blizina zaštićenog ili evidentiranog prirodnog naslijeđa (značajni krajobraz, vrijedan krajolik);
- smještaj uz planinarski put, uz državnu cestu, blizina županijske ceste za Mariju Bistrigu (hodočasnički put), blizina autobusnog stajališta uz planirane trase novih cesta;
- u centru Sesveta, u stambenom naselju, blizina trgovačkog centra / zone;

Kod dva nalazišta važnost položaja nije izražena (Đurđekovec - Lušci, Paruževina - Gradišće).

Dovršenost predjela smještaja (za 20 nalazišta u Katalogu)

Ovaj prostorni kriterij nije relevantan za 12 nalazišta koja se nalaze u prirodnom okolišu ili poljodjelskom predjelu te se ne planiraju i ne očekuju promjene smještajnih obilježja.

39

U naseljima gdje postoji mogućnost izgradnje ili uz rubove naselja predjel smještaja je nedovršen ili djelomično dovršen kod 7 nalazišta: Blaguša – Staro selo, Glavnica Donja – Frtić, Markovo Polje – Svinjarevo, Moravče – Rošnica, Sesvete – trasa rimske ceste, Vugrovec Donji – Kamenica, Vurnovec - Gradišće). Predjel smještaja smatra se pretežno dovršenim kod jednog nalazišta (Vugrovec Gornji – Castrum Vugra).

Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom (za 20 nalazišta u Katalogu)

Za 12 nalazišta koja se nalaze u prirodnom okolišu ili ruralnom kulturnom krajoliku tj. gdje se ne planiraju/očekuju promjene smještajnih obilježja, postoji funkcionalni suživot s prostornim kontekstom. Funkcionalni suživot je ostvaren na nalazištu u Vugrovcu Gornjem kod planinarskog doma (Ijetnikovac Thauszy).

Funkcionalni suživot je moguć za 4 nalazišta (Blaguša – Staro selo, Glavnica Donja – Frtić, Markovo Polje - Svinjarevo, Sesvete - trasa rimske ceste).

Funkcionalni suživot ne postoji ili je uvjetno moguć uz ambijentalno uređenje i poboljšanje standarda uređenja dvorišta i gospodarstava: Moravče – Rošnica, Vugrovec Donji – Kamenica, Vurnovec - Gradišće.

Kulturni krajolik – tradicijsko korištenje:

Sl.21. kleti i vikendice (Planina Donja)

40

Sl.22. planinarenje (Planina Donja)

Sl.23. vočnjak – nalazište Castrum Vugra

Sl.24. tradicijska obrada i vrste / lovište (Planina Donja)

Prostorna ugroženost nalazišta (za svih 50 nalazišta)

Odnosi se na prostor arheološkog nalazišta, unutar granice rasprostiranja arheoloških ostataka - izravno ugroženi arheološki nalazi.

Nalazišta su prostorno ugrožena građevnim područjem naselja (izgrađeni i neizgrađeni dio), zatim planiranim alternativnim trasama novih prometnica, trasom 400 kW dalekovoda, izgradnjom retencija (?) te mogućom postavom stupova elektroničke komunikacije.

Ugroženo je 17 nalazišta:

Blaguša – Staro selo, Markovo Polje – Svinjarevo, Moravče- Draščica, Moravče - Hrtić, Moravče – Rošnica, Sesvete – trasa rimske ceste, Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina, Vurnovec – Gradišće, Belovar - Marof, Belovar/Žerjavinec - trag rimske ceste, Đurđekovec – Kuntašev breg, Glavnica Donja – Centar, Sesvete – Centar Brestje, Sesvete -Jelkovec, Sesvete – arheološko područje, Šimunčevac, Dumovec – Novi Dumovec).

Visoka ugroženost procjenjuje se na 13 nalazišta:

Blaguša – Staro selo, Markovo Polje – Svinjarevo, Moravče - Hrtić, Sesvete – trasa rimske ceste, Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina, Vurnovec – Gradišće, Belovar – Marof, Đurđekovec – Kuntašev breg, Glavnica Donja – Centar, Sesvete – Centar Brestje, Sesvete -Jelkovec, Sesvete – arheološko područje, Šimunčevac.

42

Prostorna ugroženost smještaja nalazišta (za svih 50 nalazišta)

Odnosi se na ugoženost kontaktnog predjela i ambijentalnih obilježja arheološkog nalazišta - ugrožene estetske i ambijentalne vrijednosti te smanjena mogućnost prezentacije.

Smještaj nalazišta ugrožen je planiranim građevnim područjima naselja (neizgrađeni dio), planiranim trasama novih prometnica, trasom 400 kW dalekovoda, izgradnjom retencija, mogućom postavom stupova elektroničke komunikacije.

Smještaje je ugrožen za barem 12 nalazišta:

(Sesvete – Dumovečki lug, Glavnica Donja – Frtić, Kuzelin, Markovo Polje – Svinjarevo, Moravče- Draščica, Moravče- Hrtić, Moravče – Rošnica, Paruževina – Gradišće, Planina Gornja – Tepčina špica, Vugrovec Gornji – Castrum Vugra, Blaguša - Kamenica, Glavničica - Črničevo)

Ugroženost smještaja nije bilo moguće ocijeniti za nalazišta čiji položaj u prostoru nije utvrđen.

5. VRJEDNOVANJE NEPOKRETNOG ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA GRADSKE ČETVRTI SESVETE

5.1. Metodologija

Temeljem terenskog pregleda, dostavljene dokumentacije i prikupljenih podataka provedena je interdisciplinarna procjena vrijednosti (arhitekti urbanisti/planeri, arhitekti-konzervatori, arheolozi i pejsažni arhitekti) nepokretnog arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete. U suvremenom se razdoblju u proces vrjednovanja naslijeđa teži uključiti što veći broj dionika u cilju utvrđivanja šireg vrijednosnog značaja i dobivanja što potpunijih polazišnih podataka za planiranje održive zaštite. Vrijednosti arheološkog naslijeđa su temeljni čimbenici za definiranje strategije upravljanja, a iz čega proizlazi da one bitno utječu na odluke o: pravnoj zaštiti, procjeni resursa, planiranju, primjeni konzervatorskih metoda, investicijama, unaprjeđenju arheološkog naslijeđa i dr.

U okviru Studije je provedeno primarno vrjednovanje nepokretnog arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete.⁷ Zbog nedovoljne istraženosti, nepotpunih i nepreciznih topografskih podataka o arheološkim nalazištima, nedostupnosti određenog broja relevantnih podataka i vremenskog ograničenja izrade izostale su pretpostavke za provedbu cijelovitog primarnog vrjednovanja kod svih 50 nalazišta.

Primarno vrjednovanje se provodi na prvoj razini upravljanja arheološkim naslijeđem (popisno-registracijska obrada) temeljem koje se u praksi donosi odluka o pravnoj zaštiti i odluka o očuvanju *in situ*.

Proširena valorizacija se primjenjuje u analitičkoj i plansko-projektnoj etapi procesa upravljanja/zaštite pojedinačnih arheoloških nalazišta i arheoloških područja (izrada planova upravljanja).

Duštvene vrijednosti kao sastavnica proširenog vrjednovanja arheološkog naslijeđa/nalazišta nisu u Studiji sustavno istražene već su podaci zabilježeni kod nalazišta gdje je tijekom obrade dokumentacije i terenskim pregledom utvrđeno da postoje elementi društvenog vrjednovanja. Taj aspekt vrijednosti zahtjeva participativno vrjednovanje što podrazumijeva uključivanje u proces ostalih ključnih dionika i potrebno ga je elaborirati u idućoj etapi.⁸

Primarno vrjednovanje

U procesu primarnog vrjednovanja arheološki resursi/nalazišta procjenjuju se prema tri kriterija (doživljaj, fizička kakvoća i znanstveni značaj).

⁷ Provedeni postupak primarnog vrjednovanja primjenjuje se u Kraljevini Nizozemskoj, a svi korišteni kriteriji osim skupne vrijednosti navedeni su i u Uputi za vrjednovanje kulturnih dobara predloženih za upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Ministarstva kulture iz 2004. godine.

⁸ Obrada svih aspekata vrijednosti (kulturnih, društvenih i ekonomskih) nepokretnog arheološkog naslijeđa je preuvjet za izradu plana/ova upravljanja arheološkim naslijeđem koji Muzej Prigorja Sesvete planira u budućnosti.

1. Procjena doživljaja

- primjenjuje se isključivo na vidljive arheološke nalaze/nalazišta, a uključuje procjenu:
 - a- estetske/ambijentalne vrijednosti
 - arheološko nalazište se vrjednuje kao element krajolika, vrjednuju se obilježja smještaja nalazišta (*setting*), tj. provodi se procjena vrijednosti odnosa nalazišta i njegova smještaja.

Ta je vrijednost općeg karaktera u procjeni značaja naslijeđa, a *izražena je stupnjem atraktivnosti i općeg utjecaja određenog kulturnog dobra ili skupine kulturnih dobara u cjelini na čovjekovu okolinu.*
 - b- povjesne vrijednosti
 - odnosi se na povjesne osobe i događaje vezane uz arheološko nalazište.

2. Fizička kakvoća nalaza

- procjena cjelovitosti / očuvanosti nalazišta

Vrijednost je *izražena u sačuvanim funkcijama i oblicima kulturnog dobra - stupnju sačuvanosti u odnosu na izvorno stanje.*

3. Znanstveni značaj

- procjenjuju se slijedeće vrijednosti:
 - a- rijetkost - *Pretpostavlja unikatne i malobrojne primjerke i pojave u određenom prostoru i vremenu;*
 - b- istraživački potencijal – buduća arheološka istraživanja i nove znanstvene spoznaje;
 - c- kontekst / skupna vrijednost - nalazišta istog tipa ili niz prostorno odvojenih struktura koje su karakteristične i/ili sačinjavaju određenu cjelinu/grupu;
 - d- reprezentativnost – *Određena je jedinstvenošću u svojoj vrsti, ograničenošću na određeno područje ili vrijeme, tipičnošću ili specifičnošću oblika, odnosno pojave, kao i povjesnom, zemljopisnom, arhitektonskom ili nekom drugom specifičnošću, odnosno obilježjem.*

Društvena vrijednost

U kategoriji društvene vrijednosti ocjenjuje se utjecaj, doživljaj i vrjednovanje nalazišta koje je prisutno u lokalnoj zajednici, prepoznavanje vrijednosti naslijeđa u lokalnoj zajednici, identitetske vrijednosti naslijeđa za zajednicu, predaje o naslijeđu, kolekcioniranje i sl.

5.2. Vrijednosti nepokretnog arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete

5.2.1. Primarno vrijednovanje

Prema navedenim kriterijima određene su vrijednosti arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete.

5.2.1.1. Procjena doživljaja

Obuhvaća procjenu dvije vrste vrijednosti estetske/ambijentalne i povjesne vrijednosti.

A Arheološka nalazišta koja imaju estetsku/ambijentalnu vrijednost u krajoliku

Ambijentalna vrijednost u krajoliku utvrđena je za devet arheoloških nalazišta fortifikacijskog graditeljstva različitih povijesnih razdoblja (prapovijesnih gradina, antičkih i srednjovjekovnih utvrda) smještenih u brdovitom/brdskom krajoliku Medvednice na prostorno istaknutim položajima, vrhovima s panoramskim vizurama koji stvaraju prepoznatljivu sliku i „povijesnu stratigrafiju“ medvedničkog kulturnog i prirodnog krajolika:

Blaguša - Gradišće, Glavnica Donja - Kuzelin, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Planina Gornja - Rog i Topla peč, Planina Gornja - Tepčina špica, Vugrovec Donji - Castrum Vugra.

B Arheološka nalazišta koja imaju povijesnu vrijednost

Odnosi se na pet srednjovjekovnih zemljano-drvenih fortifikacija za koje postoje povijesni izvori: Blaguša - Gradišće (gradski kaštelan Martin 1287., službenik zagrebačke biskupije, 1470. ban Ivan Thuz se u utvrdi sklanja pred Turcima⁹), Moravče - Hrtić (uz Castrum Moravče u povijesnim izvorima se spominje i neubicirani Castrum Glavnica¹⁰), Planina Donja - Gradec (Vuk (*Terra Vlk*), sin Dobrolića (*Dobrolich*), iobagiona zagrebačkog kastruma; Vuk je 1277. godine umro bez potomaka, pa te godine kralj njegovu zemlju daruje zagrebačkom biskupu i kaptolu¹¹), Planina Donja Gradišće (Bratić spomenutog Vuka, Stjepan, sin Mladučevca (?) (Mladuchuech), posjedovao je područje južno od Vukove zemlje; ta je zemlja očito prvo pripadala ocu spomenutih Dobrolića i Mladučevca, koje je bez sumnje i sam *jobagio castri*, a svoj posjed podijelio među sinove; Stjepan je 1295 godine oporučno ostavio zemlju zagrebačkom kaptolu¹²), Vugrovec Donji - Castrum Vugra (dao sagraditi biskup Timotej, gradski kaštelan Paris¹³).

Povijesna vrijednost uvjetno postoji i kod Kuzelina koji se navodi kao moguće mjesto sukoba između snaga rimskih careva Teodozija i Maximusa (sukob/i negdje na prostoru između današnjeg Siska i Ptuja).¹⁴

⁹ Dobronić 1979: 75

¹⁰ Dobronić 1979: 73-74

¹¹ Gajer 1978: 52

¹² Gajer 1978: 52

¹³ Marković 2006: 198

¹⁴ hipoteza V. Sokol

5.2.1.2. Fizička kakvoća - cjelovita i dobro očuvana arheološka nalazišta

Dobra fizička očuvanost i cjelovitost se odnosi na arheološka nalazišta smještena pretežito u šumskim predjelima podbrežja i vrhova Medvednice ili u poplavnim šumama savske nizine koja nisu bitno oštećena suvremenom gradnjom, obradom tla ili infrastrukturnim zahvatima. Radi se o nalazištima fortifikacijskoga graditeljstva - prapovijesnih gradina i srednjovjekovnih utvrda na Medvednici: Blaguša - Gradišće, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Vugrovec Donji - Castrum Vugra, Planina Gornja - Topla peč, Planina Gornja Tepčina špica te skupinama antičkih tumula Đurđekovec – Lušci i Sesvete - Dumovečki lug (savска nizina).

5.2.1.3. Znanstveni značaj

Obuhvaća četiri vrijednosti koje su bitne za procjenu znanstvenog značaja arheološkog nalazišta.

A Arheološka nalazišta koja imaju vrijednost rjetkosti

Glavnica Donja – Kuzelin (rijedak primjer keltskog naselja na području Zagreba uz Gradec, jedini kasnoantički refugij na Medvednici);

Moravče - Draščica (jedina nekropola kasnobrončanodobne grupe Virovitica (kultura polja sa žarama) na području Zagreba);

Paruževina/Đurđekovec - Gradišće (jedini lokalitet na području Sesvetskog Prigorja s ostacima luksuzne opreme antickog graditeljskog sklopa - mozaici);

Planina Gornja - Rog i Topla peč (jedina veća špilja na središnjoj Medvednici pogodna za boravak);

Sesvete - Dumovečki lug (veća skupina tumula noričko-panonskog tipa u pravilnoj „T“ formaciji, nisu zabilježeni slični primjeri u literaturi);

B Arheološka nalazišta koja imaju istraživački potencijal

Ocjena vrijednosti je načelna/okvirna u skladu s dostupnim podacima i stupnjem istraženosti.

Visoki istraživački potencijal:

Blaguša - Staro Selo, Đurđekovec – Lušci, Lužan - Kamenica, Moravče - Draščica, Paruževina/Đurđekovec - Gradišće, Planina Gornja Topla peč, Sesvete – Dumovečki lug, Vugrovec Donji - Kamenica/Slatina.

Istraživački potencijal:

Belovar - Marof, Glavnica - Donja Centar, Glavnica Donja - Frtić, Glavnica Donja – Kuzelin, Jesenovec - Marofišće Fonduš, Blaguša - Kamenica, Kašina - Klačice, Planina Gornja - Tepčina špica, Planina Gornja Rog, Sesvete - Staro Brestje, Sesvete - Jelkovec, Sesvete - Arheološko područje, Šimunčevac, Vugrovec Gornji/Vuger Selo – Gradina.

Crkve s mogućim arheološkim slojem – spoj arhitektonskih oblika, arheoloških nalaza i pratećih struktura – srednjovjekovne crkve s grobljima, mesta starijih crkvi, cinktura:

Kašina - Crkva sv. Petra i Pavla, Moravče - Crkva Presvetog Trojstva, Planina Donja - Crkva sv. Jurja, Vuger Selo - Crkva sv. Mihalja, Sesvete - Crkva Svih Svetih.

C Arheološka nalazišta koja imaju skupnu vrijednost

Srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije (*motte* (10.-13. st.) – oblik utvrde s drvenim tornjem ili kućom na oblikovanom zemljanom uzvišenju s obrambenim jarkom i bedemom u podnožju; uz utvrdu čest je bio i razvoj utvrđenoga podgrađa – suburbija; na području sjeverozapadne Hrvatske karakterističan tip utvrde u razdoblju nakon provale Tatara, 2.pol. 13. st.):

Blaguša - Gradišće, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Vugrovec Donji - Castrum Vugra.

Trasa magistralne rimske ceste *Siscia-Poetovio* s pratećim strukturama (radi se o magistralnoj cesti *Siscia – Andautonia – Poetovio* koja je na nekoliko mjesta rekognoscirana na području Gradske četvrti Sesvete (vidljiv nasip slojeva šljunka) s pratećim sadržajima (nekropole, odmorište *mansio*, *villae rusticae*, miljokaz).

Nalazišta - trag rimske ceste: Belovar, Markovo Polje / Sesvete - Selčina, Đurđekovec - Lušci, Lužan - Kamenica, Markovo Polje - Svinjarevo, Paruževina/Đurđekovec - Gradišće, Sesvete.

Nalazišta veće skupine tumula noričko-panonskog tipa (antičke paljevinske nekropole/grobovi u formi tumula, rasprostranjene u rimskim provincijama Norik i Panonija): Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci.

48

D Reprezentativnost - reprezentativna arheološka nalazišta

Blaguša - Gradišće (tipičnost oblika - *motte*);

Sesvete - Dumovečki lug (specifičnost prostornog rasporeda – pravilna „T“ formacija);

Đurđekovec – Lušci (nekoliko tumula većih/značajnih dimenzija);

Glavnica Donja – Frtić (prepostavljena znatna veličina antičkoga graditeljskog sklopa s termalnim sklopom);

Glavnica Donja - Kuzelin (tipičnost oblika i položaja – keltska naseobina, kasnoantički refugij);

Moravče – Draščica (jedna od najranijih nekropolja grupe Virovitica, značajna za dataciju pojave grupe Virovitica);

Planina Donja - Gradišće (tipičnost oblika - *motte*);

Planina Gornja - Rog i Topla peč, (tipičnost oblika i položaja);

5.2.2. Arheološka nalazišta koja imaju društvenu vrijednost

Prepoznata društvena vrijednost na području Gradske četvrti Sesvete obuhvaća: uključenost arheoloških nalazišta u planinarske putove, obrađenost nalazišta u planinarskim publikacijama i literaturi, uređenje nalazišta za vidikovce i izletišta te općeniti interes te društvene skupine. Nalazišta

na području Parka prirode Medvednica vrjednuje Javna ustanova Parka prirode Medvednica vezano uz posjećivanje lokaliteta kulturnog naslijeda na čitavom području Parka prirode. Prepoznata je i memorijalna vrijednost posebno uz groblja i tradicijska katolička sakralna obilježja u prostoru (postava križa na vrhu brijega Hrtić, na križanjima putova - Kraljev hrast). Nekoliko stanovnika ima kolekcije i čuva slučajne arheološke nalaze. Lokalna zajednica je bila uključena i u financiranje arheoloških istraživanja (Glavnica Donja). Posebno je u tradiciji izražena suradnja mještana s Muzejom Prigorja Sesvete - dojave u slučaju pronalaska arheoloških nalaza prilikom poljodjelskih radova, izgradnje i sl. Brojna nalazišta na području Sesveta su prvi puta otkrivena upravo temeljem dojave/saznanja mještana i lokalne zajednice. Uvjetnu društvenu vrijednost predstavljaju i brojne priče/legende vezane uz određena arheološka nalazišta (priče o preseljenoj crkvi, gradu propalom u zemlju, gradu od stakla, zakopanom blagu, podzemnim prolazima, itd.).

Nalazišta uz planinarske putove – rekreacija: Blaguša - Gradišće, Kuzelin, Planina Gornja - Rog i Topla peč, Planina Gornja - Tepčina špica, Vugrovec Donji - Castrum Vugra.

Nalazišta s memorijalnom vrijednost: Blaguša Gradišće - grb, Moravče Hrtić – križ; uvjetno povijesne crkve s grobljima.

5.3. Zaključak

U studiji je prvi put provedeno sustavno vrjednovanje nepokretnog arheološkog naslijeda na području administrativne upravne jedinice Gradske četvrti Sesvete uz šire prostorno-okolišno sagledavanje konteksta, predložena je skupna vrijednost pojedinih arheoloških nalazišta te njihova pravna zaštita prema načelu serijskoga kulturnog dobra.

6. STRATEGIJA UPRAVLJANJA ARHEOLOŠKIM NASLIJEĐEM GRADSKE ČETVRTI SESVETE - KONCEPT PREZENTACIJE I PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE

6.1. Polazišta

Temeljem provedene multidisciplinarnе analize i procjene stanja arheološkog naslijeđa te provedenog primarnog interdisciplinarnog vrjednovanja određena je strategija upravljanja arheološkim nalazištem Kuzelin i ostalim arheološkim naslijeđem na području Gradske četvrti Sesvete.

Strategija upravljanja uključuje:

1. koncept prezentacije s razrađenim prijedlogom programa i modela prezentacije i interpretacije te
2. prijedlog mjera zaštite pravne i stručne naravi u cilju unaprjeđenja stanja zaštite nepokretnog arheološkog naslijeđa.

Na predloženi koncept prezentacije i prijedlog mjera zaštite nepokretnog arheološkog naslijeđa, utjecali su sljedeći zaključci:

1. Područje se kontinuirano istražuje od 1970-tih godina (Muzej Prigorja Sesvete), s naglaskom na sustavnom istraživanju arheološkoga nalazišta Kuzelin. Međutim, arheološka topografija Sesveta nije konačna. Prema arheološkim obilježjima područja, odnosno uvažavajući intenzitet naseljenosti, kontinuitet korištenja i njegovu prometnu važnost tijekom prapovijesnih i povijesnih razdoblja, pretpostavlja se mnogo veća gustoća arheoloških nalazišta.
2. Broj utvrđenih nepokretnih arheoloških nalazišta (50) je znatan, međutim, znanje o nalazištima i stupanj istraženosti su nedovoljni, a dokumentacija je manjkava. Za višeslojno arheološko nalazište Kuzelin postoji najiscrpnija dokumentacija koja uključuje i obradu brojnog pokretnog arheološkog materijala iz razdoblja eneolitika do seobe naroda.
3. Na području Gradske četvrti Sesvete ne postoji niti jedno arheološko nalazište prezentirano ili interpretirano prema suvremenim muzeološkim načelima i uređeno prema standardima posjećivanja i informiranja u funkciji edukacije i kulturnog turizma.

51

6.2. Koncept prezentacije i interpretacije s prijedlogom programa i modela

Programski stav prezentacije temelji se na sljedećim polazištima/kriterijima:

1. Prioritet je postići vidljivost nepokretnog arheološkog naslijeđa na području Gradske četvrti Sesvete. Prezentaciju *in situ* je potrebno ostvariti na temelju postojećeg znanja o nalazištima i dosadašnjeg stupnja istraženosti bez dodatnih istraživanja, a buduća istraživanja mogu postupno obogaćivati prezentaciju i interpretaciju;
2. Za potrebe prezentacije koristiti i urediti već iskopavana/istraživana nalazišta - ostala nalazišta čuvati kao arheološke rezerve/pričuve;

3. Odabrati odgovarajuću kombinaciju različitih modela prezentacije i interpretacije na temelju procjene baštinskog resursa: putovi arheološkog naslijeđa, interpretacijski centri, interpretacijske ploče, muzejski postav, replika, rekonstrukcija, urbana integracija, vezivanje prezentacije uz druge postojeće i planirane namjene/sadržaje koji već imaju veći broj korisnika – popularizacija arheološkog naslijeđa.
4. Odabirati finansijski povoljna rješenja – minimum potrebne investicije uz korištenje postojeće infrastrukture: povjesne zgrade i postojeće građevine za interpretacijske centre (knjižnica, zgrada Muzeja Prigorja Sesvete, tradicijske građevine), ljudskih resursa u Muzeju i na terenu (mreža suradnika i volontera).
5. Umrežavanje s ostalim naslijeđem i sadržajima kao što su: planinarske staze i građevine, Vinska cesta grada Zagreba, Park prirode Medvednica, hodočasnički put, drugi tipovi kulturnog naslijeđa (vodenice, povjesne cjeline, sakralne građevine), prirodno naslijeđe, turistički sadržaji (Adamovec vodeni park, Prepuštovec izletište), rekreativski sadržaji - brdske biciklističke staze, Arheološki park Andautonija i dr.
6. Etapnost izvedbe – unutar predloženih modela prezentacije predvidjeti mogućnost provedbe/izvedbe postupnim uključivanjem nalazišta tijekom nekoliko etapa.

Čimbenici koji su utjecali na koncept prezentacije:

1. zemljopisna i geomorfološka obilježja područja, koja se preklapaju na području Gradske četvrti Sesvete: brdsko područje Medvedničkog gorja, podbrežje na morfološkoj razdjelnici brdskog i nizinskog područja i dio savske nizine;
2. kulturna obilježja i vrste kulturnog naslijeđa: kulturno-povjesni elementi medvedničkoga gorja - utvrde, elementi ruralnog kulturnog krajolika – prepoznatljivi, ali znatno promijenjeni urbanizacijom – naselja i obrada zemljišta, nematerijalno naslijeđe (legende, mitovi, bajke);
3. prometna važnost područja tijekom povijesti: prapovijesni, antički, srednjovjekovni i današnji prometni pravci;
4. prostorna obilježja smještaja: obuhvaćaju okolišni aspekt, urbanistički/pejsažni kontekst, prostorni raspored nalazišta, prostorno-urbanistički značaj nalazišta, dostupnost nalazišta;
5. obilježja nepokretnog arheološkog naslijeđa: obuhvaćaju tipove / tipološki razvrstaj arheoloških nalazišta bitan za sadržaj prezentacije, stanje nalazišta – utjecaj na mogućnosti i ograničenja prezentacije, mogući oblik prezentacije nepokretnih nalaza/nalazišta koji utječe na odabir konzervatorske metode,

stupanj istraženosti arheološkog nalazišta – određuje znanje o nalazištu koje je preduvjet njegove odgovarajuće i povjesno utemeljene interpretacije;

6. društveno vrjednovanje: prisutna je tradicija posjećivanja arheoloških nalazišta; iskazan je interes lokalne zajednice i ostalih dionika (planinari, Javna ustanova Park prirode Medvednica).

Prijedlozi programa i modela prezentacije i interpretacije arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta (arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete)

Strategija/koncept prezentacije obuhvaća šest različitih oblika/modela prezentacije i interpretacije arheološkog naslijeđa *in situ* koji su uključili nalazišta većeg značaja, ali i neka manje značajna nalazišta odabrana prema kriteriju dostupnosti i formiranja predloženih sadržaja.

/vidjeti prilog 5., kartogrami br.12-17/

1. *Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje* – uključuje obilazak arheološkog nalazišta Kuzelin i drugih bliskih arheoloških nalazišta postojećim prometnicama - dostupnost automobilom/autobusom i javnim prijevozom;

2. interpretacijski centri – točkasto smješteni, posjećivanje se predviđa u okviru korištenja već formiranih sadržaja komplementarnih prezentacijskim temama uz korištenje postojećih građevina;

3. prezentacija i interpretacija arheoloških nalazišta uz planinarske staze na Medvednici – predviđa posjećivanje uz postojeće pješačke i biciklističke planinarske putove, uključuje rekreaciju i edukaciju, komplementarna je akcijskim planovima i programima očuvanja kulturnog naslijeđa Javne ustanove PP Medvednica;

4. prezentacija i interpretacija izdvojenih arheoloških nalazišta – postavljanje interpretacijske ploče uz državnu cestu preko Laza te prezentacija pojedinačnih nalazišta *in situ* tematski vezana uz interpretacijske centre;

5. *Arheološka i rekreativska staza Sesvete* – uređenje pješačke i biciklističke staze na trasi rimske prometnice – urbanističkog i rekreativskog značaja;

6. obilazak arheoloških nalazišta Medvednice balonom – model razgledavanja teže pristupačnih nalazišta – uključuje rekreaciju, atrakciju, uživanje u prirodnim i kulturnim vrijednostima zaštićenog krajolika Medvednice, komplementarno je akcijskim planovima i programima očuvanja kulturnog naslijeđa Javne ustanove PP Medvednica – moguće je proširenje na područje izvan Gradske četvrti Sesvete.

Planirani modeli prezentacije arheološkog naslijeđa

1. Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje

Predloženi arheološki (kulturni) put povezuje arheološka nalazišta smještena na području slikovitog i dijelom očuvanog ruralnog kulturnog krajolika Sesvetskog Prigorja (sjeverno od stare ceste za Zelinu) te očuvanog šumskog brdovitog krajolika Medvednice. Put uključuje prezentaciju i interpretaciju odabranih dvadeset prometno dostupnih arheoloških nalazišta od kojih po obimu prezentacije središnje mjesto pripada Kuzelinu (planirano uređenje arheološkog parka), te njihovo povezivanje označenom rutom koja koristi postojeće prometnice. Obilazak započinje u središtu Sesveta, ispred zgrade Muzeja Prigorja Sesvete, a uključuje: zaustavljanje na označenim točkama i obilazak prezentiranih arheoloških nalazišta iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja, obilazak interpretacijskih centara, obilazak zaštićenih povijesnih naselja, ali i mogućnost zaustavljanja uz ugostiteljske i druge sadržaje. Duljina puta iznosi približno 50 km, a moguće ju je obići automobilom, biciklom ili manjim autobusom. Mogući su pojedinačni i grupni obilasci predloženoga puta te obilazak samo polovice puta (mjesto preklapanja Kašina), ovisno o raspoloživu vremenu. Mesta zaustavljanja na putu trebaju imati odgovarajuće obilježje – broj i prepoznatljivo vizualno oblikovanje. Odgovarajuće vizualno oblikovanje morao bi imati i sav interpretacijski materijal (interpretacijske ploče, info letci, i dr.).

Interpretacijski centri na Arheološkom putu Kuzelin i Sesvetsko Prigorje

54

Uz predloženi arheološki put planirano je u II. etapi uređenje dva interpretacijska centra: Interpretacijski centar *Srednjovjekovne fortifikacije i naselja - plemenska županija Moravče* i Interpretacijski centar pučkih vjerovanja, legendi i toponima. Interpretacijski centar *Srednjovjekovne fortifikacije i naselja plemenske županije Moravče*, posvećen srednjovjekovnom razdoblju, predlaže se smjestiti u naselju Moravče (u jednu od tradicijskih okućnica pod brijegom Hrtić (Čumigaševa ulica k.br. 5, 7 ili u povijesnu zgradu napuštene trgovine uz crkvu Presvetog Trojstva u središtu naselja). Interpretacijski centar pučkih vjerovanja, legendi i toponima (Rog, Čergari, Vražji Laz, Tepčina špica i dr.), posvećen nematerijalnoj baštini Prigorja i Medvednice, predlaže se smjestiti u naselju Planina Donja (u jednu od napuštenih tradicijskih građevina na pristupnim putovima prema arheološkim nalazištima Gradec ili Gradišće). U tim zgradama treba planirati i prodaju suvenira, koja može imati i nekoliko distribucijskih mjeseta.

Uključena arheološka nalazišta: Kuzelin, Moravče - Draščica, Moravče - Rošnica, Moravče - crkva Presvetog Trojstva, Moravče - Hrtić, Glavnica Donja - Raspelo, Glavnica Donja - Centar, Glavnica Donja - Frtić, Blaguša - Staro Selo, Blaguša - Gradišće, Kašina - crkva sv. Petra i Pavla, Kašina - nalaz antičkog novca, Kašina - nalaz kamene sjekire, Planina Donja - crkva sv. Jurja, Planina Donja - Gradec,

Planina Donja - Gradišće, Vugrovec Donji - crkva sv. Mihalja, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra, Paruževina - Gradišće, Đurđekovec - Lušci.

Uključena naselja: Moravče (zaštićena kulturno-povijesna cjelina), Glavnica Donja, Blaguša, Kašina (zaštićena kulturno-povijesna cjelina), Planina Donja, Vugrovec Donji (zaštićena kulturno-povijesna cjelina), Vugrovec Gornji.

Uključene državne, županijske, lokalne i ostale ceste: Ž-1009 dionica Sesvete-Kašina, Ž-1003, Ž-1006 dionica Adamovec-Moravče, nerazvrstana cesta Moravče-Glavnica Donja, Ž-1005 dionica Glavnica Donja-Glavnica Gornja, L-10009 dionica Glavnica Gornja-Blaguša, Ž-1002 dionica Blaguša-Kašina, D-29 dionica Kašina - Ž-1001, Ž-1001, L-10004 dionica Planina Donja-Prekvršje, Ž-1008, Ž-1007.

Tipovi prezentacije: pejsažna prezentacija drvenih zemljanih srednjovjekovnih utvrda (Moravče - Hrtić, Blaguša - Gradišće, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra) i tumula (Đurđekovec - Lušci), arheološki park (Kuzelin, Glavnica Donja - Frtić), interpretacijske ploče (svi lokaliteti), replika pokretnog nalaza kamene sjekire (Glavnica Donja - Raspelo, Kašina), idealna rekonstrukcija antičke *villae rusticae* – II. etapa (Paruževina Gradišće).

Značaj: turistički značaj na razini Grada Zagreba

Dodatni sadržaji: Vinska cesta grada Zagreba, planinarske staze, planinarski domovi (Vugrovec, Glavnica Gornja, Grohot), vodeni park Adamovec.

Nepokretno kulturno nalijeđe: povijesne cjeline seoskih naselja Moravče, Kašina i Vugrovec, povijesne građevine (Ljetnikovac Thauszy i Glavnica Donja - Kuća Pepelnjak), tradicijsko graditeljstvo.

Prirodno nalijeđe: Park prirode Medvednica, značajni krajobraz Predio Goranec na Medvednici, značajni krajobraz Lipa-Rog na Medvednici, vrijedni krajolici (dolina potoka Vuger, okoliš kapele Krista Kralja, dolina potoka Glavničica, livade s vrbamama u dolini potoka Glavničica, dolina potoka Blaguša, Lužci, Jesenovec, Moravče, Vugrovec Gornji, Laz)

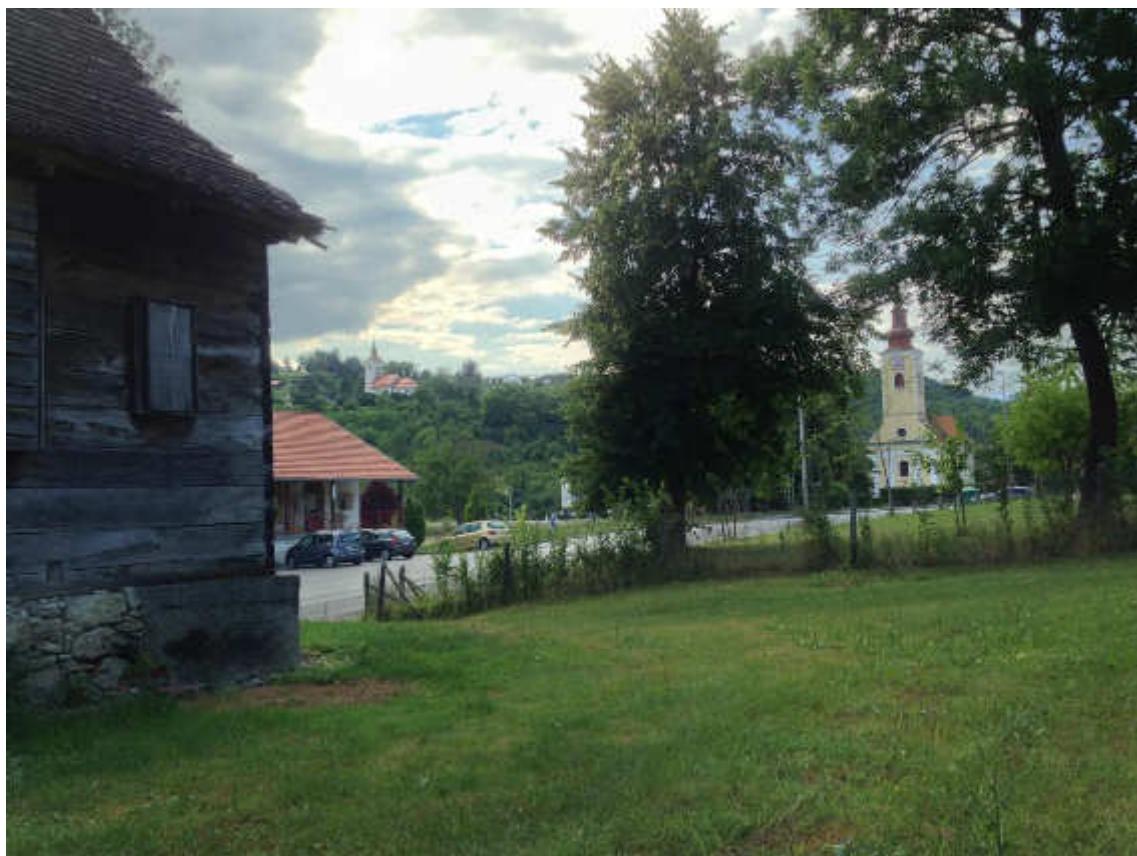
Povijesna naselja uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko prigorje:

Sl.25. Kašina

Sl.26. Moravče

Sl.27. Vugrovec Donji

Sl.28. Vugrovec Donji

Dodatni sadržaji uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko prigorje:

Sl.29. višestoljetne lipe kod kapele sv Jurja (Planina Donja)

Sl.30. mlinica uz Vukov potok

Sl.31. planinarski dom (Vugrovec Gornji)

Sl.32. oznaka planinarskog puta

Sl.33. oznaka vinske ceste

2. Interpretacijski centri

Predloženo je uređenje dva samostalna interpretacijska centra na području Gradske četvrti Sesvete u cilju edukacije šire javnosti i stanovnika Gradske četvrti: Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji* i Interpretacijski centar *Rimske ceste*.

Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji* predlaže se urediti u sklopu gradskoga groblja Markovo Polje kao dodatni memorijalno-edukacijski sadržaj suvremenoga groblja posvećen interpretaciji rimske pogrebnih običaja i nekropolama. Koncept se temelji na blizini arheološkog nalazišta - trag rimske ceste i nalaza antičkoga nadgrobnog spomenika (Svinjarevo), uništenom tumulu (Markovo Polje) te drugim arheološkim nalazištima nekropola na području Gradske četvrti, sačuvanom kontinuitetu namjene prostora, planu proširenja groblja (PPGZ, 2014.) i potpuno neartikuliranom pristupu groblju bez ikakvih dodatnih sadržaja te mogućem broju posjetitelja - „posuđeni korisnici“- posjetitelji groblja.

Interpretacijski centar *Rimske ceste* predlaže se smjestiti uz trasu rimske ceste koja prolazi novim stambenim naseljem Sopnica-Jelkovec, u nedavno dovršenu zgradu Gradske knjižnice kao dodatni edukativni sadržaj posvećen interpretaciji i prezentaciji rimske prometne infrastrukture. Koncept se temelji na činjenici da je urbanističko rješenje naselja poštivalo memoriju trase rimske ceste uređenjem parkovnog poteza u središtu novog naselja. Knjižnica je smještena upravo u osi rimske ceste, međutim, izostala je njena interpretacija i prezentacija iako se radi o važnom čimbeniku prostornog razvoja Sesveta (magistralna rimska cesta *Siscia-Andautonia-Poetovio*). Za ostvarenje tog interpretacijskog centra već postoji kompatibilna infrastruktura i stručni kapaciteti, stalni posjetitelji te postoje prepostavke za organizaciju brojnih kulturnih događanja, radionica, nastave, predavanja i sl.

Uz interpretacijske centre planirana je prezentacija i interpretacija dva izdvojena arheološka nalazišta *in situ*: Sesvete - Dumovečki lug (antički tumuli) - uz Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji*, te Đurđekovec-Lušci (nekropola i rimska cesta) – nalazište uključeno u model prezentacije Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje. U drugoj etapi moguće je i povezivanje Interpretacijskog centra *Rimske ceste* s tematski povezanim nalazištem Markovo Polje / Sesvete - Selčina.

Uključena arheološka nalazišta: Sesvete - trasa rimske ceste, Markovo Polje - Svinjarevo, Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci, Markovo Polje / Sesvete - Selčina.

Uključena naselja: Sesvete, Markovo Polje, Đurđekovec.

Tipovi prezentacije: pejsažna prezentacija oblika i rasporeda antičkih tumula (Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci), interpretacijske ploče (sva nalazišta).

Značaj: edukacijski značaj na lokalnoj razini i na razini Grada Zagreba.

Planirani interpretacijski centri:

Sl.34. Gradsко гробље Markovo Polje

62

Sl.35. Knjižnica Sopnica-Jelkovec

Sl.36. tradicijska kuća na putu prema nalazištu Gradec (Planina Donja)

63

Sl.37. tradicijska kuća na putu prema nalazištu Hrtić (Moravče)

3. Prezentacija i interpretacija arheoloških nalazišta uz planinarske staze na Medvednici

Uz postojeći sustav planinarskih staza na području Parka prirode Medvednica te u širem području Medvedničkoga gorja planirana je prezentacija i interpretacija tri arheološka nalazišta *in situ* koja nemaju dobru prometnu dostupnost (Rog - prapovijesna gradina, Topla peč - povremeno pećinsko boravište, Tepčina špica - fortifikacija). U taj sustav/model moguće je uključivanje i drugih arheoloških nalazišta dostupnih planinarskim stazama uključenim u model prezentacije Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Planina Donja - Gradec, Vugrovec Donji - Castrum Vugra i Planina Donja – crkva sv. Jurja). Uključena arheološka nalazišta: Planina Gornja - Rog i Topla peč, Planina Gornja - Tepčina Špica, Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Planina Donja - crkva sv. Jurja, Planina Donja - Gradec, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra.

Uključena naselja: Planina Gornja, Planina Donja, Glavnica Donja, Blaguša, Vugrovec Gornji.

Planinarske staze (broj puta): 1M, 31, 32, 47A, 60, 61.

Tipovi prezentacije: pejsažna prezentacija (Planina Gornja - Topla peč, Planina Gornja - Tepčina Špica, Blaguša - Gradišće, Planina Donja - Gradec, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra), arheološki park Kuzelin, interpretacijske ploče (svi lokaliteti).

Značaj: edukacijski i rekreacijski značaj na lokalnoj razini i na razini Grada Zagreba.

Prirodno naslijeđe: PP Medvednica, Predio Goranec, predio Lipa-Rog.

4. Prezentacija i interpretacija arheoloških nalaza/nalazišta na državnoj cesti za Mariju Bistricu

64

Konceptom prezentacije i interpretacije predloženo je uređenje dvije interpretacijske točke uz državnu cestu D-29: točka/vidikovac/odmorište na mjestu slučajnog nalaza kamene sjekire - od prapovijesti korišten prijelaz/prijevoj Medvednice prema Lazu (kontinuitet korištenja) te točka u naselju Vurnovec na mjestu otkrivene antičke rustične vile.

Uključena arheološka nalazišta: Vurnovec - Gradišće, Kašina - Kobiljak.

Uključena naselja: Vurnovec, Kašina.

Cesta: D-29.

Tipovi prezentacije: interpretacijska ploča (Vurnovec - Gradišće, Kašina - Kobiljak), replika pokretnog nalaza - kamena sjekira (Kašina - Kobiljak).

Značaj: lokalni značaj.

5. Arheološka i rekreativna staza Sesvete - trasa rimske ceste – II. etapa

Predstavlja prostornu integraciju/povezivanje dva predložena interpretacijska centra (*Rimske nekropole i pogrebni običaji* i *Rimske ceste*) s izdvojenim nalazištima (Lušci, Selčina) ponovnim korištenjem trase rimske ceste kao pješačke i biciklističke staze na potezu od naselja Sopnica-Jekovec do arheološkog nalazišta Lušci sjeverno od groblja Markovo Polje. Arheološka staza prolazi većim

dijelom urbaniziranim predjelom Sesveta, a uključuje ukupno šest arheoloških nalazišta. Planirana pješačka i biciklistička staza duljine je približno 5 km.

Preduvjeti izvedbe: pravna zaštita arheoloških nalazišta trase rimske ceste na području Gradske četvrti prema modelu zaštite serijskog kulturnog dobra; izmjene i dopune urbanističkih planova (Poslovna zona Sesvete sjever i jug, GUP-a Sesvete) kojima bi se trasa i pojas rimske ceste očuvao od izgradnje i planirao kao pejsažni potez; uređenje park šume Selčina; čišćenje područja šume Selčina od zaostalih eksplozivnih naprava; uređenje novih rekreacijskih sadržaja.

Uključena arheološka nalazišta: Sesvete - trasa rimske ceste, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete - crkva Svih Svetih, Markovo Polje / Sesvete - Selčina, Markovo Polje / Sesvete - Selčina - slučajni nalaz koplja, Markovo Polje - Svinjarevo, Đurđekovec - Lušci.

Uključena naselja: Sesvete, Markovo polje, Đurđekovec.

Tipovi prezentacije: pejsažna prezentacija (Đurđekovec - Lušci), interpretacijska ploča (sva nalazišta), replika pokretnog nalaza - koplje (Selčina).

Značaj: lokalni urbanistički i društveni značaj, društvena integracija arheološkog naslijeđa.

Dodatni sadržaji: Interpretacijski centar *Rimska cesta*, Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji*.

6. Obilazak arheoloških nalazišta balonom

Zbog loše prometne dostupnosti određenih nalazišta dostupnih samo planinarskim stazama (Planina Gornja - Tepčina špica, Planina Gornja - Rog, Planina Gornja - Topla peč, Kašina - Kamenica) te ljepote i očuvanosti šumskog/brdskog krajolika Medvednice predložen je model prezentacije razgledavanjem i pogledom na arheološka nalazišta smještena na vrhovima Medvedničkog gorja iz balona. U razgledavanje je moguće uključiti i arheološka nalazišta uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko prigorje te nalazišta izvan područja Gradske četvrti Sesvete (pr. Susedgrad, Medvedgrad, Zelingrad i dr.)

Uključena arheološka nalazišta: Moravče - Hrtić, Glavnica Donja - **Kuzelin**, Grohot, Blaguša - Kamenica, prijevoj prema Lazu, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Planina Gornja - Rog, Planina Gornja - Topla peč, Planina Gornja - Tepčina špica.

Značaj: turistički značaj na razini Grada Zagreba.

Nepokretno kulturno naslijeđe: kulturni i povijesni krajolik medvedničkog gorja.

Prirodno naslijeđe: PP Medvednica, Značajni krajobraz Lipa-Rog na Medvednici, Vrijedni krajolik Laz

Prioriteti izvedbe:

I. etapa

Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje, interpretacijski centri Jelkovec i Markovo Polje, prezentacija i interpretacija arheoloških nalazišta uz planinarske staze na Medvednici, prezentacija i interpretacija izdvojenih arheoloških lokaliteta.

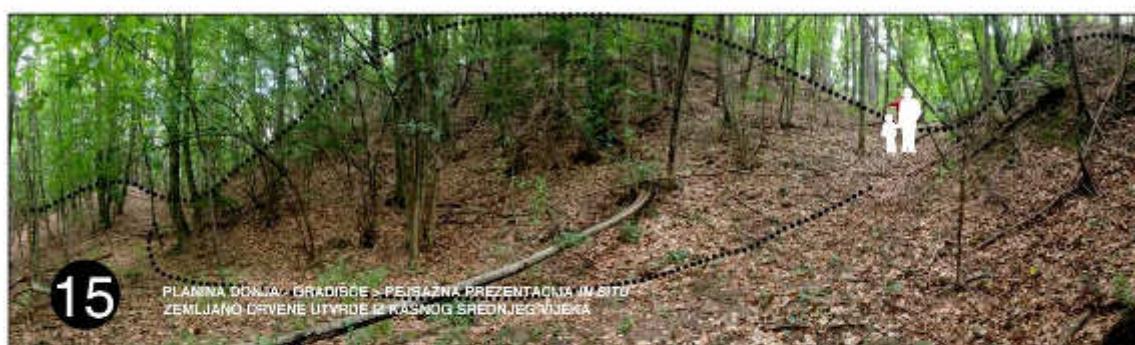
II. etapa

Arheološka i rekreacijska staza Sesvete, uređenje dva interpretacijska centra uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje.

U II. etapi prezentacije i interpretacije arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesveta potrebno je:- ispitati mogućnost idealne i djelomične rekonstrukcije: 1) rimske gospodarske građevine Paruževina (*mansio*) u neposrednoj blizini nalazišta (edukacijska i turistička namjena, prezentacija rimskoga poljodjelstva, prehrane, ...) i 2) jedne od pet drveno-zemljanih utvrda na području gradske četvrti (Vugrovec Gornji - Castrum Vugra, Blaguša - Gradišće, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradec i Gradišće).

- ispitati mogućnost korištenja suvremene arhitekture u službi prezentacije i interpretacije određenih nalazišta (pr. Blaguša - Gradišće, Kuzelin).

Zaključak: Od ukupno 50 popisanih arheoloških nalazišta na području Gradske četvrti Sesvete u predložene oblike/modele prezentacije i interpretacije uključeno je 33 arheološka nalazišta (66%) – neka nalazišta uključena su u nekoliko modela.

Sl.38. Idejne vizualizacije prezantacije nalazišta na Arheološkom putu Kuzelin i Sesvetsko prigorje (točke 5, 14,15) te vizualizacija interpretacijskog centra Sopnica-Jekovec (B) i Arheološke i rekreativske staze Sesvete

6.3. Mjere zaštite u cilju unaprjeđenja nepokretnog arheološkog naslijeđa

Program mjera zaštite arheološkog naslijeđa

Predlažu se slijedeće mjere pravne i stručne naravi u cilju unaprjeđenja stanja zaštite nepokretnog arheološkog naslijeđa:

1. Proglašenje pravnog statusa zaštićenog kulturnog dobra za pojedinačna arheološka nalazišta, za arheološka područja, te za skupinu nalazišta prema modelu zaštite serijskog kulturnog dobra (određenje granica zaštite i područja rasprostiranja);
2. Određenje arheoloških rezervi (zabrana iskopavanja) od toga i dio područja nalazišta Kuzelin;
3. Kontrola izgradnje i prostornih utjecaja na nalazišta putem konzervatorskih studija, prostornih planova i studija utjecaja;
4. Rekognosciranje - nastavak sustavnog pregleda terena / rekognosciranja i reambulacija nalazišta;
5. Nastavak arheoloških istraživanja: nedestruktivnim metodama i iskopavanjem.

Prijedlozi/smjernice za pravnu zaštitu arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete

Strategija/koncept zaštite arheološkog naslijeđa na području Gradske četvrti Sesvete predlaže proglašenje i različite oblike pravne i zakonske zaštite arheološkog naslijeđa: 1. Rješenje o zaštiti pojedinačnog arheološkog nalazišta (12), 2. Rješenje o zaštiti arheološkog područja (4), 3. Rješenje o zaštiti skupine arheoloških nalazišta kao serijsko dobro (1 sa 7 nalazišta), 4. dopunu postojećih Rješenja o zaštiti (2+5), 5. određenje arheološke rezerve/pričuve (7), 6. zaštitu arheološkog nalazišta i arheološkog područja prostornim/urbanističkim planom.

Od ukupno 50 popisanih arheoloških nalazišta na području Gradske četvrti Sesvete za pravnu zaštitu je predloženo 22 nalazišta (44%). Do sada su na području gradske četvrti zaštićena svega 4 arheološka nalazišta (Kuzelin, Sesvete - Dumovečki lug, Paruževina/Đurđekovec - Gradišće i Vugrovec Donji - Kamenica što iznosi 8% od do sada utvrđenog broja arheoloških nalazišta). Ukupno je pravnom zaštitom planirano je obuhvatiti 31 arheološko nalazište (62%).

1. Prijedlog donošenja Rješenja o zaštiti pojedinačnog arheološkog nalazišta

Za donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog nalazišta (status zaštićenog kulturnog dobra) predlaže se 12 arheoloških nalazišta: Blaguša - Gradišće, Blaguša - Kamenica, Staro Selo, Glavnica Donja - Frtić, Jesenovec – Marofišće - Fonduš, Kašina - Klačice, Moravče - Draščica, Planina Donja - Gradišće, Planina Donja - Gradec, Planina Gornja - Tepčina špica, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra, Vurnovec - Gradišće (ovisno o arheološkim istraživanjima).

Zbog nepoznavanja prostornog rasprostiranja djelomično istraženih nalazišta i naznaka da se arheološko nalazište rasprostire i izvan istraženog obuhvata predlaže se utvrđivanje šireg područja zaštite za arheološka nalazišta Glavnica Donja - Frtić, Kašina - Klačice, Moravče - Draščica, Vurnovec - Gradišće.

2. Prijedlog donošenja Rješenja o zaštiti arheološkog područja/zone

Za donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog područja predlažu se 4 arheološka nalazišta: arheološko područje Moravče (Moravče - Rošnica, Moravče - Hrtić) i arheološko područje Rog (Planina Gornja - Rog, Planina Gornja - Topla peč).

3. Prijedlog donošenja Rješenja o zaštiti skupine arheoloških nalazišta kao serijsko kulturno dobro

Za donošenje Rješenja o zaštiti prema modelu serijskoga kulturnog dobra - *Trasa rimske ceste* predlaže se obuhvatiti 7 arheoloških nalazišta: Belovar - trag rimske ceste, Markovo Polje / Sesvete Selčina - trag antičke ceste, Đurđekovec - Lušci, Lužan - Kamenica, Markovo Polje - Svinjarevo, Paruževina/Đurđekovec - Gradišće, Sesvete - trasa rimske ceste.

Zaštita objedinjava sva točkasta nalazišta trase rimske ceste i prateće strukture (nekropole, odmorišta, *villae rusticae*).

69

4. Prijedlog dopuna postojećih Rješenja o zaštiti

Za dopunu postojećeg Rješenja o zaštiti predlaže se:

- Zaštićeno arheološko nalazište Paruževina/Đurđekovec Gradišće (Z-5860) uključiti u serijsko dobro *Trasa rimske ceste* te ga odrediti i kao arheološku pričuvu/rezervu;
- Zaštićeno arheološko nalazište Sesvete - Dumovečki lug (Z-5631) odrediti kao arheološku pričuvu;
- Rješenja o zaštiti za nepokretna kulturna dobra - sakralne građevine dopuniti s aspekta zaštite arheoloških nalaza. Sakralne građevine s mogućim arheološkim slojem su: Kašina - crkva sv. Petra i Pavla, Planina Donja - crkva sv. Jurja, Moravče - crkva Presvetog Trojstva, Vugrovec (Vugrovec Donji) - crkva sv. Mihalja, Sesvete - crkva Svih Svetih.

5. Prijedlog određivanja arheološkog nalazišta kao arheološke pričuve/rezerve

Prema suvremenim načelima zaštite nepokretnog arheološkog naslijeđa kao arheološke pričuve/rezerve predlaže se odrediti 7 arheoloških nalazišta: Blaguša - Staro Selo, Jesenovec – Marofišće - Fonduš, Kašina - Klačice, Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci, Lužan - Kamenica, Paruževina/Đurđekovec - Gradišće. Prijedlog se odnosi na arheološka nalazišta koja nisu ugrožena

novom gradnjom (izvan građevnog područja naselja) ili planiranim infrastrukturnim projektima (osim nalazišta Staro Selo – alternativna trasa brze ceste, izgradnja retencije te nalazišta Klačice – neizgrađeni dio GPN-a). Uspostavljanje arheoloških pričuva, koje služe za arheološka istraživanja u budućnosti, propisano je ratificiranom europskom konvencijom o arheološkom naslijeđu iz Vallette. Takav oblik zaštite arheološkog naslijeđa podrazumijeva zabranu gradnje te zabranu svih oblika obrade ili korištenja tla koja bi mogla ugroziti arheološko nalazište. Taj model zaštite predložen Studijom temelji se i na osnovnom konceptu prezentacije koji predviđa dovršenje, usustavljanje i korištenje već istraženih/istraživanih/iskopavanih, nezaštićenih, devastiranih i ugroženih nalazišta.

6. Zaštita arheološkog nalazišta i arheološkog područja prostornim/urbanističkim planom

Zaštita mjerama prostornog plana predlaže se za ona nalazišta i područja za koja se ne predviđa donošenje Rješenja o statusu kulturnog dobra i za zaštitu utjecaja u kontaktnim predjelima. Zaštitu prostornim planom predlažu se zadržati za arheološka nalazišta: Belovar - Marof i Glavnica – Črničevo, Sesvete - Jelkovec (PPGZ, 2014., evidencija).

Prostornim planom predviđa se zaštita kontaktnog predjela/zone vidljivih/prepoznatljivih nalazišta (Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Planina Donja Gradec i Gradišće, Moravče - Hrtić, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra), koja uključuje zabranu nove izgradnje, zabranu širenja građevnog područja naselja, potrebu sanacije narušenog smještaja, zabranu izvedbe velikih infrastrukturnih zahvata (ceste, dalekovodi, retencije), zabranu gospodarskog iskorištavanja šume.

Za zaštitu prostornim planom predlaže se arheološko područje Vugrovec Donji (Vugrovec Donji - Kamenica/Slatina, Đurđekovec - Kuntašev breg), uz zadržavanje dva postojeća arheološka područja Glavnica Donja (Centar) i Sesvete - Arheološko područje (PPGZ, 2014., evidencija).

Naselja Vugrovec Donji te Glavnica Donja nalaze se najvjerojatnije na mjestu antičkih naselja.

Prijedlozi konzervatorskih mjera za očuvanje arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete

Predlažu se slijedeće konzervatorske mjere za očuvanje arheološkog naslijeđa:

- Konzervacija vidljivih nalaza / nalaza na otvorenom na arheološkim nalazištima Kuzelin i Frtić;
- Izrada projekta prezentacije: Kuzelin;
- Konzervacija i rekonstrukcija forme/oblika tumula: Dumovečki lug i Lušci;
- Konzervacija i rekonstrukcija forme/oblika terena: Blaguša - Gradišće, Planina Donja - Gradišće, Moravče - Hrtić, Vugrovec Donji - Castrum Vugra;
- Uklanjanje ili održavanje/uređenje vegetacije/stabala: Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci, Planina Donja - Gradec i Gradišće, Moravče - Hrtić;

- Revizijsko i sustavno arheološko istraživanje devastiranog/oštećenog arheološkog nalazišta Vurnovec - Gradišće;
- Zabrana oranja (moguće korištenje zemljišta samo kao livade - sjenokoša): Blaguša - Staro Selo, Moravče - Draščica, Moravče - Rošnica, Moravče - Hrtić, Paruževina - Gradišće;
- Zabrana nekontroliranog gospodarskog iskorištavanja šume: Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci, Planina Donja - Gradec i Gradišće, Planina Gornja - Rog, Planina Gornja - Tepčina špica;
- Ambijentalno uređenje naselja uokolo nalazišta za koja je planirana prezentacija (Moravče, Sesvete - trasa rimske ceste, Glavnica Donja, Blaguša, Vugrovec Gornji i dr.);
- Zaštita kontaktnih predjela povijesnih naselja (Moravče, Kašina, Vugrovec) prostornim/urbanističkim planom – kontrola nove gradnje i sanacija narušenih ambijenata – propisivanje odgovarajućih urbanih pravila, potreba izrade detaljnijih urbanističkih planova i konzervatorskih elaborata povijesnih naselja i dijelova naselja;
- Izrada studija utjecaja planiranog 400 kW dalekovoda i moguće nove postave stupova elektroničke komunikacije na kulturni krajolik Medvednice i arheološko naslijeđe (Hrtić, Draščica, Kuzelin, Grohot, Kamenica, Tepčina špica, Črničevo, Kašina);
- Izrada i usvajanje/donošenje plana upravljanja Arheološkim nalazištem Kuzelin i ostalim arheološkim nalazištim Gradske Četvrte Sesvete – uključeni svi važni dionici (Muzej Prigorja Sesvete, lokalna zajednica - mjesni odbori, nevladine udruge, mjesna samouprava - Gradska četvrt, uprava Grada Zagreba, vlasnici, poduzetnici, turistički djelatnici, i dr.

7. PRIMJENA STUDIJE

Rezultati studije predstavljaju polazište za:

- unaprjeđenje stanja arheološkog naslijeđa u Gradskoj četvrti Sesvete;
- održivo korištenje arheološkog naslijeđa putem njegove prezentacije i interpretacije;
- uključivanje arheološkog naslijeđa u turističku ponudu Grada Zagreba (kulturni turizam).

Osnovna primjena studije

Studija predstavlja polazni dokument za izradu plana upravljanja arheološkog nalazišta Kuzelin i drugih arheoloških nalazišta na području Gradske četvrti Sesvete. U izradu plana/ova upravljanja potrebno je uključiti sve važne dionike (vlasnike zemljišta, mjesne odbore, poduzetnike u turizmu, turističku zajednicu, mjesna samoupravu, ekonomski stručnjake, itd.)

Proširena primjena studije

Studija se može koristiti kao polazište i stručna podloga za izradu druge dokumentacije, primjerice za:

- za izradu projekata prezentacije arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesvete;
- u izradi integralnog plana/programa prostornih mogućnosti za gospodarski/turistički i kulturni razvoj Sesveta – umreženje arheološkog naslijeđa, kulturnog naslijeđa (graditeljskog, etnološkog, nematerijalnog), prirodnog naslijeđa, planinarskih putova, itd.;
- za dopunu dokumentacije nadležne konzervatorske službe Grada Zagreba (GZZSKP) temeljem čega je moguće provesti postupak proglašenja pravne zaštite do sada nezaštićenih nalazišta ili revidirati postojeća rješenja o zaštiti; za izradu konzervatorskih elaborata za provođenje mjera prostorne zaštite i očuvanja nepokretnog arheološkog naslijeđa; za dopune konzervatorskih studija za prostorno-plansku dokumentaciju i sl.;
- u izradi Plana upravljanja Parka prirode Medvednica: ciljevi unaprjeđenja kulturnog naslijeđa - arheološka nalazišta Parka prirode Medvednica; za izradu akcijskih planova za pojedinačna nalazišta i izradu projekata prezentacije za pojedinačna nalazišta na području Parka prirode;
- za izradu programa upravljanja šumama na području GČ Sesvete u cilju prezentacije arheoloških nalazišta;
- za dopunu prostorno-planske dokumentacije – izmjene i dopune: Prostornog plana uređenja Grada Zagreba (PPUG), GUP-a Sesvete, Parka prirode Medvednice (PP PP Medvednica), za Urbanističke planove uređenja GČ Sesvete (UPU);
- u izradi plana/programa turističke strategije Sesveta i konkretnih turističkih aktivnosti obilaska arheološkog naslijeđa;

- u mogućoj izradi studija utjecaja na okoliš / na arheološko naslijede i kulturni krajolik Medvednice - planiranog 400 kW dalekovoda, retencijskih područja i ostalih zahvata u krajoliku koji imaju utjecaj na arheološko naslijede.

Ostali/potencijalni korisnici studije:

- mjesna samouprava;
- gradska uprava Grada Zagreba;
- Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Uprava za zaštitu kulturne baštine;
- Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode (Grada Zagreba);
- Javna ustanova Park prirode Medvednica;
- Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada (Zagreba);
- Hrvatske šume

Projekti temeljem studije - etapnost:

I. etapa

- a) idejni projekti: Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko prigorje, Arheološka i rekreativna staza Sesvete, oprema i uređenje planinarskih putova;
- b) projekt vizualnog identiteta: interpretacijske ploče (tekstovi, 3D prikazi – idealne rekonstrukcije, fotografije s istraživanja, grafička rekonstrukcija načina života), putokazi, info letak, oznake lokaliteta, suveniri, itd;
- c) male komunalne akcije temeljem idejnog projekta Arheološkog puta Kuzelin i Sesvetsko prigorje: asfaltiranje cesta, uređenje ugibališta uz interpretacijske ploče, parkirališta uz nalazišta Blaguš-Gradišće, Moravče-Hrtić, Planina Donja-Gradec i Gradišće, postava smeđe turističke signalizacije, uređenje odmorišta i parkirališta *Kraljev hrast*.

74

II. etapa

- d) idejni projekt arheoloških parkova Kuzelin i Frtić;
- e) idejni projekti interpretacijskih centara: Sopnica-Jelkovec – Interpretacijski centar *Rimske ceste*, Markovo Polje Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji*, Moravče – Interpretacijski centar *Srednjovjekovne fortifikacije i naselja - plemenska županija Moravče*, Planina Donja – Interpretacijski centar pučkih vjerovanja, legendi, toponima.

Mogućnosti financiranja/sufinanciranja projekata temeljem studije:

Sufinanciranje predloženih projekata temeljem studije moguće je očekivati od:

- Gradskog ureda za obrazovanje kulturu i šport Grada Zagreba, Ministarstva kulture, Ministarstva turizma, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva zaštite okoliša i prirode;
- Zagrebačkih cesta, Hrvatskih šuma, Gradskih groblja, Knjižnica Grada Zagreba, Javne ustanove Park prirode Medvednica, Turističke zajednice Grada Zagreba;
- postoji i mogućnost nastavka financiranja iz EU izvora.

8. LITERATURA I IZVORI

Gradeč (Planina Donja)

Literatura

- *** (1986.), *40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj*, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- *** (1990.), *Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske*, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin
- *** (1993.), *Hrvatski povijesni zemljovidi*, Kartografija Učila / Školska knjiga, Zagreb
- *** (1994.), *Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine*, Muzej grada Zagreba, Zagreb
- *** (1997.), *Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje*, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar
- *** (2006.), *Stotinu hrvatskih arheoloških nalazišta*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb
- *** (2009.), *Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća*, Zagrebačka županija I. i II., Hrvatski institut za povijest, Zagreb
- *** (2009.a), *The Eight Centuries of Stubica*, Muzej Hrvatskog zagorja / Grad Donja Stubica
- Adamček, J. (1980.), *Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV do kraja XVII stoljeća*, JAZU / Sveučilište u Zagrebu – Centar za povijesne znanosti Odjel za hrvatsku povijest, Zagreb
- Buchberger, M. (1998.), *Tajna Tepčine špice na Medvednici, „Hrvatski planinar“*, (7-8): 210-213
- Carman, J. (2002.), *Archaeology & Heritage An Introduction*, Continuum, London/New York
- Dobronić, L. (1979.), *Po starom Moravču*, Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb
- Dobronić, L. (2003.), *Stari „vijenac“ sela oko Zagreba*, posebno izdanje zbornika Muzeja grada Zagreba „Iz starog i novog Zagreba“, Muzej grada Zagreba, Zagreb
- Fehring, G. P. (2004.), *Arheologija Srednjeg vijeka*, Scarabeus naklada, Zagreb
- Fofić, D. (2014.), *Primjena digitalnog modela reljefa (DMR) u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „info“* (31), Zagreb
- Gračanin, H. (2010.), *Zagrebačko područje u kasnoj Antici i ranom Srednjovjekovlju, „VAMZ“*. 43 (3): 143-151
- Gregl, Z. (1991.), *Rimljani u Zagrebu – Tragovi Rimskog carstva u gradu i okolici*, Latina et Graeca / Mladost, Zagreb
- Heneberg, V. (1929.), *Gradine i gradišta po Medvednici, „Narodna starina“*, knjiga 8(20): 129-136, Zagreb
- Hirc, D. (1905.), *Prirodni zemljopis Hrvatske - Lice naše domovine*, knjiga prva, Zagreb
- Horvat, A. (1974.), *U povodu dileme o crkvi u Sesvetama*, u: Iz starog i novog Zagreba V, Muzej grada Zagreba: 97-102, Zagreb
- Ivanušec, R. (2013.), *Neke srednjovjekovne utvrde Brodsko-posavske županije*, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu
- Klemenc, J. (1938.), *Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien*, Beograd
- Klemenc, J. (1953.), *Teodozijev pohod proti Maximusu iz Siscije do Petovija, „Zgodovinski časopis“*, (6-7):78-88, Ljubljana

Leleković, T. (2012.), *Cemeteries*, u: *The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia* [ur. Migotti, B.], Archeopress: 313-357, Oxford

Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), *Rural Settlements*, u: *The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia* [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford

Marković, M. (2006.), *Zagrebačke starine – Prilozi poznavanju prošlosti grada Zagreba*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb

Nadilo, B. (2009.), *Stampeno naselje Sopnica - Jelkovec u Zagrebu*, „Građevinar“, 61(7): 663-673, Zagreb

Nadu, M. (1992., reprint 2006.), *Obris jednog vremena - crtice iz povijesti Sesvetskog Prigorja od 13.-17. stoljeća*, Katalog izložbe, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete

Nemeth-Ehrlich, D., Kušan Špalj, D. (2007.), *2000 godina Andautonije – Od rimskog grada do arheološkog parka*, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb

Nemeth-Ehrlich, D., Kušan Špalj, D. (2003.), *Municipium Andautonia*, u: „Situla“, (41): 107-129, Ljubljana

Obad Šćitaroci, M., Bojanić Obad Šćitaroci, B. (1998.), *Dvorci i perivoji u Slavoniji*, Šćitaroci d.o.o., Zagreb

Oštrić, V. (2001.), *Stare gradine na Medvednici*, „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208

Radovčić, J., Škoberne, Ž. (1989.), *Zagreb prije početaka – Najstarija prošlost grada i okolice*, Mladost, Zagreb

Renfrew, C., Bahn, P. (2008.), *Archaeology: Theories, Methods and Practice*, Thames & Hudson, London

Rukavina, M. (2015.), *Metoda integracije arheološkog naslijeđa u urbanističkom planiranju*, Doktorska disertacija, Arhitektonski fakultet Sveučilište u Zagrebu

Rukavina, M., Obad Šćitaroci, M. (2015.), *Upravljanje arheološkim naslijeđem - Proces povezan s urbanističkim i prostornim planiranjem*, "Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam" 23 (1): 108-117, Zagreb

Rukavina, M., Obad Šćitaroci, M., Petrić, K. (2014.), *Prostorno-urbanistički aspekti zaštite nepokretnog arheološkog naslijeđa - Međunarodni i nacionalni dokumenti o zaštiti*, "Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam", 21 (2): 312-325, Zagreb

Sokol, V. (1975.), *Novi arheološki rezultati na području Općine Sesvete – mogućnosti privredne i turističke valorizacije*, neobjavljeni rad (dokumentacija MPS)

Sokol, V. (1981.), *Najnovija arheološka istraživanja u Prigorju*, u: Izdanja HAD sv. 6, : 169-185

Sokol, V. (1987.), *Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja*, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete

Sokol, V. (1988.), *Kelti na području Zagreba - Sesvetskog Prigorja*, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete

Sokol, V. (1989.), *Grob br. 7 Kulture žarnih polja iz Moravča kod Sesveta (Zagreb)*, „Arheološki vestnik“, (39-40): 425-435, Ljubljana

Sokol, V. (1989.), *Rimske rane nekropole u Sesvetskom Prigorju*, Muzej Prigorja, Sesvete

Sokol, V. (1994.), *Keltski novci na području Zagreba – Sesvetskog Prigorja*, „Muzejski vjesnik“, (17): 19-25, Križevci

Sokol, V. (1996.), *Doba između antike i ranoga srednjeg vijeka na području Zagreba*, u: Starohrvatska spomenička baština. Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža. Zbornik radova znanstvenog skupa održanog 6.-8. listopada 1992. [ur. Jurković, M., Lukšić, T.], Muzejsko galerijski centar /Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta / Nakladni zavod Matice hrvatske: 43-49

Sokol, V. (1996.), *Nekropolu Kulture žarnih polja u Moravču kod Sesveta*, u: Izdanja HAD sv. 17 „Arheološka istraživanja u Zagrebu i zagrebačkoj regiji“, : 29-57

Sokol, V. (1998.), *Rimski metal s Kuzelina (iskapanja 1990.-1997.)*, Muzej Prigorja Sesvete, Zagreb

Sokol, V. (2003.), *Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja*, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelini, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb

Sokol, V. (2012.), *Kasnoantički deltoidni vrhovi strijela tip Kuzelin u varaždinskoj Podravini s posebnim osvrtom na sjeverozapadnu Hrvatsku*, u: Izdanja HAD sv. 28, :200-201

Šehić, D., (2005.), *Povijesni atlas svijeta za škole i dom*, Monde Neuf / Europapress holding, Zagreb

Thiel, A. (2008.), *Die Römer in Deutschland*, Theiss, Stuttgart

Wood, J. (2001./2008.), *Kelti*, Liber Novus / Planeta Marketing /24 sata, Zagreb

Izvori

Prostorni i urbanistički planovi

Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, 2014.

Prostorni plan Parka prirode Medvednica, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba,

79

Generalni urbanistički plan Sesveta - Izmjene i dopune, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, 2013.

Detaljni plan uređenja proširenja groblja Markovo Polje, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejsažnu arhitekturu, 2009.

Urbanistički plan uređenja Selčina – sjever, CPA d.o.o., Zagreb, 2008.

Urbanistički plan uređenje Gospodarske zone Sesvete – sjever s izmjenama i dopunama, APE d.o.o., Zagreb, 2008.

Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenje stambenog naselja na lokaciji Sopnica-Jelkovec, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagreb, Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejsažnu arhitekturu, 2007.

Urbanistički plan uređenje Gospodarska zona Sesvete-jug, Arhitektonski atelier deset d.o.o., Zagreb, 2006.

Konzervatorske podloge i studije

Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija, Zagreb svibanj 2012., Grad Zagreb - Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, 2012.

Benić Hlebec, N. (2003.) *Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva nepokretnog kulturnog dobra Moravče*

Fofić, D. (2014.), *Konzervatorska studija za brzu cestu Popovec - Marija Bistrica - Zabok; dionica Kašina - Zlatar Bistrica*

Petrić, K., Lolić, T. (2005.), *Sveta Jelena u Šenkovcu kod Čakovca - konzervatorska studija za projekt prezentacije lokaliteta*, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu

Veršić, S., Lonjak Zlopaša, B., Vranić, A. (2013.) *Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra za područje Grada Zagreba - revizija*, svibanj 2013., Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb

Veršić, S., Cvetnić Radić, S., Lonjak Zlopaša, B., Radolović, E. (2012.) *GUP Sesvete - konzervatorska podloga, revizija 2010. - Izmjene i dopune 2012.*, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb

Zubčić, K., Meder, F. (2008.), *Podvodni arheološki pregled područja izgradnje HE Podsused i HE Drenje za potrebu izrade konzervatorske podloge*

Dokumentacijski izvori

Popis arheologije Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb - Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, lipanj 2015.

Službena bilješka, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, klasa: 612-08/13-01/374 Ur.broj: 251-18-04-13-02 od 18. srpnja 2013., sastavila Stela Cvetnić Radić

Službena bilješka, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Klasa: UP/I-612-08/13-15/03 Ur.broj: 251-18-04-13-03 od 19. studenog 2013., sastavila Stela Cvetnić Radić

Dosje arheološkog nalazišta Kuzelin, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode

Registrar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara, zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine

Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.-2015., Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, 2011.

Plan upravljanja Park prirode Medvednica, Javna ustanova „Park prirode Medvednica“, Zagreb, 2010.

Uputa za vrjednovanje kulturnih dobara predloženih za upis u Registrar kulturnih dobara Republike Hrvatske (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Klasa: 612-08/04-01-06/03, Ur. broj: 532-10-1/8(JB)-5 od 21.05.2004.), 2004.

80

Izvještaji o arheološkim istraživanjima

Sokol, V. (2013.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2013.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2009.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2008.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2006.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2005.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

(priлог 6 fotografija)

Sokol, V. (1998.), Izvještaj o zaštitno-istraživačkim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1997. godini

Sokol, V. (1997.), Izvještaj o zaštitno-istraživačkim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1995/96. godini

(prilozi: presjek kroz blokove 23B, 24A, 24B, 27A, 27B, 28A, 28B, 35A, 35B, plan kvadrantne mreže 1989.-1995., presjeci 17A, 24B, 27b, 35A (fotokopija terenskih crteža), tlocrt 17D, 24A, 27B, 35A)

Sokol, V. (1995.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1994. godini

(prilog: tlocrt blokova 24B, 27A – m 1:25, plan kvadrantne mreže 1994. – m 1:125)

Sokol, V. (1991.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1990. godini

(prilozi: 4 fotografije, kvadrantna mreža 1990.)

Sokol, V. (1990.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1989. godini

(prilozi: 4 fotografije, plan kvadrantne mreže – m 1:50)

Sokol, V. (1989.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1988. godini

Sokol, V. (1988.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1987. godini

Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1986. godini

Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1986. godini

Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1985. Godini

(prilozi: tlocrt sondi-situacija – m 1:100, sonda 13 tlocrt i presjek - m 1:25, sonda 14 tlocrt i presjek - m 1:25)

Sokol, V. (1985.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1985. godini

Sokol, V. (1985.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1984. godini

Sokol, V. (1984.), Izvještaj o arheološkom iskopavanju na lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (1978.), Izvještaj o iskopavanju antičkog lokaliteta u D. Glavnici / Izvještaj o sondiranju lokaliteta „Tumuli“ u Dumovcu

Izvještaji Muzeja Prigorja

Izvještaj Muzeja Prigorja za 2003. godinu, 2004.

Izvještaj Muzeja Prigorja za 2001. godinu, 2002.

Izvještaj Muzeja Prigorja za 1999. godinu, 2000.

Godišnji izvještaj Muzeja Prigorja Sesvete za 1998. godinu, 1999.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1990. godini, 1990.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1989. godini, 1989.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1988. godini, 1988.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1987. godini, 1987.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja za 1. polovicu 1983. godine, 1983.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1981. godini, 1982.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1980. godini, 1981.

Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini, 1979.

Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1978. godini, 1979.

Izvještaj o radu muzeja u 1977. godini, 1977.

Izvješće o realizaciji programa „Karinški horizont na kasnoantičkim kastrumima - stvaranje Europe“ s rekapitulacijom troškova u 2000. godini, 2001.

Izvješće o realizaciji programa „Karinški horizont na kasnoantičkim kastrumima - stvaranje Europe“ s rekapitulacijom troškova u 1998. godini, 1999.

Zakoni, propisi i pravilnici

Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 152/14.

Zakon o potvrđivanju konvencije o europskim krajobrazima (2002.)

Zakon o potvrđivanju Europske konvencije o zaštiti arheološke baštine (revidirane) iz 1992. godine (2004.)

Zakon o potvrđivanju Europske konvencije Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo (2007.)

Pravilnik o arheološkim istraživanjima NN 102/10

Internetski izvori

<http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/dodatni/378413.htm>

<http://www.openstreetmap.org/>

<https://geoportal.zagreb.hr/Karta>

<http://geoportal.dgu.hr/viewer/>

<http://www.medvednica.info>

www.zagreb.hr

9. PRILOZI

9.1. KORIŠTENE KRATICE

- AMZ – Arheološki muzej u Zagrebu
ANSH – arheološka nalazišta sjevero-zapadne Hrvatske
COE – Council of Europe
DMR – digitalni model reljefa
DOF – digitalni ortofoto
DPU – detaljni plan uređenja
EFFR – Europski fond za regionalni razvoj
GČ – gradska četvrt
GPN – građevno područje naselja
GUP – generalni urbanistički plan
GZZSKP – Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode (Grada Zagreba)
HAZU – Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
ICAHM – International Committee on Archaeological Heritage Management
ICOMOS - International Council of Monuments and Sites
IM – izvještaj Muzeja Prigorja Sesvete
JAZU – Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti (danac Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti)
JU – javna ustanova
KŽP – Kultura žarnih polja
MK UZKB – Ministarstvo kulture Uprava za zaštitu kulturne baštine
MPS – Muzej Prigorja Sesvete
OPG – obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OP IPA – Operativni program Instrument predpristupne pomoći
OP IPA SI-HR – Operativni program Instrument predpristupne pomoći Slovenija - Hrvatska
PPGZ – Prostorni plan Grada Zagreba
PP PP – prostorni plan parka prirode
RH – Republika Hrvatska
RZG - Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu
SIZ (kulture) – Samoupravna interesna zajednica
SO – Skupština općine
SVIZ („Sava“) – Samoupravna vodna interesna zajednica
UPU – urbanistički plan uređenja
USIZ – Udruga Samoupravnih interesnih zajednica
ZPP – zaštita prostornim planom

9.2. POJMOVNIK

Arheološke pričuve/rezerve (*archaeological reserves*). Zaštićena arheološka područja na zemlji ili pod vodom koja služe očuvanja materijalnih dokaza koje će proučavati budući naraštaji. (Europska konvencija o zaštiti arheološkog naslijeđa (revidirana), COE, Valletta 1992.)

Arheološki nalazi/ostaci/dokazi (*archaeological record/evidence*). Predmet istraživanja arheologa; obuhvaćaju artefakte, strukture te organske i okolišne ostatke. (Carman)

Arheološki park (*archaeological park*). Uređeni i često ogradieni predio namijenjen prvenstveno očuvanju arheoloških nalaza/nalazišta *in situ* na otvorenom; posjeduje kulturno-povijesni, edukacijski, znanstveni, rekreativni i turistički značaj. Služi prezentaciji i interpretaciji arheoloških nalaza/nalazišta, a istodobno jest perivoj i muzej na otvorenom. Može uključivati izgradnju interpretacijskog centra ili muzeja te potrebnu infrastrukturu koja ne narušava utvrđene vrijednosti nalazišta.

Arheološko iskopavanje (*archaeological excavation*). Glavna metoda prikupljanja podataka u arheologiji koja uključuje sustavno otkrivanje arheoloških ostataka uklanjanjem naslaga zemlje i drugog materijala koji ih prekriva i prati. (Renfrew, Bahn)

Arheološko nalazište/lokalitet (*archaeological site*). Prepoznatljiva prostorna nakupina artefakata, struktura te organskih i okolišnih ostataka – ostataka ljudske aktivnosti. (Renfrew, Bahn)

Arheološko naslijeđe (*archaeological heritage, archaeological resource*). Dio materijalnog (kulturnog) naslijeđa u odnosu na koji, kao primarni izvor informacija, služe arheološke metode. Sastoji se od svih ostataka ljudskog postojanja te mjesta vezanih uz sve oblike ljudske aktivnosti, napuštenih struktura i ostataka svih vrsta (uključujući podzemne i podvodne lokalitete) zajedno sa svim povezanim pokretnim materijalom. (Povelja o zaštiti i upravljanju arheološkim naslijeđem, ICAHM, Lausanne 1990.)

Arheološko područje/predjel/cjelina/zona (*archaeological area*). Arheološka nalazišta većih dimenzija/površina (pr. predjeli nekadašnjih naselja, gradova); područja s nekoliko pojedinih arheoloških nalazišta; nedovoljno istražena područja na kojima se otkriva/nalazi arheološki materijal (teško je prepostaviti točno prostorno rasprostiranje / granice nalazišta); područja na kojima se pretpostavlja ili se s velikom vjerojatnosti može očekivati otkriće novih arheoloških nalaza.¹⁵

¹⁵ Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99 te Pravilnik o arheološkim istraživanjima NN 102/10 razlikuju **arheološke lokalitete/nalazišta i arheološke zone/područja (površinom šira područja)** te područje **pojedinih arheoloških nalaza (Pravilnik)**, ali ne daje njihove definicije. Može se zaključiti da u praksi (Registar kulturnih dobara, planska dokumentacija, popisi) te kategorije nisu sustavno primjenjivane.

Integralna/cjelovita zaštita kulturnog naslijeđa (*integrated conservation/protection*). Zaštita kulturnoga/graditeljskoga/arheološkog naslijeđa koja podrazumijeva povećanje broja sudionika u procesu zaštite (prvenstveno urbanista i prostornih planera) čime zaštita postaje izrazita multidisciplinarna djelatnost (naslijeđe se sagledava i promišlja s različitih aspekata), u kojoj uz konzervatorsku službu sudjeluju i stručnjaci iz drugih područja te šira javnost.

Interpretacija (*interpretation*). Aktivnosti usmjerenе na podizanje javne svijesti i unaprjeđenje razumijevanja kulturnog naslijeđa (može uključivati printane i elektroničke publikacije, javna predavanja, instalacije na lokalitetu ili izravno povezane instalacije izvan lokaliteta, edukacijske programe, aktivnosti u zajednici). (*Icomosova povelja o interpretaciji i prezentaciji mjesta kulturnog naslijeđa*, ICOMOS, Québec 2008.)

Kontaktna/dodirna zona/predio (*buffer zone*). Pojas izvan zaštićene površine, izvan granice zaštite čija je uloga štititi vrijednosti zaštićenog predjela od utjecaja iz okoline. Utjecaj može biti fizički, vizualni ili društveni. (Europska konvencija o zaštiti arheološkog naslijeđa (revidirana), ICOMOS, Valletta 2011.)

Ne-destruktivne metode istraživanja (*nondestructive methods*). Metode istraživanja koje ne uzrokuju diranje/pomicanje tla prilikom prikupljanja informacija. Obuhvaćaju brojne metode: seizmičke i akustičke metode, elektromagnetske metode, mjerjenje otpora, magnetski pregled, detektore metala, termografiju, geokemijsku analizu. (Renfrew, Bahn)

86

Održivi razvoj (*sustainable development*). Gospodarski razvoj društva i područja koji se temelji na načelu da današnje ljudske potrebe ne smiju ugroziti ispunjenje zahtjeva budućih naraštaja, odnosno razvoj koji ne troši više prirodnih resursa nego ih je Zemlja u mogućnosti obnoviti. Održivi razvoj ostvaruje ravnotežu između zahtjeva za unaprjeđivanjem kakvoće života (ekonomski sastavnički), za ostvarivanjem socijalne dobrobiti i mira za sve (socijalni sastavnički) te zahtjeva za očuvanjem sastavnica okoliša, koje uključuju i kulturno naslijeđe, kao dobara o kojima ovise i sadašnja i buduće generacije. Prvi puta je međunarodno prepoznat na konferencija UN-a o okolišu u Rio de Janeiru 1992. godine i proklamiran u Agendi 21 kao osnovno načelo gospodarskog razvoja u 21. stoljeću.

Prezentacija (*presentation*). Postav interpretacijskih informacija, fizički pristup te interpretacijsku infrastrukturu na lokalitetu (može se postići korištenjem različitih tehničkih sredstava, uključujući, ali ne i obvezujući, korištenje elemenata kao što su informacijske ploče, izlaganje muzejskog tipa, formalizirane ture za obilazak, predavanja i vođene ture te multimediju i web stranice). (*Icomosova povelja o interpretaciji i prezentaciji mjesta kulturnog naslijeđa*, ICOMOS, Quebec 2008.)

Rekognosciranje/pregled terena (*reconnaissance survey/surface survey*). Metoda koja podrazumijeva otkrivanje arheoloških nalazišta vizualnim putem bez iskopavanja. Postoje dvije vrste

pregleda terena: nesustavan i sustavan pregled terena/područja. Nesustavan pregled uključuje obilazak terena, odnosno pregled površine putem kretanja te bilježenje položaja artefakata i površinskih obilježja. Sustavni pregled uključuje sustav mreže kojim je površina pregleda podijeljena u sektore koji se obilaze te čine snimanje preciznijim. (Renfrew, Bahn)

Revizijska arheološka istraživanja. Arheološka istraživanja na već iskopavanim nalazištima s ciljem prikupljanja novih i/ili točnijih podataka te izrade ili dopune dokumentacije nalazišta / dokumentacije arheoloških istraživanja.

Smještaj (setting). Neposredan i prošireni okoliš koji je dio kulturnoga dobra i doprinosi njegovu značaju i prepoznatljivom karakteru. (Deklaracija o zaštiti smještaja povijesnih građevina, mjesta i područja iz Xi'an-a, ICOMOS, Xi'an 2005.);

Sustavna arheološka istraživanja (systematic archaeological research). Arheološka istraživanja koja se provode na temelju znanstveno-istraživačkih razloga (postavljenog dugoročnog plana istraživanja). Mogu trajati nekoliko sezona. Podrazumijevaju konzervaciju otkrivenih nepokretnih i pokretnih nalaza, stručno izvješće o rezultatima iskopavanja, dokumentaciju arheoloških istraživanja te objavu rezultata istraživanja.

Zaštitna arheološka istraživanja (rescue/salvage archaeology). Obvezna arheološka istraživanja/iskopavanja koja se provode prije planiranih graditeljskih radova na arheološkim nalazištima s ciljem cjelokupne dokumentacije arheoloških nalaza prije njihova uklanjanja (pokretni nalazi) i uništenja (nepokretni nalazi). Obično su vremenski i prostorno ograničena.

9.3. PREGLEDNI KATALOG

Pregledni katalog arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete									
POSTOJEĆE STANJE								PRIJEDLOG STUDIJE	
Br.	Naselje	Naziv	Povijesno razdoblje	Vrsta nalaza	Vrsta istraživanja	Pravni status zaštite	Pripomena	Mjera zaštite	Prezentacija i interpretacija
Arheološka nalazišta AN 1-20									
Kataloški obrađena - odabrana prema kriteriju vrijednosti i prezentacijskom potencijalu									
1	Blaguša	Gradišće	kasni srednji vijek	fortifikacija, zemljano -drvena utvrda (kaštel)	rekognosciranje, MPS; 3D snimanje, 2015. – u sklopu projekta OP IPA SI-HR	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014.; 3D vizualna idealna rekonstrukcija 2015.	pravna zaštita	prezentacija <i>in situ</i> , Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 10)
2	Blaguša	Staro Selo	prapovijest (brončano doba) antika	površinski nalazi: građevni materijal, keramika	rekognosciranje, MPS; geofizika – u sklopu projekta OP IPA SI-HR 2015.	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita; zabrana gradnje i oranja; arheološka rezerva	interpretacijska ploča – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 9)
3	Đurđekovec/ Paruževina	Lušci	antika (2.-3. st.)	nekropola, 30 tumula uz rimsku cestu	sustavno iskopavanje (4 tumula), 1979., V. Sokol, MPS	evidencija	određena velika zona PPGZ 2014.	pravna zaštita – model serijskog kulturnog dobra <i>Rimска cesta</i> ; arheološka rezerva	prezentacija <i>in situ</i> Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje - (II. faza) (lokalitet br. 20) Arheološka i rekreacijska staza Sesvete
4	Glavnica Donja	Frtić	antika (2.-4. st.)	termalno-gospodarska građevina, grobnica tip Šempeter (?)	sustavno iskopavanje, 1976.-1979., V. Sokol, MPS	izvan sustava konzervatorske evidencije	zona nije određena PPGZ 2014.; 3D vizualna idealna rekonstrukcija 2015.	pravna zaštita	prezentacija <i>in situ</i> – arheološki park Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 8)
5	Glavnica Donja	Kuzelin	prapovijest, antika, kasna antika	prapovjesno naselje, antički refugij	sustavno iskopavanje, V. Sokol, MPS OP IPA SI-HR 2015. 3D snimanje, sustavno istraživanje, geofizika	kulturno dobro Z-5251	granice zaštite utvrđene Rješenjem o zaštiti kulturnog dobra; 3D vizualna idealna rekonstrukcija 2015.	konzervacija nalaza na otvorenom	prezentacija <i>in situ</i> – arheološki park Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 1)
6	Markovo Polje	Svinjarevo	antika (2.-3. st.)	paljevinska nekropola, antička prometna infrastruktura	sondažno iskopavanje, 1980., MPS; rekognosciranje, V. Sokol, MPS	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita – model serijskog kulturnog dobra <i>Rimска cesta</i>	(A) - interpretacijski centar - Markovo Polje

7	Moravče	Draščica	prapovijest (kasno brončano doba (cca. 1250. pr. Kr.), antika	nekropolja KŽP; antička građevina s bazom žrtvenika	sustavno iskopavanje, 1980.-1981., V. Sokol, MPS	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita	interpretacijska ploča, Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 2)
8	Moravče	Rošnica	prapovijest (srednje brončano doba- 1400 pr. Kr.), antika	kameni humak; antičke građevine; naselje?	sustavno iskopavanje, 1980., V. Sokol, MPS	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita – arheološko područje Moravče	interpretacijska ploča, Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 3)
9	Moravče	Hrtić	kasni srednji vijek	fortifikacija, zemljano -drvena utvrda (kaštel) i naselje (?)	sondažno iskopavanje, 1985., V. Sokol, MPS; rekognosciranje, MPS	evidencija	dobro određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita – arheološko područje Moravče	prezentacija <i>in situ</i> , Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 5)
10	Paruževina-/Đurđekovec	Gradišće	antika	antička građevina, <i>mansio</i> ?	rekognosciranje, MPS; geofizika 2013.	kulturno dobro Z-5860	granice zaštite utvrđene Rješenjem o zaštiti kulturnog dobra	zabrana gradnje i oranja; arheološka rezerva	moguća idealna rekonstrukcija rimske gospodarske građevine u funkciji turizma i naobrazbe u blizini nalazišta (II. faza) (lokalitet br. 19)
11.	Planina Donja	Gradec	srednji vijek	fortifikacija, zemljano - drveno gradište	rekognosciranje, V. Sokol, MPS	evidencija	dobro određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita	prezentacija <i>in situ</i> , Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 15)
12.	Planina Donja/Kašina	Gradišće	kasni srednji vijek	fortifikacija, zemljano -drvena utvrda (kaštel)	rekognosciranje, MPS	izvan sustava konzervatorske evidencije	zona nije određena PPGZ 2014.	pravna zaštita	prezentacija <i>in situ</i> , Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 16)
13	Planina Gornja	Rog (naziv Lipa - izv. registar ANSH isti lokalitet)	prapovijest	gradina	rekognosciranje, 1994., MPS	evidencija	pogrešno određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita – arheološko područje Rog	prezentacija <i>in situ</i>
14	Planina Gornja	Topla peč	prapovijest	povremeno pećinsko boravište	sondažno iskopavanje, 1960-tih, M. Malez, JAZU/HAZU	evidencija	pogrešno određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita – arheološko područje Rog	prezentacija <i>in situ</i>
15	Planina Gornja	Tepčina špica	kasna antika (?), rani srednji vijek (?)	fortifikacija	rekognosciranje, 1988., MPS	evidencija	dobro određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita	prezentacija <i>in situ</i>

16	Sesvete	Dumovečki lug	antika (1.-3. st.)	nekropola, 35 tumula	sustavno iskopavanje (6 tumula), 1977.-1979., V. Sokol, MPS	kulturno dobro Z-5631	dobro određena zona PPGZ 2014.	arheološka rezerva	prezentacija <i>in situ</i> (II. faza) (A) izdvojeni lokalitet
17	Sesvete	Trasa rimske ceste	antika (2.-5. st.)	antička prometna infrastruktura	rekognosciranje, MPS	evidencija	dobro određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita – model serijsko kulturno dobro <i>Rimska cesta</i>	(B) – interpretacijski centar Sopnica-Jelkovec , Arheološka i rekreacijska staza Sesvete
18	Vugrovec Donji	Kamenica + Slatina	antika (2.-4. st.)	ostaci građevine + trag antičke ceste	rekognosciranje ceste, 1989., MPS (IM)	kulturno dobro RZG-120	granice zaštite utvrđene Rješenjem o zaštiti kult. dobra	geofizika; revizija vrijednosti i statusa Rješenja	-
19	Vugrovec Gornji	Castrum Vugra	kasni srednji vijek	fortifikacija, zemljano -drveno gradište	rekognosciranje, MPS	evidencija	dobro određena zona PPGZ 2014.	pravna zaštita	prezentacija <i>in situ</i> , Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 18)
20	Vurnovec	Gradišće - u izvorima – registar ANSH se navodi naziv Crkviče, radi se o istom lokalitetu	antika (2.-4. st.)	<i>villa rustica</i> (?), grob	sustavno iskopavanje 1979., V. Sokol, MPS; sondažno istraživanje 1990., MPS (IM)	izvan sustava konzervatorske evidencije		revizijsko i sustavno iskopavanje; moguća pravna zaštita ovisno o rezultatima istraživanja	interpretacijska ploča (I)
Ostala arheološka nalazišta AN 21-37 Arheološka nalazišta manje vrijednosti ili bez podataka potrebnih za procjenu vrijednost (prijedlog pojedinačne prezentacije prema kriteriju dostupnosti i dopune planiranih sadržaja)									
21	Belovar	Marof	nedeterminirano	građevni materijal	očevid arheologa (V. Sokol) 1983. (IM)	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014., povjesni izvori – kurija Belovar (L. Dobronić) + magistralna antička cesta u blizini Vatrogasna ul. – moguća trasa rimske ceste	arheološki nadzor pri radovima	-
22	Belovar/Žerjavinec (?)	trag rimske ceste	antika	prema predaji od starine; recentni nalazi šljunka kod radova u polju i u šumi; nalazi novca kod radova u polju	-	izvan sustava konzervatorske evidencije	kazivanje vlasnika kuće (Zlatko Basarić Prigorska 3, Belovar) iz obližnje šume je prenio austrijski miljokaz na svoju okućnicu	pravna zaštita – model serijskog kulturnog dobra – <i>Rimska cesta</i> utvrditi mjesto nalaza, rekognosciranje	-

Studija zaštite i prezentacijskog potencijala arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta
 Study of protection and presentational potential of archaeological site Kuzelin and adjacent archaeological sites

23	Blaguša	Grohot***	nedeterminirano	površinski nalazi: građevni material - kamen	rekognosciranje (L. Dobronić)	izvan sustava konzervatorske evidencije	planinarski dom i vidikovac, vrh, u blizini planiran prolaz trase 400 kW dalekovoda	rekognosciranje	-
24	Blaguša	Kamenica***	nedeterminirano	ostaci kamenih zidova	rekognosciranje	izvan sustava konzervatorske evidencije	vrh, nema dokumentacije, u blizini planiran prolaz trase 400 kW dalekovoda	pravna zaštita, rekognosciranje	-
25	Dumovec	Novi Dumovec*	antika	rimска cesta, tumul	rekognosciranje (V. Sokol)	izvan sustava konzervatorske evidencije	nema dokumentacije	točno utvrditi položaj nalazišta, dopuna dokumentacije MPS	-
26	Đurđekovec (?) (Vugrovec Donji)	Kuntašev breg*	antika	keramika, građevni materijal - kamen	očevid arheologa 1988. (IM)	evidencija	iza seoskog raspela (Vugrovec Donji) nema dokumentacije	točno utvrditi položaj nalazišta, dopuna dokumentacije MPS, zaštita prostornim planom ZPP – arheološka zona Vugrovec Donji	-
27	Glavnica Donja	Centar- Glavnica Donja	antika (2.-3. st.)	keramika, naselje?	očevid arheologa	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014.; nema dokumentacije	arheološki nadzor pri radovima u zemlji	interpretacijska ploča, Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 7)
28	Glavnica	Črničevo	antika (2.-3. st.)	paljevinski grob, keramika, rimska nekropola	pokusno iskopavanje, 1983. (IM)	evidencija	određena velika zona PPGZ 2014., nema dokumentacije, u blizini planiran prolaz trase 400 kW dalekovoda	arheološki nadzor pri radovima u zemlji	-
29	Jesenovec	Marofičće-Fonduš	nedeterminirano	ostaci građevine - zid	očevid arheologa (V. Sokol)	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014., nema dokumentacije	pravna zaštita; zabrana gradnje i oranja; arheološka rezerva	-

30	Kašina	Klačice	antika (?)	površinski nalazi – građevni materijal zidana građevina	rekognosciranje (V. Sokol)	evidencija	dobro određena zona PPGZ 2014.; uz rimsku cestu Sesvete-Kašina-Laz; moguća izgradnja stupa elektroničke komunikacije	pravna zaštita; zabrana gradnje i oranja; arheološka rezerva	-
31	Lužan	Kamenica	antika	površinski nalazi (antička građevina, antička cesta)	rekognosciranje, 2012. (D. Fofić)	izvan sustava konzervatorske evidencije	blizina magistralne antičke ceste	pravna zaštita - model serijskog kulturnog dobra <i>Rimska cesta</i> zabrana gradnje i oranja; arheološka rezerva	-
32	Markovo Polje/Sesvete	Selčina – trag antičke ceste*	antika	antička prometna infrastruktura	rekognosciranje (V. Sokol)	izvan sustava konzervatorske evidencije	opasnost pri posjećivanju; nema dokumentacije; moguće uređenje gradske perivojne šume Selčina; vrijedna gradska park šuma (PPGZ, 2014.)	pravna zaštita – model serijskog kulturnog dobra <i>Rimska cesta</i>	prezentacija <i>in situ</i> i ponovno korištenje trase kao pješački put prema groblju Markovo Polje iz centra Sesveta (II. faza) (B) – izdvojeni lokalitet , Arheološka i rekreativska staza Sesvete
33	Sesvete	Centar Brestje* / Staro Brestje	antika	ostaci nekoliko građevina?	očevid arheologa 1988. (IM)	izvan sustava konzervatorske evidencije	nepoznat točan položaj nalaza (dvije lokacije) nema dokumentacije MPS	točno utvrditi položaj nalazišta, dopuna dokumentacije MPS	-
34	Sesvete	Jelkovec*	antika (2.-5. st.)	moguća antička građevina, antička prometna infrastruktura (cesta i miljokaz)	rekognosciranje – cesta, slučajni nalaz - miljokaz	evidencija	određena velika zona PPGZ 2014., GUP Sesvete 2013.	točno utvrditi položaj nalazišta, dopuna dokumentacije MPS	-
35	Sesvete	Sesvete (arheološko područje)	prapovijest, antika (2.-5. st.), kasni srednji vijek	antička prometna infrastruktura, moguće prapovijesno naselje, utvrda kastrum (?)	rekognosciranje	evidencija	dobro određena zona PPGZ 2014., GUP Sesvete 2013., nema dokumentacije	arheološki nadzor pri radovima u zemlji	-
36	Šašinovec (?)	prema Šašinovcu	antika	tumuli	rekognosciranje 1982. (IM)	izvan sustava konzervatorske evidencije	nema dokumentacije	točno utvrditi položaj tumula	-

37	Šimunčevac	Šimunčevac**	antika	ostaci građevine	nepoznato	evidencija	nepoznata točan položaj nalaza, nema dokumentacije (Klemenc)	točno utvrditi položaj nalazišta, dopuna dokumentacije MPS	-
Sakralne građevine (crkve i kapele) sa sačuvanim/mogućim arheološkim slojem, nalazi u arhitekturi i neposrednom okolišu AN 38-42 (prijedlog pojedinačne prezentacije)									
38	Kašina	Crkva sv. Petra i Pavla	srednji vijek	U arhitekturi: rimski zidovi do visine 4 m?, gotički i romanički prozori - južni zid lađe (izvor: L. Dobronić 1979.); antičko naselje Cassina?	istraživano ziđe za vrijeme obnove crkve 1970-tih.	kulturno dobro Z-710; Kulturno-povjesna cjelina Kašina Z-1546	crkva s cinkturom i grobljem u funkciji	arheološki nadzor pri radovima u zemlji	vidikovac (Kobiljak, dolina potoka Kaštine) – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 11)
39	Moravče	Crkva Presvetog Trojstva	19 st.	-	nije istraživano	kulturno dobro Z-715; Kulturno-povjesna cjelina Moravče Z-2162	na mjestu ranije crkve iz 16 st . (u povijesnim izvorima se spominju dvije srednjovjekovne crkve Moravče i Glavnica - položaji nepoznati)	arheološki nadzor pri radovima	Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 4)
40	Planina Donja	Crkva sv. Jurja*	kasni srednji vijek	U arhitekturi: gotički portal, zvonik (izvor: L. Dobronić 1979.); dvije stare lipe, srednjovjekovno groblje, tragovi zemljjanog nasipa (fortifikacija ?)	rekognosciranje (V. Sokol)	kulturno dobro Z-717 preventiva 1990.	crkva s cinkturom i grobljem u funkciji; postojanje templarskog samostana (izvor: M. Marković 2006.)	arheološki nadzor pri radovima u zemlji	interpretacijska ploča (povijesni put preko Laza, crkva, krajolik s vrhovima) info letak, vidikovac (Gradec, Gradišće, Tepčina špica, Rog, sv. Benedikt?) – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 14)
41	Vuger Selo (Vugrovec Donji)	Crkva sv. Mihalja*	srednji vijek	U arhitekturi: romanički prozori – prezentacija faza izgradnje na južnom pročelju izvedena 1970-tih, izvedena drenaža oko crkve	nije istraživano	kulturno dobro Z-1479; Kulturno-povjesna cjelina Vugrovec Z-1545	crkva sa cinkturom i grobljem u funkciji	arheološki nadzor pri radovima u zemlji	vidikovac (Gradina, dolina potoka Vugrovec, naselje Vugrovec) Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 17)

42	Sesvete	Crkva Svih Svetih	18 st.	-	nije istraživano	kulturno dobro Z-3083 evidencija – arheološko područje Sesvete	crkva sa starim grobljem u funkciji, na mjestu ranije crkve i kastruma?	arheološki nadzor pri radovima u zemlji na širem prostoru oko crkve	Interpretacijska ploča - Arheološka i rekreacijska staza Sesvete
Slučajni nalazi pokretnog arheološkog materijala - mjesta nalaza – nemaju prostorni aspekt /dimenziju (prijedlog pojedinačne prezentacije)									
43	Glavnica Donja	Raspelo**	prapovijest (eneolitik)	kamena sjekira	slučajni nalaz, 1995.	evidencija	pogrješno određena zona PPGZ 2014.	-	interpretacijska ploča, replika – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 6)
44	Kašina	Kašina**	prapovijest	kamena sjekira	slučajni nalaz evidencija AMZ, (izvor: Radović, Škoberne 1989.)	izvan sustava konzervatorske evidencije	nepoznat točan položaj mjesta nalaza	-	interpretacijska ploča, replika – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 12)
45	Kašina	Kašina**	antika	novac	slučajni nalaz, evidencija AMZ	izvan sustava konzervatorske evidencije	nepoznat točan položaj mjesta nalaza	-	interpretacijska ploča – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (lokalitet br. 13)
46	Kašina	Kobilja pećina / Kobiljak**	prapovijest	kamena sjekira	slučajni nalaz evidencija AMZ, (izvor: Radović, Škoberne 1989.)	evidencija	nepoznat točna pozicija mjesta nalaza	-	interpretacijska ploča, odmorište/vidikovac – državna cesta preko Laza (I)
47	Markovo Polje/Sesvete (?)	Selčina*	prapovijest (KPŽ)	koplje	slučajni nalaz	izvan sustava konzervatorske evidencije	nepoznata točan položaj mjesta nalaza	-	interpretacijska ploča uz rimsку cestu (II. faza) Arheološka i rekreacijska staza Sesvete
48	Sesvete	Sesvetski Kraljevec	antika	keramika	slučajni nalaz 1989. (IM)	izvan sustava konzervatorske evidencije	između pruge i stare ceste za Dugo Selo (kopanje površinske mreže za odvodnju)	-	-
49	Vugrovec Donji	Kuća I. Gorinca**	antika	novac	slučajni nalaz evidencija AMZ, privatna zbirka	evidencija	nepoznat točan položaj mjesta nalaza	-	-

Studija zaštite i prezentacijskog potencijala arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta
Study of protection and presentational potential of archaeological site Kuzelin and adjacent archaeological sites

50	Vugrovec Gornji / Vuger Selo (?)	Gradina*	antika	novac, keramika	slučajni nalaz (privatna zbirka Popović, Vugrovec)	izvan sustava konzervators ke evidencije	divlje odlagalište otpada u blizini; srednjovjekovna vojna utvrda Zagrebačke županije? (izvor: M. Marković 2006.)	rekognosciranje	-
----	-------------------------------------	----------	--------	-----------------	--	--	---	-----------------	---

*Registar AN 1990.

**Registar AN 1997.

*** Dobronić, L. 1979.

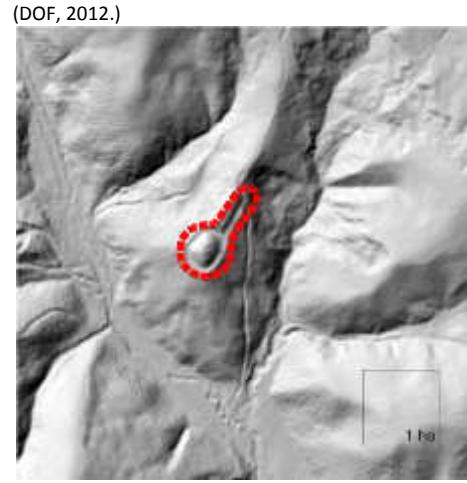
Podebljano – na popisu Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode (GZZSKP), lipanj 2015.

9.4. KATALOG

Popis nalazišta:

1. Blaguša - Gradišće
2. Blaguša - Staro selo
3. Đurđekovec - Lušci
4. Glavnica Donja - Frtić
5. Glavnica Donja - Kuzelin
6. Markovo Polje - Svinjarevo
7. Moravče – Draščica
8. Moravče – Hrtić/Šagudovec
9. Moravče - Rošnica
10. Paruževina - Gradišće
11. Planina Donja – Gradec
12. Planina Donaj - Gradišće
13. Planina Gornja - Rog i Topla/Velika peč (Lipa - Rog)
15. Planina Gornja - Tepčina špica
16. Sesvete - Domovečki lug
17. Sesvete - trasa rimske ceste
18. Vugrovec Donji - Kamenica/Slatina
19. Vugrovec Gornji - Castrum Vugra (Ijetnikovac Thauszy)
20. Vurnovec - Gradišće (Crkvišće- naziv u dosadašnjoj evidenciji)

01. Blaguša - Gradišće		
Opći podatci o arheološkom nalazištu		
Administrativna pripadnost	Blaguša, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Blaguša, k.č. 1454/2, 1454/4, 1454/5	
Vlasništvo čestice/a	privatno	
Namjena k.č. prema katastru	šuma	
Nadmorska visina	305,3 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, 1500 m sjeverno od današnjeg naselja Blaguša na vrhu Gradišće; istočno od starog puta koji vodi iz središta Blaguše u Medvednicu	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	kasni srednji vijek	
Vrsta nalaza	fortifikacija; zemljano-drvena utvrda (kaštel)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje; sekundarni rov od podnožja do vrha utvrde iskopalo lokalno pučanstvo 1930-tih godina: u rovu širine približno 2 m i dubine 1 m pregledom nije utvrđeno postojanje kulturnog sloja; također, na vrhu u sredini kaštela vidljiva je jama od približno 2 x 2 x 0,5 m bez vidljivog kulturnog sloja; 3D snimanje i 3D vizualna idealna rekonstrukcija (GEO3D d.o.o.) 2015. u sklopu projekta OP IPA SI-HR 2007-2013 Rođenje Europe Ponovno probuđena arheološka nalazišta	
Istražena površina u m ² /ha	1,5 ha	
Pokretni nalazi	-	
Kratki opis	Ostaci srednjovjekovnog kaštela Blaguše nalaze se na vrhu Gradišće. Na vrhu, u šumi, nalaze se zemljani ostaci utvrde, odnosno obrambeni nasip i jarak, te uzdignuti dio nepravilna kružnog oblika duljine približno 20 m i širine oko 13 m, na kojem je mogla stajati obrambena kula. Utvrda je jajolikog oblika duljine oko 50 m i širine oko 30 m, a najvjerojatnije je bila izgrađena od drva i zemlje, jer nema nikakvih ruševina ni tragova kamena ili drugoga građevnog materijala. U povijesnim izvorima ime Blaguša prvi se put spominje kao ime 1217. godine, dok o samome kastrumu prvi podatak imamo iz 1287. godine, kad se poimenice spominje gradski kaštelan Blaguše imenom Martin, a koji se 1261. godine spominje kao službenik Zagrebačke biskupije. Iz dokumenta iz godine 1290. znamo da su Medvedgrad i Blaguša u posjedu zagrebačkog biskupa. U 14. stoljeću Blaguša se ponovno spominje kao kastrum. Zadnje poznate vijesti o gradu imamo iz godine 1470., kad zagrebački biskup Osvald prepušta banu Ivanu Thuzu grad da se tu skloni pred Turcima. Kastrum Blaguša poslije napuštanja (poslije 1470. godine) pomalo propada.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštita prostornim planom (PPGZ)	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om na pogrešnom položaju	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	ostaci zemljane utvrde nisu konzervirani, mjestimično su devastirani, nalazište zapušteno i zanemareno, obrasio visokim stablima bjelogorice	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost erozije tla i vandalizma, mogućnost nekontroliranog gospodarskog iskoriščavanja šume	
Dosadašnje financiranje	EFRR - Operativni program IPA SI-HR „Rođenje Europe“ (snimanje)	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	

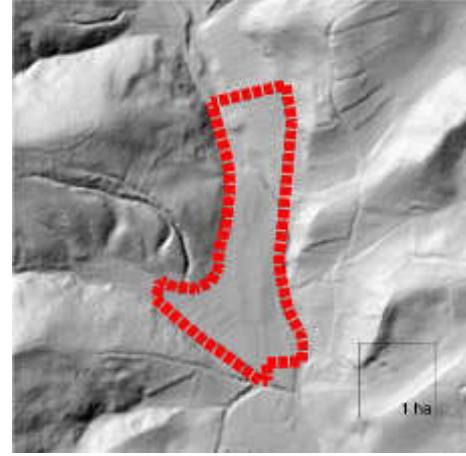
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena; fizička zaštita uvjetno zadovoljava	 <p>položaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)</p>
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	
Procjena finansiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje nije financirano, ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	
Ugroženost, procjena rizika	nalazi bi mogli biti ugroženi neadekvatnom eksploatacijom šume koja može utjecati na promjenu konfiguracije i oštećenje nalazišta te vandalizmom	
Smještaj	u krajoliku, obronci Medvednice, šuma	
Vidljivost / izloženost pogledu	ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obliku terena	
Korištenje prostora nalazišta	nema, posredno – rekreacija, eksploatacija šume	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradieno	
Prometna dostupnost	da, blizina županijske ceste Ž-1002 (Blaguša) i stajališta autobusa (redovita linija), pristup prema nalazištu neasfaltiranim cestom uz potok s koje se odvaja planinarska staza 60/61 (povjesni put u Medvednicu)	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, zaraslo šumom	
Nadležni prostorni/urbanistički plan	PPGZ, 2014.	
Planska namjena prostora	gospodarska šuma	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	bjelogorična šuma, brjegoviti predjel, potok	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	blizina naselja Blaguša, blizina Vinske ceste grada Zagreba, planinarska staza i planinarska kuća u blizini	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji	
Prostorna ugroženost nalazišta	ne	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	divlje odlagalište otpada uz neasfaltiranu cestu (pristup) prema nalazištu	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	vrijednost položaja u prepoznavanju i vrijednovanju povjesnog krajolika naselja/predjela Blaguše i istočnog dijela Medvednice, ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obliku terena – <u>estetska/ambijentalna i povjesna vrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost</u> (u okviru tipologije); <u>skupna vrijednost</u> (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ), <u>repräsentativnost</u> (tipičnost oblika - motte)	 <p>plan arheološkog nalazišta (Z. Horvat.)</p>
Društveno vrijednovanje	planinarsko društvo (HPD „Blagus“), identitetski značaj – simbol u novom grbu naselja Blaguša	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti, kontrolirati i ograničiti eksploataciju šume, plansko uklanjanje stabala u cilju prezentacije, konzervacija i oblikovna rekonstrukcija	 <p>3D snimak, 2015.</p>
Prostorne mjere zaštite	zaštita kontaktnog predjela prostornim planom	
Smjernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološki put Kuzelin – Sesvetsko Prigorje	
Prioritetna mjeru	donošenje rješenja o zaštiti, uređiti pristupni put i cestu, osmisli i uređiti parkiralište, označiti nalazište	

		 idealna rekonstrukcija, 2015.
Literatura i izvori		
Povijesni izvori	Codex diplomaticus regnum Croatiae, Slavoniae et Dalmtiae sv. VI	
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin Dobronić, L. (2003.), <i>Stari „Vjenac“ sela oko Zagreba</i> , Muzej grada Zagreba, Zagreb Dobronić, L. (1979.), <i>Po starom Moravču</i> , Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb Oštrić, V. (2001.), <i>Stare gradine na Medvednici, „Hrvatski planinar“</i> , (7-8): 204-208 Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i> , u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Želini, HAZU / Grad Sveti Ivan Želina: 199-210, Zagreb	
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	
Muzejska dokumentacija	(2015.), Tehničko izvješće 3D lasersko snimanje utvrde Blaguša i izrada 3D rekonstrukcije	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	

02. Blaguša – Staro selo		
Opći podatci o arheološkom nalazištu		
Administrativna pripadnost	Blaguša, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Blaguša k.č. 1645, 1648, 1649/1-4, 1650, 1651, 1652/1-2, 1653/1-2, 1654, 1655, 1659, 1660, 1661, 1665, 1666	
Vlasništvo čestice/a	privatno	
Namjena k.č. prema katastru	oranica, gospodarska zgrada	
Nadmorska visina	208-224 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, zapadno od stare ceste prema Medvednici, u naselju Blaguša 350 m sjeverno od središta, oranice	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	brončano doba, antika	
Vrsta nalaza	antička građevina/e, prapovijesno naselje sjeverno od potoka Blaguša (?)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje, MPS; geofizičko istraživanje, 2015., u sklopu projekta OP IPA SI-HR 2007-2013 Rođenje Europe Ponovno probuđena arheološka nalazišta, Geoarheo d.o.o.	
Istražena površina u m ² /ha	cca 8000 m ²	
Pokretni nalazi	da, građevni materijal, keramika	
Kratki opis	Uz sjeverni rub današnjeg sela Blaguša nalazi se lokalitet Staro selo, na području kojem su prikupljeni antički nalazi tegula i imbriksa (krovni elementi arhitekture) te u tlu vidljivi ostaci otiska prostora arhitekture, vjerojatno villa rustica. Na sjevernoj strani lokaliteta Staro selo, sjeverno od potoka Blaguša, nalazi se mogući brončanodobni lokalitet (površinski nalaz keramike).	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko područje (dva nalazišta, pretpostavlja se šire rasprostiranje nalazišta - neutvrđeno)	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštita prostornim planom (PPGZ)	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om na pogrešnom položaju	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	jako oštećeni obradom tla (rezultati geofizičkih istraživanja)	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	nova izgradnja, daljnja obrada tla	
Dosadašnje financiranje	EFRR - OP IPA SI-HR „Rođenje Europe“ 2015.	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	-	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena; fizička zaštita uvjetno zadovoljava	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i PPGZ-om	
Procjena finansiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje provedeno nedestruktivnom metodom financirano iz OP IPA SI-HR, ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	
Ugroženost, procjena rizika	izloženo fizičkom oštećenju oranjem	
Smještaj	u naselju i krajoliku (kulturni krajolik naselja Blaguša), podbreže gorje Medvednice	
Vidljivost / izloženost pogledu	nema	
Korištenje prostora nalazišta	oranice	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	neposredno uz nerazvrstanu asfaltiranu cestu, blizina autobusnog stajališta (redovita linija)	
Razina uređenja prostora nalazišta	održavano, uobičajena za ruralni ambijent	
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014.	
Planska namjena prostora	GPN (izgrađeni i neizgrađeni dio), ostalo obradivo tlo	
Zauzetost izgradnjom	ne	

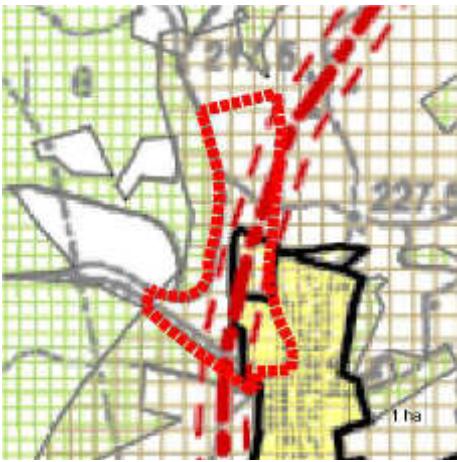
položaj nalazišta označen na izreku iz ortofoto karte (DOF, 2012.)

položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR)

stanje 2015.

Ambijentalna obilježja smještaja	oranice, šuma, potok Blaguša, naselje Blaguša	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	uz cestu prema arheološkom nalazištu Blaguša – Gradišće, neposredno uz naselje, blizina Vinske ceste grada Zagreba	
Dovršenost predjela smještaja	nedovršeno	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	moguć	
Prostorna ugroženost nalazišta	visoka – moguća/alternativna trasa brze ceste, nova izgradnja, planirana izgradnja retencije na potoku Blaguša	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	planirana izgradnja retencije na potoku Blaguša	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	cjelovitost i očuvanost - nepokretni nalazi loše očuvani, jako oštećeni obradom tla; visok istraživački potencijal	položaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)
Društveno vrijednovanje	uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti i nalazišta, kolekcionarstvo nalaza	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	određenje površine rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti, arheološka rezerva, zabrana gradnje i oranja	
Prostorne mjere zaštite	prijedlog ukidanja GPN-a na prostoru nalazišta, izmjena PPGZ-a, ukidanje moguće/alternativne trase brze ceste, procjena utjecaja izgradnje planirane retencije	
Smjernice za prezentaciju	info ploča (rezultati geofizičkih istraživanja i arheološke rezerve), Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	
Prioritetna mjeru	određenje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti, kontrolirati i ograničiti korištenje zemljišta	položaj nalazišta označen na izrezu iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)
		
rezultati geofizičkog snimanja, 2015.		
		
fotografija geofizičkih istraživanja 2015.		

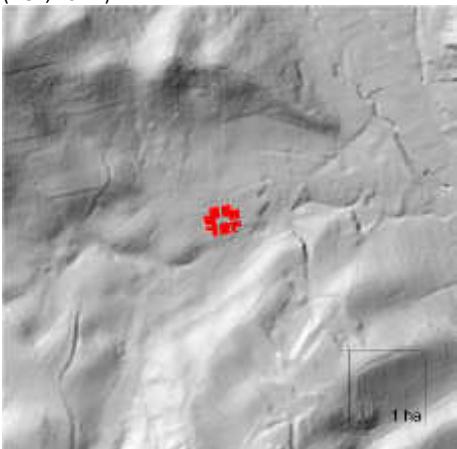
Literatura i izvori	
Povijesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb
Muzejska dokumentacija	Skelac, G. (2015.), Izvješće o geofizičkim istraživanjima na lokalitetu Staro selo Blaguša
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

03. Đurđekovec - Lušci		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Opći podaci o arheološkom nalazištu		
Administrativna pripadnost	Đurđekovec, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Đurđekovec - (veliki broj čestica)	
Vlasništvo čestice/a	privatno	
Namjena k.č. prema katastru	šuma	
Nadmorska visina	150 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, cca 400 m sjeverno od groblja Markovo Polje	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	antika (2.-3. st.)	
Vrsta nalaza	rimска paljevinska nekropolja (30 tumula noričko-panonskog tipa), rimска cesta	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	sustavno iskopavanje (4 tumula), 1979., V. Sokol, MPS	
Istražena površina u m ² /ha	250 m ²	
Pokretni nalazi	da, keramika	
Kratki opis	Uz vidljive ostatke rimske ceste <i>Andautonia – Poetovio</i> nalazi se nekoliko skupina rimskodobnih tumula noričko-panonskog tipa s paljevinskim grobovima. Na navedenom području uočeno je između 30 i 40 humaka smješteno u nekoliko manjih skupina, koje prate antičku prometnicu.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštita prostornim planom (PPGZ)	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om (velika zona)	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama PPGZ	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	forma tumula djelomično izmijenjena arheološkim istraživanjem, tumuli oštećeni ilegalnim iskapanjem, nalazište je zapušteno i zanemareno	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost vandalizma, mogućnost nekontrolirang gospodarskog iskorištanja šume	
Dosadašnje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita uvjetno zadovoljava	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane su Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje je bilo financirano, ne postoji program istražnih i zaštitnih radova, ne postoje konzervatorski elaborati uređenja i prezentacije	
Ugroženost, procjena rizika	izloženo fizičkoj destrukciji, vandalizmu i zarastanju	
Smještaj	u krajoliku, šuma, blago povušeni plato na rubu doline potoka Kašina	
Vidljivost / izloženost pogledu	tumuli su dobro vidljivi u obližju terenu	
Korištenje prostora nalazišta	nema, posredno korištenje: sječa šume	
Pristupačnost	uvjetna - privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	loša, nerazvrstana asfaltirana cesta, do samog nalazišta nema uređenog puta	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, zaraslo šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	
Nadležni prostorni/urbanistički plan	PPGZ, 2014.	
Planska namjena prostora	gospodarska šuma	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	bjelogorična šuma, potok	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	nije posebno izražena, sjeverno od gradskoga groblja Markovo polje, uvjetno blizina Vinske ceste grada Zagreba; neposredno uz vrijedan krajolik Lužci	
		 <p>položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofoto karte (DOF, 2012.)</p>
		 <p>položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR)</p>
		 <p>stanje 2015.</p>
		 <p>stanje 2015.</p>

	(PPGZ, 2014.)	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji	
Prostorna ugroženost nalazišta	ne	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	ne	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	sačuvan oblik – vidljivost/ uvjetna prepoznatljivost u prostoru – <u>estetska/ambijentalna vrijednost; cjelovitost i očuvanost;</u> <u>visok istraživački potencijal, skupna vrijednost</u> (trasa rimske ceste) – dio magistralne rimske ceste <i>Siscia-Poetovio</i> i prateće strukture, veća skupina tumula; <u>reprezentativnost</u> (nekoliko tumula većih dimenzija)	
Društveno vrijednovanje	uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti nalazišta	položaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti kao dio serijskog dobra – rimska cesta, zabrana daljnjih arheoloških iskopavanja (arheološka rezerva), kontrolirati i ograničiti eksploataciju šume, plansko uklanjanje stabala u cilju prezentacije, konzervacija i rekonstrukcija oblika iskopavanih tumula	
Prostorne mjere zaštite	moguće planirati prezentaciju <i>in situ</i> uz uređenje perivojne šume sjeverno od gradskoga groblja – izdvojeni lokalitet uz info centar Rimske nekropole (Markovo Polje), Arheološka i rekreativska staza Sesvete	položaj nalazišta označen na izrezu iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)
Smjernice za prezentaciju	-	
Prioritetna mjeru	ponovno zatrpati i oblikovati/rekonstruirati iskopavane tumule, plansko uklanjanje stabala u cilju prezentacije	stanje 2015.

		 <p>nekropolu tumula uz antičku prometnicu (izvor: Z. Gregl 1991.)</p>
Literatura i izvori		
Povijesni izvori	-	
Literatura (objavljeni radovi)	<p>(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i>, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar</p> <p>(1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb</p> <p>(1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i>, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin</p> <p>(1986.), <i>40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj</i>, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocs/Images/info31_webb.pdf)</p> <p>Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesetskog Prigorja</i>, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb</p> <p>Sokol, V. (1987.), <i>Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesetskog Prigorja</i>, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete</p>	
Studije i prostorni planovi	<p>(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune</p> <p>(2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb</p>	
Muzejska dokumentacija	<p>(1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. Godini</p> <p>Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: digitalizirane arhivske fotografije, digitalizirani nacrti istraživanih tumula</p>	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	<p>Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.</p>	

04. Glavnica Donja - Frtić

Opći podatci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Glavnica Donja, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Glavnica k.č. 1259, 1260, 1261; grobnica 1251, 1252 (?)	
Vlasništvo čestice/a	privatno	
Namjena k.č. prema katastru	oranica	
Nadmorska visina	220 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, zapadno od kuća Papići uz naselje Glavnica Donja; sjeverno uz potok Tečal; približno 150 m ispod izvora vode	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	antika (2.-4. st.)	
Vrsta nalaza	termalno-gospodarska građevina, grobnica tipa Šempeter	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	sustavno istraživanje, 1976.-1979., V. Sokol, MPS	
Istražena površina u m ² /ha	750m ² (325m ² površina građevnog sklopa)	
Pokretni nalazi	da: keramika, metalni artefakti, novac	
Kratki opis	<p>Na zapadnom rubu sela smještena je antička <i>villa rustica-therme</i>. Nalazište je jednoslojnog tipa, tj. osim antičkog razdoblja drugi arheološki slojevi nisu pronađeni. Rimska <i>villa rustica</i> otkrivena je 1975. godine. Iskopani sklop antičke arhitekture pripada kombiniranu građevinu <i>villa rustica-therme</i> s naglašenim gospodarskim dvorištem. Tlocrt pokazuje da se građevina sastoji od jedanaest manjih četvrtastih prostorija, pri čemu tri prostorije imaju apsidalne dodatke. Nije moguće s točnošću utvrditi namjenu te građevine, iako je poznato da su zidane zgrade takvog tlocrta uglavnom služile kao javna ili privatna kupališta. U prilog interpretaciji te zgrade kao kupališta u sklopu vile, jest oprema građevine, nađena prilikom istraživanja, kao što je kanal za odvodnju otpadne vode, te sustav podnog i zidnog grijanja (hipokaust). Prema dostupnoj dokumentaciji može se utvrditi da je građevina jako oštećena, sačuvani su samo temelji i ostaci podnice, te dijelovi infrastrukture koja se nalazila ispod hodne površine. Uska prostorija u sjevernom dijelu građevine mogla bi se protumačiti kao ostatak stubišta koje je vodilo na prvi kat. Iz tlocrta se može pretpostaviti da je samo sjeverni dio zgrade imao kat, dok je južni dio zgrade, sastavljen od prostorija s apsidalnim dodacima, bio prizeman. Ojačanja istočnog zida građevine idu u prilog pretpostavci da je građevina imala još jedan kat, odnosno da je dio prizemlja bio nadsvoden bačvastim svodovima. Osim arhitekture, na lokalitetu su bili registrirani nalazi sitne materijalne kulture: ulomci keramike, srebrna fibula i novac. Prijelaz iz 3. u 4. st. vjerojatno označava vrijeme napuštanja građevine. Prilikom oranja u blizini je otkrivena baza antičke grobnice (tip Šempeter?).</p>	<p>položaj nalazišta označen na izreku iz ortofoto karte (DOF, 2012.)</p> <p>položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR)</p> <p>stanje 2015.</p> <p>arhivska fotografija (MPS) - arheološko istraživanje</p>
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	izvan sustava konzervatorske evidencije (GZZSKP)	
Granice (zona) zaštite	nije određena, nalazište nije na popisu arheološke baštine u Konzervatorskoj studiji za PPGZ, ni u PPGZ	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ratificiranim međunarodnim konvencijama (Valletta)	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	nepoznato, nalazište je zapušteno i zanemareno, u trenutku otkrića nalazi su već bili jako oštećeni obradom tla	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	nalazi su pod zemljom, nisu fizički ugroženi obradom zemljišta	
Dosadašnje financiranje	Turistički savez Sesvete, SIZ kulture Općine Sesvete, Mjesna zajednica Glavnica Donja	

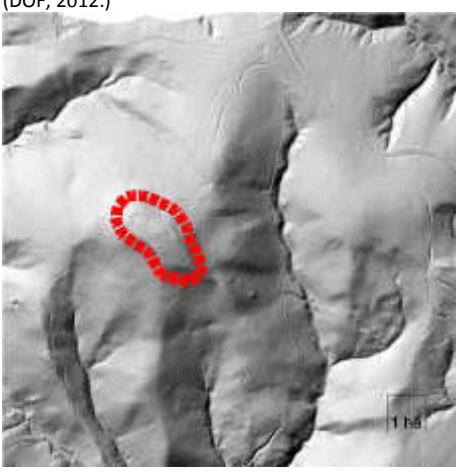
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	ponovno zatrپavanje, nema monitoringa	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena; fizička zaštita zadovoljava uz postojeće korištenje zemljišta (livada košanica)	
Procjena mjera zaštite	nalazište nije evidentirano (GZZSKP) te mjere nisu propisane u nadležnim dokumentima zaštite i uređenja prostora	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje financirano u kratkom razdoblju; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima i konzervaciji; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	
Ugroženost, procjena rizika	nije kontrolirano i ograničeno korištenje zemljišta, nalazi bi mogli biti ugroženi promjenom korištenja i obrade zemljišta (iz livade npr. u oranicu, voćnjak), procjenjuje se da su nedostatno arheološko istraživanje i manjkavosti u izradi dokumentacije prepreka za izradu projekta konzervacije i prezentacije	
Smještaj	u krajoliku (ruralni kulturni krajolik), uz naselje Glavnica Donja, podbrežje gorja Medvednice	
Vidljivost / izloženost pogledu	nema	
Korištenje prostora nalazišta	livada - sjenokoša	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	da, blizina županijske ceste Ž-1005 (Glavnica Gornja-Glavnica Donja) i autobusnog stajališta (redovita linija), pristup do nalazišta neASFaltiranim javnim putom	
Razina uređenja prostora nalazišta	održavano, uobičajena za ruralni ambijent	
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014.	
Planska namjena prostora	ostalo obradivo tlo	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	livade, vinogradi, šuma, naselje, potok Tečal, izvor termalne vode	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	Vinska cesta Grada Zagreba (kušaonica OPG Kašnar), neposredno uz naselje Glavnica Donja, u naselju Glavnica izvor termalne vode	
Dovršenost predjela smještaja	djelomična	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	moguć	
Prostorna ugroženost nalazišta	ne	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, nova izgradnja u kontaktnoj zoni (neizgrađeni dio građevnog područja naselja), prolaz alternativne trase planirane brze ceste Popovac-Marija Bistrica- Zabok	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	<u>cjelovitost i očuvanost nalaza</u> - nepokretni nalazi loše očuvani, jako oštećeni obradom tla; <u>istraživački potencijal</u> – otkriven termalni sklop je najvjerojatnije pripadao većoj luksuznoj rustičnoj vili čiju površinu i izgled tek treba utvrditi. Uobičajeno je da je termalna namjena u vilama bila odvojena od stambenog dijela, tako da se stambeni dio vile može očekivati u blizini te građevine, <u>repräsentativnost</u> Slična zgrada kupališta otkrivena je na nalazištu Ciglenice pokraj sela Osekova kod Popovače, a u regiji ima nekoliko primjera većih rustičnih vil, u sklopu kojih su nađena takva kupališta.	
Društveno vrijednovanje	uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti nalazišta	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		

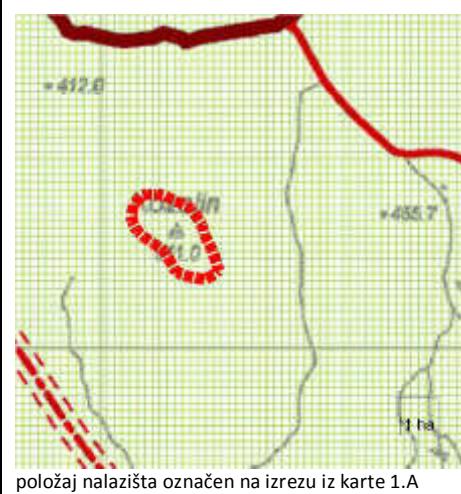
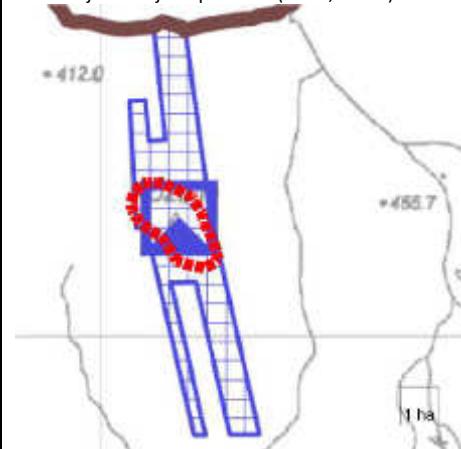
Konzervatorske mjere zaštite	određenje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti; zabrana izgradnje na prostoru nalazišta, arheološko istraživanje, konzervacija nalaza arhitekture <i>in situ</i>	 <p>idealna rekonstrukcija. 2015.</p>
Prostorne mjere zaštite	ograničiti izgradnju u kontaktnoj zoni (smanjenje GPN-a), ukidanje alternativne trase brze ceste, izmjena PPGZ-a	
Smjernice za prezentaciju	prezentacija na otvorenom <i>in situ</i> – arheološki park – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	
Prioritetna mjeru	određenje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti kulturnog dobra	

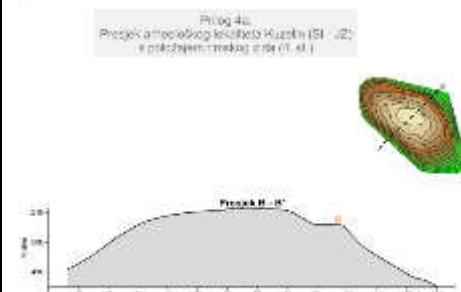
Literatura i izvori

Povijesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), <i>Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine</i> , Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), <i>40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), <i>Rural Settlements</i> , u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford Sokol, V. (1987.), <i>Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja</i> , Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete Sokol, V. (1981.), <i>Najnovija arheološka istraživanja u Prigorju</i> , u: Izdanja HAD sv. 6, : 169-185 Sokol, V. (1975.), <i>Novi arheološki rezultati na području Općine Sesvete – mogućnosti privredne i turističke valorizacije</i> , neobjavljeni rad
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena priroda područja s (mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Fofić, D. (2014.), Konzervatorska studija za brzu cestu Popovac – Marija Bistrica – Zabok; dionica Kašina – Zlatar Bistrica
Muzejska dokumentacija	(2015.), Tehničko izvješće, Aerofotogrametrijska i LIDAR (3D lasersko skeniranje) izmjera iz zraka kulturnog krajolika u okolini Kuzelina (1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini (1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1978. godini Ivezović, D. (1977.), Izvještaj o obilasku (uviđaju) arheološkog iskapanja izvršenom na položaju D. Glavnice – Sesvete zvanom „Frtić“ Sokol, V. (1978.), Izvještaj o iskopavanju antičkog lokaliteta u D. Glavnici / Izvještaj o sondiranju lokaliteta „Tumuli“ u Dumovcu Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: tlocrt nepokretnih nalaza arhitekture, digitalizirane arhivske fotografije
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	-

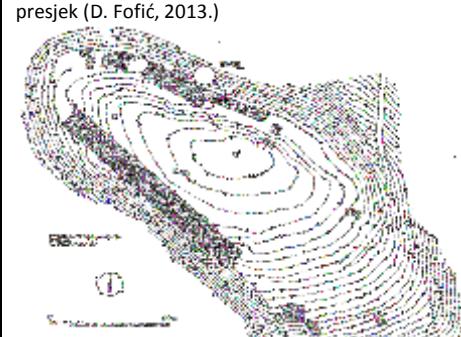
05. Glavnica Donja - Kuzelin

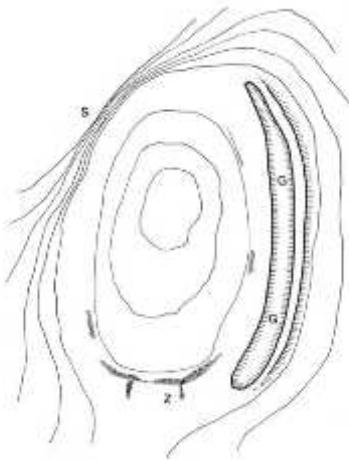
Opći podatci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Glavnica Donja, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Glavnica k.č. 483/2, 483/3, 487/2, 488, 489, 490, 491, 523, 524/1, 524/2, 525, 526, 528/2,	
Vlasništvo čestice/a	privatno, 27 vlasnika	
Namjena k.č. prema katastru	šuma	
Nadmorska visina	511 m n/v	
Položaj	istočni obronci Medvednice, na vrhu brijege Kuzelin, iznad sela Moravče i Glavnica Donja	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	prapovijest, antika, kasna antika	
Vrsta nalaza	prapovijesno naselje, antičko pribježiste/refugij	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	otkriveno 1975.; sondažna istraživanja 1979., 1981.; sustavna istraživanja: 1981.-1991., 1994.-95., 1997.-2000., 2003.-2006., 2008.-2009., 2012.-2013., V. Sokol, MPS, 2015. aerofotogrametrijsko i 3D snimanje okolice (GEO3D d.o.o.), 2015. - 3D snimanje nalazišta (Vektra d.o.o.), arheološko iskopavanje (Kaukal d.o.o.), geofizička istraživanja (Geoarheo d.o.o.) – OP IPA SL-HR	
Istražena površina u m2/ha	7000-8000 m2 + 750m2, 6500m2 (gefizičko istraživanje - georadar, mjerjenje geoelektričnog otpora)	
Pokretni nalazi	da: keramika, metalni artefakti, novac, kameni artefakti, koštani artefakti, staklo	
Kratki opis	Arheološki lokalitet Kuzelin nalazi se 15 km sjeverno od Sesveta, u planinskom nizu Medvednice, na vododjelnici dvaju zemljopisnih područja, Zagorja i Prigorja. Smješten je na istaknutom vrhu iznad sela Donja Glavnica na uzvisini od 511 m n/v. Oblikom podseća na elipsu duljine otprilike dvjesto, a širine četrdesetak metara. Zaravnani plato je podijeljen u dvije etaže: uzdignuti središnji dio i niži prsten koji ga okružuje. Arheološki lokalitet Kuzelin kontinuirano je naseljavan od bakrenog doba, eneolita, u 4-3. tisućljeću pr. Kr., te preko kasnog brončanog doba, tzv. „kulturne žarnih polja“ 1000. (900.) - 700. godine pr. Kr., s prijelazom u starije željezno doba (Halštat), zatim preko mlađeg željeznoboga doba, keltskolatenskog, u 2. i 1. stoljeću pr. Kr., pa sve do klasičnog antičkog u 2.-3. stoljeću, kasnoantičkog u 4.-5. stoljeću, i doba seobe naroda u 2. polovici 6. stoljeća. Prvi dokumentirani arheološki tragovi potječu iz eneolitika, tj. iz 4.-3. tisućljeća pr. Kr. (kamene sjekire od dijabaza i granita). Kronološki sljedeći nalazi pripadaju ranobrončanodobnoj keramici tzv. licenskog stila iz 18. st. pr. Kr. Na gradini Kuzelinu otkrivene su mlađe faze kulture polja sa žarama iz 10.-8. st. pr. Kr. zastupljene mnogobrojnim keramičkim ulomcima, ručnim žrvnjevima, velikim brončanim iglama te narukvicama s geometrijskim ukrasima. U dalnjem vremenskom slijedu mnogobrojni su nalazi iz keltsko-latenskog doba, iz 4.-1. st. pr. Kr., a pripadaju zapadnokeltskom plemenu Tauriska. Kelti su ponovno utvrdili naselje na brijezu Kuzelin, dodavši mu drugi, niži obrambeni ravnjak na sjeveroistočnoj strani i gradeći na njemu kuće. Tu su otkrivene keltsko-latenske fibule rane, srednje i kasnolatenske sheme. Osobito je važan nalaz brončane figurine naga muškarca, moguće druida, ili Apolona, uz druge kultne predmete. Za kronologiju su važni nalazi srebrnoga novca iz 1. st. koji pripadaju tzv. samoborskom tipu, ali i jedan srebrnjak istočnokeltskih kovova. Keltsku fazu	 stanje 2015.
		 stanje 2015.

	<p>zaokružuju nalazi fine grafitne keramike. Nakon što je Rimsko Carstvo prodrlo u te krajeve, pripajanjem noričkog istočnoalpskog kraljevstva 15. g. pr. Kr., gradina na Kuzelinu je napuštena. Prvi nalazi (fibule, keramika) pojavljuju se potkraj 2. st. praćeni dupondijima carice Faustine Starije i Mlađe, istodobno s prvim velikim provalama barbara u Rimsko Carstvo (markomanski ratovi za vrijeme cara Marka Aurelija). Kasno 3. st. zastupljeno je novcem Galijena i njegove žene Salonine, te Aurelijana i Klaudija II., zatim nalazima fibula, keramike te podnica stambenih zgrada od opeke na južnoj strani kastruma približne površine 4 x 4 m. Značajna obnova započinje u doba kasne antike u drugoj pol. 4. i poč. 5. st. Nalazi novca careva Valensa, Valentinijana, Gracijana, Teodozija i Honorija najbrojniji su među nalazima novca uopće. Tijekom 4. st. podiže se obrambeni zid dug 200 m istočnom stranom donjega ravnjaka. S njegove unutrašnje strane u nizu grade se drvene građevine od približno 4 x 4 m. Uz zid je otkopan bogat ženski grob s dvjema naušnicama i četirima narukvicama, te uz glavu novac cara Valensa (poginuo 378.) i posuda kao prilog. Od materijalne kulture zabilježeni su mnogobrojni nalazi keramičkih cijelina te željezni i brončani artefakti (oruđe, oružje i nakit) iz 4. i 5. st. Nakon napuštanja vojničke utvrde tijekom većega dijela 5. i 6. st., dolazi do posljednje četvrte obnove kastruma u 6. st. Nalazi kasnoantičke, ranoavarske i nekoliko germanskih strelica s kraja 6. st. označili su konačan pad utvrde.</p>	 <p>polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)</p> <p>polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)</p>
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	Zaštićeno kulturno dobro Z-5251 (2011.), Arheološko nalazište Kuzelin u Sesvetama	
Granice (zona) zaštite	određene Rješenjem o zaštiti (MK UZKB)	
Mjere zaštite	regulirane Rješenjem o zaštiti, Konzervatorskom studijom za PPGZ i općim mjerama PPGZ-a	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	loše, nalazi nisu konzervirani, mjestimično su oštećeni, nalazište je zapušteno i zanemareno, zaraslo šumom i škarom	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, izloženost atmosferilijama, utjecaj vegetacije, mogućnost vandalizma	
Dosadašnje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete, SO Sesvete, USIZ kulture grada Zagreba, Grad Zagreb, Ministarstvo kulture RH	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	dio nalazišta nakon istraživanja ponovno zatrpan, podnlice građevina su dokumentirane i zatrpane, manji dio otkivenog kasnoantičkog zida prekriven je 2004. geotekstilom; 2004. je MPS predložio uređenje arheološkog parka na površini 1.5-2 ha (utvrda, pobočne padine, pristupni put); ne provodi se monitoring; nalazište nije obilježeno pločom	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita zadovoljava, u sustavu zaštite od 2011., izdavanje dozvola za arheološko istraživanje do sredine 1990-tih, prekid, te ponovo uspostavljanje sustava konzervatorskog nadzora od 2013. (GZZSKP); fizička zaštita nalaza nedostatna, ne zadovoljava	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Rješenjem o zaštiti kulturnog dobra, Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba i Rješenjima dozvola za provođenje arheološkog istraživanja; ograničenja pri eksploraciji i prodaji zemljišta	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i	istraživanja financirana u kontinuitetu 35 godina; mali iznosi godišnjih finansijskih sredstava	

presjek (D. Fofić, 2013.)

sl.	rezultiraju dugogodišnjim istraživanjima i mnogobrojnim kampanjama pri čemu izostaje cjelovit i vidljivost rezultata; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima i konzervaciji; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije nalazišta (vizija)	
Ugroženost, procjena rizika	izloženo fizičkoj destrukciji i vandalizmu; procjenjuje se da su manjkavosti u izradi dokumentacije arheoloških istraživanja prepreka za izradu projekta konzervacije i prezentacije	
Smještaj	u krajoliku, na vrhu (gorje Medvednice), u šumskom predjelu	
Vidljivost / izloženost pogledu	izražena vizualna važnost i izloženost položaja u širem krajoliku vrhova medvedničkog gorja, brojne panoramske vizure na vrh Kuzelin; zbog visoke vegetacije vidljivost nalazišta nije prepoznatljiva iz dalekih kao ni iz bliskih vizura	
Korištenje prostora nalazišta	nema, indirektno korištenje: planinarska staza - rekreacija, ograničena je eksploracija šume	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	da, blizina županijske ceste Moravče-Adamovec-Belovar (Ž-1006), pristup do nalazišta službenom planinarskom stazom 47A	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, zaraslo šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014.	
Planska namjena prostora	gospodarska šuma	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	zaravnjeni plato nalazišta i padine obrasle bjelogoričnom šumom, blizina izvora vode	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	blizina granica Parka prirode Medvednica, na obilježenom planinarskom putu, blizina županijske ceste Moravče-Adamovec-Belovar (hodočasnička cesta za Mariju Bistricu), uz odmorište Kraljev hrast sa spomen obilježjem - križem Ivana Pavla II. i putokazom prema nalazištu, blizina planinarskog doma Grohot	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji	
Prostorna ugroženost nalazišta	ne	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, prolaz alternativne trase brze ceste Popovac-Marija Bistrica-Zabok u podnožju brijege Kuzelin, prolaz planiranog 400 kW dalekovoda	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja promatrana u sustavu razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice i Sesvetskog Prigorja – estetska/ambijentalna vrijednost; cjelovitost i očuvanost - kulturni slojevi su ispremješani zbor obrađe tla i male dubine do žive stijene, razmjerno dobra očuvanost kasnoantičkog zida u trenutku istraživanja rijetkost , (rijedak primjer keltskog naselja na području Zagreba uz Gradec, jedini kasnoantički refugij na Medvednici), istraživački potencijal reprezentativnost (tipičnost oblika i položaja – keltska naseobina, kasnoantički refugij); sociokulturne vrijednosti : (politička vrijednost, edukacijska vrijednost, znanstvena vrijednost, vrijednost resursa), potencijalne ekonomске vrijednosti (mogućnosti naplate, zaposlenja)	 3D idealna rekonstrukcija
Društveno vrijednovanje	rekreacija – planinarsko društvo (HPD „Blagus“), školski izleti, uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti nalazišta	 arhivska fotografija (MPS) – arheološko istraživanje 2013.

Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta	
Konzervatorske mjere zaštite	nastavak arheoloških istraživanja, dio lokaliteta sačuvati kao arheološku rezervu; izrada projekta prezentacije i povezivanje lokaliteta s drugim sadržajima namijenjenim posjećivanju i rekreaciji; otvaranje vizura i postizanje pejsažne čitljivosti
Prostорне mjere zaštite	ukidanje alternativne trase brze ceste; zaštita kontaktne zone prostornim planom, procjena utjecaja prolaska planiranog 400 kw dalekovoda – prijedlog izrade studije utjecaja za trasu dalekovoda
Smjernice za prezentaciju	prezentacija na otvorenom <i>in situ</i> – arheološki park – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjeru	konzervacija nezaštićenih nalaza na otvorenom, označavanje nalazišta – znak zaštićenog kulturnog dobra

arhivska fotografija (MPS) – arheološko istraživanje 2009.

arhivska fotografija (MPS) – arheološko istraživanje

arhivska fotografija (MPS) – arheološko istraživanje

Literatura i izvori

Povjesni izvori	<p>Codex diplomaticus regnum Croatiae, Slavoniae et Dalmatiae sv. VI (1272-1290) <i>(Ime Kuzelin susreće se u srednjovjekovnim ispravama, jer se tako zvao jedan od posjeda zagrebačkog Kaptola. Zagrebački Kaptol kupio je od Petra, sina Borčeva od plemena Aka terram Cozolyn vocatam existentem in montibus supra Casna capituli, prope ecclesiam beati Mathei. U kupoprodajnoj ispravi opis međa je vrlo dugačak i detaljan, ali se sastoji najvećim dijelom od stabala, tako da je danas gotovo nemoguće pratiti tok granice. Kaptolska zemlja Kuzelin prostirala se sjeverno od sela Planina, a na istok do brijega, koji se i danas zove Kuzelin.)</i></p>
Literatura (objavljeni radovi)	<p>(2009.), Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća, Zagrebačka županija I. i II., Hrvatski institut za povijest, Zagreb</p> <p>(2006.), Stotinu hrvatskih arheoloških nalazišta, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb</p> <p>(1997.), Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar</p> <p>(1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb</p> <p>(1990.), Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin</p> <p>(1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Dobronić, L. (1979.), Po starom Moravču, Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb</p> <p>Gračanin, H. (2010.), Zagrebačko područje u kasnoj Antici i ranom Srednjovjekovlju, „VAMZ“. 43 (3): 143-151</p> <p>Gregl, Z. (1991.), Rimljani u Zagrebu – Tragovi Rimskog carstva u gradu i okolici, Latina et Graeca / Mladost, Zagreb</p> <p>Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd</p> <p>Klemenc, J. (1953.), Teodozijev pohod proti Maximusu iz Siscije do Petovija, „Zgodovinski časopis“, (6-7):78-88, Ljubljana</p> <p>Oštrić, V. (2001.), Stare gradine na Medvednici, „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208</p> <p>Marković, M. (2006.), Zagrebačke starine – Prilozi poznavanju prošlosti grada Zagreba, Naklada Jesenski i</p>

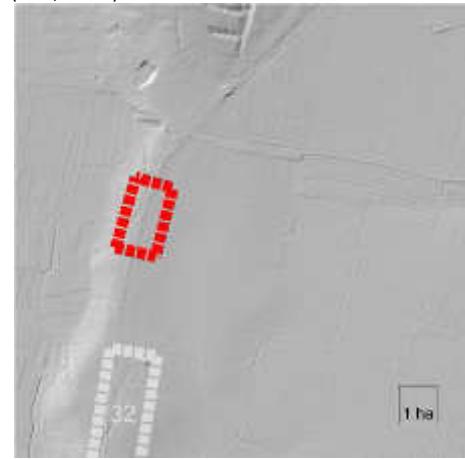
	<p>Turk, Zagreb</p> <p>Radovčić, J., Škoberne, Ž. (1989.), <i>Zagreb prije početaka – Najstarija prošlost grada i okolice</i>, Mladost, Zagreb</p> <p>Sokol, V. (2012.), <i>Kasnoantički deltidni vrhovi strijela tip Kuzelin u varaždinskoj Podravini s posebnim osvrtom na sjeverozapadnu Hrvatsku</i>, u: Izdanja HAD sv. 28, :200-201</p> <p>Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i>, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelini, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb</p> <p>Sokol, V. (1998.), <i>Rimski metal s Kuzelina (iskapanja 1990.-1997.)</i>, Muzej Prigorja Sesvete, Zagreb</p> <p>Sokol, V. (1996.), <i>Doba između antike i ranoga srednjeg vijeka na području Zagreba</i>, u: Starohrvatska spomenička baština. Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža. Zbornik radova znanstvenog skupa održanog 6.-8. listopada 1992. [ur. Jurković, M., Lukšić, T.], Muzejsko galerijski centar /Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta / Nakladni zavod Matice hrvatske: 43-49</p> <p>Sokol, V. (1994.), <i>Kelti na području Zagreba - Sesvetskog Prigorja</i>, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete</p> <p>Sokol, V. (1987.), <i>Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja</i>, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete</p> <p>Sokol, V. (1981.), <i>Najnovija arheološka istraživanja u Prigorju</i>, u: Izdanja HAD sv. 6, : 169-185</p>
Studije i prostorni planovi	<p>(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune</p> <p>(2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb</p> <p>Fofić, D. (2014.), Konzervatorska studija za brzu cestu Popovec - Marija Bistrica - Zabok; dionica Kašina - Zlatar Bistrica</p>
Muzejska dokumentacija	<p>(2015.), Tehničko izvješće, Aerofotogrametrijska i LIDAR (3D lasersko skeniranje) izmjera iz zraka kulturnog krajolika u okolini Kuzelina</p> <p>2001.), Izvješće o realizaciji programa: „Karolinški horizont na kasnoantičkim kastrumima – stvaranje Europe“ s rekapitulacijom troškova u 2000. godini</p> <p>(1999.), Izvješće o realizaciji programa: „Karolinški horizont na kasnoantičkim kastrumima – stvaranje Europe“ s rekapitulacijom troškova u 1998. godini</p> <p>Sokol, V. (2013.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin</p> <p>Sokol, V. (2009.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin</p> <p>Sokol, V. (2008.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin</p> <p>Sokol, V. (2006.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin</p> <p>Sokol, V. (2005.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin</p> <p>Sokol, V. (1998.), Izvještaj o zaštitno-istraživačkim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1997. godini</p> <p>Sokol, V. (1997.), Izvještaj o zaštitno-istraživačkim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1995./6. godini</p> <p>Sokol, V. (1995.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1994. godini</p> <p>Sokol, V. (1991.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1990. godini</p> <p>Sokol, V. (1990.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1989. godini</p> <p>Sokol, V. (1989.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1988. godini</p> <p>Sokol, V. (1988.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1987. godini</p> <p>Sokol, V. (1987.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1986. godini</p> <p>Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1986. godini</p> <p>Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1985. godini</p> <p>Sokol, V. (1985.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1985. godini</p> <p>Sokol, V. (1985.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1984. godini</p> <p>Sokol, V. (1984.), Izvještaj o arheološkom iskopavanju na lokalitetu Kuzelin</p> <p>(2004.), Izvještaj Muzeja Prigorja za 2003. godinu</p> <p>(2002.), Izvještaj Muzeja Prigorja za 2001. godinu</p> <p>(2000.), Izvještaj Muzeja Prigorja za 1999. godinu</p> <p>(1999.), Godišnji izvještaj Muzeja Prigorja Sesvete za 1998. godinu</p> <p>(1990.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1990. godini</p> <p>(1989.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1989. godini</p> <p>(1988.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1988. godini</p> <p>(1987.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1987. godini</p> <p>(1983.), Izvještaj o radu zavičajne zbirke „Muzej Prigorja“ u 1982.</p> <p>(1982.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1981. godini</p> <p>(1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini</p> <p>Katalog pokretnih nalaza s arheološkog nalazišta Kuzelin (kamen, keramika, kost, metal, novac)</p> <p>Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: digitalizirane arhivske fotografije, presjeci arheološkog nalazišta Kuzelin (D. Fofić, 2013.), 3D idealna rekonstrukcija kasnoantičkog refugija Kuzelin (GEO3D), Plan arheološkog nalazišta Kuzelin m 1:200 (I. Vojnović) - digitaliziran, situacija arheološkog nalazišta Kuzelin - digitalizirana, površina arheološkog nalazišta Kuzelin</p>
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	<p>Dosje arheološkog nalazišta Kuzelin, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode</p> <p>Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.</p> <p>Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara - Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine</p>

06. Markovo Polje - Svinjarevo

Opći podaci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Markovo Polje, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Đurđekovec k.č. 4205, 4380	
Vlasništvo čestice/a	privatno, 4380 javno dobro (?)	
Namjena k.č. prema katastru	šuma, put	
Nadmorska visina	141.6 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, približno 250 m južno od današnjega groblja Markovo polje	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	antika (2.-3.st.)	
Vrsta nalaza	rimski paljevinska nekropolja (?), rimska cesta	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	sondažno iskopavanje, 1980., MPS; rekognosciranje, V. Sokol, MPS	
Istražena površina u m ² /ha	10 m ²	
Pokretni nalazi	-	
Kratki opis	Uz vidljive ostatke rimske ceste <i>Andautonia - Poetovio</i> sondiran je ostatak jednoga rimskog groba (ugao zida – bazamenta veličine 50x50 cm). Grob se nalazio nekoliko metara (3-5 m) u tlu zapadno od vidljive rimske ceste. Cesta se nastavlja kroz šumu prema Sesvetama (arheološko nalazište Selčina) i kroz šumu prema arheološkom nalazištu Lušci.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštita prostornim planom (PPGZ)	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om na pogrešnom položaju	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	nepoznato, nalazište je zapušteno i zanemareno	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	planiranim proširenjem groblja te promjenom načina korištenja i obrade zemljišta	
Dosadašnje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita uvjetno zadovoljava	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane su Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje je bilo financirano, ne postoji program istražnih radova, ne postoje konzervatorski elaborati uređenja i prezentacije	
Ugroženost, procjena rizika	mogućnost fizičke destrukcije promjenom korištenja zemljišta i građevinskim radovima na uređenju puta	
Smještaj	u krajoliku (područje preobrazbe ruralnog karaktera u suburban), blago povišeni plato na rubu doline potoka Kašina	
Vidljivost / izloženost pogledu	loša, ostaci ceste (nasip) slabo vidljivi u obličju terena, nalaz groba zatrpan (?)	
Korištenje prostora nalazišta	zemljani put	
Pristupačnost	neograničena - javni put, na dijelu uvjetna - privatni posjed, nije ogradio	
Prometna dostupnost	da, blizina lokalne ceste L-10153 (Aleja mira-Vugrovečka) i stajališta autobusa (redovita linija)	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, zaraslo šikarom, nalazište neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014., DPU Markovo Polje 2009.	
Planska namjena prostora	groblje (parkiralište, trg)	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	šuma, oranice, groblje	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	blizina sadržaja važnog za Grad Zagreb i GČ Sesvete - gradsko groblje Grada Zagreba; neposredno uz vrijednu gradsku park šumu Selčina (PPGZ, 2014.)	

položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofoto karte (DOF, 2012.)

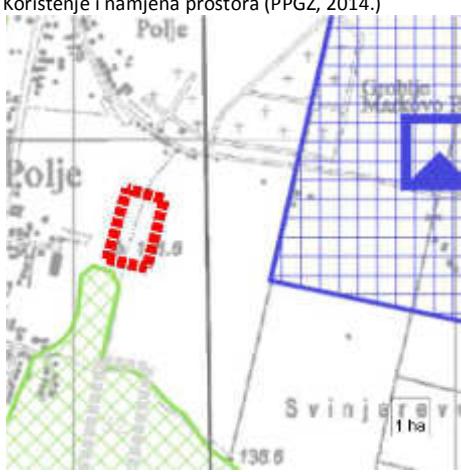
položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR)

stanje 2015.

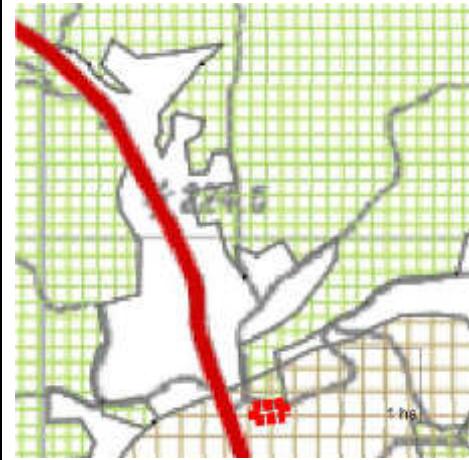
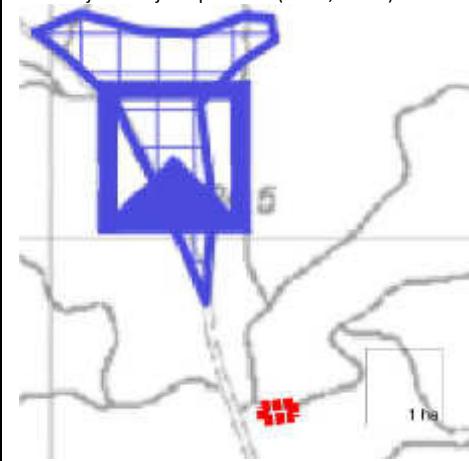
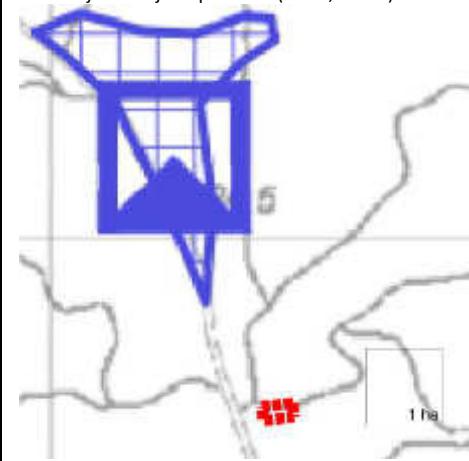
stanje 2015.

Dovršenost predjela smještaja	nedovršen
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	moguć
Prostorna ugroženost nalazišta	da, planiranim proširenjem groblja
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	Da, visoka, planirano proširenje groblja (parkiralište), kućice za prodaju cvijeća i svijeća koje vizualno narušavaju ambijent, divlje parkiralište
Vrijednovanje arheološkog nalazišta	
Primarno vrijednovanje	<u>skupna vrijednost</u> (trasa rimske ceste) - dio magistralne rimske ceste <i>Siscia-Poetovio</i> i prateće strukture
Društveno vrijednovanje	-
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta	
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti kao dio serijskog dobra – rimska cesta, zabrana izgradnje u pojasu ceste
Prostorne mjere zaštite	očuvati trasu rimske ceste od izgradnje kao perivojni potez, izmjene i dopune DPU-a
Smjernice za prezentaciju	uređenje info centra <i>Rimske nekropole</i> – u sklopu proširenja i funkcioniranja planiranih sadržaja gradskoga groblja Markovo polje
Prioritetna mjeru	donošenje Rješenja o zaštiti trase rimske ceste na području GČ Sesvete
 <p>polozaj nalazišta označen na izreku iz karte 1.A Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)</p> <p>polozaj nalazišta označen na izreku iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)</p> <p>nekropolu uz antičku prometnicu (izvor: Z. Gregl 1991.)</p>	
Literatura i izvori	
Povjesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), <i>40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocs/Images/info31_webb.pdf) Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i> , u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelini, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena

	prirodna područja s mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2009.), Detaljni plan uređenja proširenja groblja Markovo Polje, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejsažnu arhitekturu
Muzejska dokumentacija	Dokumentacija istraživanja ne postoji
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

07. Moravče - Draščica

Opći podaci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Moravče, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Glavnica k.č. 8846 i 8847	
Vlasništvo čestice/a	privatno (?)	
Namjena k.č. prema katastru	oranica	
Nadmorska visina	220 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, na blagoj padini istočne strane doline potoka Moravče, 80 m istočno od potoka Moravče i ceste za Mariju Bistrigu, približno 1200 m sjeverozapadno od crkve Presvetog Trojstva u Moravču	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	prapovijest, kasno brončano doba (približno 1250. pr. Kr.); antika	
Vrsta nalaza	brončanodobna nekropolja; rimska građevina s bazom žrtvenika	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	sustavna arheološka istraživanja, 1980-81., V. Sokol, MPS	
Istražena površina u m2/ha	300 m2	
Pokretni nalazi	da, keramika	
Kratki opis	<p>Na lokalitetu Draščica nalazi se većinom istražen dvoslojni lokalitet:</p> <p>1. u donjem sloju, ispod rimskih zidova otkriveno je 10 grobova I. faze kulture žarnih polja, s ukupno 35 posuda.</p> <p>2. u gornjem sloju do površine zemlje otkriveni su ostaci antičke građevine s jednom većom prostorijom, koja je imala apsidalni dodatak na zapadnoj strani, te nekoliko manjih prostorija. Navodi se da je zgrada bila grijana sustavom hipokausta. Sačuvana visina zidova iznosi 1 m, no iz dokumentacije nije moguće razaznati radi li se o temeljima građevine ili o temeljima i dijelovima zida iznad temeljne stope. Iz do sada otkrivenih dijelova sklopa nemoguće je utvrditi namjenu otkrivenih prostorija. Uz sjeverni zid otkriveni su ostaci većeg dijela kamene baze žrtvenika s 5-6 paljevinskih slojeva ispod podnice od opeke. S obzirom na postojanje apsidalne građevine i činjenicu da su nađeni ostaci sustava grijanja može se pretpostaviti da je riječ o većoj i laksuznoj rustičnoj vili.</p>	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštita prostornim planom (PPGZ)	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om na pogrešnoj poziciji	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	nepoznato, nalazište je zanemareno	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	nalazi su pod zemljom, nisu fizički ugroženi obradom zemljišta, klizište	
Dosadašnje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	ponovno zatrpanjanje nakon istraživanja	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita zadovoljava uz postojeće korištenje zemljišta (livada košanica)	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje je financirano; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima i konzervaciji	
Ugroženost, procjena rizika	niye kontrolirano i ograničeno korištenje zemljišta,	

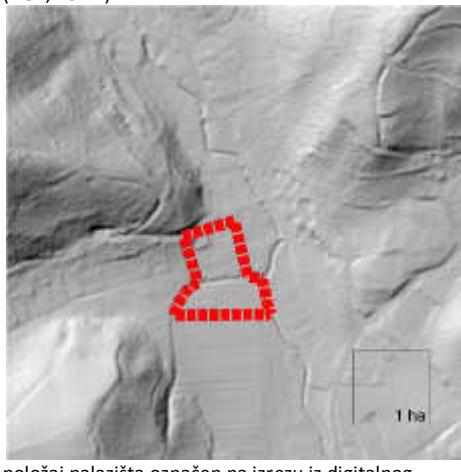
	nalazi bi mogli biti ugroženi promjenom korištenja i obrade zemljišta (iz livađe npr. u oraniku, voćnjak) ili zarastanjem terena zbog prestanka obrade; procjenjuje se da su manjkavosti u izradi dokumentacije prepreka za izradu projekta konzervacije i prezentacije	
Smještaj	u krajoliku (ruralni kulturni krajolik naselja Moravče), dolina potoka Moravče, podbrežje gorja Medvednice	
Vidljivost / izloženost pogledu	nalazi nisu vidljivi (pod zemljom), položaj nalazišta dobro vidljiv sa županijske ceste Moravče-Adamovec-Belovar	položaj nalazišta označen na izreku iz karte 1.A Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)
Korištenje prostora nalazišta	livada - sjenokoša	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradieno	položaj nalazišta označen na izreku iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)
Prometna dostupnost	da, županijska cesta Moravče-Adamovec-Belovar (Ž-1006), pristup do nalazišta javnim zemljanim putom	
Razina uređenja prostora nalazišta	održavano, uobičajena za ruralni ambijent	nacrt nalaza arhitekture
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014.	
Planska namjena prostora	ostalo obradivo tlo	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	livade, šuma, potok Moravče, blizina povijesnog naselja Moravče	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	blizina zaštićenog povijesnog naselja Moravče; neposredna blizina županijske ceste Moravče-Adamovec-Belovar, veza za Mariju Bistrigu - hodočasnički pristup	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji	
Prostorna ugroženost nalazišta	planirana izgradnja retencije na potoku Moravče	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	prolaz planiranog 400 kW dalekovoda, moguća izgradnja stupa električne komunikacije, planirana izgradnja retencije na potoku Moravče	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	<u>cjelovitost i očuvanost:</u> prema dostupnoj dokumentaciji može se pretpostaviti da je građevina razmjerno dobro očuvana, što se može objasniti činjenicom da veći dio nalazišta prekriva drveće/šikara, dok se tek dio intenzivno obrađuje te ima potencijal prezentacije; <u>rijetkost</u> (jedina nekropola kasnobroncanodobne grupe Virovitica (kultura polja sa žarama) na području Zagreba); <u>visok istraživački potencijal</u> nalazišta – pretpostavlja se dobra očuvanost nalaza, istražen samo manji dio antičkog nalazišta. Iz dostupne dokumentacije može se samo utvrditi da su otkrivene građevine tek dijelovi većeg sklopa, čiju konačnu površinu nije moguće utvrditi., <u>reprezentativnost</u> (jedna od najranijih nekropola grupe Virovitica, značajna za dataciju pojave grupe Virovitica)	
Društveno vrijednovanje	-	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	određenje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje korištenja zemljišta, zabrana oranja; izrada konzervatorske studije za naselje Moravče	
Prostorne mjere zaštite	procjena utjecaja planirane retencije, postave stupova električne komunikacije i trase 400 kW dalekovoda – prijedlog izrade studije utjecaja za trasu dalekovoda	stanje 2015.
Smjernice za prezentaciju	info ploča – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	
Prioritetna mjeru	određenje granice/zone rasprostiranja nalaza,	

	donošenje Rješenja o zaštiti	 arhivska fotografija (MPS) – arheološko istraživanje
		 idealna rekonstrukcija. 2015.

Literatura i izvori

Povijesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	<p>(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i>, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar</p> <p>(1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb</p> <p>(1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i>, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin</p> <p>(1986.), <i>40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj</i>, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), <i>Rural Settlements</i>, u: <i>The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia</i> [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford</p> <p>Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i>, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Želinji, HAZU / Grad Sveti Ivan Želina: 199-210, Zagreb</p> <p>Sokol, V. (1996.), <i>Nekropola Kulture žarnih polja u Moravču kod Sesveta</i>, u: Izdanja HAD sv. 17 „Arheološka istraživanja u Zagrebu i zagrebačkoj regiji“, : 29-57</p> <p>Sokol, V. (1989.), <i>Grob br. 7 Kulture žarnih polja iz Moravča kod Sesveta (Zagreb)</i>, „Arheološki vestnik“, (39-40): 425-435, Ljubljana</p> <p>Sokol, V. (1987.), <i>Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja</i>, Zavičajni muzej Želina / Muzej Prigorja Sesvete</p>
Studije i prostorni planovi	<p>(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune</p> <p>(2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodnja područja s mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb</p> <p>Benić Hlebec, N. (2003.), Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva nepokretnog kulturnog dobra Moravče, Zagreb</p>
Muzejska dokumentacija	<p>(2015.), Tehničko izvješće, Aerofotogrametrijska i LIDAR (3D lasersko skeniranje) izmjera iz zraka kulturnog krajolika u okolini Kuzelina</p> <p>(1982.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1981. godini</p> <p>(1981.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1980. godini</p> <p>Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: nacrt nepokretnih nalaza m 1:50, (S. Bačić, D. Butković, 1981., korekcije V. Sokol, I. Petrinec 1996.), nacrt bazamenta žrtvenika m 1:10, digitalizirane arhivske fotografije</p>
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

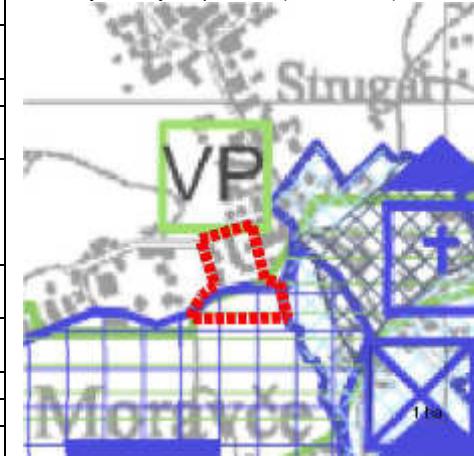
08. Moravče - Rošnica

Opći podaci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Moravče, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Glavnica k.č. 7964, 7965, 7967, 7969, 8050, 8053, 8057	
Vlasništvo čestice/a	privatno	
Namjena k.č. prema katastru	oranica, voćnjak, kuća, dvorište	
Nadmorska visina	200 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, na blagoj padini zapadne strane doline potoka Moravče i zapadno od ceste Moravče - Marija Bistrica (naziv u selu Crkvena ves), ispod brijega Hrtić, u naselju Moravče, 200 m zapadno od crkve Presvetog Trojstva i starog groblja, istraživane su dvije lokalitacije 1) izgrađeni predio između Šporčeve i Kunjkove ulice i 2) južno od Šporčeve ulice – predio Rošnica	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	prapovijest, srednje brončano doba 1400. g. pr. Kr.; antika (2.-4. st.)	
Vrsta nalaza	kameni humak (kulturni grobni humak); antičke građevine, antičko naselje?	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	sustavno iskopavanje, 1980., V. Sokol, MPS očeviđ arheologa / nadzor, Kunjkova ulica, MPS	
Istražena površina u m2/ha	200 m2	
Pokretni nalazi	da, novac, keramika	
Kratki opis	Na predjelu Rošnica južno od Šporčeve ulice (pet nasumično razmještenih arheoloških iskopa), plitko pod zemljom otkriven je kameni humak veličine 5,5 x 4,5 m iz srednjeg brončanog doba s tri kosturna ukopa, koji pripada tzv. kulturni grobni humak te ostaci dvije zgrade sazidane od lokalnog kamena i/ili opeke. Na temelju dostupne dokumentacije nije moguće utvrditi namjenu, izgled ili veličinu građevina. Zgrade su datirane u antičko razdoblje na temelju malobrojnih rimskih nalaza prikupljenih tijekom iskopavanja. Na temelju rezultata iskopavanja nije moguće utvrditi jesu li to ostaci rustične vile ili ostaci vikusa - rimskodobnog sela. S obzirom na blizinu rimskoga građevnog sklopa Moravče-Draščica, koji se nalazio u istoj dolini 1,2 km dalje uz cestu, a uvezvi u obzir malobrojnost rimskih nalaza, moguće je da su se na tom lokalitetu nalazile gospodarske zgrade ili stambene zgrade za robove koje su pripadale vili Moravče-Draščica. Ostaci antičke građevine su otkriveni i 50 m sjeverno od spomenutog kamenog humka. Tijekom izgradnje recentnih zgrada u navedenom prostoru između ulica otkrivani su dijelovi rimske arhitekture (zidovi i kamene ploče). Na sjevernoj strani nalazišta uz Kunjkovu ulicu (uz k.br. 1) sondažna iskapanja pokazala su postojanje jednog/dva (?) zida s novcem cara Valensa (kraj 4. st.).	 stanje 2015.
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko područje – dio arheološkog područja Moravče	
Status pravne zaštite	evidencija PPGZ, blizina granice zaštite ruralne Kulturno-povijesne cjeline naselja Moravče Z-2162 (prvo Rješenje o zaštiti iz 2004. imalo je veći obuhvat zaštite i uključivalo je zapadnu stranu naselja s arheološkim nalazištem)	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om na krivoj poziciji	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	nepoznato, pretpostavlja se da su nalazi jako oštećeni obradom tla i gradnjom	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	izgradnjom i obradom zemljišta (oranje)	
Dosadašnje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija,	ponovno zatrpanjanje nakon istraživanja	 stanje 2015.

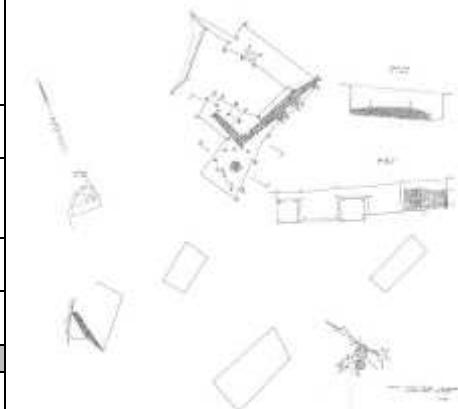
monitoring, prezentacija	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita neregulirana: nije obvezna kontrola iskopa u slučaju izgradnje zbog krivo određenog položaja nalazišta u Prostornom planu
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i PPGZ (pogrešno ucrtan položaj nalazišta)
Procjena finansiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje je financirano; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima
Ugroženost, procjena rizika	dio nalazišta izvan granice zaštite (PPGZ) nije pod arheološkom kontrolom iskopa, nije ograničeno korištenje obradivog zemljišta, nalazi bi mogli biti ugroženi građevnim radovima i promjenom korištenja i obrade zemljišta, procjenjuje se da su manjkavosti u izradi dokumentacije istraživanja prepreka za definiranje zone zaštite i izradu projekta prezentacije
Smještaj	u naselju i krajoliku (ruralni kulturni krajolik doline potoka Moravče), podbrežje gorja Medvednice
Vidljivost / izloženost pogledu	nema
Korištenje prostora nalazišta	dvorište, oranica
Pristupačnost	uvjetna – privatni posjed, ograđeno dvorište, neograđene oranice
Prometna dostupnost	da, asfaltirana cesta koja se odvaja sa županijske ceste Moravče-Adamovec-Belovar (Ž-1006), blizina stajališta autobusa (redovita linija), do nalazišta u polju nema uređenog pristupa
Razina uređenja prostora nalazišta	održavano, uobičajena za seoski ambijent povijesnih naselja u Hrvatskoj
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2004.
Planska namjena prostora	građevno područje naselja, ostalo obradivo tlo
Zauzetost izgradnjom	djelomična
Ambijentalna obilježja smještaja	rub povijesnog naselja, tradicijska i djelomično nova arhitektura, šuma, oranice, voćnjaci, potok Moravče, mostići, staro groblje
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	u povijesnom naselju Moravče – blizina zaštićenog dijela povijesnog naselja Moravče; blizina županijske ceste, veza za Mariju Bistrigu – hodočasnički pristup; vrijedan krajolik Moravče (PPGZ, 2014.)
Dovršenost predjela smještaja	djelomična, mogućnost promjene uređenja okućnica i izgradnje
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	ne postoji, uvjetno moguć uz ambijentalno uređenje i poboljšanje standarda uređenja dvorišta i gospodarstva
Prostorna ugroženost nalazišta	da, nova izgradnja
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, nova izgradnja na postojećim okućnicama i na neizgrađenom dijelu građevnog područja naselja
Vrijednovanje arheološkog nalazišta	
Primarno vrijednovanje	<u>cjelovitost i očuvanost</u> - prepostavlja se da su nalazi jako oštećeni modernom gradnjom i obradom tla (nalazište se nalazi u samom selu Moravče); <u> rijetkost</u> , nalaz kulture grobnih humaka nizak istraživački potencijal
Društveno vrijednovanje	-
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta	
Konzervatorske mjere zaštite	određenje predjela/zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje korištenja zemljišta – zabrana oranica, kontrola izgradnje s arheološkom i ambijentalnom motrišta, izrada konzervatorske studije za naselje Moravče
Prostorne mjere zaštite	zabraniti izgradnju zapadno od ceste i perivoja sa starim grobljem u centru naselja da bi se očuvao pejsažni prođor i vizure prema Rošnici (smanjiti GPN)

polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A
Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)

polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)

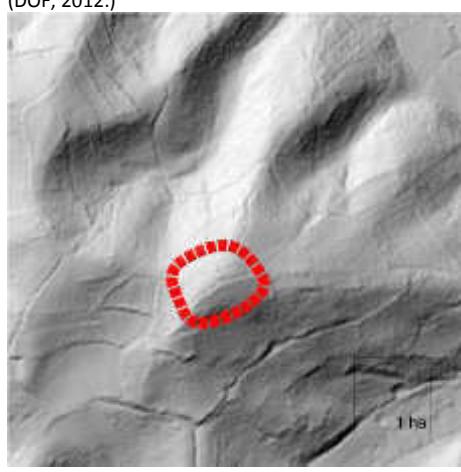
nacrt nalaza arhitekture

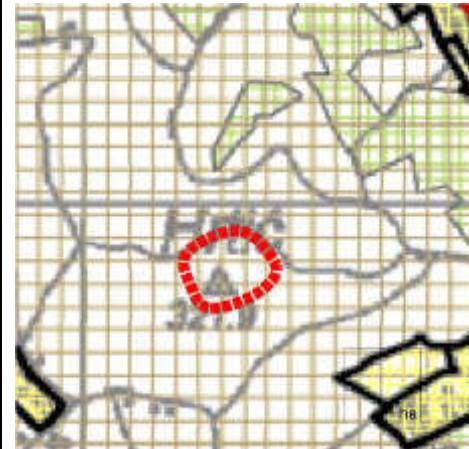
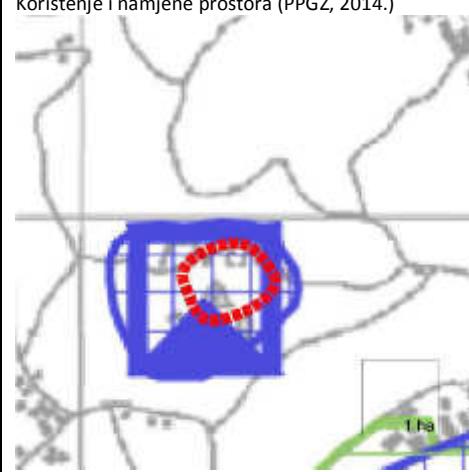

arhivska fotografija (MPS) – arheološko istraživanje

Smjernice za prezentaciju	info ploče – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	
Prioritetna mjeru	određenje površine rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog područja Moravče (obuhvaćena sva nalazišta)	
Literatura i izvori		
Povijesni izvori	-	
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), <i>40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), <i>Rural Settlements</i> , u: <i>The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia</i> [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i> , u: <i>Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelini, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina</i> : 199-210, Zagreb Sokol, V. (1987.), <i>Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja</i> , Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete	
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Benić Hlebec, N. (2003.), Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva nepokretnog kulturnog dobra Moravče	
Muzejska dokumentacija	(1981.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1980. godini Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: ncrt nepokretnih nalaza m 1:20, (S. Bačlić, D. Butković, 1981.), situacija m 1:1000, (S. Bačlić, D. Butković, 1981.), digitalizirane arhivske fotografije	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	

09. Moravče – Hrtić/Šagudovec

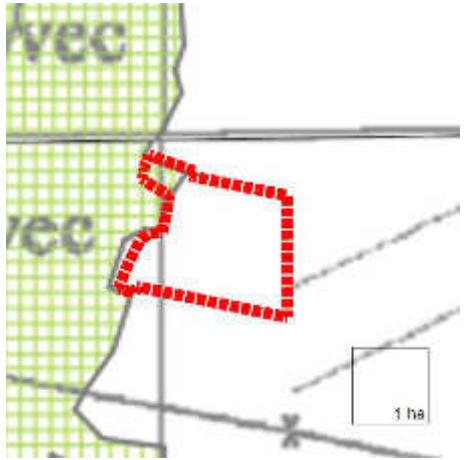
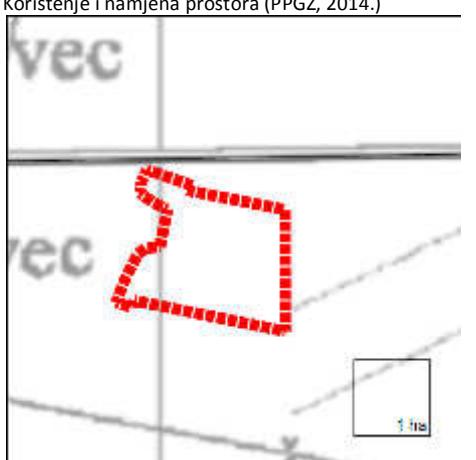
Opći podaci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi	
Administrativna pripadnost	Moravče, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb		
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Glavnica k.č. 8368, 8369, 8370, 8427, 8428, 8429, 8430, 8431, 8432, 8433, 8448, 8449, 8450, 8445		
Vlasništvo čestice/a	privatno		
Namjena k.č. prema katastru	oranica, pašnjak, vinograd		
Nadmorska visina	321,9 m n/v		
Položaj	južni obronci Medvednice, na briježu Hrtić sa zapadne strane doline potoka Moravče i zapadno od ceste Moravče - Marija Bistrica, iznad ruralnog naselja Moravče, 800 m sjeverozapadno od crkve sv. Trojstva		
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta			
Povijesno razdoblje	kasni srednji vijek		
Vrsta nalaza	fortifikacija, zemljano-drvena utvrda (kaštel) i naselje 13.-16. st. (ostaci drvene kuće, točan položaj nepoznat)		
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje MPS; sondiranje, 1985., V. Sokol, MPS		
Istražena površina u m ² /ha	30 m ²		
Pokretni nalazi	da, keramika		
Kratki opis	Ostaci srednjovjekovnog kaštela nalaze se na briježu Hrtić. Na vrhu briježa nalaze se zemljani ostaci utvrde, s vjerojatno obrambenim platoom sa sjeveroistočne strane. Utvrda je ovalnog tlocrta, veličine približno 100x70 m. Najvjerojatnije je bila izgrađena od drva i zemlje jer nema nikakvih ruševina ni tragova kamena i drugoga građevnog materijala. S južne strane nalaze se toponići „Kolibe gornje“ i „Kolibe donje“, u blizini kojih je nađena kasnosrednjovjekovna ili rana novovjekovna keramika, izbačena tijekom zemljanih radova na prostoru „Šagudovec“ te otkriveni ostaci drvene srednjovjekovne kuće prilikom sondažnog iskopavanja.		
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta			
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište – dio arheološkog područja Moravče		
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštita prostornim planom (PPGZ), blizina granice zaštite Kulturno-povijesne cjeline naselja Moravče Z-2162 (prvo Rješenje o zaštiti iz 2004. imalo je veći obuhvat zaštite i uključivalo je zapadnu stranu naselja u podgrađu Hrtića)		
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om		
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om		
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	ostaci zemljane utvrde nisu konzervirani, nalazište je zapušteno i занemareno		
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja; utjecaj vegetacije, postava križa, probijanje puta		
Dosadašnje financiranje	nepoznato		
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata		
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita zadovoljava		
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba		
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje nije dovoljno financirano; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima		
Ugroženost, procjena rizika	nalazište bi moglo biti ugroženo građevnim radovima i promjenom korištenja i obrade zemljišta, procjenjuje se da su manjkavosti u izradi dokumentacije istraživanja prepreka za definiranje granice zaštite i izradu projekta prezentacije		
		 <p>položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofoto karte (DOF, 2012.)</p> <p>položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR)</p> <p>stanje 2015.</p> <p>stanje 2015.</p>	

Smještaj	u krajoliku (ruralni kulturni krajolik doline potoka Moravče), na vrhu brijega, iznad povijesnog naselja Moravče	
Vidljivost / izloženost pogledu	položaj na vrhu brijega Hrtić, brojne vizure na Hrtić i s njega (crkva Psv. Trojstva, Kuzelin, Drašćica, Rošnica) – izražena vizualna važnost položaja	
Korištenje prostora nalazišta	livada sjenokoša, tendencija širenja mlade šuma hrasta i zarastanja	položaj nalazišta označen na izreku iz karte 1.A Korištenje i namjene prostora (PPGZ, 2014.)
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradieno	
Prometna dostupnost	da – blizina županijske ceste Belovar-Adamovec-Moravče (Ž-1006) i stajališta autobusa (redovna linija), pristup do nalazišta zarašlim poljskim putom	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, djelomični zarašlo šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014.	
Planska namjena prostora	ostalo obradivo tlo	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	na vrhu brijega, brojne vizure, livade, šume, oranice, laporasto tlo, naselje Moravče u podnožju, potok Moravče; uz pristupni put - Čumigaševo ulica nekoliko vrijednih građevina drvene tradicijske arhitekture k.br. 5, 7, 8	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	blizina povijesnog naselja Moravče; blizina županijske ceste Belovar-Adamovec-Moravče, veza za Mariju Bistrigu – hodočasnički pristup	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji	
Prostorna ugroženost nalazišta	visoka, planiran prolaz 400 kw dalekovoda, moguća izgradnja stupa elektroničke komunikacije	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, nova izgradnja (neizgrađeni dio građevnog podučja naselja), rušenje tradicijske arhitekture i zamjenska izgradnja neprimjereno oblikovanja, moguća izgradnja stupa elektroničke komunikacije	položaj nalazišta označen na izreku iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	vrijednost položaja u prepoznavanju i vrijednovanju povijesnog i kulturnog krajolika naselja/predjela Moravče, prepoznatljiv povijesni razvojni kontekst, ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obliku terena – <u>estetska i povijesna vrijednost</u> ; <u>cjelovitost i očuvanost</u> (u okviru tipologije); <u>skupna vrijednost</u> , (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ),	
Društveno vrijednovanje	prostorni orijentir, memorijalna vrijednost - križ	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje korištenja zemljišta, kontrola izgradnje s arheološkog i ambijentalnog motrišta, izrada konzervatorske studije za naselje Moravče	
Prostorne mjere zaštite	predlaže se izmjena trase planiranog 400 kW dalekovoda (izmjena PPGZ-a), ograničiti izgradnju u kontaktnom predjelu, zaštita kontaktog predjela (kontaktnе zone) i strukture naselja Moravče prostornim planom, prijedlog izrade studije utjecaja za trasu dalekovoda	
Smjernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i> , uređenje info centra u drvenoj tradicijskoj kući u Čumigaševoj ulici k.br. 7 ili 5 – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	
Prioritetna mjeru	donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog područja Moravče (obuhvaćena sva nalazišta), urediti pristupni put i označiti nalazište, osmislit i urediti parkiralište	
Literatura i izvori		
Povijesni izvori	Codex diplomaticus regnum Croatae, Slavoniae et Dalmatiae sv. V, VI, IX, XI, XII Krčelić, B. A. (1770.), De regnis Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae notitia preliminares	

Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), <i>40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povjesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Dobronić, L. (1979.), <i>Po starom Moravču</i> , Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i> , u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelini, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Benić Hlebec, N. (2003.), Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva nepokretnog kulturnog dobra Moravče
Muzejska dokumentacija	Dokumentacija istraživanja ne postoji
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

10. Paruževina - Gradišče

Opći podatci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Paruževina / Đurđekovec, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Vurnovec, k.c. 4046/1, 4046/2, 4047/1, 4047/2, 4048, 4049, 6411, 6412, 6413 i 6414/4; k.o. Đurđekovec, k.c. 871	
Vlasništvo čestice/a	privatno, brojni vlasnici (18)	
Namjena k.c. prema katastru	livada, šuma, oranica	
Nadmorska visina	140 m n/v	
Položaj	dolina potoka Kašina, između naselja Đurđekovec i Paruževina u dolini potoka Kaštine, udaljeno oko 6 km sjeverno od Sesveta	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	antika	
Vrsta nalaza	antički sklop građevina uz magistralnu rimsku cestu, <i>mansio</i> (odmorište)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje (priključivanje površinskih nalaza); geofizička istraživanja, 2013., Georheo d.o.o.	
Istražena površina u m2/ha	6200 m2	
Pokretni nalazi	da, keramika, kameni artefakti (skulptura Ikara)	
Kratki opis	Prilikom rekognosciranja lokaliteta utvrđeni su nalazi velike količine antičkoga građevnog materijala: žbuke, komadi tegula i imbreksa, ulomci rimske opeke te fragmenti keramičkih nalaza. U građevnom šetu nađeni su brojni ulomci tubula sa zalijepljenim ostacima zidne žbuke i elementi hipokausta. Također, u sjeverozapadnom uglu lokaliteta zamjećuje se, po dužini i širini, veća uzdignutost od približno 80 cm od okolnog zemljišta, što upućuje na postojanje veće građevine iz doba srednje i kasne antike (2.-4.stoljeće).	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	zaštićeno kulturno dobro Z-5860 (2012.), arheološko nalazište Gradišče u Sesvetama	
Granice (zona) zaštite	utvrđene Rješenjem o zaštiti (MK UZKB)	
Mjere zaštite	regulirane Rješenjem o zaštiti i općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	oštećeni obradom tla	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	obradom tla (oranje)	
Dosadašnje financiranje	MPS	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	-	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita provedena - zadovoljava, mogući dio nalazišta u šumi nije obuhvaćen granicom zaštite; fizička zaštita uvjetno zadovoljava, na dijelu nalazišta konstantno se izorava arheološki materijal	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Rješenjem o zaštiti kulturnog dobra, Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba; ograničenja pri korištenju i prodaji zemljišta	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje financirano u kratkom razdoblju; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	
Ugroženost, procjena rizika	fizička destrukcija korištenjem zemljišta (oranjem)	
Smještaj	u krajoliku (kulturni krajolik doline potoka Kaštine)	
Vidljivost / izloženost pogledu	nema	
Korištenje prostora nalazišta	oranica, livada - sjenokoša	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	nerazvrstana asfaltirana cesta, pristup do nalazišta nesaftiranim javnim putom	

Razina uređenja prostora nalazišta	održavano, uobičajena za ruralni ambijent	
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014.	
Planska namjena prostora	ostalo poljoprivredno tlo	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	šuma, melioracijski kanali, livade, oranice, lovišta, čeke	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	blizina turističko-ugostiteljskog sadržaja OPG Polovanec - Vinska cesta grada Zagreba	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	moguć	
Prostorna ugroženost nalazišta	ne	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, planirana trasa brze ceste dolinom Kaštine, dalekovod u vizuri	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	<u>cjelovitost i očuvanost</u> - nepokretni nalazi uz šumu loše očuvani, oštećeni obradom tla, bolja sačuvanost nalaza prema kanalu; visok <u>istraživački potencijal</u> , oko 7,8 građevina skupna vrijednost – rimska magistralna cesta i prateće strukture <u>rijetkost</u> (jedini lokalitet na području Sesvetskog Prigorja s ostacima lukušne opreme antickog graditeljskog sklopa - mozaici)	
Društveno vrijednovanje	OPG Polovanec – zainteresiranost za moguće proširenje turističke ponude	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	arheološka rezerva – zabrana oranja, moguće uključiti i u Rješenje o zaštiti serijsko dobro – trasa rimske ceste (nalazište već ima pojedinačnu zaštitu)	
Prostorne mjere zaštite	-	
Smjernice za prezentaciju	moguća idealna rekonstrukcija rimske gospodarske građevine u funkciji turizma i edukacije u blizini nalazišta (II. faza provedbe) Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	
Prioritetna mjeru	označavanje lokaliteta – znak zaštićenog kulturnog dobra	 rezultati i interpretacija geoelektričnih mjerena, 2013.
		 rezultati i interpretacija- georadar, 2013.

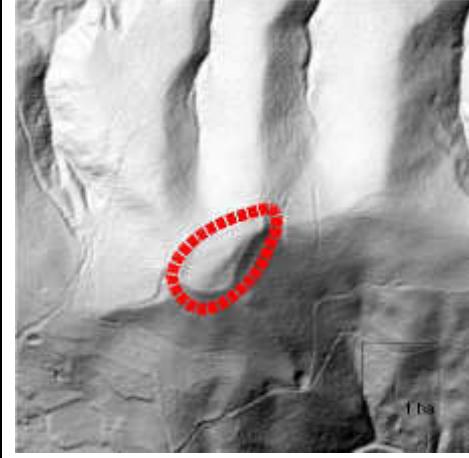
		 <p>geofizička istraživanja, 2013.</p> <p>stanje 2015.</p> <p>Ikar (izvor: Zagreb prije Zagreba 1994.)</p>
Literatura i izvori		
Povijesni izvori	-	
Literatura (objavljeni radovi)	Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd	
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	
Muzejska dokumentacija	Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: rezultati geofizičkih istraživanja - snimci, 2013.	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara – Zbirka isprava, Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine; Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	

11. Planina Donja - Gradec

Opći podaci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Planina Donja, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina, katastarske čestice	k.o. Planina, k.c. 1596/1	
Vlasništvo čestice/a	Republika Hrvatska	
Namjena k.c. prema katastru	šuma	
Nadmorska visina	410.9 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, 1 km u pravcu istoka od gotičke kapele sv. Jurja na vrhu brijega Gradec	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	kasni srednji vijek	
Vrsta nalaza	fortifikacija (zemljano-drveno gradište)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje, V. Sokol, MPS	
Istražena površina u m ² /ha	-	
Pokretni nalazi	-	
Kratki opis	Lokalitet Gradec, istočno od kapele sv. Jurja, predstavlja zemljano-drveno gradište elipsastog oblika s vidljivim obrambenim jarkom (ili dva) na istočnoj strani. Oko vrha primjećuje se zemljani „put“ i „nasip“, koji ga označava kao arheološki lokalitet. Na zapadnoj i južnoj strani unutar lokaliteta vidljive su manje udubine, vjerojatno ostaci nastamba drvenih kuća, bez vidljivih tragova kulturnog sloja, kao i na cijelom gradištu.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	evidencija PPGZ	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorskih studija za PPGZ i PP PP Medvednica, PPGZ-om i PP PP Medvednica	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	ostaci zemljane utvrde nisu konzervirani, nalazište zapušteno i obrasio visokim stablima bjelogorice	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost erozije, mogućnost nekontrolirane eksploatacije šume	
Dosadašnje financiranje	-	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nedovoljna, fizička zaštita uvjetno zadovoljava uz kontrolu postojecog korištenja zemljišta (eksploatacija šume)	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskim studijama za PPGZ i PP PP Medvednica i Prostornim planom Grada Zagreba i PP PP Medvednica	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	
Ugroženost, procjena rizika	nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim gospodarskim iskoriščavanjem šume koja može utjecati na promjenu oblika i oštećenje nalazišta	
Smještaj	u krajoliku, brjegoviti predjel, šuma	
Vidljivost / izloženost pogledu	ostaci utvrde slabo vidljivi u obližnjem terenu, nalazište je obrasio šumom, vizualno i pejsažno je istaknut brijeg na kojem je smješteno nalazište	
Korištenje prostora nalazišta	nema, posredno korištenje: ograničena eksploatacija šume (park prirode)	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	županijska cesta Ž-1001 (Planina Donja) i autobusna stanica u podnožju brijega (redovita linija), pristup do nalazišta neasfaltiranim putom od crkve sv. Jurja i iz zaseoka Hrustići (ulica 1. maja)	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, zaraso šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	
Nadležni prostorni/	PPGZ, 2014.; PPPP Medvednica, 2014.	

položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofoto karte (DOF, 2012.)

položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR)

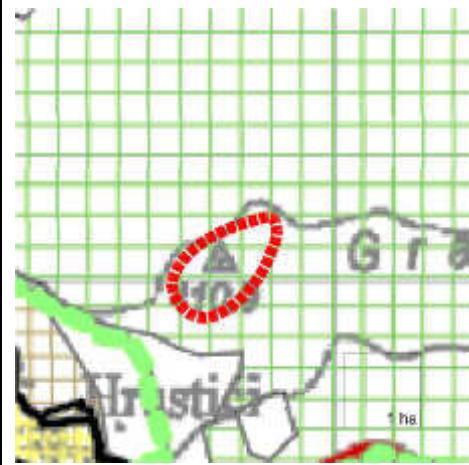

stanje 2015.

stanje 2015.

urbanistički plan	
Planska namjena prostora	šuma posebne namjena
Zauzetost izgradnjom	ne
Ambijentalna obilježja smještaja	bjelogorična šuma (kesten, hrast, bagrem, bukva), u pristupu vrijedna tradicijska građevina
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	u PP Medvednica, blizina naselja Planina Donja, važniji ulaz u park prirode, blizina arheološkog nalazišta Gradišće na susjednom briježu, blizina crkve sv. Jurja, blizina planiranog područja odmora i rekreacije <i>Kamenolom Vukov dol</i> u PP Medvednica
Dovršenost predjela smještaja	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji
Prostorna ugroženost nalazišta	ne
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	ne
Vrijednovanje arheološkog nalazišta	
Primarno vrijednovanje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja u prepoznavanju i vrijednovanju razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice – <u>estetska/ ambijentalna i povijesna vrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost</u> (u okviru tipologije); <u>skupna vrijednost,</u> (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ)
Društveno vrijednovanje	planinarsko društvo
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta	
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje i kontrola sječe šume, planska sjeća u cilju prezentacije izvornog pejsaža i očuvanja obličja nalazišta
Prostorne mjere zaštite	zaštita kontaktног predjela prostornim planovima
Smjernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjeru	donošenje Rješenja o zaštiti, označiti nalazište, osmislići i uređiti parkiralište
Literatura i izvori	
Povijesni izvori	Codex diplomaticus, VI, 186.
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin Gajer R. (1978.), <i>Posjedi zagrebačkog kaptola oko Zagreba u prvoj polovici 14.st.</i> , u: Radovi instituta za hrvatsku povijest 11: 5-102, Zagreb Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd Marković, M. (2006.), <i>Zagrebačke starine – Prilozi poznavanju prošlosti grada Zagreba</i> , Naklada Jesenski i Turk, Zagreb Oštrić, V. (2001.), <i>Stare gradine na Medvednici, „Hrvatski planinar“</i> , (7-8): 204-208 Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i> , u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Želini, HAZU / Grad Sveti Ivan Želina: 199-210, Zagreb
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2014.), Prostorni plan Parka prirode Medvednica

položaj nalazišta označen na izreku iz karte 1.A
Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)

položaj nalazišta označen na izreku iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)

stanje 2015.

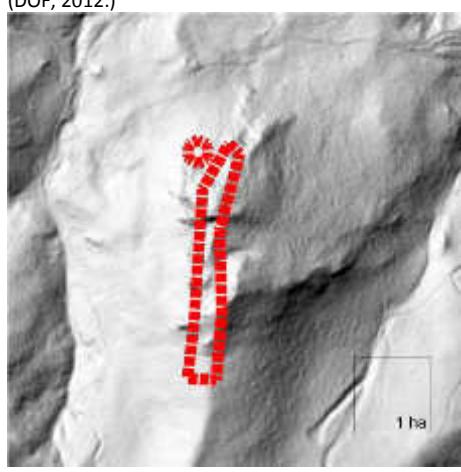
	(2013.), Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica ,Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra za područje Grada Zagreba - revizija, svibanj 2013., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2010.), Plan upravljanja Park prirode Medvednica, Javna ustanova „Park prirode Medvednica“, Zagreb
Muzejska dokumentacija	-
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

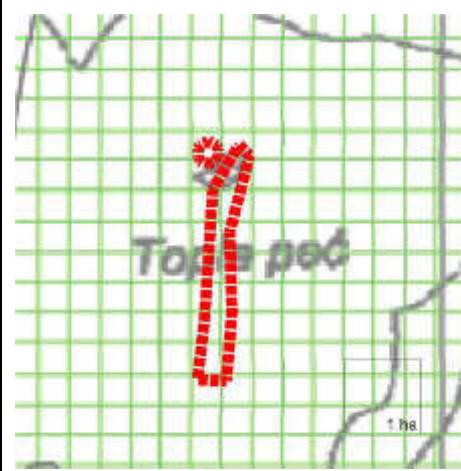
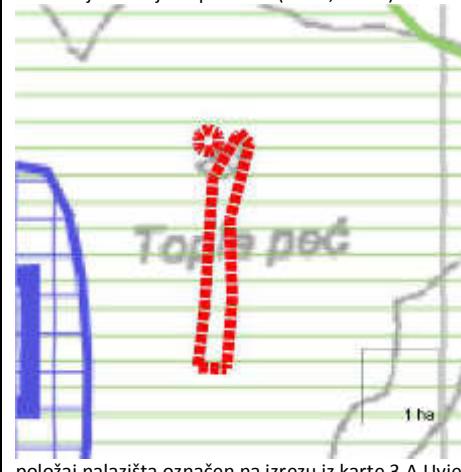
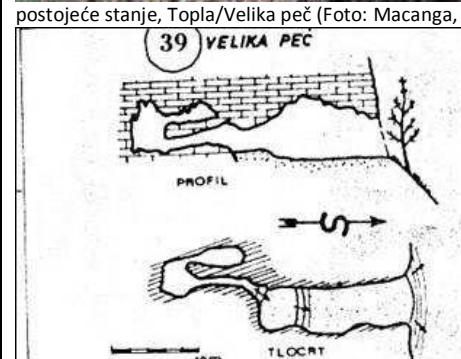
12. Planina Donja - Gradišče

Opći podatci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Planina Donja / Kašina, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Kašina, k.c. 2264/1, 2264/2; k.o. Planina, k.c. 1858	
Vlasništvo čestice/a	Republika Hrvatska, privatno	
Namjena k.c. prema katastru	šuma	
Nadmorska visina	332 m n/v	
Položaj	iznad potoka Bielek, nasuprot lokaliteta Gradec, na brdu Gradišče	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	kasni srednji vijek	
Vrsta nalaza	fortifikacija; zemljano-drvena utvrda (kaštel)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje, MPS	
Istražena površina u m2/ha	-	
Pokretni nalazi	-	
Kratki opis	Lokalitet Gradišče nalazi se približno 2,5 km sjeverozapadno od naselja Kašina, na brdu Gradišče, a sjeverno od njega u dubokoj uskoj usjeklini teče potok Bielek, koji se kilometar istočnije ulijeva u potok Kašinu. Radi se o zemljano-drvenoj okrugloj utvrdi koja se sastoji od središnjeg zemljanog uzvišenja, okruženog obrambenim jarkom i zemljanim bedemom. Obliče terena jasno ukazuje da se radi o građevini fortifikacijskog karaktera. Utvrdu možemo svrstati u tip visinskih utvrda kružnog oblika, veličine 90 x 80 m. Najvjerojatnije je bila izgrađena od dva i zemlje jer nema nikakvih ruševina ni tragova kamena i drugoga građevnog materijala.	<p>položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofoto karte (DOF, 2012.)</p>
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	izvan sustava konzervatorske evidencije (GZZSKP)	
Granice (zona) zaštite	nije određena, nalazište nije na popisu arheološke baštine u Konzervatorskoj studiji za PPGZ, ni u PPGZ-u	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ratificiranim međunarodnim konvencijama (Valletta)	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	ostaci zemljane utvrde nisu konzervirani, mjestimično su devastirani, nalazište zapušteno i zanemareno, obrasio visokim stablima bijelogorice	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja; utjecaj vegetacije, mogućnost erozije i vandalizma, nije ograničena ni kontrolirana eksploatacija šume	
Dosadašnje financiranje	-	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena; fizička zaštita uvjetno zadovoljava uz kontrolu postojećeg korištenja zemljišta (šuma)	
Procjena mjera zaštite	nalazište nije evidentirano te mjere nisu propisane u nadležnim dokumentima zaštite i uređenja prostora	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	
Ugroženost, procjena rizika	nalazište nije u sustavu zaštite i konzervatorskog nadzora, nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim gospodarskim iskorištavanjem šume koja može utjecati na promjenu oblika i oštećenje nalazišta	
Smještaj	u krajoliku, jedan od vrhova Medvedničkog gorja, šuma	
Vidljivost / izloženost pogledu	ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obližju terenu, nalazište je obrasio šumom, vizualno i	

	pejsažno je istaknut brijeg na kojem je smješteno nalazište	 <p>polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)</p>
Korištenje prostora nalazišta	nema, posredno korištenje: gospodarsko iskoristavanje šume	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	županijska cesta Ž-1001 (Planina Donja) i autobusna stanica u podnožju brijega (redovita linija), pristup prema nalazištu je poljski put, do samog nalazišta nema uređenog puta	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, zaraslo šumom	
Nadležni prostorni/urbanistički plan	PPGZ, 2014. (nije na popisu arheološke baštine)	
Planska namjena prostora	šuma posebne namjene	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	bjelogorična šuma, brjegoviti predjel, potok, u pristupu vrijedna tradicijska građevina	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	blizina granica Parka prirode Medvednica, blizina naselja Planina Donja, važniji ulaz u park prirode, blizina arheološkog nalazišta Gradec na susjednom brijegu	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji	
Prostorna ugroženost nalazišta	ne	 <p>polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)</p>
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	planirana moguća izgradnja stupa elektroničke komunikacije na susjednom vrhu (PPGZ)	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrjednovanje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja u prepoznavanju i vrjednovanju razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice, ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obliku terena – <u>estetska/ambijentalna i povjesna vrijednost</u> ; <u>cjelovitost i očuvanost</u> (u okviru tipologije); <u>skupna vrijednost</u> , (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ), <u>reprezentativnost</u> (tipičnost oblika - motte)	
Društveno vrjednovanje	-	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje i kontrola eksploatacije šume, planska sječa u cilju prezentacija izvornog pejsaža i očuvanja obličja nalazišta	
Prostorne mjere zaštite	zaštita kontaktog predjela prostornim planom, planirati put i pristup nalazištu	
Smjernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	
Prioritetna mjera	donošenje Rješenja o zaštiti, izgraditi pristupni put i označiti nalazište, osmislići i urediti parkiralište	stanje 2015.
Literatura i izvori		
Povijesni izvori	Codex diplomaticus, VI, 186.	
Literatura (objavljeni radovi)	Gajer R. (1978.), <i>Posjedi zagrebačkog kaptola oko Zagreba u prvoj polovici 14.st.</i> , u: Radovi instituta za hrvatsku povijest 11: 5-102, Zagreb Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocs/Images/info31_webb.pdf)	
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	
Muzejska dokumentacija	-	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	-	

13.,14. Planina Gornja – Rog i Topla peč / Velika peč (Lipa – Rog)

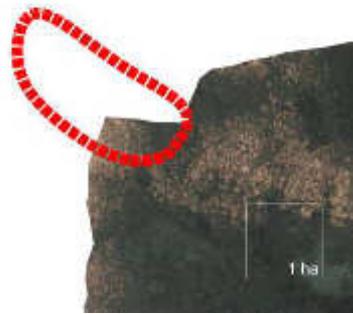
Opći podatci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Planina Gornja, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Planina k.č. 1311/72-73, 1311/76-82, 1311/93-94, 1311/105-112	
Vlasništvo čestice/a	privatno	
Namjena k.č. prema katastru	šuma, pećina	
Nadmorska visina	675,5 m n/v	
Položaj	sjeverni obronci Medvednice	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	prapovijest	
Vrsta nalaza	gradina (Rog); povremena pećinska nastamba (Topla peć)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje – Rog, 1994., MPS; sondažno paleontološko istraživanje – Topla peć, 1961., M. Malez, Arheološki kabinet JAZU/HAZU	
Istražena površina u m ² /ha	1 m ² (Topla peć)	
Pokretni nalazi	nepoznato	
Kratki opis	<p><u>Nalazište „Sjeverni dio platoa Rog“</u> nalazi se na platou iznad pećine Topla peć. Vjerojatna prapovijesna gradina nalazi se na završetku uskog ježička platoa prema Toploj peći. Na početku ježička vidljiv je iskopani obrambeni jarak u duljini od približno 30 m, a u produžetku na izduženom vrhu nisu vidljivi ostaci obrambenih zidova.</p> <p><u>Nalazište Topla peć</u> nalazi se ispod lokaliteta „Sjeverni dio platoa Rog“. Pećina se sastoji od tri prostorije (prva prostorija dubine približno 20 m, širine 10 m i visine do 5 m). Istražen je 1 m² u samom dnu prve prostorije.</p>	 <p>položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofoto karte (DOF, 2012.)</p>
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko područje (dva nalazišta)	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštićena prostornim planovima PPGZ, PP PP Medvednica, unutar značajnog krajobrazu Područje Lipa-Rog na Medvednici (br. 716)	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om na pogrešnom položaju	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorskih studija za PPGZ i PP PP Medvednica, PPGZ-om i PP PP Medvednica	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	nalazište je zapušteno i zanemareno	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski činitelji oštećenja: područje pojačane erozije izloženost atmosferiljama, utjecaj vegetacije, mogućnost vandalizma	
Dosadašnje financiranje	JAZU/HAZU – prema programu	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nedovoljna, fizička zaštita uvjetno zadovoljavajuća	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskim studijama za PPGZ i PP PP Medvednica i Prostornim planom Grada Zagreba i PP PP Medvednica	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	
Ugroženost, procjena rizika	nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim gospodarskim iskorišćavanjem šume i vandalizmom	
Smještaj	u krajoliku, šuma, područje Medvedničkoga gorja	
Vidljivost / izloženost pogledu	izražena vizuálna važnost i izloženost položaja u širem krajoliku južnih vrhova medvedničkoga gorja, vizure na vrh Rog ispod kojeg je smještena gradina, nalazište je obrasio šumom, vizualno i pejsažno je istaknut brije na kojem je nalazište. vizure s nalazišta prema Tepčinoj špici, Kobiljaku, sv. Jurju, nalazištu Gradec.	 <p>položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR)</p> <p>postojeće stanje, Topla/Velika peć (Foto: Macanga, D.)</p> <p>postojeće stanje, Topla/Velika peć (Foto: Macanga, D.)</p>

Korištenje prostora nalazišta	nema, posredno korištenje: ograničeno gospodarsko iskorištavanje šume	 <p>položaj nalazišta označen na izreku iz karte 1.A Korištenje i namjene prostora (PPGZ, 2014.)</p> <p>položaj nalazišta označen na izreku iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)</p> <p>postojeće stanje, Topla/Velika peć (Foto: Macanga, D.)</p> <p>Velika Peć (Božičević, 1974.)</p>
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	loša, pristup do nalazišta službeni planinarski put 31/32	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, zaraslo šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014, PP PP Medvednica, 2014.	
Planska namjena prostora	šuma posebne namjene, R6 - prostor odmora i rekreacije u parku prirode (PPGZ) R2.13 područje odmora i rekreacije – postojeća Lipa-Rog	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	šuma, geomorfološko područje: krški oblici, špilje - skloništa (<i>raspucane stijene Velike peći</i> , Hirc), patuljsta stabla tisa, Siva peć/Mala peć, Surove stjene, silikovitost predjela	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	u PP Medvednica, blizina planinarskog doma Lipa, značajni krajobraz <i>Lipa-Rog na Medvednici</i> (br. 716), blizina brdske biciklističke staze	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji	
Prostorna ugroženost nalazišta	ne	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	ne	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja u prepoznavanju i vrjednovanju razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice – <u>estetska/ambijentalna vrijednost; cjelovitost i očuvanost (Topla peć); rijekost</u> (Topla peć - jedina veća špilja na istočnoj Medvednici pogodna za boravak), visoki istraživački potencijal nalazišta (Topla peć), <u>reprezentativnost</u> (tipičnost oblika i položaja);	
Društveno vrijednovanje	rekreacija - planinarsko društvo (HPD „Lipa“), JU Park prirode Medvednica	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje i kontrola eksploatacije šume	
Prostorne mjere zaštite	-	
Smjernice za prezentaciju	interpretacijska ploča	
Prioritetna mjeru	obilježiti nalazište	
Literatura i izvori		
Povijesni izvori	-	
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar Abramović, B. (1988.), <i>Sesvetske spilje i vrtače</i> , „Sesvetske novine“, (200): 10	

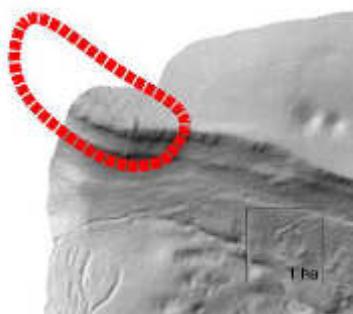
	Beštak, V. (1998.), <i>45 godina HPD „Lipa“</i> , „Hrvatski planinar“, (4): 121-122 Jutrović, T. (1998.), <i>Stare tise na Medvednici</i> , „Hrvatski planinar“, (4): 107-108 Hirc, D. (1905.), <i>Prirodni zemljopis Hrvatske, Lice naše domovine</i> , knjiga prva, Zagreb Malez, M., 1963: <i>Šupljasta peć i Velika peć u Medvednici</i> , u Paleontološka i stratigrafska istraživanja nekih kvarternih lokaliteta u 1961. godini, Ljetopis JAZU 68: 255-258 Oštrić, V. (2001.), <i>Stare gradine na Medvednici</i> , „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2014.), Prostorni plan Parka prirode Medvednica (2013.), Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica ,Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra za područje Grada Zagreba - revizija, svibanj 2013., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2010.), Plan upravljanja Park prirode Medvednica, Javna ustanova „Park prirode Medvednica“, Zagreb
Muzejska dokumentacija	-
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.
Ostali izvori	JU Park prirode Medvednica

15. Planina Gornja – Tepčina špica

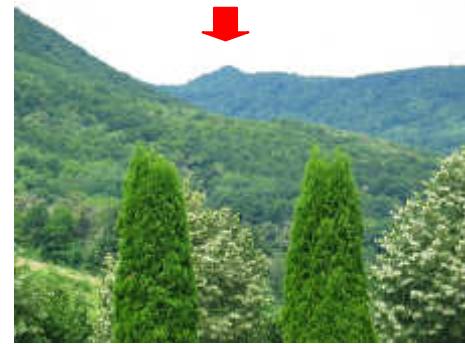
Opći podatci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Planina Gornja, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb; Sveti Matej, Općina Gornja Stubica, Krapinsko-zagorska županija	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Planina k.č. 501 čestice izvan GČ Sesvete nisu navedene	
Vlasništvo čestice/a	privatno vlasništvo, brojni vlasnici	
Namjena k.č. prema katastru	šuma	
Nadmorska visina	635.7 m n/v	
Položaj	sjeverni obronci Medvednice, jedan od vrhova	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	kasna antika, rani srednji vijek (?)	
Vrsta nalaza	fortifikacija	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	Istraživanje/mjerenje, M. Sabljar, 19 st.; istraživanje/evidencija/dokumentiranje, 1923. i 1930., V. Heneberg; rekognosciranje, 1988., MPS	
Istražena površina u m ² /ha	-	
Pokretni nalazi	keramika	
Kratki opis	Na lokalitetu se na južnoj, zapadnoj i istočnoj strani uočavaju ostaci urušenog zida te među kamenjem veliki ulomci vezivnog materijala, vapnene žbuke sa cijelim komadićima opeke. U ostacima žbuke ne uočavaju se sitno mljeveni ostataci opeke. Na sjevernoj strani platoa ne uočavaju se tragovi ni zidanog ni drvenog obrambenog zida. Uz istočnu stranu urušenog zida, prema Lazu, vidljivi su ostaci koso oblikovanog nagiba terena s obrambenim jarkom u podnožju. Na tjemenu Tepčine špice, unutar areala, nađeno je nekoliko rijetkih malih ulomaka keramike antičkog podrijetla, na istom se ne uočava postojanje debljeg kulturnog sloja (za vrijeme Domovinskog rata u iskopu stražarnice u blizini samog vrha u profilu također nisu uočeni kulturni slojevi). Sitni nalazi keramike i veliki ulomci opeke u žbuci, kao i geostrateški položaj na Medvednici te povjesni dokumenti, ukazuju na mogućnost da se radi o kasnoantičkom lokalitetu. U kasnom srednjem vijeku spominje se poštanski put za Graz kroz Planinu koji je išao zapadnom stranom ispod Tepčine špice, što ostavlja mogućnost i srednjovjekovne manje prilagodbe.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštićena prostornim planovima PPGZ, PP PP Medvednica	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorskih studija za PPGZ i PP PP Medvednica, PPGZ-om i PP PP Medvednica	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	nalazi nisu konzervirani, nalazište je zapušteno i zanemareno	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, izloženost atmosferilijama, utjecaj vegetacije, mogućnost vandalizma	
Dosadašnje financiranje	-	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nedovoljna, fizička zaštita uvjetno zadovoljava	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskim studijama za PPGZ i PP PP Medvednica i Prostornim planom Grada Zagreba i PP PP Medvednica	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i	istraživanje nije finansirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	

položaj nalazišta označen na izreku iz ortofoto karte (DOF, 2012.)

položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR)

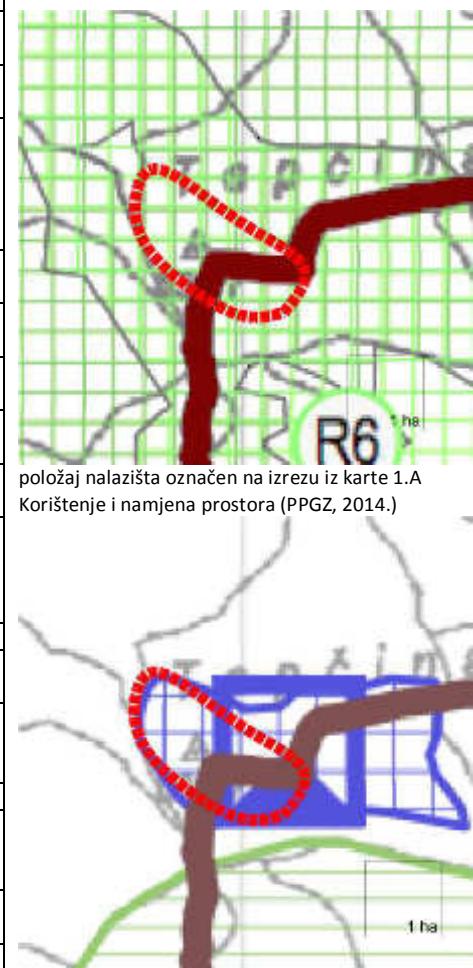

stanje 2015.

(Izvor:<http://www.medvednica.info/2010/10/tepcina-spica.html>)

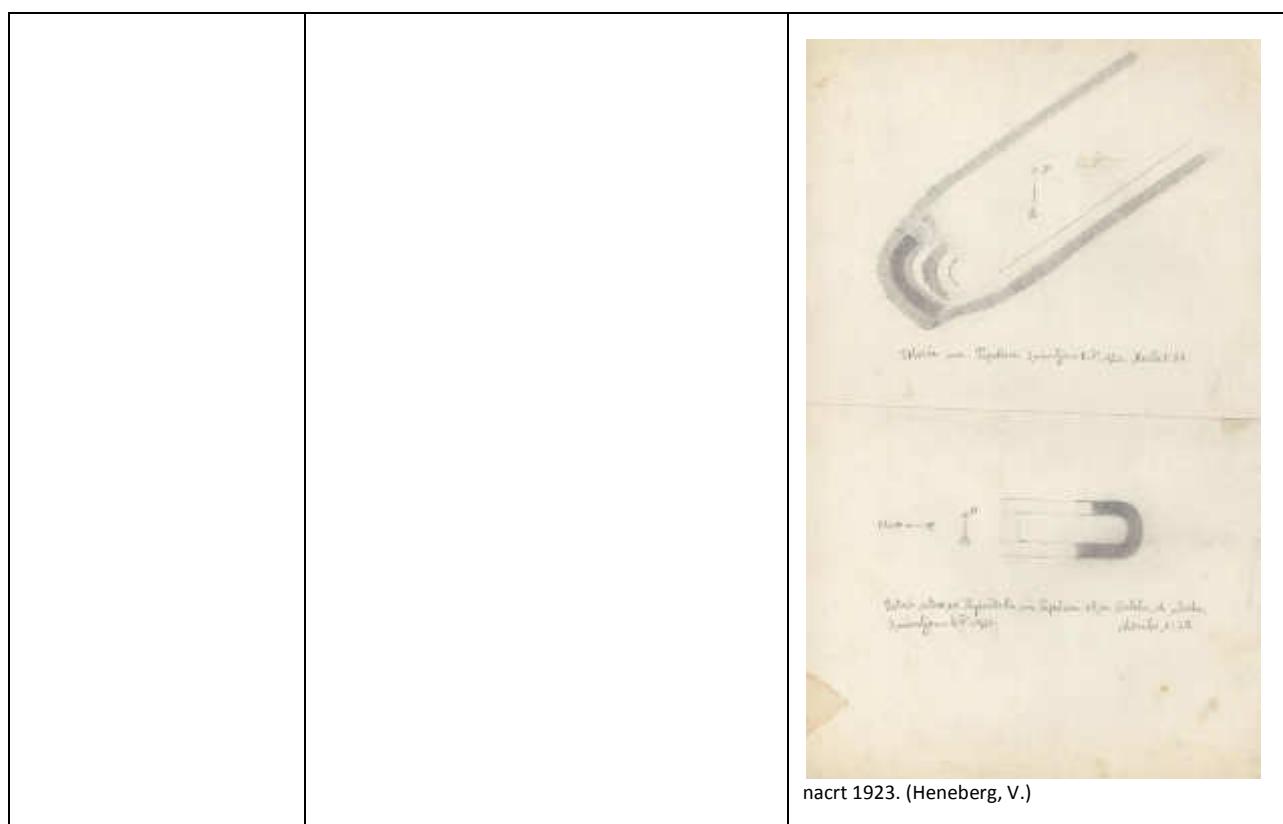
sl.		
Ugroženost, procjena rizika	nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim iskorištavanjem šume i vandalizmom	
Smještaj	u krajoliku, na jednom od vrhova Medvednice, šuma	
Vidljivost / izloženost pogledu	izražena vizualna važnost i izloženost položaja u širem krajoliku vrhova medvedničkog gorja, brojne panoramske vizure na vrh Tepčina špica; zbog visoke vegetacije vidljivost nalazišta nije prepoznatljiva iz dalekih kao ni iz bliskih vizura	
Korištenje prostora nalazišta	nema, posredno korištenje: ograničeno gospodarsko iskorištavanje šume	
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograđeno	
Prometna dostupnost	loša, pristup do nalazišta samo planinarskim putom i brdskom biciklističkom stazom	
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno, zaraslo šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014, PP PP Medvednica, 2014.	
Planska namjena prostora	šuma posebne namjene, R6 – prostor odmora i rekreacije u parku prirode (PPGZ) R2.29 područje odmora i rekreacije – nova gradnja <i>Tepčina špica-Ročićeva sjenokoša</i> (PP PP)	
Zauzetost izgradnjom	ne	
Ambijentalna obilježja smještaja	u krajoliku, šuma, brjegovito područje Medvedničkog gorja	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	u PP Medvednica, blizina značajnog krajobraza <i>Lip-Rog na Medvednici</i> (br. 716), planirano proširenje (PP PP), brdska biciklistička staza	
Dovršenost predjela smještaja	-	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji	
Prostorna ugroženost nalazišta	mala, moguća dopuštenom izgradnjom (PP PP)	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	prolaz planiranog 400 kW dalekovoda	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja u prepoznavanju i vrijednovanju razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice – <u>estetska/ambijentalna vrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost;</u> <u>istraživački potencijal</u> nalazišta	
Društveno vrijednovanje	rekreacija – planinarsko društvo, JU Park prirode Medvednica	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti, ograničenje i kontrola sječe šume	
Prostorne mjere zaštite	procjena utjecaja prolaska planiranog 400 kW dalekovoda – prijedlog izrade studije utjecaja za trasu dalekovoda	
Smjernice za prezentaciju	interpretacijska ploča	
Prioritetna mjeru	obilježiti nalazište	

polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A
Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)

nacrt 1930. (Heneberg, V.)

nacrt 1923. (Heneberg, V.)

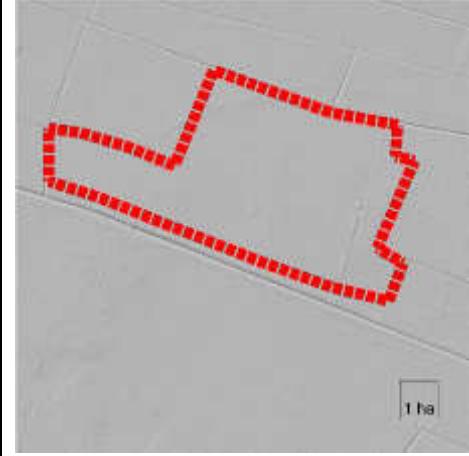
Literatura i izvori	
Povijesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	<p>(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i>, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar</p> <p>Buchberger, M. (1998.), <i>Tajna Tepčine špice na Medvednici</i>, „Hrvatski planinar”, (7-8): 210-213</p> <p>Heneberg, V. (1929.), <i>Gradine i gradišta po Medvednici</i>, „Narodna starina”, knjiga 8(20): 129-136</p> <p>Oštrić, V. (2001.), <i>Stare gradine na Medvednici</i>, „Hrvatski planinar”, (7-8): 204-208</p> <p>Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i>, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb</p> <p>Sokol, V. (1996.), <i>Doba između antike i ranoga srednjeg vijeka na području Zagreba</i>, u: Starohrvatska spomenička baština. Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža. Zbornik radova znanstvenog skupa održanog 6.-8. listopada 1992. [ur. Jurković, M., Lukšić, T.], Muzejsko galerijski centar / Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta / Nakladni zavod Matice hrvatske: 43-49</p>
Studije i prostorni planovi	<p>(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune</p> <p>(2014.), Prostorni plan Parka prirode Medvednica</p> <p>(2013.), Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica ,Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra za područje Grada Zagreba - Revizija svibanj 2013., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb</p> <p>(2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb</p> <p>(2010.), Plan upravljanja Park prirode Medvednica, Javna ustanova „Park prirode Medvednica“, Zagreb</p>
Muzejska dokumentacija	Heneberg, V. (1923., 1930.), bilješke i nacrti
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

16. Sesvete – Dumovečki lug

Opći podatci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Sesvete, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Sesvetski Kraljevec k.č. 7890	
Vlasništvo čestice/a	državno vlasništvo - Republika Hrvatska	
Namjena k.č. prema katastru	šuma	
Nadmorska visina	105 m n/v	
Položaj	ravnica sjeverne Posavine, u šumi sa zapadne strane naselja Dumovec, udaljeno oko 3,5 km jugoistočno od Sesveta.	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	antika (1.-3. st.)	
Vrsta nalaza	nekropolja – paljevinski ukopi (35 tumula noričko-panonskog tipa, 22 u križnoj formaciji)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	sustavno iskopavanje (6 tumula), 1977.-1979., V. Sokol, MPS	
Istražena površina u m ² /ha	650 m ²	
Pokretni nalazi	da, keramika, staklo, metalni artefakti, novac	
Kratki opis	U hrastovoj šumi (Dumovečki lug) nalazi se skupina od 22 tumula. Nalazište karakteriziraju dvije vrlo zanimljive pojedinstvenosti: međusobni raspored humaka smještenih u tri niza po osam i po šest u pojedinom nizu, a koji su u medusobnom odnosu kao krakovi križa kojemu nedostaje četvrti krak. Prosječna veličina zemljanih humaka je 10 x 10 m visine 1 metar. Do sada je ukupno istraženo šest tumula u kojima se nalazilo jedanaest paljevinskih grobova. Ukopi su bili uglavnom bez posebne konstrukcije, osim u dva slučaja gdje su zabilježene velike opiekom i kamenom zidane grobnice (cca 3 x 4 m) s posebnim ulazom.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	Zaštićeno kulturno dobro Z-5631 (2012.), Arheološko nalazište Dumovečki lug u Sesvetama	
Granice (zona) zaštite	utvrđene Rješenjem o zaštiti (MK UZKB)	
Mjere zaštite	regulirane Rješenjem o zaštiti i općim mjerama PPGZ	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	forma tumula djelomično izmjenjena arheološkim istraživanjem, u iskope odbačen otpad, nalazište obrasio bjeologoričnom šumom i šikarom, nalazište je zapušteno i zanemareno	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost erozije tla i vandalizma	
Dosadašnje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete, SVIZ „Sava“ / Vodna zajednica Zagreb	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nakon istraživanja nalazište je ostavljen nezatrpano	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita zadovoljava; fizička zaštita uvjetno zadovoljava	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Rješenjem o zaštiti kulturnog dobra, Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba; ograničenja pri korištenju i prodaji zemljišta; nakon istraživanja nisu provedene konzervatorske mjere zaštite nalazišta	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje financirano u kratkom razdoblju; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	
Ugroženost, procjena rizika	izloženo fizičkoj destrukciji, vandalizmu, pljački	
Smještaj	u krajoliku, šuma, savska nizina, močvarni teren	
Vidljivost / izloženost pogledu	tumuli su dobro vidljivi u obliku terena, zaklonjenost pogledu visokom vegetacijom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi	

položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofoto karte (DOF, 2012.)

položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR)

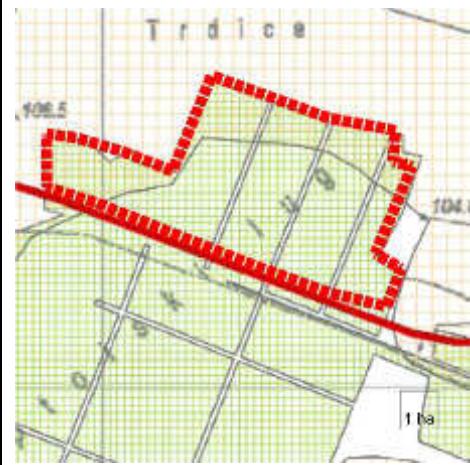

stanje 2015.

stanje 2015.

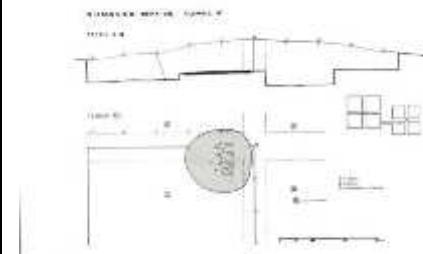
	krug posjetitelja
Korištenje prostora nalazišta	nema, posredno korištenje: ograničeno gospodarsko iskorištavanje šume
Pristupačnost	uvjetna – državno vlasništvo, nalazište nije ograđeno
Prometna dostupnost	da, neasfaltirana cesta koja se odvaja s lokalne ceste L-10160, u budućnosti planiranom produženom Vukovarskom
Razina uređenja prostora nalazišta	neuređeno
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014.
Planska namjena prostora	gospodarska šuma
Zauzetost izgradnjom	ne
Ambijentalna obilježja smještaja	bjelogorična (hrastova) šuma, močvarno tlo
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	uz trasu planirane produžene Vukovarske ulice, blizina trgovačke zone (IKEA), blizina skloništa za životinje Dumovec i planiranoga groblja kućnih ljubimaca Grada Zagreba
Dovršenost predjela smještaja	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji
Prostorna ugroženost nalazišta	da, trasa planirane produžene Vukovarske ulice
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, trasa planirane produžene Vukovarske ulice
Vrijednovanje arheološkog nalazišta	
Primarno vrijednovanje	sačuvana forma – vidljivost / uvjetna prepoznatljivost u prostoru – <u>estetska/ambijentalna vrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost;</u> <u>rijetkost,</u> veća skupina tumula noričko-panonskog tipa u pravilnoj „T“ formaciji, nisu zabilježeni slični primjeri u literaturi, <u>visok istraživački potencijal,</u> <u>skupna vrijednost</u> (trasa rimske ceste) - dio magistralne rimske ceste <i>Siscia-Poetovio</i> i prateće strukture, veća skupina tumula, <u>reprezentativnost</u> (specifičnost prostornog rasporeda – pravilna „T“ formacija)
Društveno vrijednovanje	-
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta	
Konzervatorske mjere zaštite	zabranu daljnjih arheoloških iskopavanja (arheološke rezerve), oblikovna rekonstrukcija devastiranih humaka, uređenje i održavanje vegetacije unutar granica/zone zaštite u cilju prezentacije i vidljivosti nalazišta
Prostorne mjere zaštite	moguće uređenje park šume uz produženu Vukovarsku
Smjernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i> (nakon izgradnje produžene Vukovarske, mogućnost postave info ploče o nalazištu u robnoj kući IKEA) – izdvojeni lokalitet uz info centar Rimske nekropole (Markovo Polje)
Prioritetna mjeru	ponovo zatrpati i oblikovati/rekonstruirati humke iskopavanih tumula, označavanje nalazišta – znak zaštićenog kulturnog dobra

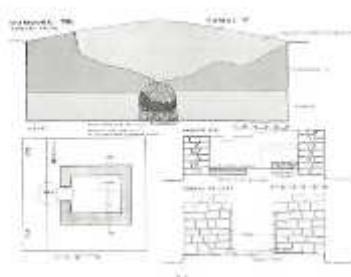
polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A
Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)

polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)

iskopavani tumul A

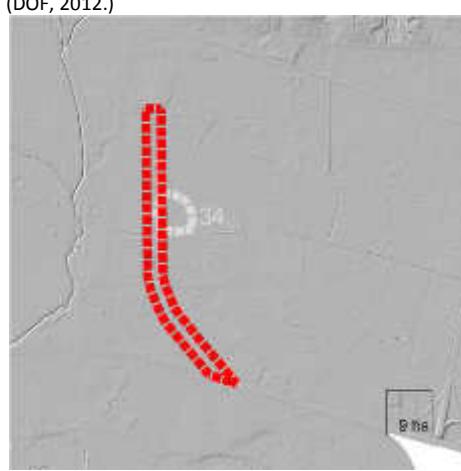

iskopavani tumul D

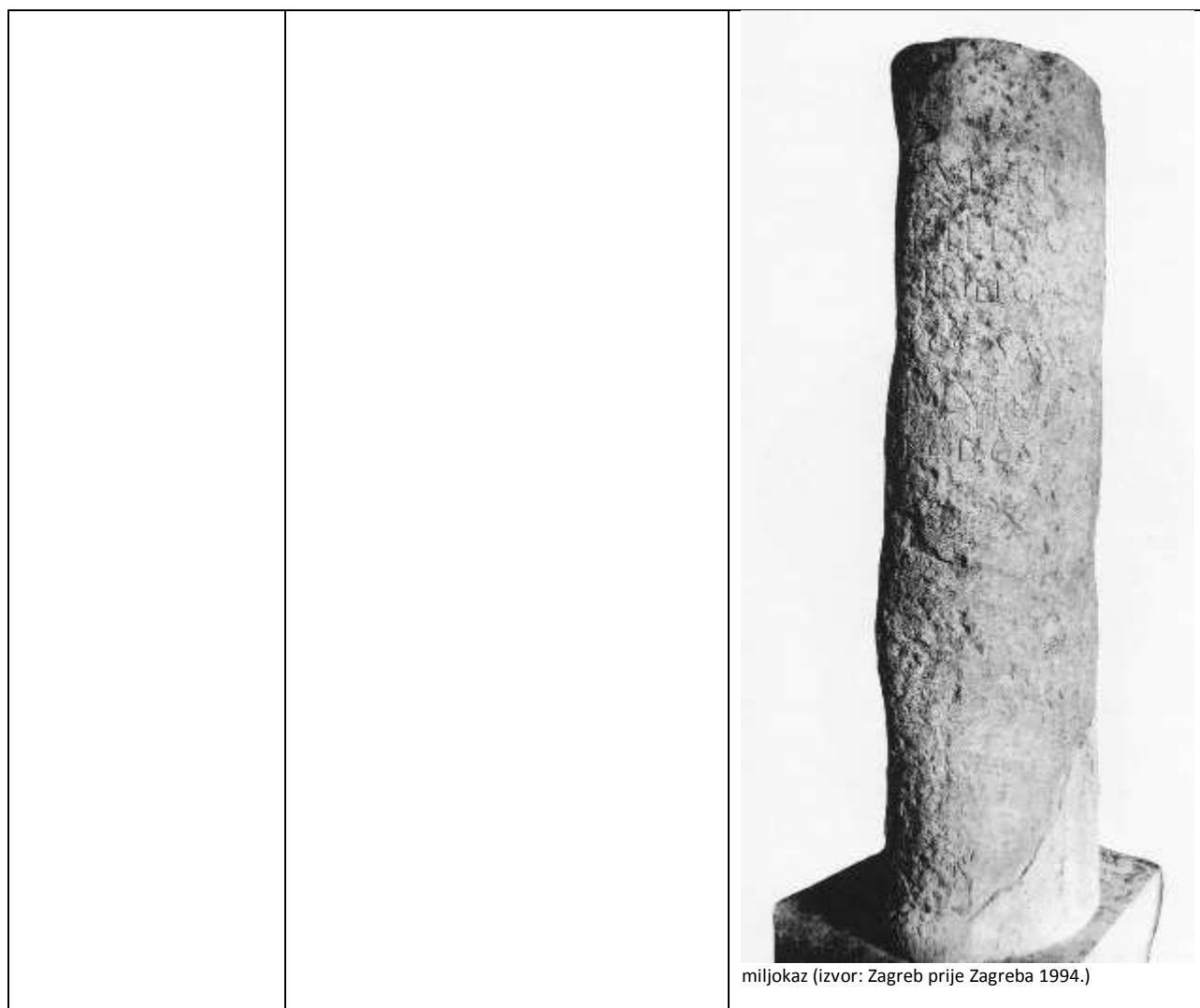

Literatura i izvori	
Povjesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	<p>(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i>, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar</p> <p>(1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i>, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin</p> <p>(1986.), <i>40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj</i>, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i>, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb</p> <p>Sokol, V. (1987.), <i>Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja</i>, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete</p> <p>Sokol, V. (1981.), <i>Najnovija arheološka istraživanja u Prigorju</i>, u: Izdanja HAD sv. 6, : 169-185</p>
Studije i prostorni planovi	<p>(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune</p> <p>(2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb</p>
Muzejska dokumentacija	<p>(1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini</p> <p>(1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1978. godini</p> <p>(1977.), Izvještaj o radu muzeja u 1977. godini</p> <p>Sokol, V. (1978.), Izvještaj o iskopavanju antičkog lokaliteta u D. Glavnici / Izvještaj o sondiranju lokaliteta „Tumuli“ u Dumovcu</p> <p>Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: digitalizirane arhivske fotografije, digitalizirani nacrti istraživanih tumula</p>
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	<p>Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.</p> <p>Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara – Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine</p>

17. Sesvete – trasa rimske ceste

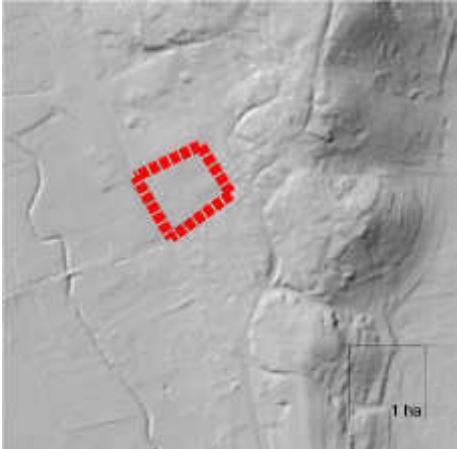
Opći podaci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Sesvete, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Sesvete -	
Vlasništvo čestice/a	različito	
Namjena k.č. prema katastru	različita	
Nadmorska visina	različita (od 110 do 145 m n/v)	
Položaj	ravnica sjeverne Posavine, na potezu od Slavonske avenije na jugu do granice GUP-a Sesvete na sjeveru	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	antika (2.-5.st.)	
Vrsta nalaza	rimski prometni infrastruktura (cesta i miljokaz)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje, MPS	
Istražena površina u m ² /ha	-	
Pokretni nalazi	miljokaz	
Kratki opis	Slučajni nalaz rimskog miljokaza iz doba cara Maksima Tračanina; trasa rimske ceste vidljiva u poljskoj strukturni približno 15 m istočno od trase suvremene ceste „Rimski put“.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštita prostornim i urbanističkim planovima (GUP, PPGZ, Izmjene i dopune DPU stambenog naselja na lokaciji Sopnica-Jelkovec, UPU Gospodarska zona Sesvete jug, UPU Gospodarska zona Sesvete sjever, UPU Selčina - sjever); Rješenje o preventivnoj zaštiti iz 1994. g. isteklo	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om i GUP-om Sesvete	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorskih studija za PPGZ i GUP Sesvete te PPGZ-om i GUP-om Sesvete te detaljnijim planovima	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	nepoznato, pretpostavlja se različit stupanj očuvanosti	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	visok stupanj ugroženosti korištenjem prostora, infrastrukturnim radovima i izgradnjom	
Dosadašnje financiranje	-	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nedovoljna, fizička zaštita ne zadovoljava	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskim studijama za PPGZ i GUP Sesvete i Prostornim planom Grada Zagreba i GUP-a Sesvete	
Procjena finansiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje nije finansirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	
Ugroženost, procjena rizika	visok stupanj ugroženosti korištenjem prostora, infrastrukturnim radovima i izgradnjom	
Smještaj	u naselju, Sesvete	
Vidljivost / izloženost pogledu	različita: 1) nema vidljivost (izgrađeni dio građevnog područja) 2) loša vidljivost, ostaci ceste (nasip) slabo vidljivi u obliku terena (neizgrađeni dio građevnog područja) 3) očuvana trasa ceste od izgradnje u naselju Sopnica-Jelkovec – perivojni potez, neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	 položaj nalazišta označen na izreku iz ortofoto karte (DOF, 2012.)
Korištenje prostora nalazišta	različito	
Pristupačnost	različita	
Prometna dostupnost	da, produžena Ulica grada Vukovara, produžena Ulica kneza Branimira, Ulica kneza Ljudevita Posavskog, Zagrebačka/Bjelovarska cesta,	 položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR)
		 stanje 2015.
		 stanje 2015.

Razina uređenja prostora nalazišta	Industrijska ulica, Rimski put različita	
Nadležni prostorni/urbanistički plan	PPGZ, 2014.; GUP Sesvete, 2013.; Urbanistički plan uređenja Gospodarska zone Sesvete – sjever s izmjenama i dopunama, 2008.; Urbanistički plan uređenja Selčina – sjever, 2008.; Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji Sopnica-Jelkovec, 2007.; Urbanistički plan uređenje Gospodarska zona Sesvete-jug, 2006.	
Planska namjena prostora	različita (mješovita namjena, gospodarska namjena, javna i društvena namjena)	
Zauzetost izgradnjom	djelomična	
Ambijentalna obilježja smještaja	urbanizirani predjel	
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	centar Sesveta, planirana trasa produženja Ulice grada Vukovara, stambeno naselje Sopnica-Jelkovec	
Dovršenost predjela smještaja	različita (dovršeni predjeli naselja, nedovršeni predjeli naselja, djelomično dovršeni predjeli naselja)	
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	različit: 1) ne postoji na izgrađenom dijelu građevnog područja 2) moguć je uz očuvanje pejsažnog koridora na neizgrađenom dijelu građevnog područja 3) postoji – naselje Sopnica-Jelkovec – perivojni potez u centru naselja	
Prostorna ugroženost nalazišta	da, nova izgradnja (Gospodarska zona Sesvete - sjever, Gospodarska zona Sesvete - jug,)	
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, nova izgradnja (Gospodarska zona Sesvete-sjever, Gospodarska zona Sesvete-jug,); ne planira se integracija i prezentacija nalazišta; detaljniji planovi različito tretiraju istu prostorno problematiku (npr. DPU naselja Sopnica-Jelkovec je očuvao trasu rimske ceste u perivojnom potezu naselja)	
Vrijednovanje arheološkog nalazišta		
Primarno vrijednovanje	<u>skupna vrijednost</u> (trasa rimske ceste) – dio magistralne rimske ceste <i>Siscia-Poetovio</i> i prateće strukture (nekropole, građevine uz cestu)	
Društveno vrijednovanje	dijelom perivoj/park stambenog naselja	
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta		
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti, serijsko dobro – trasa rimske ceste	
Prostorne mjere zaštite	očuvati trasu rimske ceste od izgradnje kao perivojni prostor, izmjene i dopune prostorno-planskih dokumenata koji su na snazi	
Smjernice za prezentaciju	info centar Rimska cesta <i>Siscia-Poetovio</i> – Jelkovec biblioteka	
Prioritetna mjeru	donošenje Rješenja o zaštiti – revizija nevažećeg Rješenja o preventivnoj zaštiti trase Rimske ceste (GZZSKP – 1994.), označiti trasu rimske ceste u Jelkovcu	

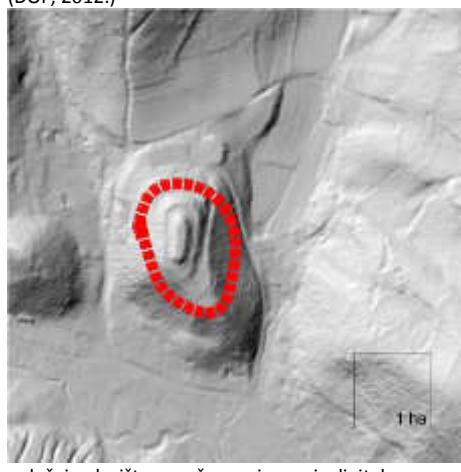
Literatura i izvori	
Povijesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocsImages/info31_webb.pdf) Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2013.), Generalni urbanistički plan Sesvete - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2012.), GUP Sesvete - konzervatorska podloga, revizija, 2010. izmjene i dopune (2008.), Urbanistički plan uređenje Gospodarske zone Sesvete-sjever s izmjenama i dopunama (2007.), Izmjene i dopune DPU stambenog naselja na lokaciji Sopnica-Jelkovec (2006.), Urbanistički plan uređenje Gospodarska zona Sesvete-jug
Muzejska dokumentacija	-
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015. Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara – Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine

18. Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina

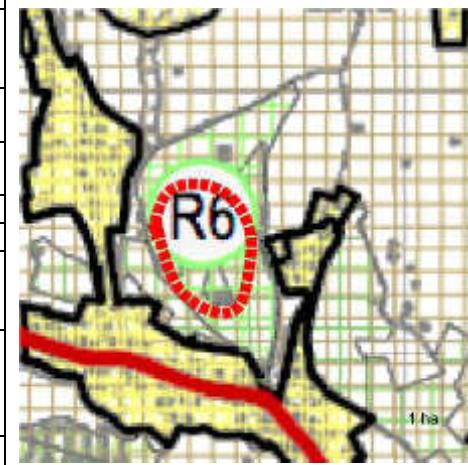
Opći podatci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Vugrovec Donji, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Vugrovec, k.č. 288, 289/1-8	
Vlasništvo čestice/a	privatno	
Namjena k.č. prema katastru	kuća, pašnjak, dvorište, voćnjak, oranica	
Nadmorska visina	161 m n/v	
Položaj	južni obronci Medvednice, u naselju uz istočnu stranu glavne ceste, izu kuće br. 28 (1964.) približno 100 m u dubinu parcele, približno 200 m jugoistočno od crkve sv. Franje Ksaverskog	
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	antika (2-4. st.)	
Vrsta nalaza	villa rustica?, rimsko naselje uz antičku cestu?	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	rekognosciranje, 1989., MPS	
Istražena površina u m ² /ha	-	
Pokretni nalazi	da, keramika, novac	
Kratki opis	Površinski vidljivi nalazi rimske opeke, keramike i novčića te rimskog zida širine 72 cm. Nalaze je prikupljao gosp. Popović, vlasnik drvene kuće u sjeverozapadnom uglu lokaliteta, prigodom oranja i iskopa temelja u prostoru susjedne parcele. U blizini vidljiva trasa rimske ceste (Slatina).	položaj nalazišta označen na izreku iz ortofoto karte (DOF, 2012.)
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište/ dio arheološkog područja Vugrovec Donji	
Status pravne zaštite	zaštićeno kulturno dobro Arheološki lokalitet Kamenica RZG-120, (1964.), unutar B zone zaštite Kulturno-povijesne cjeline Vugrovec Z-1545, (prvo rješenje Ministarstva kulture UZKB doneseno 2004. g.; revizijom Rješenja 2009. godine smanjena je zona zaštite)	
Granice (zona) zaštite	utvrđene Rješenjem o zaštiti Zavoda za zaštitu grada Zagreba 1964. g.	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	nepoznato, devastirano recentnom izgradnjom obiteljske kuće na k.č. br. 289/1 i 289/2	položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR)
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	korištenjem zemljišta i mogućom novom izgradnjom	
Dosadašnje financiranje	nepoznato	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita na snazi, na lokalitetu izgrađena kuća bez prethodnog istraživanja, upitna je stručna utemeljenost odobrenja izgradnje koja je izvedena nakon pravne zaštite parcele i vrijednosna ocjena nalazišta bez cijelovitog istraživanja; fizička zaštita uvjetno zadovoljava	
Procjena mjera zaštite	rješenjem o zaštiti nisu utvrđene mjere zaštite; mjere općeg tipa propisane su Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	stanje 2015.
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje nije bilo financirano (?), ne postoji program istražnih radova, ne postoje konzervatorski elaborati uređenja	
Ugroženost, procjena rizika	postoji u korištenju zemljišta (oranje, sadnja stablašica) i daljnjem širenju izgradnje	stanje 2015.
Smještaj	u naselju, uz glavnu cestu	
Vidljivost / izloženost pogledu	nema	
Korištenje prostora nalazišta	dvorište, okućnice, oranica, travnjak	
Pristupačnost	uvjetna – privatni neograđeni posjed	
Prometna dostupnost	uz županijsku cestu Ž-1007 (Goranec-Gornji Vugrovec-Donji Vugrovec), Vinska cesta grada	

Zagreba, blizina autobusnog stajališta (redovita linija)	
Razina uređenja prostora nalazišta	održavano, uobičajena za seoski ambijent
Nadležni prostorni/urbanistički plan	PPGZ, 2014., obvezna izrada detaljnijeg plana uređenja dijela naselja Vugrovec
Planska namjena prostora	GPN (izgrađeni dio)
Zauzetost izgradnjom	djelomično
Ambijentalna obilježja smještaja	urbanizirani predjel, s novom i povijesnom izgradnjom, okućica s novom zidanom kućom i tradicijskom drvenom kućom (Ulica Augusta Šenoe k.br. 50) u uglo zaštićenog područja, blaga padina prema cesti
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	centar naselja Vugrovec Donji, uz glavnu ulicu Augusta Šenoe (kategorija županijske ceste)
Dovršenost predjela smještaja	djelomično dovršen
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	ne postoji, uvjetno moguć uz ambijentalno uređenje i poboljšanje standarda uređenja dvorišta i gospodarstva
Prostorna ugroženost nalazišta	da, moguća nova izgradnja, prilikom recentne izgradnje obiteljske kuće na prostoru nalazišta nisu provedena obvezna zaštitna arheološka istraživanja
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, moguća nova izgradnja
Vrijednovanje arheološkog nalazišta	
Primarno vrijednovanje	visok istraživački potencijal, brojni površinski nalazi
Društveno vrijednovanje	uvjetno lokalna zajednica – kolezionarstvo nalaza
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta	
Konzervatorske mjere zaštite	stručno vrijednovanje nalazišta, geofizička istraživanja, revizija pravnog statusa zaštite, donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog nalazišta, određenje zone arheološkog područja Vugrovec (zaštita PPGZ-om), izrada konzervatorske studije za naselje Vugrovec
Prostorne mjere zaštite	zabrana gradnje na arheološkom nalazištu dok se ne provede stručno vrijednovanje nalazišta i odredi granica zaštite arheološkog područja Vugrovec
Smjernice za prezentaciju	-
Prioritetna mjeru	revizija stručnog vrijednovanja nalazišta, geofizička istraživanja, određenje granice zaštite arheološkog područja Vugrovec
Literatura i izvori	
Povijesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	-
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - neprekretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb)
Muzejska dokumentacija	-
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015. Registar zaštićenih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu; Konzervatorski odjel u Zagrebu, UZKB MK Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara - Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobara; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine

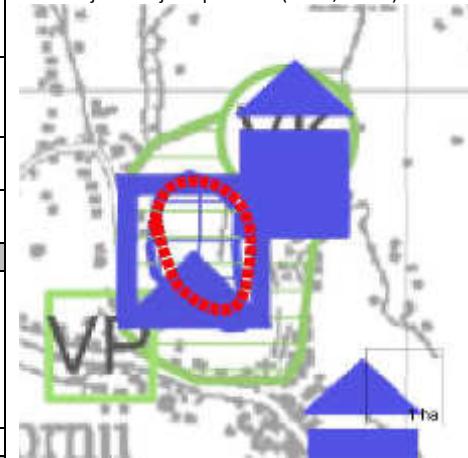
19. Vugrovec Gornji – Castrum Vugra (Ljetnikovac Thauszy)

Opći podaci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Vugrovec Gornji, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Vugrovec k.č. 1988, 1995/1, 1995/2, 1996, 1997 i 1998, 1999	
Vlasništvo čestice/a	Hrvatski Telekom	
Namjena k.č. prema katastru	voćnjak, pašnjak, šuma, kuća, dvorište, put	
Nadmorska visina	340 m n/v	
Položaj	Južni obronci Medvednice, iznad današnjeg Planinarskog doma u Gornjem Vugrovcu, na najvišoj točci izduljenog i uskog brježuljka, koji se uzdiže oko 60 m iznad potoka Vugrovec	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	kasni srednji vijek	
Vrsta nalaza	fortifikacija (zemljano-drveno gradište)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	Rekognosciranje, MPS	
Istražena površina u m ² /ha	-	
Pokretni nalazi	-	
Kratki opis	Ostaci srednjovjekovnog kaštela <i>Castrum Vugra</i> uzdižu se oko 60 m iznad potoka Vugrovec. Sam vrh brježuljka, kojemu je najlakši pristup s jugoistočne strane, ustvari je izduženi ravnjak, u središtu kojega se uzdiže zemljana ovalna glavica okružena s koncentričnim dvostrukim obrambenim jarcima i bedemima. Dimenzije kaštela iznose 140 x 80 m. Površinski tragovi građevnih ostataka, poput kamena ili opeke, na samoj utvrdi nisu zamijećeni, te se pretpostavlja da je utvrda bila izgrađena od drva i zemlje.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	evidentirano, zaštićena prostornim planom PPGZ, unutar granice zaštite kulturnog dobra Ljetnikovac Thauszy - planinarski dom Poštar u Vugrovcu Gornjem Z-1481	
Granice (zona) zaštite	određene PPGZ-om	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	ostaci zemljane utvrde nisu konzervirani, jarci i nasipi su zarasli gustim raslinjem dok je na najvišem platou uređeno izletište, nalazište je zanemareno	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost erozije i vandalizma, klizište	
Dosadašnje financiranje	-	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravno zaštićeno granicama drugog kulturnog dobra, ali u Rješenju nije dovoljno istaknut arheološki značaj lokacije; fizičke mjere uvjetno zadovoljavaju	
Procjena mjera zaštite	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	
Ugroženost, procjena rizika	nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim radovima uređenja	
Smještaj	u naselju, na rubu izgrađenog predjela, u dodiru s krajolikom	
Vidljivost / izloženost pogledu	položaj na vrhu brjega, izražena vizualna važnost položaja, vizure (Gradina, Bedenik, Krč), ostaci utvrde slabo vidljivi u obliku terena zbog zarastanja	
Korištenje prostora nalazišta	izletište (HPD „Sljeme“), rekreacija, voćnjak	
Pristupačnost	u radno vrijeme planinarskog doma (vikend i	

	(praznici)
Prometna dostupnost	da, privatni asfaltirani put, blizina županijske ceste Ž-1007 (Goranec-Gornji Vugrovec-Donji Vugrovec), blizina autobusnog stajališta (redovita linija)
Razina uređenja prostora nalazišta	uvjetno – uređeno izletište, djelomično zarašlo šikarom, djelomično održavano košnjom
Nadležni prostorni/urbanistički plan	PPGZ, 2014.
Planska namjena prostora	R6 – područje odmora i rekreacije
Zauzetost izgradnjom	ne
Ambijentalna obilježja smještaja	na vrhu brijege, brojne vizure, blizina zaštićene povijesne građevine – ljetnikovac / kurija, naselje u podnožju, potok Vugrovec, zaštićena stara tisa
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	vrijedan krajolik Vugrovec Gornji (PPGZ, 2014.), izletište, planinarska staza 1M/31 prema Lipi, Vinska cesta grada Zagreba, neposredno uz značajni krajolaz <i>Predio Goranec na Medvednici</i> (br. 761)
Dovršenost predjela smještaja	izgrađeni dio građevnog područja, pretežito dovršen predjel smještaja (mogućnost promjene u skladu s konzervatorskim uvjetima unutar granice zaštite te promjene postojeće izgradnje izvan granice zaštite)
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	postoji
Prostorna ugroženost nalazišta	mala, mogući dozvoljeni zahvati u rekreativskom području
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	u pristupnoj vizuri narušen izgradnjom obiteljskih kuća u podnožju
Vrijedovanje arheološkog nalazišta	
Primarno vrijedovanje	vrijednost položaja u prepoznavanju i vrjedovanju povijesnog krajolika naselja Vugrovcia – <u>estetska/ambijentalna i povijesna vrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost;</u> <u>skupna vrijednost</u> , (srednjovjekovne zemljane-drvene fortifikacije na području GČ),
Društveno vrijedovanje	rekreacija – planinarsko društvo, izletište, vidikovac
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta	
Konzervatorske mjere zaštite	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje i kontrola izgradnje na nalazištu i u kontaktnom predjelu (posebno u pristupu iz naselja) s arheološkog i ambijentalnog motrišta
Prostorne mjere zaštite	zaštita kontaktног predjela prostornim planom, ograničenje širenja izgradnje obiteljskih kuća na brijege
Smjernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i>
Prioritetna mjeru	označiti nalazište, oznaka kulturnog dobra
Literatura i izvori	
Povijesni izvori	Codex diplomaticus VII, VIII
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), <i>Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocs/Images/info31_webb.pdf) Marković, M. (2006.), <i>Zagrebačke starine – Prilozi poznavanju prošlosti grada Zagreba</i> , Naklada Jesenski i Turk, Zagreb Sokol, V. (2003.), <i>Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja</i> , u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelini, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb
Muzejska dokumentacija	-
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 1.A
Korištenje i namjena prostora (PPGZ, 2014.)

polozaj nalazišta označen na izrezu iz karte 3.A Uvjeti korištenja i zaštite prostora (PPGZ, 2014.)

20. Vurnovec – Gradišće (Crkvišće - naziv u dosadašnjoj evidenciji)

Opći podaci o arheološkom nalazištu		Fotodokumentacija i grafički prilozi
Administrativna pripadnost	Vurnovec, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	
Katastarska općina katastarske čestice	k.o. Vurnovec k.č. 3409, 3410, 3411, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424/2, 3424/4, 3425, 3426, 3427, 4832/1	
Vlasništvo čestice/a	privatno; Republika Hrvatska; javno dobro	
Namjena k.č. prema katastru	kuća, zgrada, dvorište, vinograd, voćnjak, livada, oranica, škrapa, pašnjak, ulica	
Nadmorska visina	155 m n/v	
Položaj	istraživane su dvije lokacije u naselju Vurnovec, nalazi se približno 800 m sjeverno od ušća potoka Blaguše u potok Kašinu: 1) u naselju uz državnu cestu D-29 (Vurnovečka ulica), na ušću potoka Tečala u Blagušu, pokraj vurnovečkog raspela/poklonca i 2) uz seoske kuće uz makadamski odvojak s glavne ceste (ulica Gradišnica) na kućištima, oranicama, livadama i u vinogradima obostrano uz put	
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta		
Povijesno razdoblje	antika (2.-4.st.)	
Vrsta nalaza	villa rustica, s mogućim mlinom uz potok, zidovi i podnice rimske građevine (zidovi su bili sačuvani do visine 120 cm)	
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija	sustavno iskopavanje dijela nalazišta 1979. (kod raspela), V.Sokol, MPS; sondažno istraživanje, 1990., MPS	
Istražena površina u m2/ha	150 m2	
Pokretni nalazi	da, keramika	
Kratki opis	Na lokalitetu se nalazi velika villa rustica, istočno od asfaltne ceste. Na zaravni iznad suvremenih kuća (ulica Gradišnica) iskopani su ostaci debljeg rimskog zida te okrugla građevina (kula?) u liniji istog. Veličina te građevine (villa rustica + obrambeni zid ?) iznosi približno 200 x 60 m. Dio ville rustice ispod današnjeg raspela moguće je pripisati antičkom mlinu. Mlin se nalazio na ušću potoka Tečala u potok Blagušu, veličine približno 20 x 10 m.	
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta		
Vrsta arheološke baštine	arheološko nalazište	
Status pravne zaštite	izvan sustava konzervatorske evidencije (GZZSKP)	
Granice (zona) zaštite	nije određena, nalazište nije na popisu arheološke baštine u Konzervatorskoj studiji za PPGZ, ni u PPGZ	
Mjere zaštite	regulirane općim mjerama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ratificiranim međunarodnim konvencijama (Valletta)	
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza	djelomično devastirano (građevinskim radovima na kanaliziranju potoka Blaguše devastirani kameni zidovi, bagerom odvožen kamen iz voćnjaka, nasipavanje terena, izgradnja gospodarskih građevina)	
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza	korištenjem zemljišta, širenjem izgradnje	
Dosadašnje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nakon istraživanja sonde nisu zatrpane, stanovnici sami zatrpalili iskope, prijedlog konzervacije i prezentacije 1990. godine povodom 900. obljetnice Zagreba (MPS)	
Procjena pravne i fizičke zaštite	pravna zaštita nije uspostavljena; izvan sustava evidencije i kontrole; fizička zaštita uvjetno zadovoljava uz postaje korištenje zemljišta (livada košanica); ugrožavanje oranjem i kopanjem vinograda, nalazi bi mogli biti ugroženi građevnim radovima (GPN)	
Procjena mjera zaštite	nalazište nije na popisu konzervatorske službe tako da mjere nisu propisane u nadležnim dokumentima zaštite i uređenja prostora; zaštita temeljem općih dokumenata arheološke baštine (Valletta)	
Procjena financiranja,	istraživanje financirano u kratkom razdoblju;	

programi, studije, elaborati i sl.	nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima i konzervaciji; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	<p>položaj nalazišta označen na izreku iz karte 1.A Korištenje i namjene prostora (PPGZ, 2014.)</p>	
Ugroženost, procjena rizika	nije kontrolirano i ograničeno korištenje zemljišta, nalazi ugroženi postojećim korištenjem i obradom zemljišta (oranje, izgradnja kuća i gospodarskih zgrada) te mogućom promjenom obrade (iz livade npr. u oraniku, voćnjak); procjenjuje se da je dokumentacija o provedenim istraživanjima i nadzoru radova manjkava i da je to prepreka za vrjednovanje nalazišta		
Smještaj	u naselju i krajoliku (ruralni kulturni krajolik)		
Vidljivost / izloženost pogledu	nema		
Korištenje prostora nalazišta	dvorišta, oranice, voćnjak, vinograd, livada sjenokoša		
Pristupačnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište djelomično ogradieno, djelomice neograničen pristup - javno dobro		
Prometna dostupnost	državna cesta preko Laza (D-29), autobusno stajalište (redovita linija)		
Razina uređenja prostora nalazišta	održavano, uobičajena za seoski ambijent		
Nadležni prostorni/ urbanistički plan	PPGZ, 2014.		
Planska namjena prostora	GPN (izgrađeni dio), ostalo obradivo tlo		
Zauzetost izgradnjom	djelomična		
Ambijentalna obilježja smještaja	ruralno naselje, potok reguliran (obale obložene kamenom), oranice		
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu	Vinska cesta Grada Zagreba, državna cesta, kušaonica vina OPG Tomurad, blizina izletišta Prepuštovac (godišnja biciklijada Zagreb - Prepuštovac)		
Dovršenost predjela smještaja	djelomična		
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom	ne postoji, uvjetno moguć uz ambijentalno uređenje i poboljšanje standarda uređenja dvorišta i gospodarstva		
Prostorna ugroženost nalazišta	da, mogućnost nove izgradnje (neizgrađeni dio GPN-a), obrada zemljišta		
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta	da, planirana nova trasa brze ceste dolinom Kaštine		
Vrijednovanje arheološkog nalazišta			
Primarno vrijednovanje	rjetkost – rimski sklop građevina vjerovatnih dimenzija 100x60 m i antički mlin na potoku Blaguša	<p>stanje 2015.</p>	
Društveno vrijednovanje	uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti i nalazišta, kolecionarstvo nalaza		
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta			
Konzervatorske mjere zaštite	određenje površine rasprostiranja nalaza, revizijsko i sustavno arheološko istraživanje, ispitivanje uvjeta za moguće donošenje Rješenja o zaštiti		
Prostorne mjere zaštite	zabrana nove izgradnje (smanjenje GPN-a), izmjena PPGZ-a; zabrana širenja građevnog područja		
Smjernice za prezentaciju	-	<p>stanje 2015.</p>	
Prioritetna mjeru	određenje granice rasprostiranja nalaza, info ploča ukoliko ima dovoljno podataka iz dokumentacije dosadašnjih istraživanja		

Literatura i izvori	
Povijesni izvori	-
Literatura (objavljeni radovi)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), <i>40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj</i> , Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povjesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), <i>Rural Settlements</i> , u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford
Studije i prostorni planovi	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune
Muzejska dokumentacija	(1990.), Izvještaj o radu muzeja u 1990. godini (1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini Dokumentacija istraživanja ne postoji
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi	-

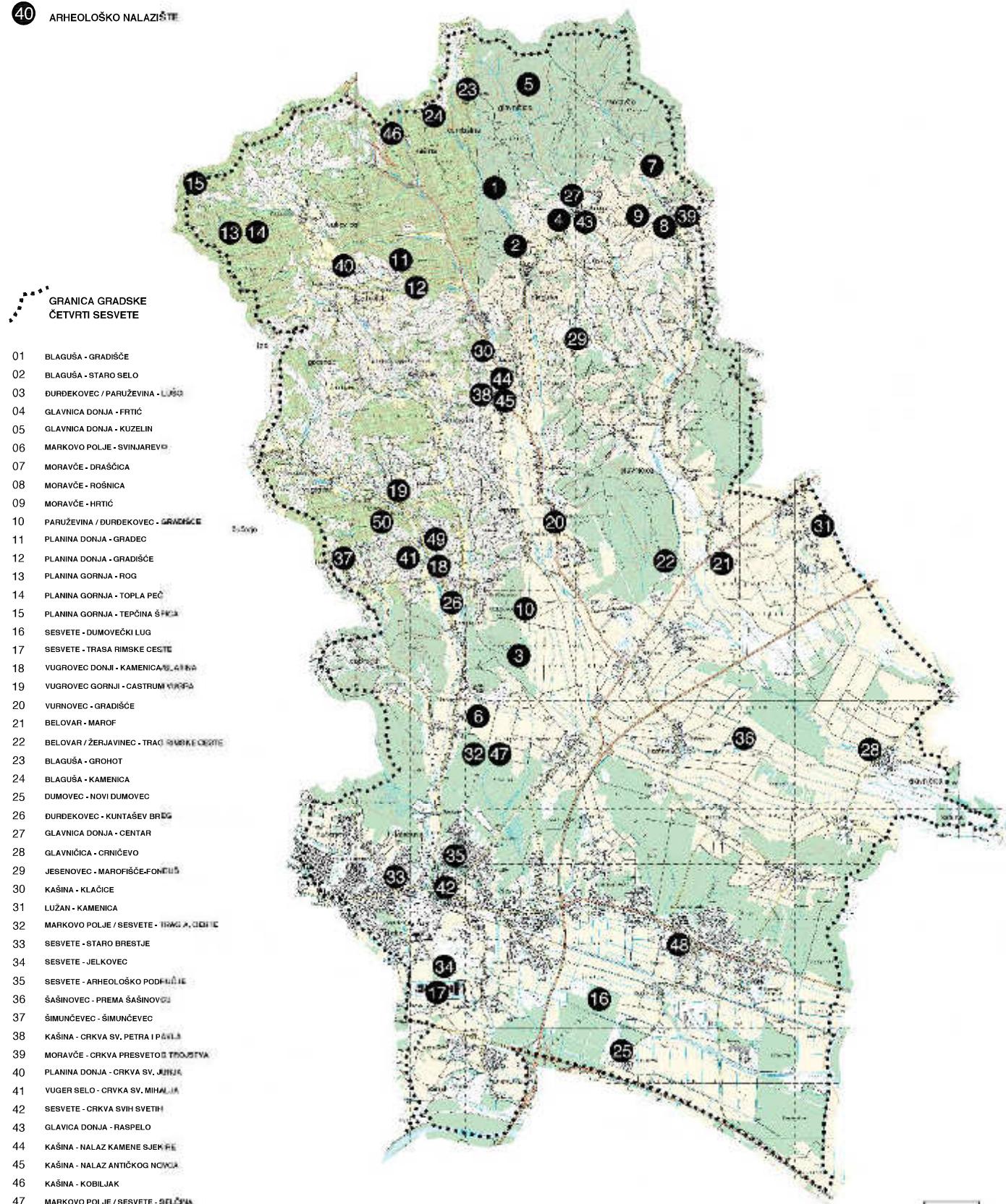
9.5. KARTOGRAMI

Popis:

1. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete (topografska karta)
2. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete (digitalni model reljefa)
3. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete - administrativna pripadnost
4. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete - prostorno doživljajne cjeline
5. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete – vrste nalazišta
6. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete - pregled prema povijesnim razdobljima
7. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete - vrsta provedenog istraživanja
8. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete - pravni status zaštite
9. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete - ugroženost nalazišta
10. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete - prijedlog zaštite
11. Arheološka nalazišta u Gradskoj četvrti Sesvete - prijedlog prezentacije
12. Prijedlog prezentacije arheološkog naslijeđa u Gradskoj četvrti Sesvete (topografska karta)
13. Prijedlog prezentacije arheološkog naslijeđa u Gradskoj četvrti Sesvete - modeli prezentacije
14. Prijedlog prezentacije arheološkog naslijeđa u Gradskoj četvrti Sesvete - povijesna razdoblja
15. Prijedlog prezentacije arheološkog naslijeđa u Gradskoj četvrti Sesvete - vrste prezentacije
16. Prijedlog prezentacije arheološkog naslijeđa u Gradskoj četvrti Sesvete - promet
17. Prijedlog prezentacije arheološkog naslijeđa u Gradskoj četvrti Sesvete - prateći sadržaji

**1. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE
(TOPOGRAFSKA KARTA)**

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE

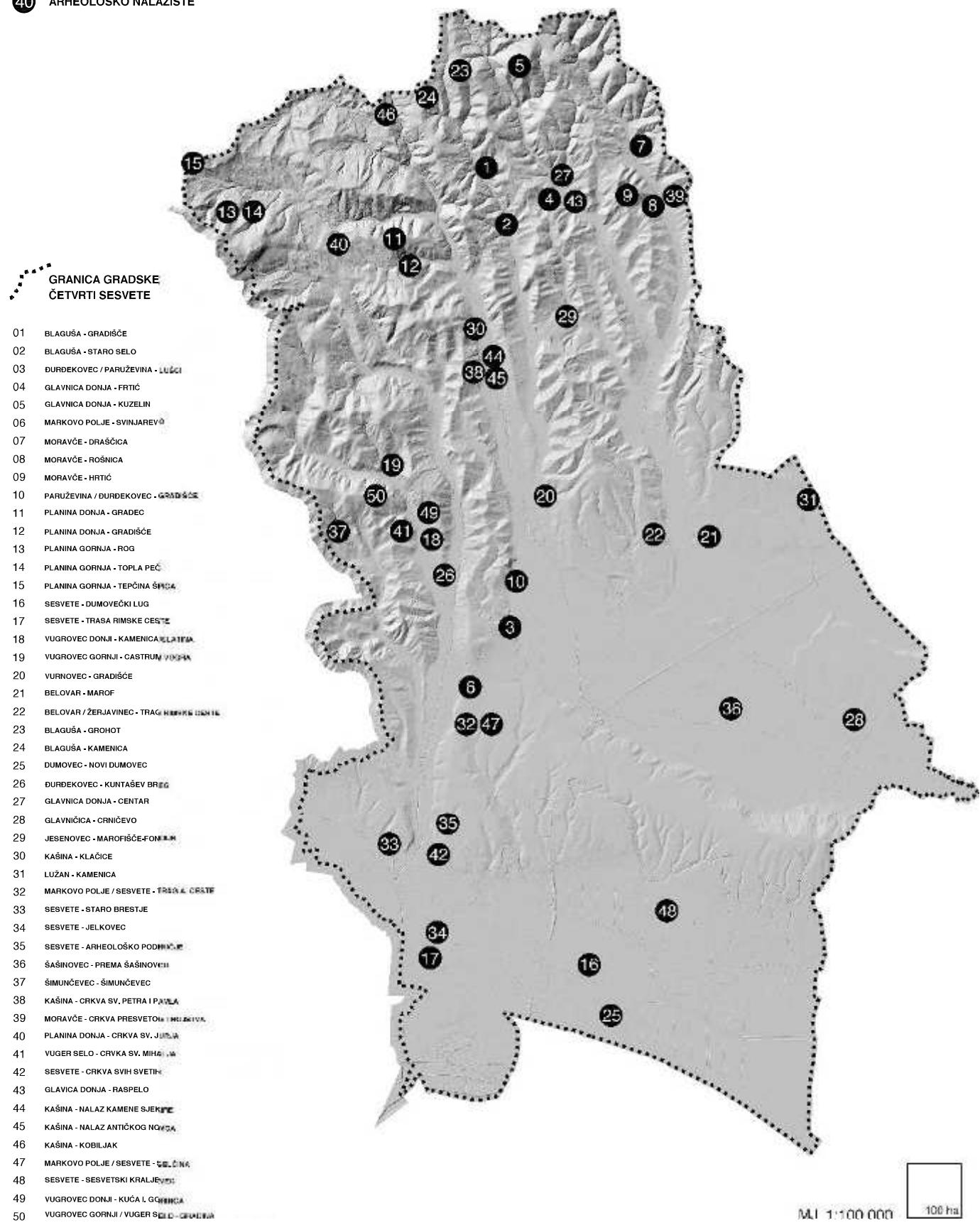

MJ. 1:100 000

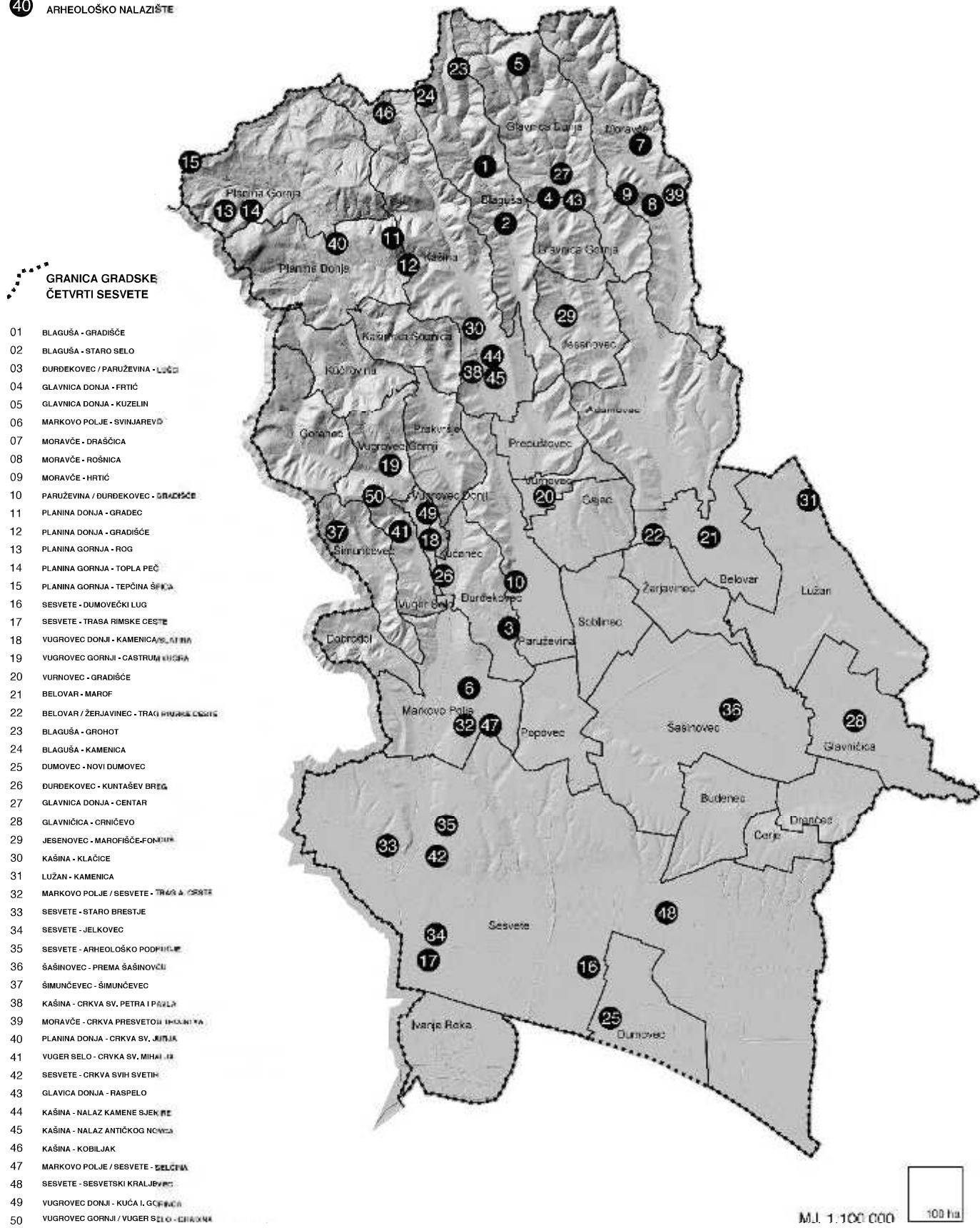
2. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE (DIGITALNI MODEL RELJEFA)

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE

**3. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE -
- ADMINISTRATIVNA
PRIPADNOST**

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE

4. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - PROSTORNO DOŽIVLJAJNE CJELINE

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE

MEDVEDNICA I PRIGORJE

PRIJELAZNO/NIZINSKO PODRUČJE

SAVSKA DOLINA

VODOTOK

GRANICA GRADSKЕ
ČETVRTI SESVETE

01 BLAGUŠA - GRADIŠČE

02 BLAGUŠA - STARO SELO

03 ĐURĐEKOVEC / PARUŽEVINA - LUKA

04 GLAVNIČA DONJA - FRTIĆ

05 GLAVNIČA DONJA - KUZELIN

06 MARKOV POLJE - SVINJAREVO

07 MORAVČE - DRAŠČICA

08 MORAVČE - ROŠNICA

09 MORAVČE - HRTIĆ

10 PARUŽEVINA / ĐURĐEKOVEC - GRADIŠČE

11 PLANINA DONJA - GRADEC

12 PLANINA DONJA - GRADIŠČE

13 PLANINA GORNJA - ROG

14 PLANINA GORNJA - TOPLA PEĆ

15 PLANINA GORNJA - TEPCNA ŠPIČA

16 SESVETE - DUMOVEČKI LUG

17 SESVETE - TRASA RIMSKIE CESTE

18 VUGROVEC DONJI - KAMENICA

19 VUGROVEC GORNJI - CASTRUM

20 VURNOVEC - GRADIŠČE

21 BELOVAR - MAROF

22 BELOVAR / ŽERJAVINEC - TRAG RIMSKIE CESTE

23 BLAGUŠA - GROHOT

24 BLAGUŠA - KAMENICA

25 DUMOVEC - NOVI DUMOVEC

26 ĐURĐEKOVEC - KUNTAŠEV BREH

27 GLAVNIČA DONJA - CENTAR

28 GLAVNIČICA - CRNIČEVO

29 JESENovec - MAROFIŠČE-FONduš

30 KAŠINA - KLAČICE

31 LUŽAN - KAMENICA

32 MARKOV POLJE / SESVETE - TRASA CESTE

33 SESVETE - STARO BRESTJE

34 SESVETE - JELKOVEC

35 SESVETE - ARHEOLOŠKO PODRUČJE

36 ŠAŠNOVEC - PREMA ŠAŠNOVU

37 ŠIMUNČEVEC - ŠIMUNČEVEC

38 KAŠINA - CRKVA SV. PETRA I PAVLA

39 MORAVČE - CRKVA PRESVETOg TRGUŠTVA

40 PLANINA DONJA - CRKVA SV. JURJA

41 VUGER SELO - CRKVA SV. MIHAJLA

42 SESVETE - CRKVA SVIH Svetih

43 GLAVICA DONJA - RASPELO

44 KAŠINA - NALAZ KAMENE SJEKIRE

45 KAŠINA - NALAZ ANTIČKOG NOVCA

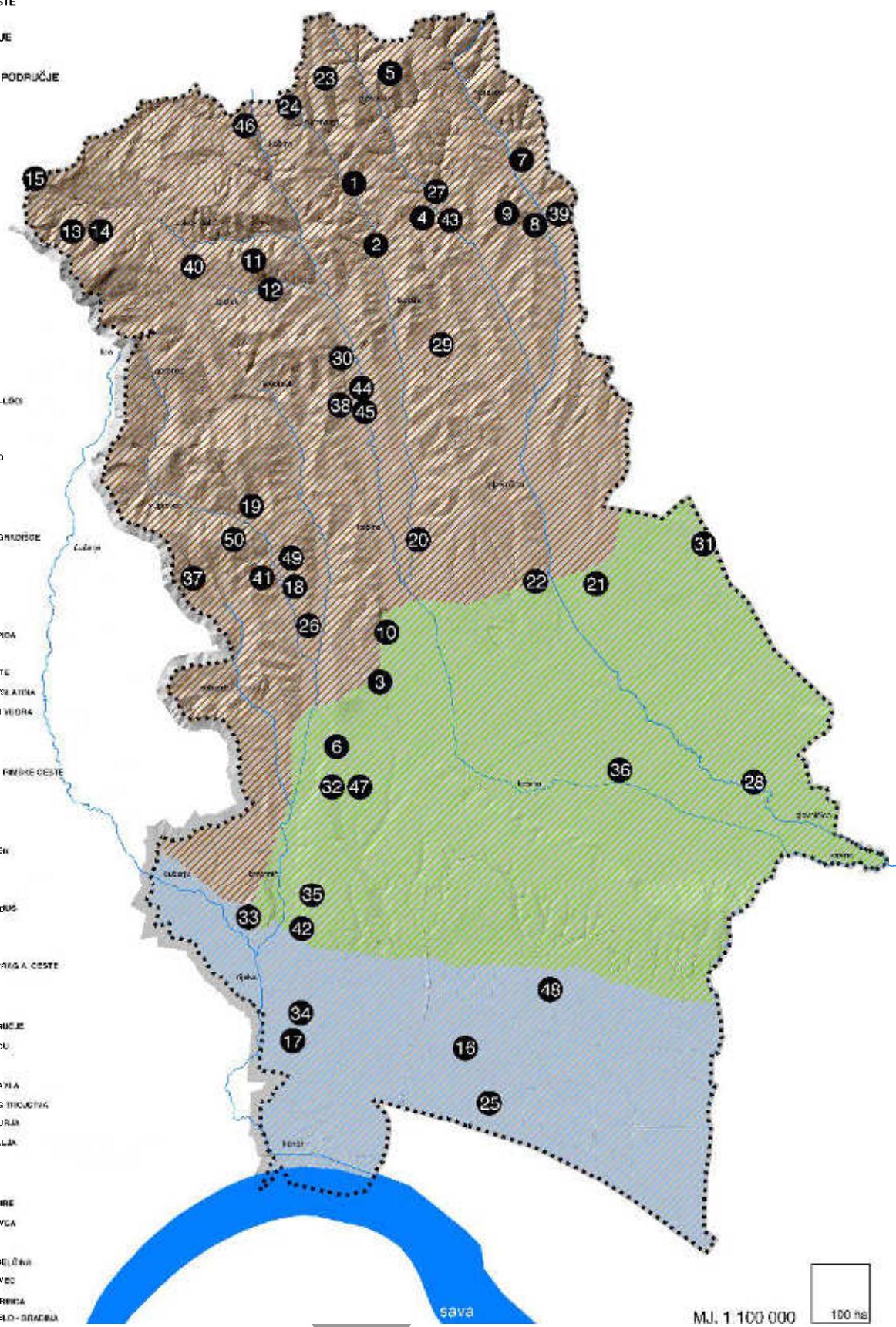
46 KAŠINA - KOBILJAK

47 MARKOV POLJE / SESVETE - SEČIŠINA

48 SESVETE - SESVETSKI KRALJEVAC

49 VUGROVEC DONJI - KUĆA I. GORENJA

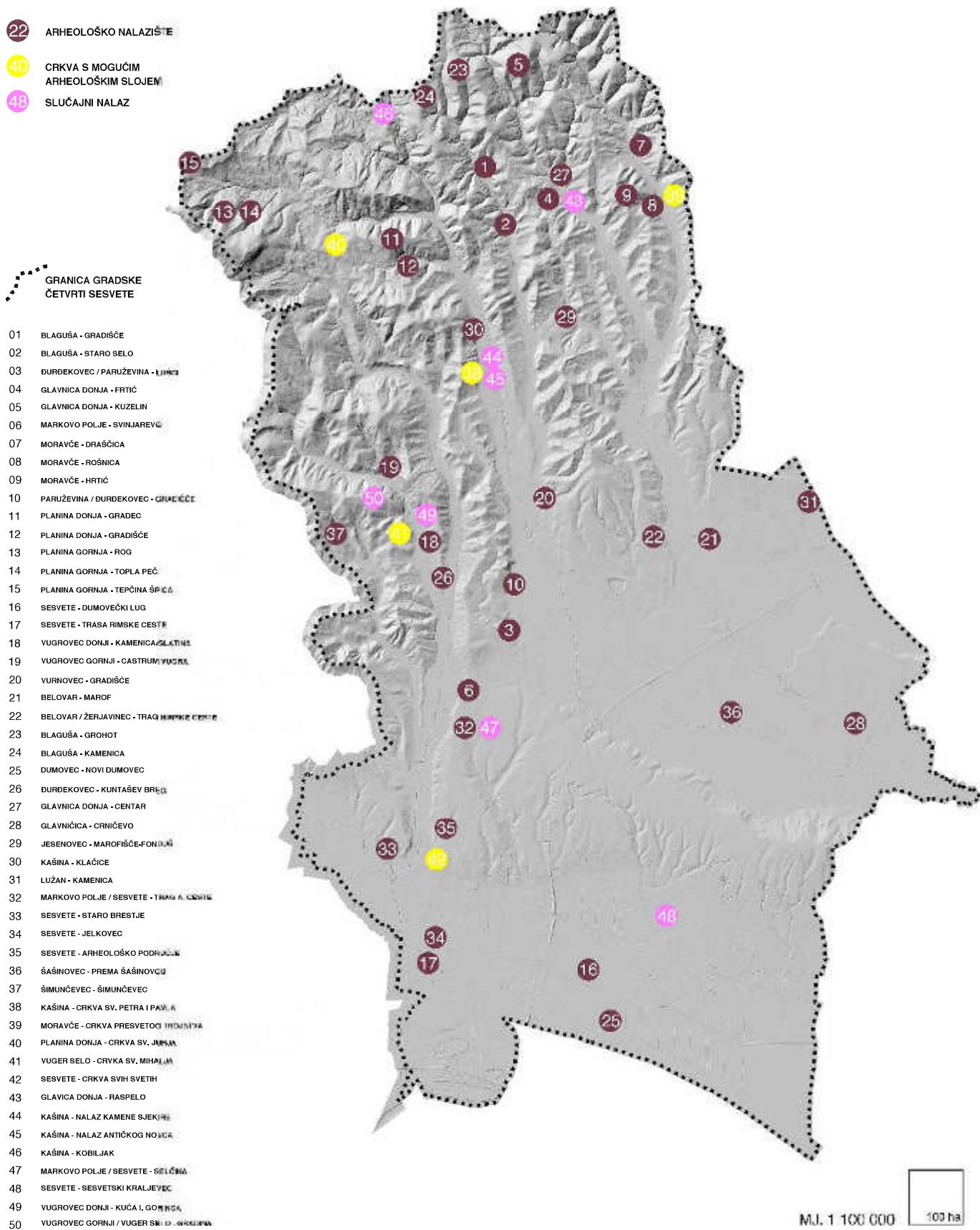
50 VUGROVEC GORNJI / VUGER SELO - DRAGABA

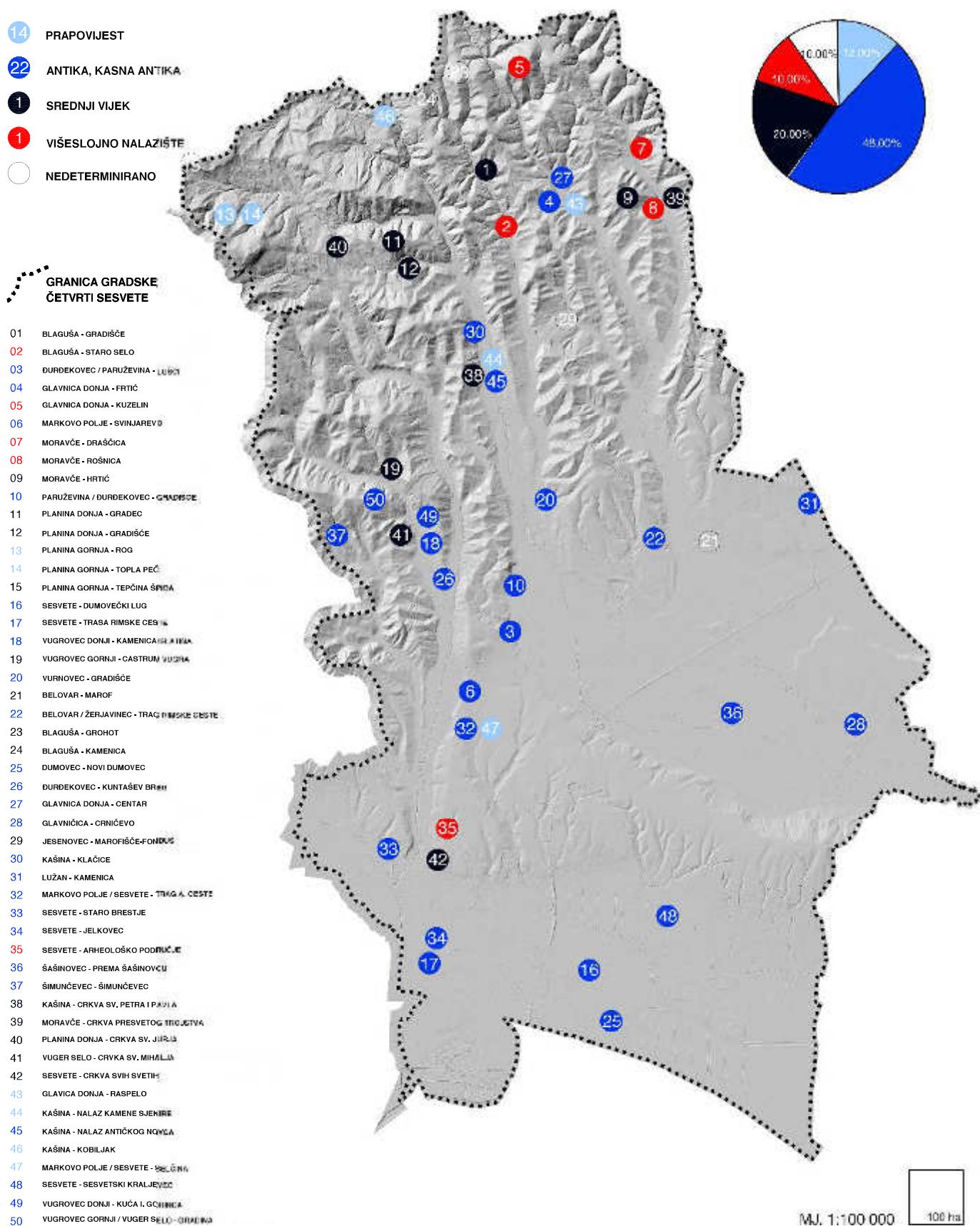
MJ. 1:100 000

100 ha

**5. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE -
VRSTE NALAZIŠTA**

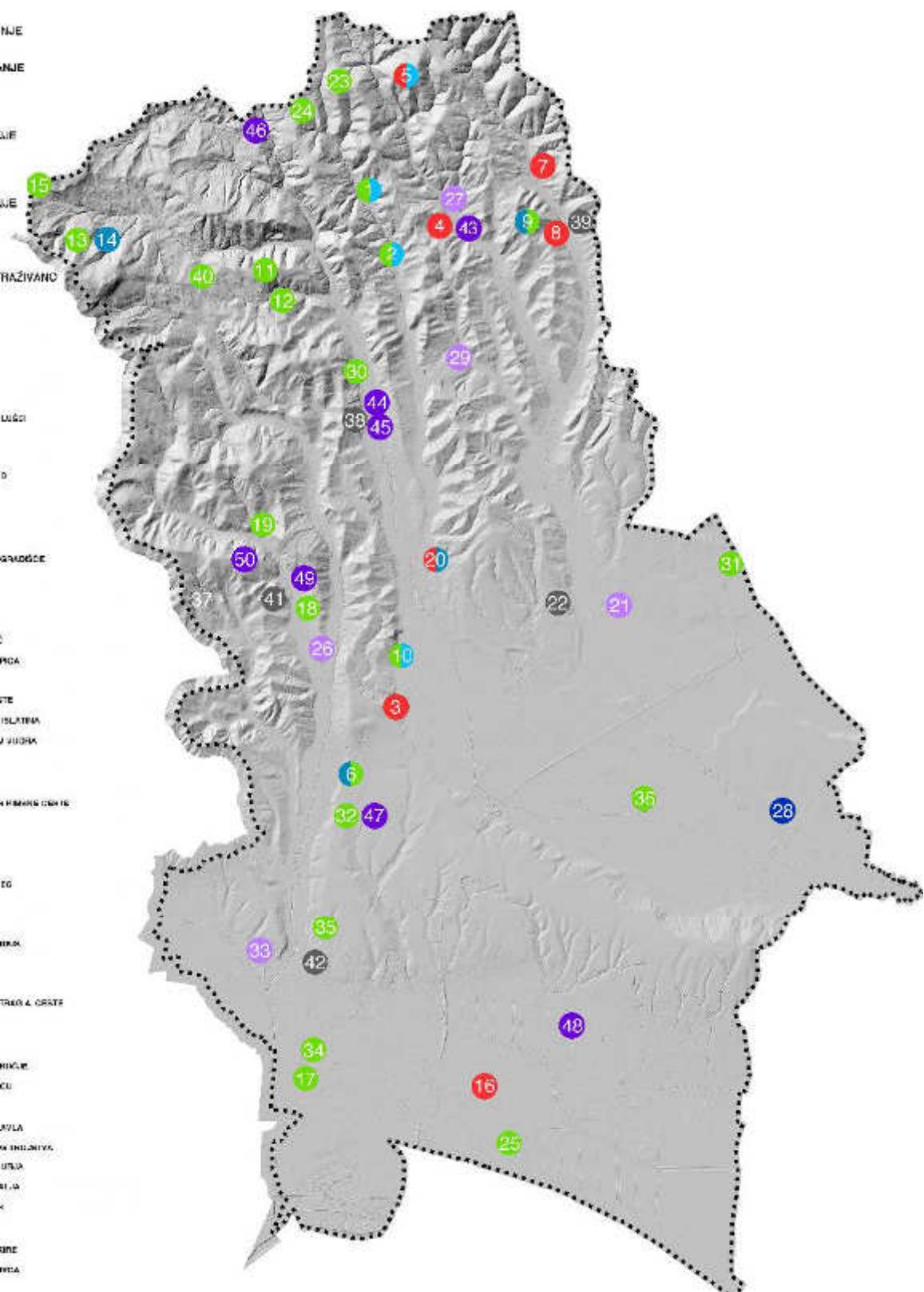
**6. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE -
PREGLED PREMA POVIJESnim
RAZDOBLJIMA**

**7. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE -
VRSTA PROVEDENOG
ARHEOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA**

- 15 REKOGNOSCIRANJE
- 15 SUSTAVNO ISKOPAVANJE
- 15 SONDAŽNO ISKOPAVANJE
- 15 OĆEVID ARHEOLOGA
- 15 POKUSNO ISKOPAVANJE
- 15 NEDESTRUKTIVNO
ISTAŽIVANJE
- 15 ZAŠTITNO ISTRAŽIVANJE
- 15 SLUČAJNI NALAZ
- 15 NIJE ARHEOLOŠKI ISTRAŽIVANJE
- NEPOZNATO
- GRANICA GRADSKE
ČETVRTI SESVETE

- 01 BLAGUŠA - GRADIŠČE
- 02 BLAGUŠA - STARO SELO
- 03 DURDEKOVEC / PARUŽEVINA - LUDCI
- 04 GLAVNICA DONJA - FRTIČ
- 05 GLAVNICA DONJA - KUZELIN
- 06 MARIKOVO POLJE - SVINJAREV
- 07 MORAVČE - DRAŠČICA
- 08 MORAVČE - ROŠNICA
- 09 MORAVČE - HRTIČ
- 10 PARUŽEVINA / DURDEKOVEC - GRADIŠČE
- 11 PLANINA DONJA - GRADIŠČE
- 12 PLANINA DONJA - GRADIŠČE
- 13 PLANINA GORNJA - ROD
- 14 PLANINA GORNJA - TOPLA PEČ
- 15 PLANINA GORNJA - TEPCINA ŠPRCA
- 16 SESVETE - DUMOVČEVI LUG
- 17 SESVETE - TRASA RIMSKЕ CESTE
- 18 VUGROVEC DONJI - KAMENICA / SLATINA
- 19 VUGROVEC GORNJI - CASTRUM VUGRA
- 20 VURNHOVEC - GRADIŠČE
- 21 BELOVAR - MAROF
- 22 BELOVAR / ŽERJAVINEC - TRAG HRAHNKE CESTE
- 23 BLAGUŠA - GROHOT
- 24 BLAGUŠA - KAMENICA
- 25 DUMOVČEVI - NOVI DUMOVČE
- 26 DURDEKOVEC - KUNTAŠEV BRD
- 27 GLAVNICA DONJA - CENTAR
- 28 GLAVNIČICA - CRNIČEVO
- 29 JESENovec - MAROFIŠČE / FONIK
- 30 KAŠINA - KLAČICE
- 31 LUŽAN - KAMENICA
- 32 MARIKOVO POLJE / SESVETE - TRAG A. CRATE
- 33 SESVETE - STARO BRESTJE
- 34 SESVETE - JELKOVEC
- 35 SESVETE - ARHEOLOŠKO PODRIŠTE
- 36 ŠAŠNOVEC - PREMA ŠAŠNOVEC
- 37 ŠIMUNČEVEC - ŠIMUNČEVEC
- 38 KAŠINA - CRVKA SV. PETRA I PAVLA
- 39 MORAVČE - CRVKA PRESVETOG TRINIJATI
- 40 PLANINA DONJA - CRVKA SV. JURE
- 41 VUGER SELO - CRVKA SV. MIHAELA
- 42 SESVETE - CRVKA SVIH SVETIH
- 43 GLAVICA DONJA - RASPELO
- 44 KAŠINA - NALAZ KAMENE SJEKIRE
- 45 KAŠINA - NALAZ ANTIČKOG NOVCA
- 46 KAŠINA - KOBILJAK
- 47 MARIKOVO POLJE / SESVETE - SELČINA
- 48 SESVETE - SESVETSKI KRALJEV
- 49 VUGROVEC DONJI - KUĆA I. GORNICA
- 50 VUGROVEC GORNJI / VUGER SELO - GRADINA

MJ. 1:100 000

100 ha

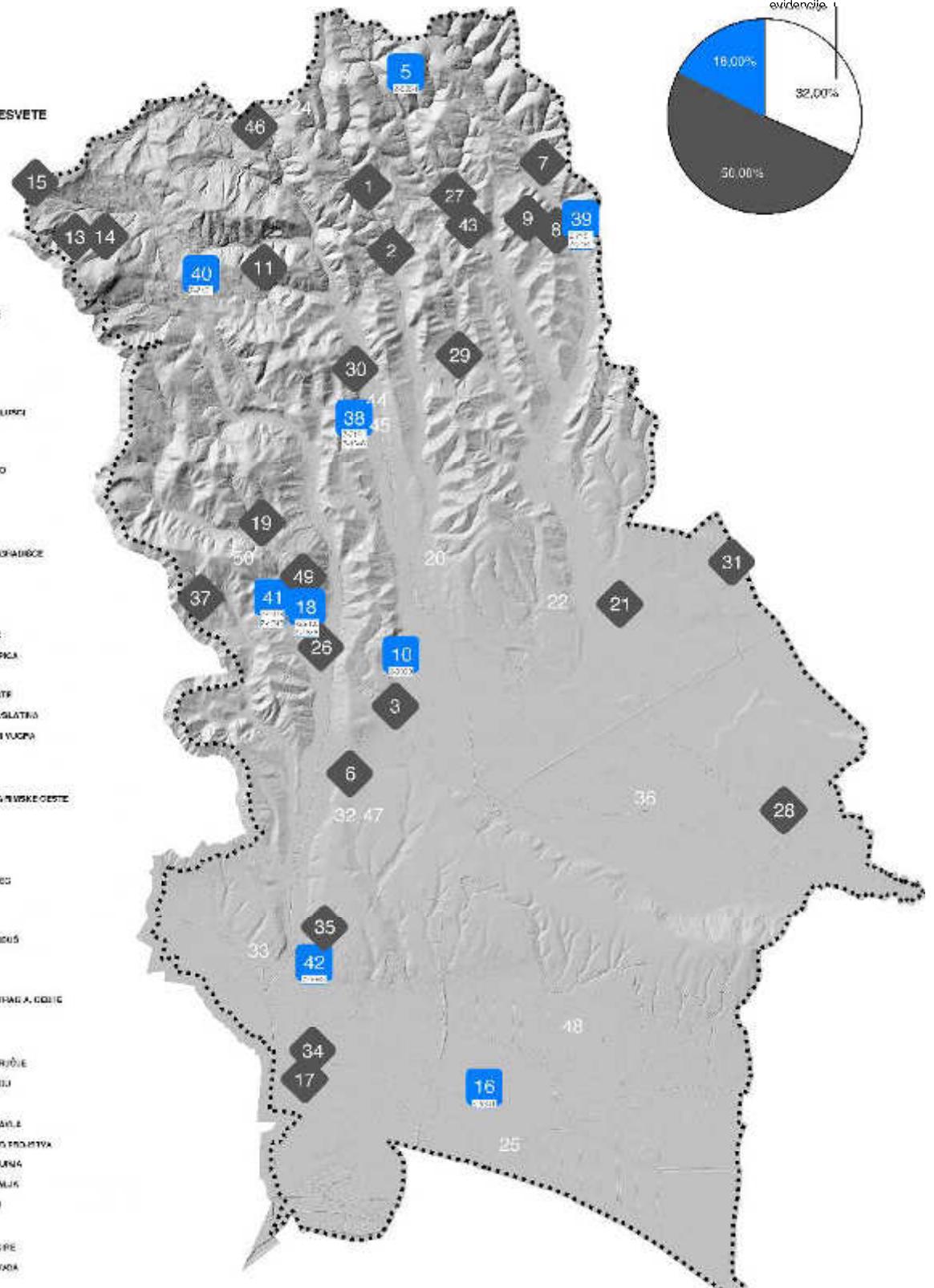
8. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - PRAVNI STATUS ZAŠTITE

10
Z-5860
ZAŠTIĆENO
KULTURNO DOBRO

28
EVIDENCIJA (GUP SESVETE
2013, PPGZ 2014)

GRANICA GRADSKE
ČETVRTI SESVETE

- 01 BLAGUŠA - GRADIŠČE
- 02 BLAGUŠA - STARO SELO
- 03 ĐURĐEKOVEC / PARUŽEVINA - LUPCI
- 04 GLAVNICA DONJA - FRITIĆ
- 05 GLAVNICA DONJA - KUZELIN
- 06 MARKOV POLJE - SVINJAREVO
- 07 MORAVČE - DRAŠČICA
- 08 MORAVČE - ROŠNICA
- 09 MORAVČE - HRTIĆ
- 10 PARUŽEVINA / ĐURĐEKOVEC - GRADIŠČE
- 11 PLANINA DONJA - GRADEC
- 12 PLANINA DONJA - GRADIŠČE
- 13 PLANINA GORNJA - ROG
- 14 PLANINA GORNJA - TOPLA PEĆ
- 15 PLANINA GORNJA - TEPCINA ŠPIČA
- 16 SESVETE - DUMOVEČKI LUG
- 17 SESVETE - TRASA RIMSKIE CESTE
- 18 VUGROVEC DONJI - KAMENICA GLATINA
- 19 VUGROVEC GORNJI - CASTRUM VUGRA
- 20 VURNOVEC - GRADIŠČE
- 21 BELOVAR - MAROF
- 22 BELOVAR / ŽERJAVINEC - TRASA RIMSKIE CESTE
- 23 BLAGUŠA - GROHOT
- 24 BLAGUŠA - KAMENICA
- 25 DUMOVEC - NOVI DUMOVEC
- 26 ĐURĐEKOVEC - KUNTAŠEV BRIG
- 27 GLAVNICA DONJA - CENTAR
- 28 GLAVNIČICA - CRNIČEVO
- 29 JESENovec - MAROFIŠČE-FONDAŠ
- 30 KAŠINA - KLAČICE
- 31 LUŽAN - KAMENICA
- 32 MARKOV POLJE / SESVETE - TRAJA, ČOBIC
- 33 SESVETE - STARO BRESTJE
- 34 SESVETE - JELKOVEC
- 35 SESVETE - ARHEOLOŠKO PODRIJAVE
- 36 ŠAŠNOVEC - PREMA ŠAŠNOVILLI
- 37 ŠIMUNČEVEC - ŠIMUNČEVEC
- 38 KAŠINA - CRKVA SV. PETRA I PAVLE
- 39 MORAVČE - CRKVA PRESVETOG PROSTVITA
- 40 PLANINA DONJA - CRKVA SV. JURJA
- 41 VUGER SELO - CRKVA SV. MIHAJLJA
- 42 SESVETE - CRKVA SVIH SVETIH
- 43 GLAVICA DONJA - RASPELO
- 44 KAŠINA - NALAZ KAMENE SJENKE
- 45 KAŠINA - NALAZ ANTIČKOG NOGADA
- 46 KAŠINA - KOBILJAK
- 47 MARKOV POLJE / SESVETE - PRIZINA
- 48 SESVETE - SESVETSKI KRALJEVEC
- 49 VUGROVEC DONJI - KUĆA I. GOŠINICA
- 50 VUGROVEC GORNJI / VUGER SELO - GRADINA

MJ. 1:100 000

100 ha

9. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - UGROŽENOST NALAZIŠTA

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE

PLANIRANA TRASA 400 m
DALEKOVODA

PODRUČJE MOGUĆE
GRADNJE GRADBINE
ELEKTRONIČKE
KOMUNIKACIJSKE
INFRASTRUKTURE I
POVEZANE OPREME

PLANIRANA TRASA
PROMETNICE

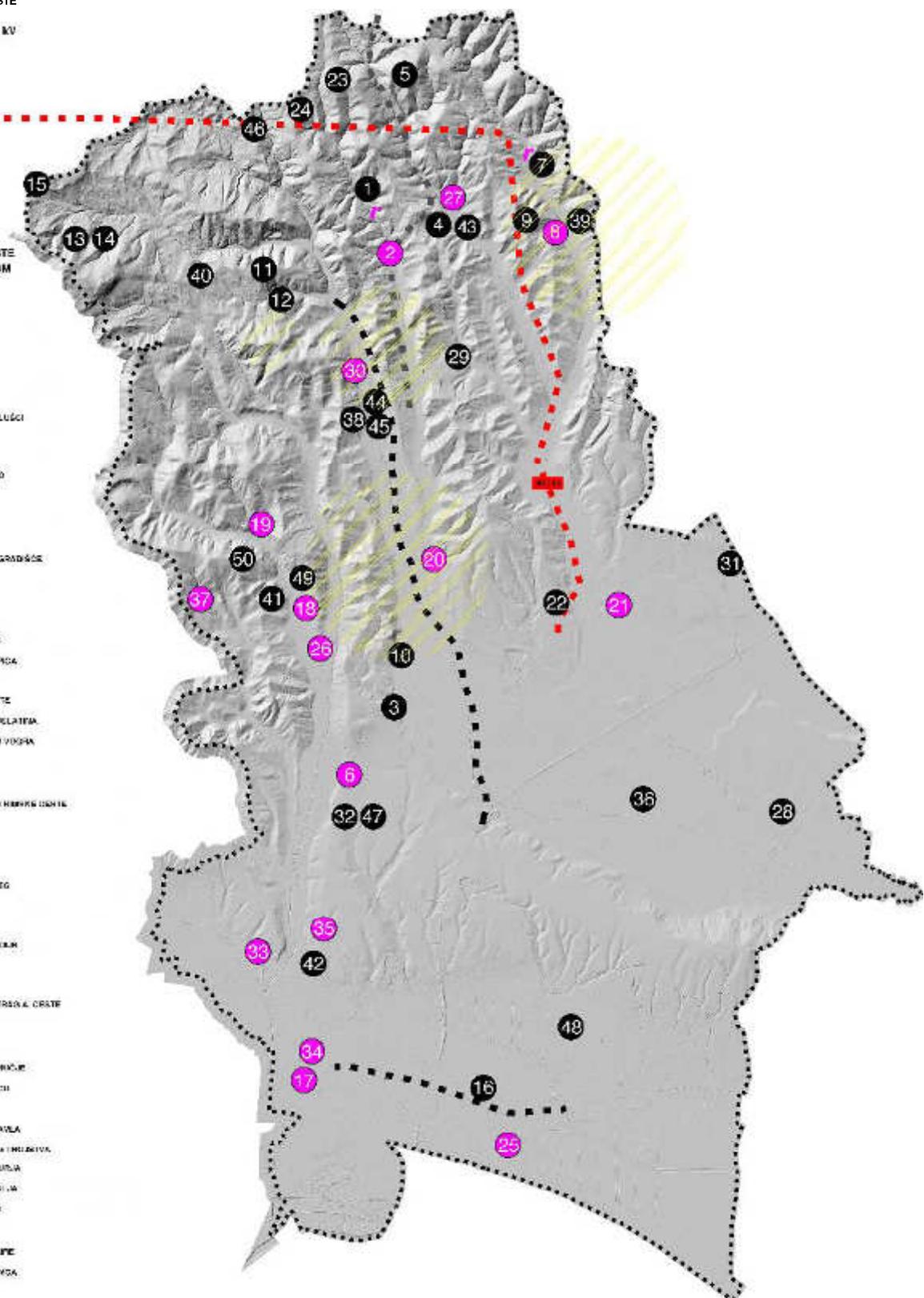
ALTERNATIVNA
PLANIRANA TRASA
PROMETNICE

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE UGROŽENO IZGRADNJOM

GRANICA GRADSKE
ČETVRTI SESVETE

R RETENCIJA

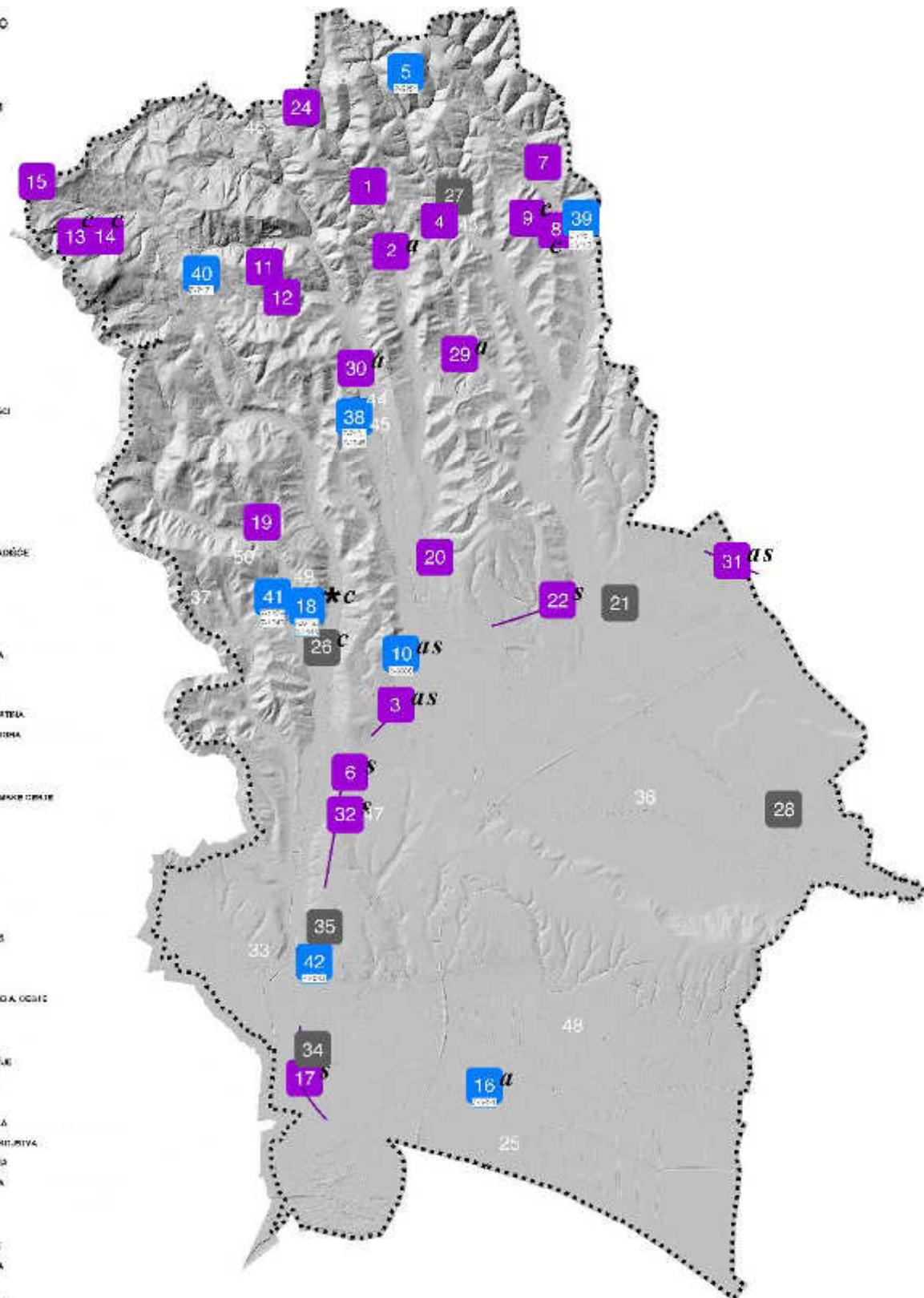
- 01 BLAGUŠA - GRADIŠČE
- 02 BLAGUŠA - STARO Selo
- 03 ĐURĐEKOVEC / PARUŽEVINA - LUČI
- 04 GLAVNICA DONJA - FRITIĆ
- 05 GLAVNICA DONJA - KUZELIN
- 06 MARKOVO POLJE - SVINJAREV
- 07 MORAVČE - DRAŠČICA
- 08 MORAVČE - ROŠNICA
- 09 MORAVČE - HRTIĆ
- 10 PARUŽEVINA / ĐURĐEKOVEC - GRADIŠČE
- 11 PLANINA DONJA - GRADEC
- 12 PLANINA DONJA - GRADIŠČE
- 13 PLANINA GORNJA - ROG
- 14 PLANINA GORNJA - TOPLA PEĆ
- 15 PLANINA GORNJA - TEPCNA ŠPINA
- 16 SESVETE - DUMOVECKI LUG
- 17 SESVETE - TRASA RIMSKE CESTE
- 18 VUGROVEC DONJI - KAMENICA
- 19 VUGROVEC GORNJI - CASTRUM VISHA
- 20 VURNOVEC - GRADIŠČE
- 21 BELOVAR - MAROF
- 22 BELOVAR / ŽERJAVINEC - TRAG HROMKOV DOL
- 23 BLAGUŠA - GROHOT
- 24 BLAGUŠA - KAMENICA
- 25 DUMOVEC - NOVI DUMOVEC
- 26 ĐURĐEKOVEC - KUNTAŠEV BRIG
- 27 GLAVNICA DONJA - CENTAR
- 28 GLAVNIČICA - CRNIČEVO
- 29 JESENovec - MAROFIŠČE-FONIČA
- 30 KAŠINA - KLAČICE
- 31 LUŽAN - KAMENICA
- 32 MARKOVO POLJE / SESVETE - TRSNAČ CESTA
- 33 SESVETE - STARO BRESTJE
- 34 SESVETE - JELKOVEC
- 35 SESVETE - ARHEOLOŠKO PODRIŠE
- 36 ŠAŠNOVEC - PREMA ŠAŠNOVEĆU
- 37 ŠIMUNČEVEC - ŠIMUNČEVEC
- 38 KAŠINA - CRKVA SV. PETRA I PAVLA
- 39 MORAVČE - CRKVA PRESVETOJ INAKUTI
- 40 PLANINA DONJA - CRKVA SV. JUDITA
- 41 VUGER SELO - CRKVA SV. MIHAJLA
- 42 SESVETE - CRKVA SVIH SVETIH
- 43 GLAVICA DONJA - RASPELO
- 44 KAŠINA - NALAZ KAMENE SJEKIRE
- 45 KAŠINA - NALAZ ANTIČKOG NOVCA
- 46 KAŠINA - KOBILJAK
- 47 MARKOVO POLJE / SESVETE - SELČINA
- 48 SESVETE - SESVETSKI KRALJEV
- 49 VUGROVEC DONJI - KUĆA I GOŠČIĆA
- 50 VUGROVEC GORNJI / VUGER SELO - GRADINA

**10. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE
- PRIJEDLOG ZAŠTITE**

- 10** ZAŠTIĆENO KULTURNO DOBRO
- 10** PRIJEDLOG PRAVNE ZAŠTITE
- 10** ZAŠTITA PROSTORNIM PLANOM
- a** ARHEOLOŠKA REZERVA
- S** SERIJSKO DOBRO
- C** ARHEOLOŠKO PODRUČJE
- *** REVIZIJA STATUSA I RJEŠENJA
- GRANICA GRADSKOJE ČETVRTI SESVETE

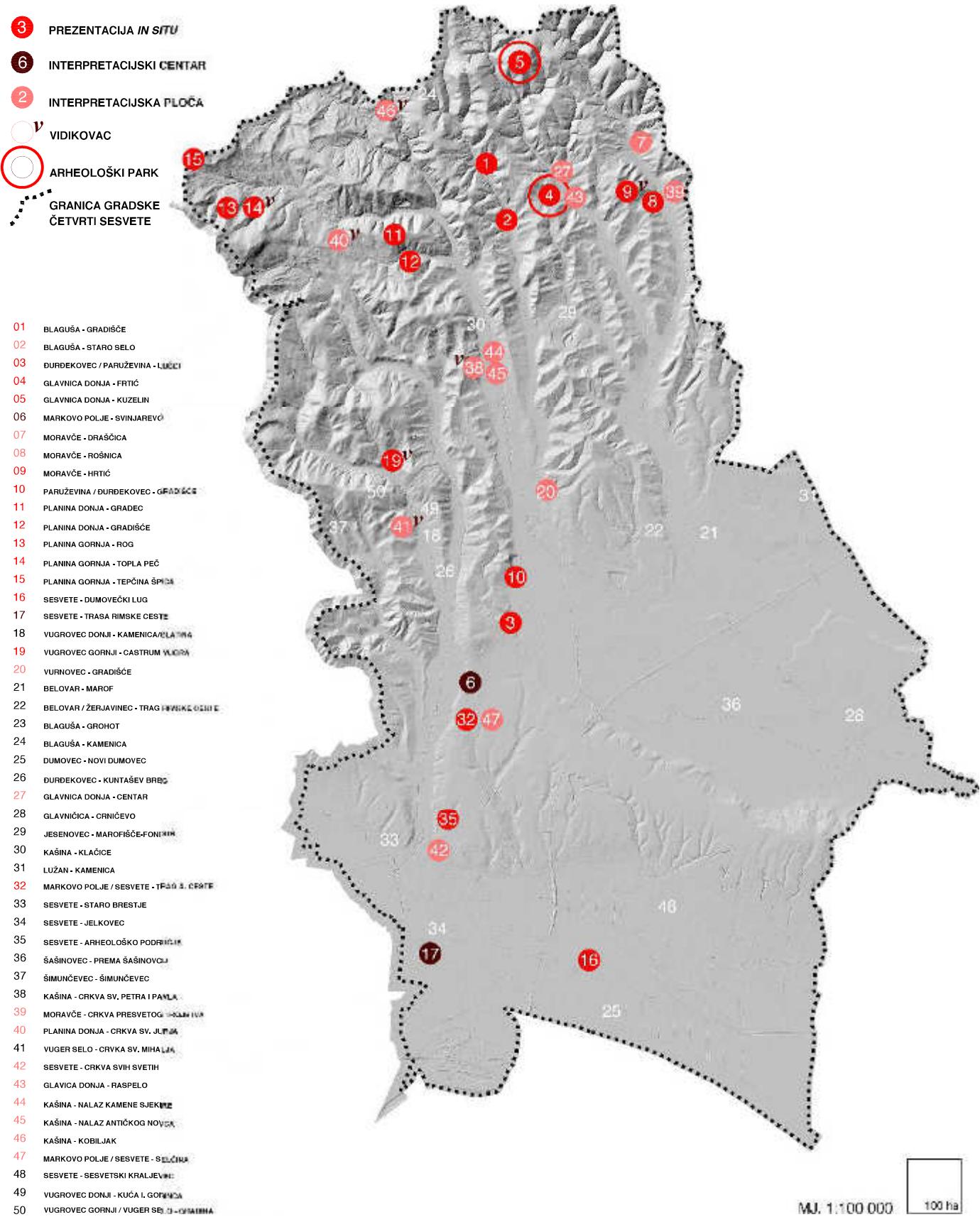
- 01 BLAGUŠA - GRADIŠČE
- 02 BLAGUŠA - STARO SELO
- 03 ĐURĐEKOVEC / PARUŽEVINA - LIŠČI
- 04 GLAVNICA DONJA - FRITIĆ
- 05 GLAVNICA DONJA - KUZELIN
- 06 MARKOV POLJE - SVINJAREV
- 07 MORAVČE - DRAŠČICA
- 08 MORAVČE - ROŠNICA
- 09 MORAVČE - HRTIĆ
- 10 PARUŽEVINA / ĐURĐEKOVEC - GRADIŠČE
- 11 PLANINA DONJA - GRADEC
- 12 PLANINA DONJA - GRADIŠČE
- 13 PLANINA GORNJA - ROG
- 14 PLANINA GORNJA - TOPLA PEĆ
- 15 PLANINA GORNJA - TEPCINA ŠPICA
- 16 SESVETE - TRASA RIMSKE CESTE
- 17 SESVETE - TRASA RIMSKE CESTE
- 18 VUGROVEC DONJI - KAMENICA
- 19 VUGROVEC GORNJI - CASTRUM VUGROVIĆA
- 20 VURNOVEC - GRADIŠČE
- 21 BELOVAR - MAROF
- 22 BELOVAR / ŽERJAVINEC - TRAG HUMARCE
- 23 BLAGUŠA - GROHOT
- 24 BLAGUŠA - KAMENICA
- 25 DUMOVEC - NOVI DUMOVEC
- 26 ĐURĐEKOVEC - KUNTAŠEV BR
- 27 GLAVNICA DONJA - CENTAR
- 28 GLAVNIČICA - CRNIČEVO
- 29 JESENOVEC - MAROFIŠČE-FONDO
- 30 KAŠINA - KLAČICE
- 31 LUŽAN - KAMENICA
- 32 MARKOV POLJE / SESVETE - TRAD. OČIĆE
- 33 SESVETE - STARO BRESTJE
- 34 SESVETE - JELKOVEC
- 35 SESVETE - ARHEOLOŠKO PODRUČJE
- 36 ŠAŠNOVEC - PREMA ŠAŠNOVEU
- 37 ŠIMUNČEVEC - ŠIMUNČEVEC
- 38 KAŠINA - CRKVA SV. PETRA I PAVLA
- 39 MORAVČE - CRKVA PRESVETOG DRAŠČICA
- 40 PLANINA DONJA - CRKVA SV. JELKO
- 41 VUGER SELO - CRKVA SV. MIHAELA
- 42 SESVETE - CRKVA SVIH Svetih
- 43 GLAVICA DONJA - RASPELO
- 44 KAŠINA - NALAZ KAMENE SJEKIRE
- 45 KAŠINA - NALAZ ANTIČKOG NOVCA
- 46 KAŠINA - KOBILJAK
- 47 MARKOV POLJE / SESVETE - SOKAĆA
- 48 SESVETE - SESVETSKI KRALJEVEC
- 49 VUGROVEC DONJI - KUĆA I GROBLJA
- 50 VUGROVEC GORNJI / VUGER SELO - GRADINA

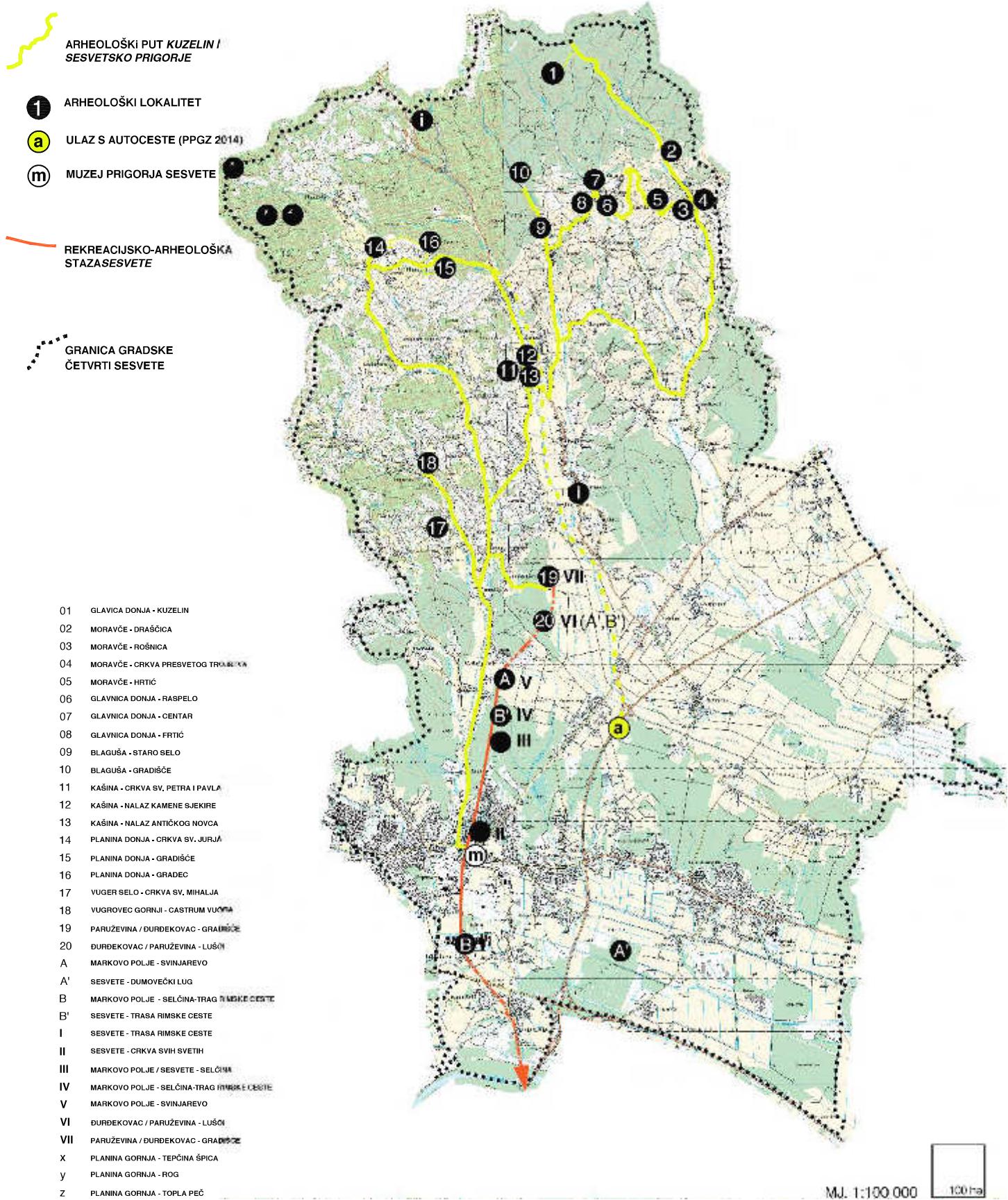
MJ. 1:100 000

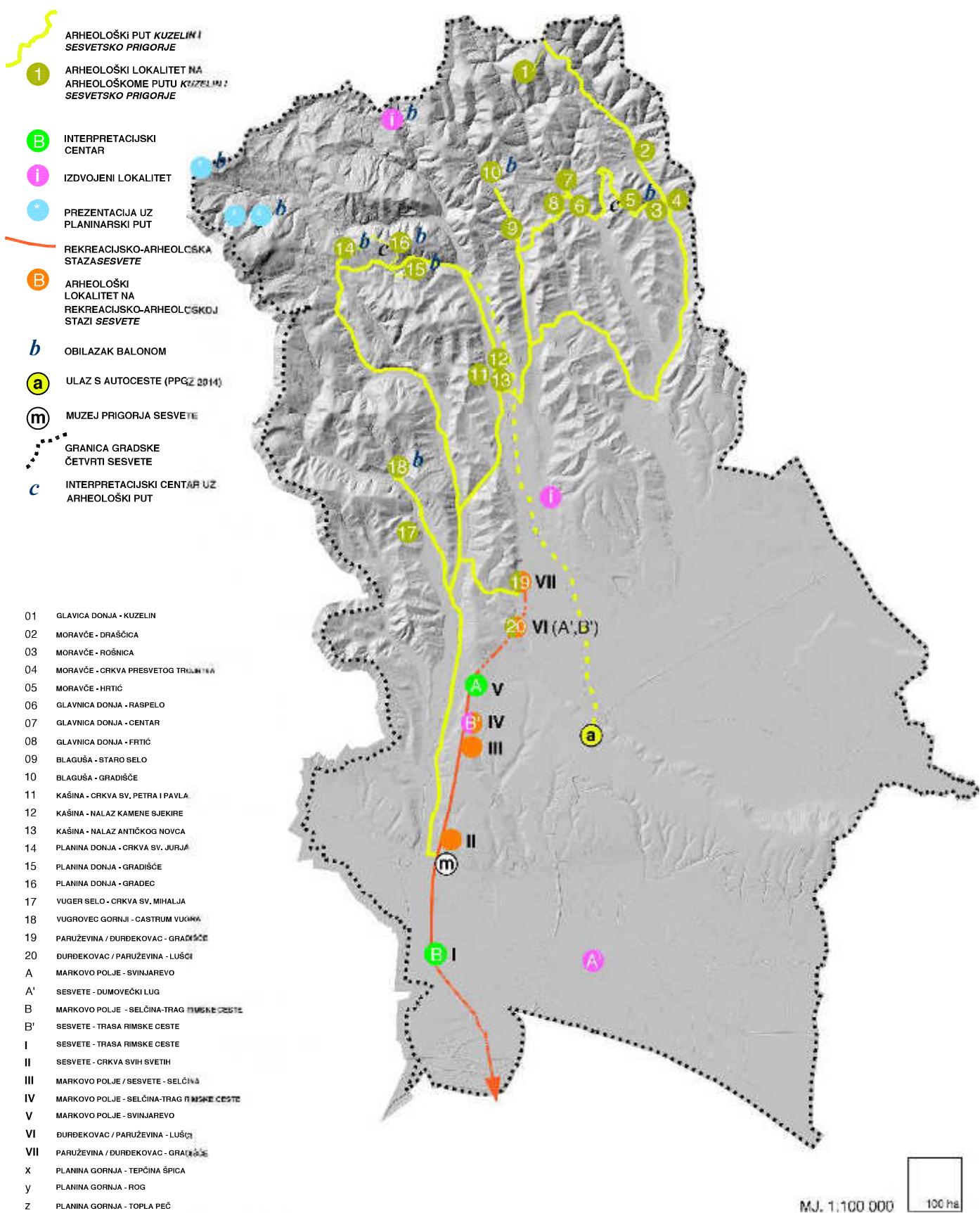
**11. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE
- PRIJEDLOG PREZENTACIJE**

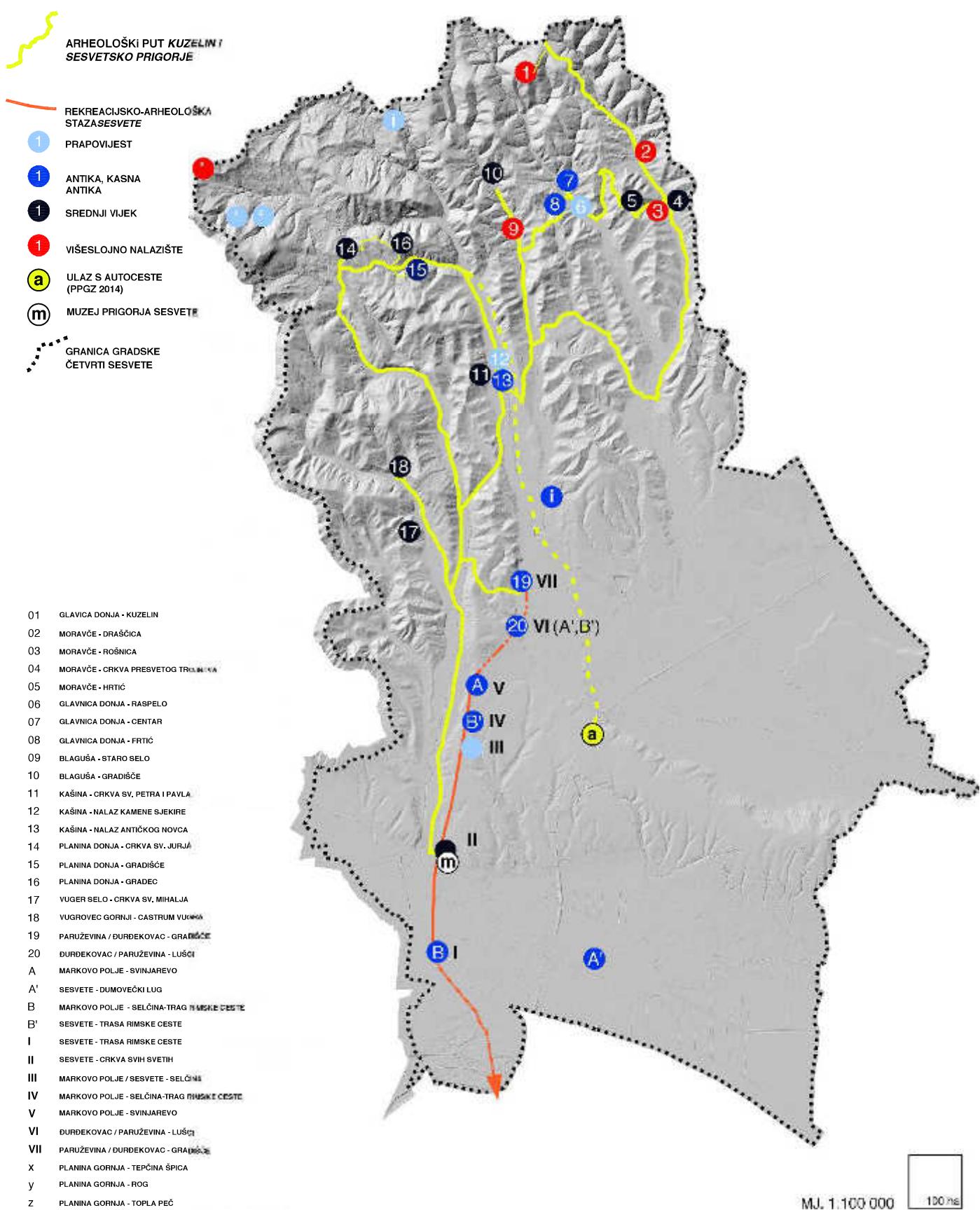
**12. PRIJEDLOG PREZENTACIJE
ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE
(TOPOGRAFSKA KARTA)**

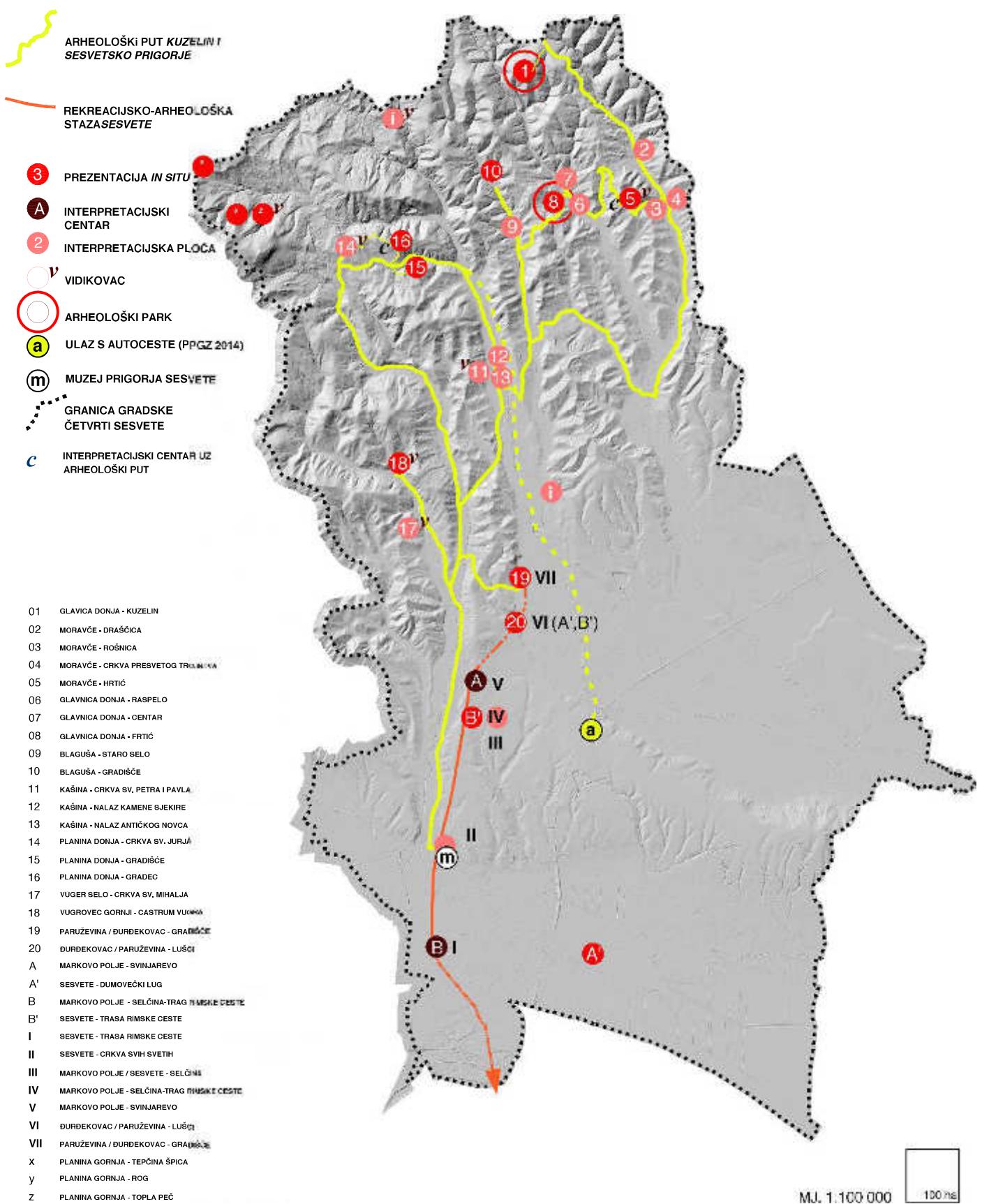
13. PRIJEDLOG PREZENTACIJE ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - MODELNI PREZENTACIJE

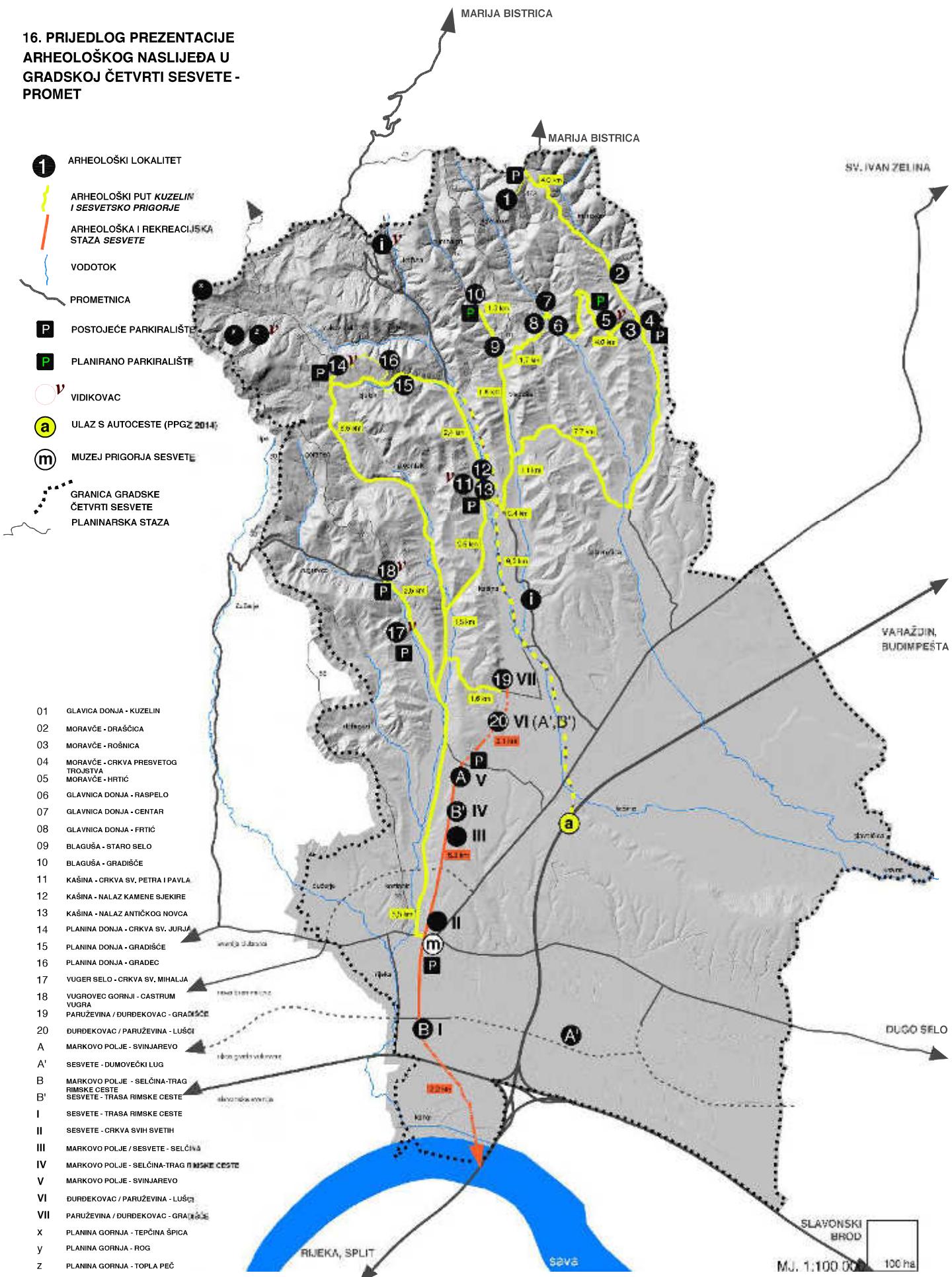
**14. PRIJEDLOG PREZENTACIJE
ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE -
POVIJESNA RAZDOBLJA**

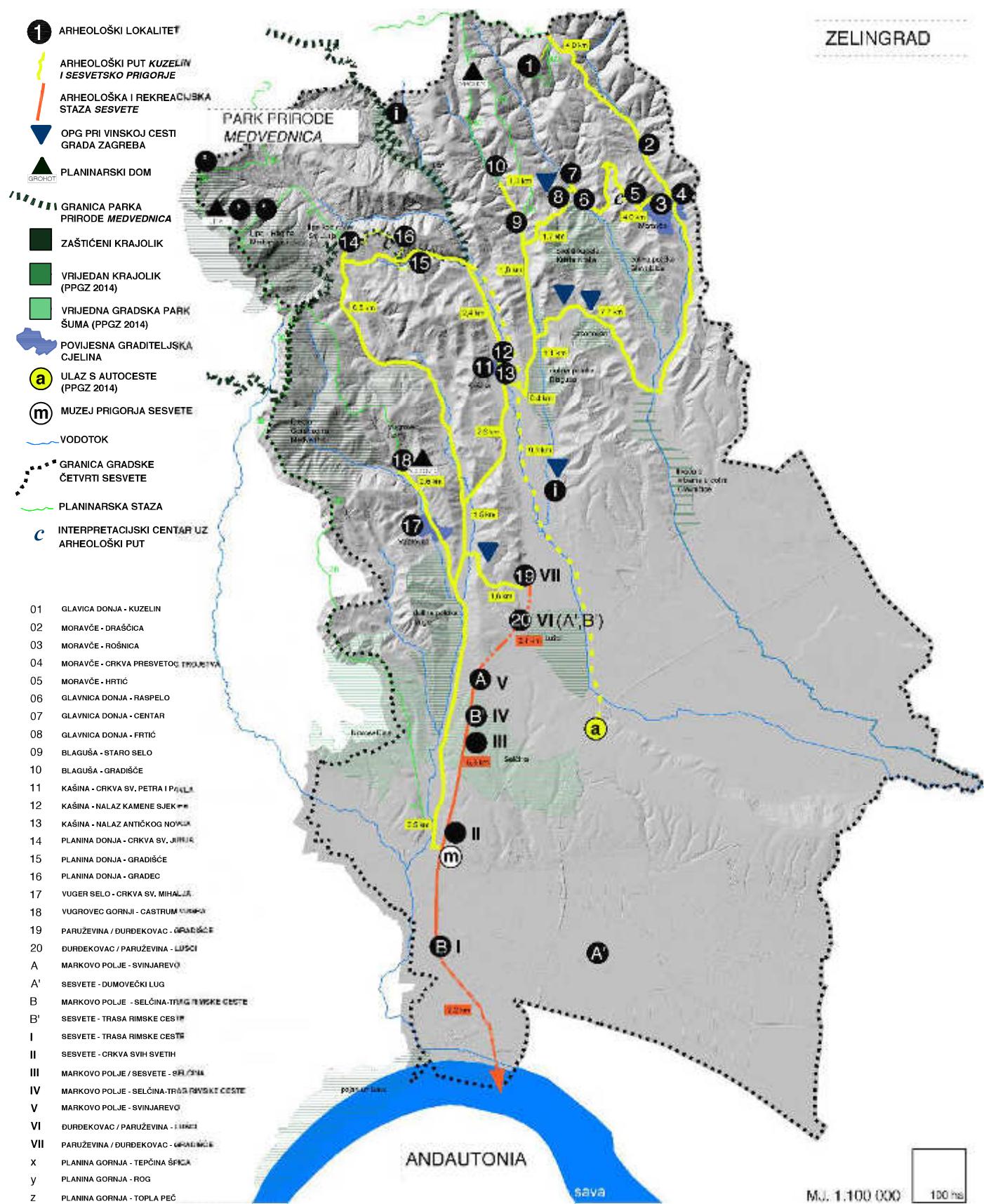
**15. PRIJEDLOG PREZENTACIJE
ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE
- VRSTE PREZENTACIJE**

**16. PRIJEDLOG PREZENTACIJE
ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE -
PROMET**

**17. PRIJEDLOG PREZENTACIJE
ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA U
GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE -
PRATEĆI SADRŽAJI**

Naložba v vašo prihodnost
Operacijo delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

Ulaganje u vašu budućnost
Operaciju dijelomično financira Evropska unija
Europski fond za regionalni razvoj

